

Avtorji ZTT in Mladike v Ljubljani

Sinoči predstavili knjigo
Bojana Pavletiča Vrhovi v megli

Slavistično društvo:
prvo predavanje
dr. Petra Weissa
o pravilih
slovenskega
pravopisa

Portal nagradil otroke

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 5. MARCA 2009

št. 54 (19.453) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 660071

Zadnje dejanje za goriško letališče?

DUŠAN UDOVIČ

Da se nekaj premakne, je treba včasih doseči dno. Nekaj takega se sedaj dogaja z goriškim letališčem, ki ga je te dni doletela prepoved vsakršne letalske dejavnosti, kajti zanjo zaradi pomanjkanja varnostnih struktur ni pogojev. To bi lahko bil ob skorajšnji stoletnici prvega Rusjanovega poleta kaj klavrn konec. Ali pa preobrat, za katerega pa je potreben načrt, ob njem pa subjekt, ki bi se resno lotil njegovega uresničevanja.

Letališče že dolgo let vidno propada, nekdanje strukture so malo manj kot ruševine, na pristajalno ravan z vseh strani pritiskata plevel in osat. Za to, kar je bilo doslej še ohranjeno, gre v glavnem zaslugi nekaterim letalskim navdušencem in amaterskim združenjem. Pred nekaj leti ni dosti manjkalo, da bi zemljišču spremenili namembnost v korist logistične platforme, ki pa na srečo ni zaživela, saj so bile dobre možnosti, da dobimo novo katedralo v puščavi. Po nekaj visoko letelih, a malo realističnih zamislih je bil pred kratkim izdelan in predstavljen načrt za revitalizacijo letališča, za katerega je dalo pobudo goriško čezmejno italijansko-slovensko združenje aktivnih športnih letalcev. Njihov načrt sloni na podjetniški podlagi, pripravljeni so ga v osnovi tudi financirati. In prav ti bodo morali sedaj svoja letala umakniti drugam, če bo letališče dokončno odpisano. Najverjetnejša možnost je Bled, kajti Ajdovščina ima v močni burji precejšen hendikep. Zakaj ne poskusiti in izkoristiti priložnost, ki utegne biti celo zadnja.

Sedaj se je premaknila goriška pokrajinska uprava. Upati je, da bo šel premik v pravo smer, kajti če se letališče dokončno zapre, ga bo težko kdaj spet obuditi k življenju.

MEDNARODNO KAZENSKO SODIŠČE - Zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu

Zaporni nalog za Omarja al Baširja

Sudanski predsednik eden glavnih krivcev za tragedijo v Darfurju

DOBROVO - Zadnja obljuba DARS-a županom

Julija letos bo stekel promet po hitri cesti prek Rebernic

DOBROVO - Promet po hitri cesti prek Rebernic bo stekel julija letos, je zadnja obljuba DARS-a severnoprimorskim županom, ki so se včeraj zbrali na Dobrovem. Ti zah-

tevajo obenem obnovo regionalne ceste prek Rebernic skupaj z ureditvijo odvodnjavanja in pa dokončno ureditev zaščite pred burjo v Vipavski dolini do junija 2010.

»Zgradili smo hitro cesto, zdaj pa bo zaradi burje zaprta. Nepojmljivo in nesprejemljivo,« pravi ajdovski župan.

Na 16. strani

Na 13. strani

Koroška: Petek za bolj odločno nastopanje Slovenije

Na 2. strani

Emma Marcegaglia na obisku v FJK

Na 4. strani

Zahodni Kras: čakajoč na oglasne table

Na 7. strani

Pokrajina prevzema pobudo za oživitvev goriškega letališča

Na 14. strani

Novi ukrepi goriške Trgovinske zbornice za izhod iz krize

Na 15. strani

ITALIJA - Po kritikah sindikatov

Vlada ustavila načrt glede upokojitve žensk

RIM - Vlada ni še ničesar sklenila glede zvišanja starostne meje za upokojitvev žensk, zaposlenih v državnih službah; preden bo to storila, pa se bo vsekakor posvetovala s sindikati. Tako je včeraj povedal minister za delo Maurizio Sacconi (foto ANSA), potem ko sta zlasti sindikalni zvezi CGIL in CISL ostro kritizirali v torek objavljeni vladni načrt o tem vprašanju.

Sicer pa se je vlada včeraj sestala s socialnimi partnerji in jim predstavila investicijski načrt za infrastrukturo, ki naj bi ga jutri odobril medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje.

Na 6. strani

RIM - Formalni korak zunanjega ministrstva

Lokev: Italija uradno protestirala pri Sloveniji

RIM - Italijanska vlada je uradno protestirala pri Sloveniji glede sobotnih dogajanj v Lokvi. Na pobudo zunanjega ministra Franca Frattinija so včeraj poklicali na razgovor visokega funkcionarja slovenskega veleposlaništva v Rimu Gregorja Šuca. Zastopniki italijanskega ministra so protestirali, ker je bilo Uniji Istranov onemogočena izpeljava zakonite pobude, ki jo je policija preprečila tudi zaradi neupravičenega posega nekaterih nasprotnikov prireditve, piše v sinočnji izjavi italijanskega zunanjega ministrstva.

Italijanska vlada zahteva od Slo-

venije pojasnila in utemeljitev dogajanj, zlasti kar zadeva ravnanje slovenske policije. Italija izraža pričakovanja, da se bo v skladu s skupnimi evropskimi vrednotami ne bodo več ponovili podobni primeri. Podoben korak je italijanski veleposlanik v Ljubljani Alessandro Pietromarchi včeraj naredil pri slovenskem zunanjem ministrstvu.

V zvezi s tem velja omeniti, da se je Unija Istranov glede sobotnih dogajanj v Lokvi obrnila tudi na evropski parlament. Pri tem bosta ezulske-mu združenju pomagala italijanska evro-poslanca iz vrst skrajne desnice.

Na 8. strani

DEŽELA

Trst: ukrepi za krajevno kmetijstvo?

TRST - Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino napoveduje ukrepe v korist kmetijstva na Tržaškem. Na včerajšnji seji deželnega parlamenta je odbornik iz vrst Severne lige na prošnjo slovenskega svetnika Igorja Gabrovca obravnaval vprašanja vina Prosekar, ki ga hočejo zaščititi, a se pri tem precej zatika. Ne toliko zaradi vina, kot pa zaradi formalnega priznanja Proseka kot uradnega domicila tega priznane vina.

Na 7. strani

KOROŠKA - V zvezi s položajem slovenske manjšine po deželnih in občinskih volitvah

Petek ponovil zahtevo po bolj odločnem nastopanju Slovenije

Pri Zelenih ne bo kadrovskih spremb - Začetek volilne kampanje za drugi krog volitev županov

CELOVEC/LJUBLJANA - Dramatični zasuk v desno na deželnozborskih volitvah na Koroškem še naprej močno odmeva na Koroškem, pa tudi v ostali Avstriji temveč tudi pri politikih v R Sloveniji. Tako je predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Miro Petek včeraj v pogovoru za slovenski spored Avstrijske radiotelevizije (ORF) dejal, da rezultati volitev na Koroškem vzbujajo zaskrbljenost. Ob tem je ponovil zahtevo, da bi morala sedaj Ljubljana v zahtevi po reševanju pravic koroških Slovencev biti do Avstrije bolj odločna, tako kakor je odločna tudi v mejnem sporu s Hrvaško. Čakati, da se bodo rešile zadeve na Koroškem same od sebe pa bi bilo čakanje v nedogled, je poudaril Petek. Ob tem je namignil tudi na možnost internacionalizacije manjšinskega vprašanja na Koroškem. Petek, ki je menil, da bo moralo tudi znotraj manjšine priti do strukturnih sprememb, je še napovedal, da se bo že naslednji torek sestala komisija, ki jo vodi, da bi temeljito preučila položaj slovenske manjšine na Koroškem.

V Celovcu pa je včeraj popoldne padla odločitev, da pri Zelenih ne bo prišlo do kadrovskih sprememb, vsaj kar se vrha stranke tiče. Deželno strankino predsedstvo je namreč soglasno podprlo deželnega vodjo Rolfa Holuba, ki je, kljub osvojitvi dveh poslanskih mest v deželnem parlamentu, ponudil odstop. S tem so brezpredmetne tudi govorice, po katerih naj bi poleg vodstva stranke oddal tudi svoje poslansko mesto in da ga bo nasledila v deželnem zboru koroška Slovenka Zalka Kuchling, ki je bila tretja na deželni kandidadni listi.

Pri socialdemokrati, ki so na nedeljski deželnih in komunalnih volitvah utrpeli katastrofalen poraz, pa se v naslednjih dneh in tednih zna zgoditi, da bo prišlo do večjih kadrovskih posledic. Deželno predsedstvo stranke je takoj po volitvah sicer sprejelo sklep, da hudo poraženi glavni kandidat Reinhart Rohr zaenkrat ostane na čelu stranke, obenem pa je bila za konec tedna napovedana klavzura širšega strankinega vodstva in koroški časopisi so včeraj pisali, da se stolček Rohra močno maje.

V zvezi z drugim krogom volitev županov v nedeljo, 15. marca, v skoraj 80 občinah se je medtem začela nova volilna kampanja. Tudi za kandidata Enotne liste (EL) Huberta Kordeža v Globasnici in Franca Jožefa Smrtnika v Železni Kapli. Oba sta se uvrstila v drugi krog, oba imata za tekmeca kandidata iz vrst socialdemokratov (SPÖ). Tako Kordež kot Smrtnik sta optimistično ocenila možnosti, da bi bil prvič izvoljen župan iz vrst slovenskega samostojnega političnega gibanja. Na izvolitev v drugem krogu nadalje upata tudi dva slovensko govoreča kandidata na listi socialdemokratov, ki sta že doslej bila na čelu svojih občin: Štefka Quantschnig v Bilčovsu in Štefan Visotschnig v Pliberku. Oba imata realne možnosti na uspeh!

Ivan Lukan

Reinhart Rohr je bil na volišču zelo dobro razpoložen; ko je zvedel za rezultate, razlogov za veselje ni bilo več

ANSA

SLOVENIJA - Stranke za dostojen pokop posmrtnih ostankov žrtev

Po odkritju množičnega grobišča v Barbara rovu raziskava o poboju

LJUBLJANA - V Barbara rovu pri Laškem, kjer so v torek odkrili veliko množično grobišče, se je včeraj nadaljeval kriminalistično-tehnični ogled grobišča, pri katerem sta sodelovala dežurni preiskovalni sodnik in tožilec ter predstavnik Inštituta za sodno medicino, policija pa bo preverjala informacije o izvedbi poboja in skušala najti morebitne priče ali osumljence. Kot so sporočili iz PU Celje, se je po torkovi objavi informacije o odkritju večjega številu posmrtnih ostankov policiji že oglasilo nekaj ljudi, ki bi radi posredovali za preiskavo uporabne informacije.

Generalna državna tožilka Barbara Brezigar je po obisku Barbara rova v izjavi za medije povedala, da je prizor v jami zelo grozljiv. Dejala je, da o preiskavi ne more nič govoriti, prišla pa se je poklonit žrtvam poveljnih pobojev. "To, kar sem videla, lahko kot človek ocenjujem, da je nekaj najbolj pretresljivega, kar lahko vidiš v življenju. Da več kot 60 let nismo bili sposobni raziskati takšne zločine, pa je naslednji problem. Ne vem, ali bo sploh možno odkriti storilce oz. ali so sploh še živi," je poudarila Brezigarjeva.

Pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije Generalne policijske uprave Pavle Jamnik je povedal, da so nadaljevali z ogledom v jami, v naslednjih dneh pa se bo preiskava nadaljevala v kriminalistično-tehničnem smislu, veliko bo tudi sodno-medicinskega dela. Po njegovi oceni je število trupel za zdaj še neznanka, prav tako ne

ve, kam bodo trupla po končani preiskavi odpeljana.

Sodni izvedenec Jože Balažic je pojasnil, da trupla niso razpadla oz. so ohranjene kosti, drugih tkiv ni, ker so bila trupla posuta z apnom. Po njegovi oceni težko bo identificirati vsa trupla in ugotoviti, komu kdo pripada. Prepričan je, da žrtve niso bile ustreljene, saj so se storilci bali jamskih plinov.

V Barbara rovu v Hudi Jami so domnevno posmrtni ostanki tistih, za katere ni bilo prostora v rudniških jaških, pa je dejal vodja sektorja za vojna grobišča na ministrstvu za delo Marko Štrovs. Po njegovih besedah je v rovu okoli 200 do 300 mumificiranih trupel, na katerih ni vidnih strelnih ran, zato se domneva, da so umrli zaradi plina. Štrovs je povedal, da je raziskava v Barbara rovu trajala od začetka lanskega leta. "Ves čas po drugi svetovni vojni se je govorilo, da je tam precej veliko grobišče," je dejal in pojasnil, da je bil v oddaljenosti od 800 metrov od vhoda rov zazidan. "Ugotovili so, da je za zidom še nekaj zidov, da je zadaj rov zrušen, drugače pa odprt," je pojasnil in nadaljeval, da je vladna komisija za prikrita grobišča raziskavo rova uvrstila v svoj program za leto 2008, ki ga je maja potrdila prejšnja vlada.

Glede torkove najdbe posmrtnih ostankov žrtev poveljnih pobojev so v večini parlamentarnih strank poudarili potrebo po dostojnem pokopu posmrtnih ostankov. (STA)

HRVAŠKA - SLOVENIJA - Pobuda slovenskih evropskih poslancev Kacina in Peterleta

Podpora Rehnu glede mediacije

Mesič napovedal, da bo Hrvaška vztrajala pri rešitvi mejnega spora med državama na osnovi mednarodnega prava

BRUSELJ, ZAGREB - Slovenski evropski poslanec Jelko Kacin (ALDE/LDS) je danes predlagal, da bi Evropski parlament v poročilu o Hrvaški sprejel amandma, s katerim bi podprl pobudo evropskega komisarja Ollija Rehna za rešitev slovensko-hrvaškega spora glede meje in v tem okviru hitro nadaljevanje pristopnih pogajanj Hrvaške z EU. Podobno predlaga tudi Lojze Peterle (EPP-ED/NSi).

Kacin poročevalcu Evropskega parlamenta za Hrvaško Hanesu Swobodi predlaga, da bi njegov amandma zamenjal obstoječi 28. člen k poročilu. Ta po njegovem prepričanju ni več relevanten, saj se strani v letu dni nista mogli dogovoriti za vsebino in načela, po katerih bi Meddržavno sodišče v Haagu odločalo o mejnem sporu.

Kacin je vložitev svojega amandmaja utemeljil z besedami, da "trenutni zastoj v pristopnem procesu Hrvaške ne vzbuja upanja, da je razmere mogoče umiriti in sprostiti v zelo kratkem času". Kot poudarja, ponedeljkova odločitev Zagreba, da bodo svoj odgovor na pobudo Evropske komisije posredovali v roku osmih dni, "daje vtis, da se Hrvaški ne mudi".

Pobuda Evropske komisije oziroma komisarja Rehna za čimprejšnji začetek mediacije je dobrodošla, je obetavna, je dovolj prazna in tudi relativno hitra, meni Kacin in dodaja, da jo je slovenska vlada že 26. februarja pozdravila in formalno sprejela.

Swobodi je podobno pismo včeraj poslal tudi Peterle. Kot so sporočili iz njegove pisarne, poročevalcu v pismu pojasnjuje razloge za to, da bi iz svojega poročila umaknili 28. člen, ki vsebuje

poziv k arbitraži v Haagu. Kot navaja, se je od sprejetja poročila v zunanjepolitičnem odboru Evropskega parlamenta zgodilo kar nekaj novih stvari, ki bi jih bilo v poročilu primerno upoštevati. Zato Peterle predlaga, da bi in v poročilu namesto pozivanja v Haag navedli, da Evropski parlament pozdravlja pobudo komisarja Rehna za rešitev vprašanja meje med Hrvaško in Slovenijo.

Hrvaški predsednik Stipe Mesič pa se je včeraj v Splitu odzval na izjavo evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna, da pričakuje, da bo Hrvaška kmalu pozitivno odgovorila na predlog za mediacijo in pri tem ne bo postavljala "nemogočih pogojev". Mesič je ponovil stališče Zagreba, da je mednarodne spore treba urejati na podlagi mednarodnega prava.

Po oceni Mesiča Rehna izjava ni izsiljevanje, temveč njegov predlog in mnenje. Hrvaški predsednik je ob tem izpostavil, da se Hrvaška drži načela, da je treba mednarodne spore urediti na podlagi mednarodnega prava. "To pa pomeni na podlagi mednarodnih konvencij, ki jih je podpisala Hrvaška, torej, da mora o dejstvih odločati mednarodno sodišče - to je stališče Hrvaške," je Mesičevo izjavo po odprtju sejma gostinstva GAST povzela hrvaška tiskovna agencija Hina.

Rehn je v torek v Bruslju med drugim dejal, da pričakuje jasen odgovor na pobudo Evropske komisije o mediaciji tako iz Ljubljane kot iz Zagreba brez postavljanja nemogočih pogojev, ki bi vodili v zavračanje na drugi strani. Bruselj je predlagal, da se v reševanje spora glede meje in nadaljevanje hrvaških pristopnih pogajanj vključi tričlanska komisija pod vodstvom Ahtisaarija. (STA)

Policija v Sežani prišla tri osumljence ponarejanja denarja

SEŽANA - Sežanski policisti so 24. februarja prijeli tri državljane Moldavije, ki so unovčevali ponarejene bankovce v vrednosti 50 evrov, so sporočili s Policijske uprave Koper. V dveh dneh so osumljenci unovčili osem ponarejenih bankovcev, v treh primerih se jim je poskus ponesrečil, policisti pa so v njihovem avtomobilu našli še 28 takih bankovcev.

Zaradi povečane problematike unovčevanja ponarejenega denarja na širšem območju Sežane je bilo z intenzivnim zbiranjem informacij ugotovljeno, da so se v obdobju od 21. do 24. februarja na območju Sežane zadrževali trije neznanci, ki so se prevažali z osebnim avtomobilom italijanskih registrskih oznak ter po različnih lokalih in bencinskih črpalkah unovčevali ponarejene bankovce v vrednosti 50 evrov, pojasnjujejo na koprski PU.

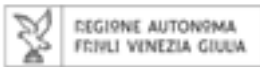
Policisti so po njihovih navedbah prijeli tri osumljence, ki so začasno nastanjeni v Italiji, in sicer dva legalno, eden pa brez urejenega statusa bivališča. Na podlagi odredbe Okrožnega sodišča v Kopru so opravili tudi preiskavo njihovega vozila, v kateri so ponarejene bankovce našli skrite pod armaturno ploščo.

V okviru kriminalistične preiskave so se policisti povezali tudi z italijanskimi varnostnimi organi, ki so jim sporočili, da so bili osumljenci

tudi v Italiji že obravnavani za številna kazniva dejanja, med drugim tudi za ponarejanje denarja.

Po opravljenih policijskih postopkih so bili osumljenci s kazensko ovadbo, v kateri jim je očitano 12 kaznivih dejanj ponarejanja denarja, privedeni na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Kopru, ki je po zaslišanju za vse tri odredil pripor. Za očitana kazniva dejanja kazenski zakonik predvideva od šest mesecev do osem let zavora, so še zapisali na PU Koper.

GLAVNA DIREKCIJA ZA KMETIJSKE, NARAVNE, GOZDNE VIRE IN GORSKE PREDELE
Služba za splošne, upravne zadeve in evropsko politiko

DEŽELNI AKCIJSKI NAČRT ZA OBNOVO SEKTORJA SLADKORJA IN SLADKORNE PESE

Odlog roka za predstavitev prošenj

Obveščamo, da z odlokom št. 253 z dne 18. februarja 2009, ki bo objavljen v deželnem Uradnem listu (B.U.R.), je bil odločen na **2. aprila 2009** rok za predstavitev prošenj za pomoč (izdane v informatični obliki in izročene v pristojnih uradih v papirnati obliki), ki se nanaša na sledeča ukrepa Deželnega akcijskega načrta za obnovo sektorja sladkorja in sladkorne pese:

- **DIVERZIFIKACIJA V NEKMETIJSKIH DEJAVNOSTIH**
- **POSODABLJANJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV**

Odlok je na voljo na spletni strani <http://www.regione.fvg.it> pod sekcijo "economia e impresa" področje "agricoltura", "ristrutturazione settore bieticolo-saccarifero (OCM zucchero)".

Direktor službe
dr. Serena Cutrano

LJUBLJANA - V knjigarni Filozofske fakultete

V gosteh avtorji Založništva tržaškega tiska in Mladike

Evelina Umek, David Bandelj in Andrej Carli predstavili svoja dela - Večer je povezoval Jurij Paljk

LJUBLJANA - V torek so bili gostje knjigarne Filozofske fakultete v Ljubljani avtorji Založništva tržaškega tiska in Mladike. V dvorani petega nadstropja fakultetne stavbe na Aškerčevi ulici so predstavili knjigo kratkih esejev Davida Bandlja Razbiranja žarišča (ZTT), knjigo Eveline Umek Po slehah Fate Morgane (Mladika) in pesnika Andreja Carlija, ki je izdal svojo prvo pesniško zbirko pri ZTT. Večer je povezoval Jurij Paljk. Prisotne je uvodoma pozdravil prodekan fakultete Tine Germ.

Do takšnega večera je prišlo, ker Bandelj v svoji knjigi piše tako o delih Eveline Umek kot tudi o pesništvu Carlija-Kralja (priimek je v uradnem spreminjanju). V bistvu si je kritik izbral sogovornika.

Paljk je uvodoma naglasil, da so Bandljevi kratki eseji nastali kot časopisne kolumne (Novi Glas, Primorski dnevnik), ki pa v knjižni obliki izostrijo avtorjev pogled na književnost, na jezik in na problematiko tako imenovanega zamejstva ali skrajnega zahodnega roba, kjer se še piše in govori po slovensko. Paljk si ni prihranil nekaj bodic na račun Ljubljane in premajhnega zanimanja za to, kar nastaja v Trstu, Gorici in v videmski kategoriji. Tu je slovenska umetniška prisotnost živahna tudi v odnosu z italijansko, kar velja toliko bolj za Gorico, kjer je v bistvu malo italijanske literature (sam Paljk je pesnik), so pa Slovenci s svojo ustvarjalnostjo, kot so tudi v Beniciji, in seveda Evelina Umek se je navezala na besede uvodničarja. Svoje delovno dobo je preživela v Ljubljani, nato pa se je preselila v Trst, kjer veliko piše in objavlja. Roman Po slehah Fate Morgane pripoveduje zgodbo o Marici Nadlišek. To je bila posebna ženska. Znala je več jezikov, v Trstu je ustanovila prvo slovensko revijo, napisala je roman in vrsto povesti. Bila je v stiku s takratnimi osrednjimi slovenskimi pisatelji. Največ si je dopisovala s Kersnikom. Ko pa se je poročila z Bartolom, ki je bil v Trstu aktiven slovenski domoljub, je nenadoma utihnila. Bili so to časi, ko je bila ženska vloga omejena na družino, kar je Marica z bolečino sprejela. Sin Vladimir (Bartol) je pozneje napisal, da je »dihala samo s polovico pljuč«. Druga polovica je umrla, ko se je Marica Nadlišek odpovedala literaturi, urednikovanju in vključevanju v osrednjo slovensko kulturniško areno. Roman Eveline Umek obravnava torej psihološki, kulturni in družbeni aspekt nenavadno nadarjene ženske, ki se je morala prilagoditi konvenciji.

David Bandelj je o svoji knjigi dejal, da ga izrazito zanima obmejna literatura.

Udeleženci torkovega večera v knjigarni Filozofske fakultete v Ljubljani

Glede pojma »tržaška književnost« je dejal, da je to lahko geografska oznaka, ne more pa biti neka literarna kategorija. V bistvu se je tudi Bandelj zavzel za utrjevanje skupnega slovenskega in književnega prostora.

Andrej Carli je spregovoril o svoji poeziji, o glasbi in o uporabi tehnologije. Zastavil si je vprašanje poezije in literature v dobi interneta in dejal, da je tudi sam poskusil narediti CD s poezijo. Pesnik se ukvarja z glasbo, ki jo prepleta s poetskimi vizijami.

Med razpravo je prišlo do izmenjave različnih stališč. Profesorica Irena Novak Popov je npr. nasprotovala trditvi, da v Ljubljani ni zanimanja za književnost izven slovenske države. Dejala je, da sama uvršča v učni program avtorje iz Trsta in Gorice in pri tem omenila Evelino Umek. Ace Mermolja je opozoril, da se spreminja sama književna scena. Veliko je naslovov, ni vse, kar izide, nekaj vrhunskega. V središču, kot je Ljubljana, lahko avtor izpostavi koristno mrežo stikov. Na samem trgu pa včasih prodre, kar kakovostno ni najboljšje. Mermolja je omenil prav Vladimir Bartola, ki je nenadoma v Sloveniji zaslovel kot izjemen avtor, kar v resnici ni. Mermolji se je zdela zanimivejša mati Mara Nadlišek.

Pozitivnost srečanja je bila prav v razgovoru in v prisotnosti ljudi, ki jih zanima tako književnost kot usoda Slovencev izven državnih meja. (ma)

ZADEVA ELUANA - Primer še ni končan

Družina Englaro vložila odškodninske zahteve

VIDEM - Družina Englaro (na posnetku oče Eluane Beppino Englaro) je vložila odškodninske zahteve zaradi morebitne škode, ki naj bi jo povzročili zdravniki, politiki in predstavniki verskih organizacij s svojim ravnanjem v zvezi z dramatično zadevo Eluane Englaro, ki je po 17 letih neprekinjene kome umrla 9. februarja v Vidmu. Kot so sporočili pravni zastopniki družine Englaro dnevnikoma Repubblica in Messaggero Veneto, odškodnino zahtevajo tudi za anesteziista Amata De Monteja, ki je vodil medicinsko ekipo, ki je prekinila umetno hranjenje in hidracijo Eluane, in je bil skupaj z Beppinom Englarom označen kot »morilec«.

Kot so sporočili bodo morebitne odškodnine namenili v sklad združenja »Za Eluano«, ki je še v ustanavljanju, s tem denarjem pa naj bi financirali pobude v zvezi z biološkim testamentom. Celotno zadevo so zakoniti predstavniki družine sprožili s priporočenimi pismi in s preventiv-

nim opozorilom, da prijavljene osebe ne smejo prodajati nepremičnin in drugih dobrin, s katerimi razpolagajo, dokler se o celotni zadevi ne izreče sodišče.

DEŽELA Različni pogledi na biološko oporoko

STEFANO PUSTETTO (MAVRIČNA LEVICA)

TRST - Deželni svet se je včeraj ukvarjal s kočljivo problematiko biološke oporoke in še kar neposredno tudi z žalostnim primerom Eluane Englaro. Zavrnili je stališče Stefana Pustetta (Mavrična levica) in odobrili priporočili desne sredine in Demokratske stranke o primeru Englaro.

Mavrična levica se zavzema za svobodno izbiro pri terminalnem obdobju življenja in o možnosti, da se državljani odločajo o imenovanju pooblaščenca. Slednji naj bi v primeru bolnika, ki ni več sposoben komunicirati z zunanjim svetom, posredoval zdravnikom tudi zahtevo o prekinitvi prisilnega zdravljenja. Deželni svet je to stališče zavrnil z 22 glasovi proti, 19 za in tremi vzdržanimi.

Priporočilo leve sredine se zavzema za zakon, ki bi zapolnil sedanjo zakonodajno praznino. Aktualni pravni položaj namreč nalaga velike odgovornosti sodnikom, kot se je zgodilo v primeru Englaro. Demokrati pravijo, da bi morali pri tem imeti več besede zdravniki, zlasti pa sorodniki terminalnih bolnikov.

Priporočilo Ljudstva svobode (Forza Italia in Nacionalno zavezništvo) pa poziva državnega zakonodajalca k ukrepm v korist ljudi, ki se dejansko nahajajo v vegetativnem stanju. Desna sredina meni, da bi morali pristojni državni in tudi lokalni organi nameniti več pozornosti in predvsem več konkretne pomoči družinam s hudo bolnimi sorodniki. Večjo podporo bi si zaslužili posebno tisti, ki bolnike oskrbujejo na domu.

DEŽELNI SVET - Podpore združenjem, ki delujejo za ohranitev zgodovinskega spomina

Zakon, ki ne zadovoljuje nikogar

Kocijančič: To je zakonski spaček, ki je dejansko nepotreben - Gabrovec: Dežela naj raje podpira didaktične načrte za mlade

Zastopniki desne sredine so volili za zakon o ohranjanju spomina, a brez pretiranega navdušenja

TRST - Deželni svet je z glasovi desne sredine odobril zakon za ohranjanje zgodovinskega spomina, ki dejansko ne zadovoljuje nikogar. Edini zadovoljen je njegov predlagatelj Edoardo Sasco (UDC), v desni sredini so ga podprli iz dolžnosti, opozicija pa je bila itak proti. Vsebinsko gledano je zakon zelo splošen, konkretna je edino njegova finančna dotacija (250 tisoč evrov letno). Zakonski osnutek je sprva nosil naslov »Posegi za ohranitev spomina«, odobren pa je bil z nenavadnim nazivom »Predpisi za podporo delovanju združenj, ki delujejo za ohranitev zgodovinskega spomina in za izvedbo svečanih spomenikov.« Proti zakonu sta glasovala oba slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič.

»Ne glede na to, da je deželni svet odobril naš popravek, ki je na novo napisal prvi člen in torej splošne smotre zakona, smo dobili zakon, za katerega ne moremo trditi, da je pošast, prav gotovo pa ga lahko označimo za pravnega spačka,« meni Kocijančič (Mavrična levica). Njegova skupina si lasti zaslugo, da so podelitev prispevkov omejili na tista združenja, ki se prepoznajo v vrednotah ustave, da so bila iz besedila izločena vojaška združenja in da je predvidena podpora namenskim projektom, ki jih bodo upravičenci predložili.

»To nas zaenkrat vsaj obvaruje pred pretiranim

širjenjem zbora proslincev. Tako je bilo potrebno glasovati proti zakonu, ki je dejansko nepotreben in ki bo v praksi težko izvedljiv. V bistvu, zakon, ki je v nasprotju s cilji, ki si jih zastavlja,« je prepričan zastopnik levice.

Ta zakon si po mnenju Gabrovca (SSk) postavlja preveč ambiciozne cilje z ozirom na besedilo, ki se, nasprotno, dejansko osredotoča na evidentiranje novih možnosti za finančne podpore borčevskim in vojaškim organizacijam. »Dežela naj raje podpira didaktične načrte, ki naj mlade spodbujajo, da ne neposredno spoznajo zgodovinske dogodke s prirejanjem poučnih ekskurzij v spominske kraje, zlasti pa bi bilo potrebno, da mladim nudimo sodobne, popolne in nepristranske zgodovinske učbenike,« je mnenja deželni svetnik SSk. Pri tem ponovno izpostavlja potrebo po objavi in promociji v šolah zaključkov mešane komisije slovensko-italijanskih zgodovinarjev in kulturnikov.

Obenem Gabrovec verjame v pomen in učinkovitost neposrednega pričevanja s strani protagonistov prve polovice minuloga stoletja, kakršen je prof. Boris Pahor in kakršni so še vedno številni bivši borci in deportiranci. »Pahorjeve besede, njegova predavanja mladim šolarjem so priložnost, ki jo gre izkoristiti z občutljivostjo tistih, ki vedo, da razpolagajo z zakladom neprecenljive vrednosti,« je mnenja Gabrovec.

INDUSTRIJCI - Predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia na obisku v FJK

Neukrepanje je najslabše, kar lahko storimo v tej krizi

Marcegaglia s Tondom in predstavniki deželnega gospodarstva na komemoraciji Valduge

VIDEM, ČEDAD - »Imobilizem je naslabša rešitev,« je dejala predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia, ko se je včeraj v Vidmu s predstavniki deželnih industrijcev pogovarjala o gospodarski krizi. »Vlada mora jasno ukrepati za pomoč gospodarstvu in podjetjem, tako kot delajo v drugih državah. Omejitve, ki jih postavlja javni dolg, so realni problem, vendar je imobilnost najslabša rešitev,« je menila. Posebej nujno se ji zdi ukrepanje na področju socialnih blažilcev, ki morajo pokriti tudi tiste oblike dela, kjer doslej niso bili zajamčeni. »V ta namen je treba takoj zagotoviti sredstva in jih nameniti tistim, ki jih resnično potrebujejo,« je dejala Marcegaglia in dodala, da »danes preživljamo krizo, ki se je rodila kot finančna in se je spremenila v globoko realno krizo«. »To je prva globalna kriza in tisto, kar je najbolj vznemirljivo, je, da ne vemo, koliko časa bo trajala. Za podjetja je danes izjemno problematično sprejemati odločitve. Tisto, kar je gotovo, pa je, da ne moremo priti iz krize z javno porabo, ki še naprej teži na vseh. Ne moremo naprej s tako penalizirajočo birokracijo. In ne moremo se izogniti neizbežnih reform,« je dodala predsednica Confindustrie.

Svoj obisk v Furlaniji-Julijski krajini je Emma Marecegaglia začela dopoldne v Vidmu, kjer se je na sedežu združenja videmskih industrijcev sedela s štirimi pokrajinskimi predsedniki industrijcev in z novim predsednikom deželne Confindustrie Alessandrom Calligarisom. Popoldne pa se je v spremstvu predsednika Dežele FJK Renza Tonda udeležila komemoracije 14. januarja umrlega deželnega predsednika industrijcev Adalberta Valduge. Ob tej priložnosti se je na dvorišču podjetja Acciaierie e fonderie di Cividale iz Valdogovega jeklarskega koncerna zbralo okrog šeststo njegovih kolegov in predstavnikov oblasti in deželnih institucij. Uvodna beseda je pripadla Valdugovi hčerki Chiari, ki se je na doživet način spomnila očeta in mu obljubila, da bo s brati in sestrami nadaljevala njegovo delo. Nato so besedo povzeli pokojnikovi prijatelji in kolegi, med njimi predsednik videmskih industrijcev Adriano Luci in Valdugov naslednik za krmilom videmske trgovinske zbornice Giovanni Fantoni. Luci je izpostavil Valdugovo odprtost, še posebno do raziskovanja, izobraževanja in do mladih, medtem ko je Fantoni opozoril na Vladugovo delo pri prenovi in ovrednotenju

Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo in predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia včeraj v Čedadu

združenja industrijcev, ki ga je nekdanji predsednik razumel kot »dom podjetnikov«.

Po pozdravu novega predsednika deželne Confindustrie Alessandra Calligarisa in prvega moža koncerna Danieli Gianpietra Benedettija je besedo prevzel predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, za katerega je bil Valduga eden od protagonistov razvoja Furlanije. »Bil je človek, s katerim je se je bilo pravi užitek pogovarjati, saj ni imel predsodkov. Kot javna osebnost pa je bil vedno velika pomoč pri reševanju raznih kriz na dnevnem redu,« je dejal Tondo. Dodal je, da je bil Valduga vedno pripravljen poslušati, ker je imel v sebi veliko željo po razumevanju stvari. Zato bi bil danes, spričo te hude krize, njegov prispevek še toliko bolj dragocen. »Osebe, ko je bil on, nam pomagajo, da držimo krmilo naše ladje vedno ravno, v interesu vse deželne skupnosti,« je sklenil Tondo.

Kratko in preprosto slovesnost je sklenila Emma Marcegaglia, ki je izpostavila Valdugove podjetniške zasluge. Spoznala ga je prek odnosov med njim in Valdugovim podjetjem, nato pa kot predsednika deželne Confindustrie. »Bil je med tistimi, ki so mi pomagali pri odločitvi, da sprejemam vodstvo Confindustrie. Rekel mi je: "Pojdi Emma, to je tvoj trenutek. Velika predsednica boš." In jaz sem sprejela.«

Autovie Venete uvedla spletno plačilo cestnine

TRST - Na spletni strani avtocestne družbe Autovie Venete 8www.autovie.it) je mogoče od včeraj plačati zaostale cestninske zneske. V predelu spletne strani, ki je označen z ikono denarnice, je mogoče s kreditno kartico plačati zaostale cestnine. Ko uporabnik transakcijo uspešno konča, lahko vidi in tiska potrdilo o izvršenem plačilu. Poleg odprave birokratskih zamud bo ta sistem tujim avtomobilistom omogočil, da se izognejo telefonskim klicem za informacije o izvedenem plačilu.

V Ljubljani poteka mednarodni sejem Dom

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so v torek odprli 48. mednarodni sejem Dom, ki letos poteka pod geslom Gradimo skupaj. Do nedelje se na 18.000 kvadratnih metrih površin predstavlja 577 podjetij iz 30 držav.Sejem Dom je mednarodni sejem gradbeništva, kjer si je mogoče ogledati ponudbo stavbnega pohištva, izdelke za notranjo opremo, urejanje doma in njegove okolice, opremo za ogrevanje in hlajenje, materiale in proizvode za gradnjo in izdelke, ki tehnično varujejo, nadgradijo ali pa enostavno poživijo domove. Do sobote je sejem odprt od 9.30 do 19.30, medtem ko bo v nedeljo vrata odprl 9.30, zaprl pa ob 18. uri.

Dario Samer prejel občinsko priznanje za zasluge

TRST - V imenu pristnega navdušenja za delo, ki je privedlo podjetje Samer&Co. Shipping do enega najuspešnejših tržaških podjetij, ki daje čast in bogati gospodarstvo našega mesta - to je utemeljitev, na osnovi katere je Občina Trst podelila Dariu Samerju priznanje za zasluge, ki so mu ga izročili na včerajšnji slovesnosti na županstvu. Vodil jo je predsednik občinskega sveta Sergio Pahor, navzoči pa so bili predstavniki mestnih institucij, med njimi Samerjev sin Enrico in poslanec Ettore Rosato. V imenu odsotnega župana Roberta Dipiazze je priznanje slavlencu izročil podžupan Paris Lippi, ki je spomnil, da Samerjevo ime ni vezano samo na tržaško gospodarstvo, ampak tudi na družbeno in športno življenje.

PODJETJA - Odločitev včerajšnje skupščine koprskega holdinga

V nadzorni svet Istrabenza bosta vstopila predstavnika Petrola in NFD Holdinga

PORTOROŽ - Skupščina Istrabenza je včeraj podprla predlog nadzornega sveta družbe, da do konca mandata, 29. maja letos, Nadzorni organ Istrabenza dopolnita Alenka Vrhovnik Težak in Zoran Boškovič. Skupščina je tudi podprla nasprotni predlog NFD Holdinga, po katerem bo večina novih nadzornikov, predstavnikov kapitala, prišlo iz Petrola in družb okoli NFD. Lastniki so na skupščini, na kateri je bilo navzočega 87 odstotkov kapitala, s 95,5 odstotka glasov, tudi z glasovi Maksime Holdinga, ki ima nekaj manj kot 26 odstotkov delnic Istrabenza in je v posredni lasti prvega moža Istrabenza Igorja Bavčarja, podprli predlog NFD za imenovanje nadzornikov za nov štiriletni mandat.

Nadzorni svet bodo tako po koncu maja sestavljali članica uprave Petrola Vrhovnik Težakova, Janez Grošelj in Tamara Jerman prav tako iz Petrola, član uprave NFD Holdinga Zoran Boškovič, direktor Finetola Franci Strajnar in direktor Slovenskega zavarovalnega združenja Miroslav Kaluža. Petrol je sicer tretjinski lastnik Istrabenza, družbe okrog NFD pa imajo v lasti četrtno koprskega holdinga.

Prvi mož NFD Stanislav Valant je zahteval, da skupščina o predlogu NFD odloča najprej, kar lastnikom več kot desetodstotnega deleža v posamezni družbi omogoča tudi zakonodaja. Ker je predlog NFD dobil večinsko podporo, o ostalih predlogih skupščina ni odločala. To je pre-

cej razburilo predstavnike Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD), ki so si po prvotnem predlogu Petrola obetali svojega nadzornika, predsednika združenja Kristjana Verbiča, v Istrabenzu.

Bavčar po koncu skupščine ni komentiral odločitve lastnikov, dejal pa je, da je bil »v življenju v številnih projektih v dobrem in slabem, zato bo v Istrabenzu ostal tudi v trenutnih razmerah«. Torkovega pogovora s bankami upnicami o reprogramiranju dolgov Istrabenza prav tako ni želel komentirati, o njegovi usodi na čelu družbe pa bo - kot je dejal - odločal nadzorni svet Istrabenza.

Predsednik nadzornega sveta Istrabenza Janko Kosmina je za STA povedal, da upravi z Bavčarjem na čelu zaupa, da bo speljala do konca sanacijo družbe, o samih pogovorih z bankami upnicami o reprogramiranju dolgov pa ni seznanjen. Dejtal je, da je razočaran, ker zdajšnji nadzorni svet ni imel možnosti dati svojih predlogov za nove nadzornike, poleg tega pa ga moti, da ni v nadzornem svetu na strani kapitala zastopan nihče iz »lokalnega okolja«. Napovedal je še, da bo kmalu sklical sejo nadzornega sveta, o čem bodo govorili, pa ni želel povedati.

Predsednik uprave Petrola Marko Kryžanovski je bil z izidom skupščine zadovoljen, saj bo novi nadzorni svet po njegovem mnenju bolj odražal lastniško struk-

turo kot dosedanji, v katerem do današnjega imenovanja nadomestnih članov Petrol in NFD nista imela svojih predstavnikov.

Prvi mož NFD Valant ni želel odgovoriti na vprašanje STA, ali NFD kot lastnik Istrabenza zaupa sedanjni upravi koprskega holdinga. Dejtal pa je, da je odločitev o usodi uprave Istrabenza v rokah nadzornikov. Ob tem je poudaril, da se banke upnice pogovarjajo z večjimi lastniki Istrabenza o rešitvah za to koprsko družbo, tudi z NFD, ki pa ni povsem seznanjen s potekom pogovorov uprave Istrabenza z bankami. Izrazil pa je upanje, da bo prišlo do kompromisne rešitve za Istrabenz, po kateri bodo zadovoljni tako lastniki Istrabenza kot banke upnice, tudi z morebitno konverzijo terjatev v lastniške deleže.

Valanta je nadzorni svet Petrola včeraj med drugimi predlagal za novega nadzornika največje slovenske naftne družbe v prihodnjem mandatu. Če bo predlog dobil podporo na skupščini, ki bo 7. aprila, bodo poleg Valanta v nadzornem organu Petrola sedeli še Milan Medved iz Premogovnika Velenje, nekdanji prvi mož Luke Koper Bruno Korelič, direktor in solastnik družbe Perspektiva Darij Južna, nekdanji prvi nadzornik Slovenske odškodninske družbe Milan Podpečan in nekdanji pogajalec Slovenije za vprašanje nasledstva nekdanje Jugoslavije Miran Mejak. (STA)

EVRO

1,2555 \$ -0,48

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
04. marca 2009

valute	04.03.	03.03.
ameriški dolar	1,2555	1,2615
japonski jen	124,67	123,64
kitajski juan	8,5915	8,6303
ruski rubel	45,2445	45,7697
indijska rupija	64,7020	65,5600
danska krona	7,4506	7,4510
britanski funt	0,89020	0,89575
švedska krona	11,5175	11,4853
norveška krona	8,9400	9,0125
češka krona	27,736	27,961
švicarski frank	1,4782	1,4826
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	310,05	306,84
poljski zlot	4,7140	4,7350
kanadski dolar	1,6156	1,6219
avstralski dolar	1,9570	1,9619
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2895	4,2990
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7075	0,7087
braziljski real	3,0172	3,0468
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1708	2,1802
hrvaška kuna	7,4230	7,3747

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
04. marca 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,51813	1,27663	1,81688	2,115
LIBOR (EUR)	1,47125	1,77938	1,89125	2,00188
LIBOR (CHF)	0,3	0,48917	0,64	0,94417
EURIBOR (EUR)	1,478	1,778	1,884	1,993

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

23.003,21 € -251,39

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
04. marca 2009

vrstni redni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	8,59	-2,50
INTEREUROPA	8,15	-1,21
KRIKA	51,69	-0,86
LUKA KOPER	20,29	-5,49
MERCATOR	152,28	-3,14
PETROL	255,26	-0,90
TELEKOM SLOVENIJE	125,94	+0,76
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,93	-0,56
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	152,90	-4,44
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	21,02	-2,14
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	7,81	-1,01
MLINOTEST	5,50	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	44,07	-4,11
POZVAROVALNICA SAVA	10,62	+0,09
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	222,97	-1,07
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	13,98	-0,14

MILANSKI BORŽNI TRG
04. marca 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,067	+1,52
ALLEANZA	3,905	+3,66
ATLANTIA	10,47	+3,66
BANCO POPOLARE	2,5475	-3,78
BCA MPS	0,914	+1,16
BCA POP MILANO	3,045	+1,50
EDISON	0,752	+8,20
ENEL	3,6775	+1,94
ENI	14,11	+0,71
FIAT	4,15	+14,64
FINMECCANICA	10,44	+4,77
GENERALI	11,85	+2,42
IFIL	1,501	-9,63
INTESA SAN PAOLO	1,73	+2,19
LOTTOMATICA	13,64	+10,45
LUXOTTICA	10,01	+2,61
MEDIASET	3,5325	+4,36
MEDIOBANCA	5,9	+1,72
PARMALAT	1,426	-0,63
PIRELLI e C	0,1691	+6,09
PRYSMIAN	6,65	+3,91
SAIPEM	12,27	+8,58
SNAM RETE GAS	3,79	+0,80
STMICROELECTRONICS	3,3175	-1,19
TELECOM ITALIA	0,891	+2,89
TENARIS	6,62	+10,24
TERNA	2,3725	-0,21
TISCALI	0,319	+2,74
UBI BANCA	7,08	+3,43
UNICREDIT	0,915	+2,18

SOD NAFTE

(159 litrov)

45,15 \$ -0,51

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
04. marca 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	3.519,74	-1,37
SBITOP, Ljubljana	834,36	-1,36
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.308,89	-1,58
BIRS,	907,82	-
FIRS, Banjaluka	1.359,89	-
Belex 15, Beograd	404,74	-2,03
SRX, Beograd	174,57	-4,25
BIFX, Sarajevo	1.644,38	-0,41
NEX 20, Podgorica	9.458,85	-
MBI 10, Skopje	1.813,38	-2,12
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	6.876,08	+2,23
Nasdaq 100	1.109,44	+2,66
S&P 500, New York	712,86	+2,37
MSCI World, New York	705,351	-1,19
DAX 30, Frankfurt	3.890,94	+5,42
FTSE 100, London	3.645,87	+3,81
CAC 40, Pariz	2.675,68	+4,74
ATX, Dunaj	1.502,98	+5,45
PX, Praga	646,4	+2,44
EUROSTOXX 50	1.943,46	+4,22
Nikkei, Tokio	7.290,96	+0,84
STI, Singapur	1.544,34	+1,03
Hang Seng, Hongkong	12.331,15	+2,47
Composite, Šanghaj	2.198,11	+6,12
Sensex, Mubaj	8.446,49	+0,23

GLOSA

V Lokvi je šlo za čisto provokacijo

JOŽE PIRJEVEC

Spoštovana gospa Spomenka! Tudi na moj naslov je prišlo Vaše pismo, s katerim ste se ogradili od sobotnega »incidenta« v Lokvi. Ker sem se ga udeležil v prepričanju, da ravnam prav, dovolite, da na kratko povem, zakaj sem to storil in zakaj se z Vašimi tezami ne strinjam.

V uvodu svojega pisma trdite, da so povojne likvidacije zagrešile jugoslovanske oblasti, konkretno JLA, in ne Slovenci kot Slovenci in seveda ne slovenska država. Zdaj so Italijani dobili dokaz, da smo Slovenci kot Slovenci krivi, ker smo odgovornost za povojne likvidacije vzeli nase. Smo jih posvojili.

Ta način razmišljanja se mi zdi nesprejemljiv. Slovenci smo dediči Jugoslavije v dobrem in slabem. Zahvaljujoč se boju IV. armade in IX. korpusa, smo si znova pridobili Primorsko in celo del Istre. Če imamo namesto rapalske, pariško in osimsko mejo, je to zasługa Jugoslavije. Prav zaradi tega bi bilo sprenevedanje, če ne bi sprejeli tudi njenih grehov, konkretno pobojev, do katerih je prišlo maja 1945 ob osvoboditvi Trsta in Gorice.

V svojem pismu nadalje trdite, da so slovenski ljudje ne le ob pasivni asistenci, temveč z aktivnim posegom policije, se pravi slovenske države, preprečili dostop ljudem do grobišča. In vse to ob jugoslovanski zastavi, skupaj s slovensko.

Odgovor: jugoslovanska zastava je del naše zgodovine. Če so pod njo ljudje umirali za našo svobodo, jo moramo spoštovati. Tako tudi italijansko zastavo z rdečo zvezdo. Bolj me je na sobotni manifestaciji motila slovenska zastava s koroškim levom, ki sta jo vihela dva nacionalistično usmerjena fanti iz Ljubljane. Policija ni sodelovala pri preprečevanju povorke Unije Istranov, temveč se je samo postavila med obe nasprotni gruči in s tem preprečila, da bi prišlo do incidentov. Obnašala se je povsem korektno.

Še dalje trdite, da smo ravnali kot jugoslovanska oblast, ki tudi ni dopustila dostopa do grobišč. Morali bi se ravnati drugače: sodelovati bi morali

pri pietetni svečanosti, ko pa bi presegla raven pietete, bi morali pristopiti h grobišču in povedati, da se na tem mestu ne politizira, da Slovenci nismo zato krivi, itd. »Iluzorno? Najbrž, vsekakor pa pietetno in še posebej: ne bi vzeli nase tega dejanja jugoslovanskih oblasti, ki ga tudi sami obsojamo«.

Ne zamerite, a zdi se mi, da problem premalo poznate. Manifestacija Unije Istranov od samega začetka ni imela pietetne vsebine, temveč je bila čista provokacija. Gre za najbolj ekstremistično ezulsko gibanje, povezano z drugimi revanšističnimi skupinami v Evropsko Unijo beguncev in izgnancev. Ta skupina odkrito kontestira pariško in osimsko mejo in s tem spodbija našo suverenost na Primorskem in v Istri. Že lani je skušala organizirati romanje na »fojbo« v Rodiku, letos pa je z istim namenom skušala ponoviti podvig v Lokvi. Tako, kakor pravijo Srbi: »Kjer so naši grobovi, tam so naše meje.« Grobovi so seveda izmišljeni ali vsaj niso dokazani. Leta 1945 je v Trstu zares prišlo do aretacij in pobojev, ki pa niso zajeli v krvavo obračunavanje deset tisoče ljudi, kakor pravi uradna propaganda, temveč veliko manj, nekaj stotin (večinoma pripadnikov oboroženih kolaboracionističnih enot). Glavnino njihovih posmrtnih ostankov so tržaški policaji in speleologi med leti 1945-49 našli v raznih kraških jamah in jih pokopali. V zvezi s tem imamo vso potrebno dokumentacijo. Proti dosegljivim krivcem je prišlo tudi do vrste procesov, na katerih sta bila dva obsojena na dosmrtno ječo, drugi pa na težke zaporne kazni. Kar zadeva Bazovski »šoht«, poglavitno »fojbo«, so ga avgusta in septembra 1945 raziskali Britanci in v njej poleg konjskih mrhovin našli ostanke deset nemških vojakov, padlih v boju za Bazovico. O drugi »fojbi« pri Opčinah, v kateri naj bi bilo pokopano več kot 2000 »Italijanov, pobitih samo zato, ker so bili Italijani«, Giorgio Rustia, eden najpomembnejših desničarskih izvedencev, priznava, da ima le simbolen pomen. (Trieste Oggi, 29.I.1995) Nimamo dokaza, da bi bili v lokevske Golobivnice

pokopani Italijani. Po pričevanju domačinov, naj bi tam ležali nemški vojaki, padli v hudih bojih 30. aprila 1945. Kakor vidite, gospa Spomenka, je pieteta, o kateri govorite, navaden izgovor za izpodbijanje povojnih meja in za netenje etničnega sovraštva skrajnežev, ki so tokrat nastopili s križem, ki pa se po navadi zbirajo pod simboli kolaboracionističnih enot salojske republike. Naj mimogrede rečem, da so ti simboli po zakonu prepovedani, kar pa v Italiji nikogar ne moti. Celotna predstavniki leveice – vključno s Slovenci – so prevzeli njihove argumente in miselnost. Jaz pa jih ne morem, ker sem prepričan, da gre za rušenje vrednot, na katerih sloni EU danes: predvsem odklanjanja nacifašizma in njegovih apologetov. Če bi pristal na interpretacijo zgodovine, kakor nam jo vsiljujejo slednji, bi priznal, da smo Slovenci proti Italijanom zagrešili genocid, in da so naše meje rezultat zločina, ki po mednarodnem pravu ne zastara.

Kako odgovoriti provokacijam, katerih žrtev smo na Tržaškem več kot pol stoletja, in ki jih sedaj predstavniki Unije Istranov skušajo eksportirati tudi v Slovenijo? Tako, da prihodnjič slovenske policijske oblasti od organizatorjev romanja zahtevajo dokaz, da so v jami, kjer nameravajo počastiti svoje padle, ti zares pokopani. In da si pridobijo privoljenje lastnika zemlje, na katerem naj bi bilo domnevno grobišče. Predvsem pa, da ustvarimo tristransko slovensko-nemško-italijansko komisijo, ki bo pregledala jame, kjer naj bi ležali posmrtni ostanki pobitih, določila njihovo nacionalno pripadnost in jih pokopala. Kar zadeva Bazovico in Opčine, to Slovenci že desetletja zahtevajo, italijanske oblasti pa se upirajo, češ, v breznih je strelivo, ki bi bilo lahko nevarno. Prepričan sem, da gre za izgovor. Česar ne moremo storiti na eni strani meje, lahko storimo na drugi, kjer smo mi gospodarji. Samo tako nam bo uspelo enkrat za vselej spodnesti revanšiste, s katerimi imamo opraviti. Kajti, ne more biti dvoma, da bodo že maja ob dnevu svobode znova stopili v akcijo.

SEŽANA - Fotografska razstava

Pastirske hiške Ludvika Husuja med Orlekom in Lipico

SEŽANA - V baru Ana na Občini Sežana so odprli fotografsko razstavo z motivi pastirskih hišk med Orlekom in Lipico, ki jih je posnel fotograf, velik ljubitelj narave, jamar, pohodnik, planinec in športnik Ludvik Husu.

Gre za tretjo samostojno razstavo avtorja, ki se je pred časom z motivi kraške pokrajine predstavil že v Lipici in na ljubljanskem gradu. Husu, ki je že pred leti prehodil slovensko planinsko transverzalo, je že dolgo časa tudi član sežanskega jamarskega društva, ki je pred leti slavilo pol stoletja delovanja. Pred leti je v neposredni bližini Orleka, kjer je doma, odkril jama, v kateri so našli okostje rosomaha. V Stršinki jami so jamarji prav po njegovi zaslugi prišli do reke. Trasiral pa je tudi kraško učno pot v okolici Lipice, kjer je zaposlen v kobilarni in ki ima 15 zelo zanimivih točk s kraškimi pojavi. Pa tudi sam vodi pohodnike in turiste po Ludvikovi učni poti in jim prikaže turistične in naravne znamenitosti svoje poti. Prav na Lipiški učni poti je tudi pastirska hiška, ki ga je navdihnili, da se je odločil fotografirati še preostale pastirske hiške ali kučke, kot jih imenujejo, ki so med Orlekom in Lipico. V pastirske hiške so se zatekali

pastirji v času slabega vremena ali pa so tam spravljali (kmečka) orodja. Pri urejanju travnikov so najlepše kamne uporabili prav za gradnjo pastirskih hišk, ki so sezidane iz škrlj in jih zob časa že načenja. Ustvarja pa se tudi regijski park Gropajska gmajna, v katerem so tudi te pastirske hiške, ki jih žal nihče več ne združuje. Bodo pa tako ostala vsaj na fotografijah Ludvika Husuja v spomin za bodoče rodove na našo kulturno in naravno dediščino Kraša.

O pastirskih hiškah na Krasu kot o svojevrstnih stavbnih staritvah je sežanski režiser in novinar slovenske nacionalne televizije Jadran Sterle posnel kratki dokumentarno-igrani film, ki je nastal v Izobraževalnem programu TV Slovenija. Film, ki so ga posneli lansko jesen na Krasu, zlasti v okolici Povirja, deloma okoli Lokve, Kosovelj in Trebč, so že predvajali v Povirju in Sežani.

Fotografska razstava o pastirskih hiškah, ki so nekoč varovala pastirje in poljedelce, danes pa postajajo le še spomin na minule čase, bo na ogled dober mesec, nakar pa fotograf Husu pripravlja razstavo o skalnih samotarnih.

Besedilo in foto Olga Knez

OPERA - Pobude v Sloveniji in Hrvaški

V teku že deseti Gostičevi dnevi

LJUBLJANA, ZAGREB - Slovenski tenorist Jože Gostič (1900-1963) že deset let igra povezovalno vlogo med Slovenijo in Hrvaško, oba naroda ga imata za svojega, saj je nastopal tako na ljubljanskem kot zagrebškem opernem odru. Pevci, ki delujejo v obeh gledališčih, se ga tudi letos spominjajo v okviru Gostičevih dnevov. Začeli so se v Domžalah, končali se bodo v Mariboru.

Uvodna slovesnost jubilejnih, desetih Gostičevih dnevov je bila v nedeljo v Gostičevem domačem kraju, Homcu, v bližnjih Domžalah pa so odprli razstavo z naslovom V spomin Jožetu Gostiču. Sledil je koncert solistov Opere HNK Zagreb in SNG Opera in balet Ljubljana, ki je predstavil vso lepoto in širino umetniškega ustvarjanja na opernem in opernem področju z arijami in dueti. Na sam dan Gostičevega rojstva, 5. marca, se bodo priredile nadaljevale v Zagrebu. Na hiši v Vitežovičevi ulici na Gornjem gradu, v kateri je živel, so ob stoletnici njegovega rojstva odkrili spominsko ploščo, danes bodo nanjo položili venec. V foyerju HNK Zagreb pa bo Kulturno-prosvetno društvo Slovenski dom iz Zagreba dan kasneje odprlo razstavo Jože Gostič - ob 10. obletnici Gostičevih dni.

Opera HNK Zagreb bo pevcu jutri posvetila obnovo predstavo Ri-

JOŽE GOSTIČ

goletto Giuseppeja Verdija, ob zboru in orkestru bodo nastopili španski tenorist Carlos Cosias, eden vodilnih svetovnih verdijanskih baritonistov Željko Lucić, sopranistka Margareta Klobočar, basist Luciano Batinić in drugi. V soboto se bo umetniške poti prvaka ljubljanske, zagrebške in dunajske državne opere ponovno spomnilo društvo Consortium musicum. Društveni zbor in orkester bosta z zborovodjem Mirkom Cudermanom v Slovenski filharmoniji izvedla skladbe Georga Friedricha Händla in Josepha Haydna in tako počastila še njuni letošnji obletnici.

Gostičevi dnevi, ki jih vsa leta med drugim organizirajo Kulturno društvo Jože Gostič Homec, SNG Opera in balet Ljubljana ter Opera HNK Zagreb, se bodo tudi letos v nedeljo sklenili v SNG Maribor z Verdijevo opero La Traviata.

PADOVA - V soboto odkritje spominske plošče v Chiesanuovi

Spomin na taborišče

Tam je bilo zaprtih veliko Slovencev, katerim je pomagal pater Placido Cortese s sodelavci

PADOVA - V soboto bodo v Padovi odkrili spominsko obeležje pred vojašnico Romagnoli v predmestju Chiesanuova. Tam je bilo od poletja 1942 do jeseni 1943 italijansko koncentracijsko taborišče za moške civiliste. V njem se je zvrstilo kakih 10.000 internirancev, večinoma Slovencev, ki so jih pripeljali iz zasedenih krajev ali, že povsem izmučene, iz drugih taborišč.

Umrlo jih je 72, kar je znatno manj kot po drugih taboriščih. Za to pa ima zaslugu tudi obsežna dobrodelna akcija v korist internirancev, katere osrednje gibalo je bil minoritski duhovnik iz Padove pater Placido Cortese s sodelavci.

P. Cortese je tudi pozneje nadaljeval s pomočjo preganjanim in nasprotnikom trinoštva in je padel kot žrtev nemškega okupatorja, saj je novembra 1944 podlegel mučenju na tržaškem sedežu gestapa. Njegov lik je postal v zadnjih letih znan, ker je Cerkev sprožila postopek za njegovo beatifikacijo.

Ta konec tedna se ga bo spomnila občinska uprava v Padovi. Jutri ob 17. uri bo v dvorani Sala degli Anziani v občinski palači Moroni krajši posvet o vlogi padovanske Cerkve v drugi svetovni vojni. Predaval bo prof. Pierantonio Gios, o Corteseju pa bosta spregovorila p. Apollonio Tottoli in časnikar Ivo Jevnikar.

V soboto se bodo svečanosti preselile v Chiesanuovo, kjer bodo ob 10. uri v kinu Esperia šolski mladini predstavili dokumentarec Pogum molka, ki ga je o p. Corteseju posnel Paolo Damosso. Uvedla ga bosta dr. Franco Biasia in rektor padovanskega svetišča Neznane interniranca Alberto Celegghin. O delu za pomoč internirancem bo pričala takratna študentka medicine v Padovi in Cortesejeva sodelavka dr. Majda Mazovec iz Ljubljane. Opoldne bo v vojašnici Romagnoli, v kateri je bilo taborišče, slovesno dviganje zastave, čemur bo sledilo odkritje obeležja v spomin na p. Corteseja in internirance.

Za omenjene slovesnosti sta p. Apollonio Tottoli in Ivo

Jevnikar uredila tudi zanimivo knjižico s sestavki in dokumenti tako o taborišču kot o p. Corteseju.

KRIZA - Jutri naj bi ga odobril medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (CIPE)

Vlada pripravlja investicijski načrt za premostitev krize

Po kritikah sindikatov vlada ustavila načrt o višanju upokojitvene starosti žensk

RIM - Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (CIPE) bo jutri odobril nov investicijski načrt za infrastrukturo, ki naj bi pomagal premostiti vse hujšo gospodarsko krizo. O tem je tekla beseda na včerajšnjem srečanju med vlado in socialnimi partnerji. Vlado je poleg podtajnika Giannija Letta zastopalo 7 ministrov, na drugi strani pa so bili predstavniki 37 sindikalnih in delodajalskih organizacij.

Minister za infrastrukturo Altero Matteoli je pojasnil, da vlada namerava v prihodnjih 6 mesecih prijeti javna dela v skupni vrednosti 16,6 milijarde evrov. Socialne partnerje je pozval, naj prispevajo predloge in sugestije o prioritetah, bodisi ekonomske kot socialne narave.

Vse več znakov kaže, da je kriza medtem že resno načela gospodarski sistem. To prihaja od izraza tudi v podatkih o vse večjem seganju po socialnih blažilcih. Pokojninski zavod INPS je včeraj objavil, da je bil vpis v redno dopolnilno blagajno v industriji letošnjega februarja za 553,17% višji kot februarja 2008. Če bi vzeli v poštev podatke za prva dva meseca, pa je bil vpis v dopolnilno blagajno za 443,26% višji kot pred letom dni.

Medtem so včeraj sindikati odločno negativno ocenili vladni načrt o postopnem višanju starostne meje za upokojitve žensk, zaposlenih v državnih službah, s sedanjih 60 na 65 let. Voditelj sindikalne zveze CISL Raffaele Bonanni je dejal, da je namera diskriminatorna, saj dela razliko med zaposlenimi v javnem in v zasebnem sektorju, poleg tega pa je poudaril, da se vlada ni posvetovala s sindikalnimi organizacijami. Ob to dejstvo se je kritično obrazil tudi voditelj sindikalne zveze CGIL Guglielmo Epifani, ki je sicer poudaril, da bi z uresničitvijo vladnega načrta ženske plačale nesporejmljivo ceno v sedanji krizi. Bonanni in Epifani sta dejala, da bi morala vlada raje razmišljati o prostovoljnem podaljšanju delovne dobe žensk.

Vse te kritike niso bile zaman. Minister za delo Maurizio Sacconi je včeraj dejal, da vlada ni v resnici še ničesar sklenila in da vsekakor ni poslala še nobenega osnutka Evropski komisiji v predhodno preučitev, kot je bilo objavljeno v torek. Sacconi je pristavil, da bo vlada zadevo v kratkem obravnavala in da se bo vsekakor posvetovala s sindikati, preden bo sprejela kakršno koli odločitev.

Na to se je odzval voditelj Demokratske stranke Dario Franceschini. »Vlada ni resna,« je dejal. »Kako je mogoče na tak način obravnavati tako občutljivo zadevo, kot je upokojitvena starost,« se je polemično vprašal.

Udeleženci včerajšnjega srečanja med vlado in socialnimi partnerji v Palači Chigi

ANSA

BIOLOŠKA OPOROKA

V senatu novi poskusi dialoga

RIM - Kot kaže, se vse bolj krepijo poskusi, da bi zmanjšali razdaljo med nasprotujočimi si stališči okrog biološke oporoke. Podpisnik zakonskega predloga vladne večine Raffaele Calabrò je včeraj vložil dva popravka k svojemu besedilu. Z enim je predlagal, da bi se v primeru bližnje smrti zdravnik smel odpovedal uporabi »izrednih in nesorazmernih zdravniških ukrepov, ki bi bili neučinkoviti ali tehnično neprimerni spričo kliničnega stanja pacienta oziroma z vidika cilja zdravljenja«.

Z drugim amandmajem pa je Calabrò predlagal, da naj bi pacient smel izraziti svoje želje glede lastnega konca življenja ne le notarju, ampak tudi svojemu zdravniku, ki bi vsekakor moral poskrbeti, da bi jih potem zabeležili v skupnem registru na ministrstvu za zdravstvo.

Načelnica skupine Demokratske stranke v senatni komisiji za zdravstvo Dorina Bianchi je dejala, da bo njena skupina vsekakor pazljivo preučila amandmaja. Manj navdušen pa je bil njen kolega Ignazio Marino, po oceni katerega naj bi šlo za formalni spremembi. Demokratska stranka je vsekakor sinoči vložila svoje podamandmaje. Danes bi se moralo pričeti glasovanje v komisiji, medtem ko naj bi zbornica začela obravnavo predvidoma 18. t. m.

LETALSKI PROMET - Aprila nove proge

Lufthansa: izziv Alitalii

Nove povezave Milana z Rimom, Barijem in Neapljem ter z osmimi evropskimi mesti

MILAN - Lufthansa Italia, hčersko podjetje nemške državne letalske družbe, je izzvala Alitalio. Aprila bo uvedla tri nove italijanske proge z milanskega letališča Malpensa, in sicer povezavo z rimskim Fiumicinom (4 leti dnevno), z Barijem (en let) in z Neapljem (dva leta). Tako je sporočil član upravnega sveta Lufthanse Karl Ulrich Garnadt, ki je zelo pozitivno ocenil dosedanje delovanje italijanske različice nemškega letalca. Od prvega aprila dalje bo družba povečala svojo prisotnost na milanskem letališču s skupno devetimi letali, to je tri več od prvotno predvidenih. Poleg treh državnih prog bo Lufthansa Italia povezala Milan še z osmimi evropskimi mesti, če se bo načrt obnesel, pa namerava uvesti tudi prekooceanske povezave.

Nemška letalska družba je zaprosila tudi za povezavo med drugim milanskim letališčem Linate s Fiumicinom (deset letov dnevno), a italijanske oblasti ji niso izdale potrebne dovoljenja.

SVET EVROPE

Italija ratificirala protokol o odpravi smrtne kazni

RIM - Italija je v torek ratificirala 13. protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, ki prepoveduje smrtno kazen v vseh okoliščinah, so sporočili iz Sveta Evrope. Omenjeni protokol je do sedaj ratificiralo 41 od 47 držav članic Sveta Evrope, medtem ko Latvija, Rusija, Azerbajdžan, Armenija, Poljska in Španija tega še niso storile.

Svet Evrope (SE) je imel odločilno vlogo v boju za odpravo smrtne kazni. Leta 1983 je bil sprejet 6. protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, ki ukinja smrtno kazen v mirnem obdobju in so ga ratificirale vse države članice SE razen Rusije. Ta je protokol sicer podpisala, ne pa tudi ratificirala, a vseeno od leta 1996 ne izvaja več smrtne kazni. Leta 2002 je bil nato sprejet še 13. protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, ki izvrševanje smrtne kazni prepoveduje tako v mirnem obdobju kot v času vojn.

V Evropi se smrtna kazen sicer izvaja le še v Belorusiji, ki ni članica SE, na ozemlju držav članic SE pa od leta 1997 ni bila izvedena nobena usmrtnica. Svet Evrope opozarja, da je smrtna kazen kršitev temeljnih človekovih pravic, pravice do življenja in pravice, da človek ni podvržen krutemu, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju. Poleg tega države članice SE menijo, da smrtna kazen od kaznivih dejanj ne odvrača nič učinkoviteje kot druge kazni, prav tako pa je nemogoče zagotoviti, da ne bi usmrtili nedolžnih ljudi.

LUCANIA

Najstarejša Evropejka dopolnila 113 let

POTENZA - Najstarejša Evropejka Lucia Lauria iz Pietrapertose je včeraj praznovala svoj 113. rojstni dan. Praznik je obeležila brez velikega hrupa v krogu svoje družine, ki pravi, da slavljenka nima nikakršnega recepta za visoko starost, pač pa ob podpori družine živi povsem običajno življenje.

Lauriajeva je najstarejša Italijanka postala 15. februarja, ko je izboljšala prejšnji italijanski rekord, ki je znašal 112 let in 346 dni. Italijanski rekord je sicer še vedno v lasti Virginie Dighero, ki je decembra 2005 umrla v starosti 114 let in štirih mesecev. Najstarejša ženska na svetu je po podatkih Gerontology Research Group Američanka Gertrude Baines, ki danes šteje 115 let.

Lauriajeva se je rodila 4. marca leta 1896 v majhni občini Pietrapertosa, kjer je preživel velik del svojega življenja. Nikoli je niso pestile zdravstvene težave, izjema je bila operacija žolčnika leta 1953. Kot je dejal župan omenjene občine Antonio Pasquale Stasi, gre za »zadržano žensko iz dobre družine«. Ima šest vnukov in sedem pravnukov, od katerih trije živijo v ZDA.

RAZISKAVA

Italijani živijo vse manj zdravo

RIM - Italijani živijo vse manj zdravo. Po podatkih iz poročila Nacionalnega observatorija zdravja so namreč Italijani vse bolj debeli, kadijo, se zelo malo ukvarjajo s športom in uživajo veliko alkohola.

V Italiji je 12 milijonov kadilcev, od tega največ moških na jugu države. Povprečen Italijan prvo cigareto prižge pri 16. letih. 35 odstotkov Italijanov, dva odstotka več kot leta 2005, ima po podatkih Nacionalnega observatorija zdravja prekomerno telesno težo, deset odstotkov pa se jih spopriema z debelostjo. Največ Italijanov z neustrezno telesno težo živi na jugu države, predvsem v deželah Basilicata in Kampanija. Le 20,5 odstotka Italijanov se redno ukvarja s športom, narašča pa število tistih, ki prekomerno posegajo po sladkarijah, nezdravih prigrizkih in alkoholu. (STA)

SPORNI GINEKOLOG

Antinori trdi, da je kloniral tri otroke

SEVERINO ANTINORI

Škega kloniranja sem pomagal pri rojstvu treh otrok. Gre za dva fantka in eno deklico, ki so danes stari devet let. Rodili so se zdravi in takšni so še danes,« je dejal Antinori, ki je postal medijsko znan leta 1994, ko je 63-letni ženski omogočil umetno oploditev in porod. Podrobnosti o kloniranju treh otrok Antinori ni želel razkriti, saj mora, kot je dejal, spoštovati zasebnost njihovih družin. Dodal je le, da uporabljena metoda pomeni »izpopolnitev« tehnike, uporabljene pri kloniranju ovce Dolly leta 1996. Potem ko ga je novinar spomnil, da je kloniranje v Italiji strogo prepovedano, je ginekolog zatrdil, da sam raje kot o kloniranju govori o »inovativnih terapijah« ali »genetskem reprogramiranju«.

Pred dvema tednoma je Antinori presenetil z zagotovitvijo, da bo 40-letni Italijanki pomagal spočiti otroka s 35-letnim možem, ki je v komi. Gre za prvi tak primer v Italiji.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

GOSPODARSTVO - Napoved pristojnega odbornika Violina

Dežela pripravlja ukrepe za tržaško kmetijstvo

Svetnik Gabrovec opozoril upravo FJK na problem priznanja vina prosekara in tudi na vlogo Proseka

Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino obljublja ukrepe za razvoj tržaškega kmetijstva in posebno vinogradništva

Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino je včeraj v sklopu t.i. aktualnih vprašanj odgovoril na vprašanje deželnega svetnika Slovenske skupnosti Igorja Gabrovca v zvezi s postopkom za priznanje vina z zaščitenim poreklom DOC Prosecco. To poreklo zgodovinsko izhaja prav iz vasi Prosek in je bilo že od 16. in 17. stoletja dalje znano kot vino prosekara. Vino so pridelovali iz trte, ki so jih naši predniki gojili na terasastih vinogradih nad Tržaškim zalivom in so danes poznane tudi kot Glera.

»Kraški vinogradniki ne nasprotujejo načrtu, so pa deželni upravi FJK postavili nekaj jasnih pogojev, ki jih slednja mora resno upoštevati,« je v svojem posegu ponovno poudaril Gabrovec. Obrazložil je zahtevo, da v zameno za tržno izkoriščanje bogate proseške znamke, ki je danes v Venetu in Furlaniji vredna skoraj 100 milijonov steklenic letno, Dežela in država omogočita načrtovanje in financiranje obnove nekdanjih obdelanih površin na kraških obronkih nad morjem.

»Prav tako kmetovalci in vinogradniki na Tržaškem pričakujejo, da bo Dežela omejila negativne posledice zaradi določitve zaščitenih območij (t.i. SIC-ZPS). Prvi korak v to smer je vsekakor birokratska poenostavitev vseh postopkov in takojšnje sprejetje upravnega načrta za zaščiteni območja, ki se že leta vleče in s

tem podjetne kmetovalce spravlja v obup,« je včeraj v deželnem parlamentu še dejal svetnik Gabrovec.

Deželni odbornik za kmetijstvo Violino (Severna liga) je v svojem izjavanju potrdil strateško usmeritev deželne uprave, da skupaj z Venetom že v prihodnjih mesecih zaključi postopek pri Italijanskem odboru za priznanje zaščitenih porekel. Temu se politično upira deželna uprava Piemonta, na katero zelo močno pritiskajo tamkajšnji vinarski lobiji. Zato je potrebno pohiteti. »Deželna uprava pa bo že na prihodnji seji odbora na moj predlog sprejela sklep, ki bo določil osnovne smernice za konkretne normativne in finančne posege v korist kmetijstva na Tržaškem,« je svoj odgovor na Gabrovčev vprašanje z vendarle otipljivo obvezo zaključil odbornik Violino.

Stališče deželnega odbornika za kmetijstvo prihaja dan po tiskovni konferenci Konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vin Kras. Konzorcij je spet zahteval, naj penina prosekara dobi svoj uradni domil na Proseku.

KROMA

PREFEKTURA - Ob 8. marcu

Za pravice žensk

Giuliana Perrotta na čelu deželnega odbora enakih možnosti

Notranje ministrstvo je namestnico deželnega prefekta Giuliano Perrotta pred nedavnim imenovalo za predsednico deželnega odbora enakih možnosti. Na včerajšnjem, prvem srečanju odbora je beseda tekla predvsem o bližajočem se prazniku 8. marca. Gre za dodatno priložnost za tehten razmislek o položaju ženske v današnji družbi in o potrebi po spodbujanju takih akcij, ki bi zagotavljale aktivno in enakovredno sodelovanje žensk v političnih, gospodarskih in administrativnih ustanovah na državni ravni. Odbor namerava v kratkem prirediti soočanje med raznimi združenji enakih možnosti, ki delujejo v okviru deželnih javnih ustanov.

Neločljive prijateljice v okviru Pomladi žensk

V okviru tridnevne pobude ob prazniku žensk Pomlad žensk, ki jo prireja tržaška pokrajina, velja ob številnih okroglih mizah in debatah opozoriti na nedeljsko gledališko predstavo Neločljive prijateljice indijske pisateljice Laile Wadia. Ob 20.30 bodo na oder gledališča v svetoivanskem parku (Ul. Weiss 13) stopile priseljenke iz Kitajske, Bangladeša, Argentine in Bosne, ki bodo v režiji Sabine Morena uprizorile komedijo. Gre za zgodbo štirih prijateljic, ki se učijo italijanščine in se borijo proti deložaciji. Predstava uprizarja globoko človeškost in razvija tematično integracijo in medkulturnega dialoga.

Dan žena v Podlonjerju

V Ljudskem domu Jure Canciani v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) bodo v soboto ob 20. uri praznovali mednarodni dan žena s posebno gostjo - predstavnicu sindikata Cgil Maddaleno Antonini. Poskrbljeno pa bo tudi za večerjo (predhodne rezervacije sprejemajo na tel.040/572114) in glasbo z Mauroom Mannijem.

Spomini partizanke M. Šuligoj v Gropadi

KD Skala-Gropada, KD Slovan-Padriče in pokrajinski VZPI-ANPI vabijo v nedeljo ob 17.30 v prostore KD Skala v Gropadi na predstavitve knjige Spomini partizanke Marije Šuligoj iz Volčje Drage. Ob prisotnosti avtorice bo knjigo predstavil pokrajinski podpredsednik VZPI-ANPI Roberto Birs. Sodeloval bo moški pevski zbor Slovan.

8. marec v Križu

V nedeljo bo ob 18. uri v društvenih prostorih doma A.Sirka v Križu praznovanje dneva žena v priredbi SKD Vesna in kriške sekcije VZPI-ANPI Evald Antončič-Stojan, ki sta si zamislili zabavni in razvedrilni večer. Večer je namenjen ženskam vseh starosti, vaščankam in ne samo, ki želijo preživeti prijeten večer v družbi in glasbi. V društvu bo namreč nastopala glasbena skupina, na voljo pa bo tudi prigrizek.

Mimoze in slaščice za Svetoivančanke

Namesto tradicionalnega praznika včlanjevanja in praznovanja dne žena bo rajonski odbor Sindikata upokojencev Italije Cgil za Sv. Ivan (Ul. S. Cilino 44/A) v ponedeljek od 9. do 12. ure, priredil svojevrstno razdeljevanje mimoz in slaščic vsem ženskam. Svetoivanski odbor sporoča obenem, da bo ves teden od 9. do 12. ure na razpolago vsem državljanom za pogovor o problemih, ki tarejo naš rajon.

0 slikarkah 17. stoletja

Ob mednarodnem dnevu žena bo v ponedeljek ob 17. uri v prostorih državne knjižnice na Trgu Papa Giovannni XXIII 6 srečanje o slikarkah 17. stoletja. Spomin nanje bo obudila umetnostna strokovnjakinja Fabienne Mizrahi.

ZAHODNI KRAS - Polžje odzivanje mestne uprave na resolucijo rajonskega sveta

Čakajoč (že dve leti) na oglasne table

Tržaška občina je drugod namestila lesene table, po oceni gradbene komisije, pa morajo biti v vaseh zahodnega Krasa oglasne table kovinske

Lesena oglasna tabla, ki jo je dala tržaška občinska uprava namestiti pri Banih

Na tržaški občini desna roka dela eno, leva pa drugo. Tako je mogoče trditi ob primeru tabel z oglasnimi deskami, za katere sta že pred leti zaprosila zahodnokraški in vzhodnokraški rajonski svet. Vprašala sta, naj občina namesti v nekaterih vaseh lesene oglasne table, kot jih je v prejšnjih letih že namestila drugod po Krasu. Odgovorjeno jima je bilo, da lesene strukture niso primerne in da morajo biti table kovinske.

Na Zahodnem Krasu je rajonski svet že pred leti nekajkrat razpravljal o namestitvi oglasnih tabel po nekaterih vaseh. Razlog je bil preprost: table naj bi služile za posredovanje sporočil o dejavnostih rajonskega sveta, o njegovih pobudah, pa tudi o delovanju kulturnih in športnih društev iz posameznih krajev in o raznih neprofitnih prireditvah. Nadalje naj bi na oglasnih tablah objavili tudi sporočila verskega in političnega značaja, ki se nanašajo na dejavnosti na vaškem območju.

Marca 2007 je rajonski svet odobril resolucijo, v kateri je uradno pozval tržaško občinsko upravo, naj poskrbi za namestitev oglasnih tabel. V dokumentu so omenjene lokacije v središčih Kontovela, Križa, Proseka in Naselja S. Nazario.

Tovrstne table za tržaško občino ne bi bile novost. Dipiazzova uprava jih je na območju za-

hodnokraškega rajona že postavila, in sicer ob kontovelski Mlaki in ob vodnjaku ob cesti, ki pelje od Mlake proti Skdjancu. Vse so lesene.

Prav tako lesene so table, ki jih je občinska uprava namestila ob preureditvi Napoleonske ceste pri Obelisku in ob ureditvi kolesarske steze od Obeliska do jame Labodnice pri Trebčah, in sicer pri Banih in nedaleč od jame Labodnice. Podobno tablo je postavila tudi sredi Gropade. Takrat so občinski tehniki očitno smatrali, da se lesene strukture povsem ujemajo s kraškim pejzažem.

Septembra lani, poldrugo leto po odobreni resoluciji, je predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel pisal občinskim uradom in vprašal, kdaj namerava občina namestiti nove oglasne table.

Dober mesec kasneje - to je več kot poldrugo leto po odobritvi resolucije! - je prejel odgovor: občinska gradbena komisija je izrekla negativno mnenje o »tipologiji lesenih tabel«. Komisija je bila mnenja, da »morajo biti v kraških vaseh nameščene kovinske table«.

Odgovor je presenetljiv. Ob njem se zastavlja vprašanje: zakaj pa je občinska uprava drugod dala namestiti lesene oglasne table?

M.K.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO - Prvo iz niza predavanj, posvečenih slovenskemu pravopisu

Večina pravopisnih pravil drži, zgrešeno pa je zapisati slabosti

Dvajsetim tečajnikom predava dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša

Večina pravil v Slovenskem pravopisu drži, prav je tudi, da je pravopis malo bolj konservativen, mora pa zasledovati rabo. Ko pride do sprememb, pa ima pravopis še vedno po inerciji veliko moč, vendar je zgrešeno, da zapiše nekaj, kar se čez čas izkaže za slabost. Tako je dejal dr. Peter Weiss, višji znanstveni sodelavec na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, na včerajšnjem prvem predavanju iz niza Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm, posvečenega problematiki pravopisa, a tudi drugim aktualnim vprašanjem slovenskega jezika. Odbor Slavističnega društva si je zamislil štiri dve uri trajajoča predavanja, ki bodo potekala ob sredah popoldne v razstavnici dvorani Narodnega doma v Trstu (poleg včerajšnjega bodo srečanja še 11. in 25. marca ter 1. aprila), kot že rečeno pa bodo posvečena slovenskemu pravopisu in njegovim pravilom, ki so podvržena različnim spremembam, večkrat pa imamo prav Slovenci v Italiji o njih nejasno predstavo, saj smo pod vplivom italijanskega pravopisa.

Udeležencem (na predavanja se je prijavilo kakih dvajset slušateljev, večinoma šolnikov oz. šolnic) je predavatelj uvodoma predstavila predsednica Slavističnega društva Vera Tuta Ban, nato je dr. Weiss šel k stvari. Na včerajšnjem prvem srečanju so obravnavali problematiko velikih in malih začetnic in črk ter primerov, v katerih jih rabimo (npr. pri premem govoru, lastnih imenih, neprvih imenih, osebnih imenih, stvarnih imenih, izrazih posebnega spoštovanja, pridevnikih iz lastnih imen, kraticah idr.). Kot že rečeno, večina pravopisnih pravil drži, postavlja pa se tudi potreba po izboljšanju v tistih primerih, kjer se za to pojavi potreba. Na naslednjem srečanju, ki bo prihodnje sredo, pa se bodo posvetili sklanjanju besed iz tujih jezikov. V naši javnosti npr. že nekaj časa poteka razprava, v kateri je soudeležen tudi naš dnevnik, o judovskem samostalniku šoah oz. šoa, kjer je po mnenju dr. Weissa razvidno, da je treba besede iz drugih jezikov prilagoditi našemu sistemu, npr. s prestavitvijo naglasa, da se tako omogoči sklanjanje. Temi zadnjih dveh srečanj pa bosta določeni tudi na sugestijo udeležencev. (iž)

Predavateljja je predstavila predsednica Slavističnega društva Vera Tuta Ban

KROMA

POLEMIKA - Pojasnilo tajnika Slovenske skupnosti

Močnik: Lacota si je vse izmislil »Manjšina z Lokvijo nima nič«

»Predsednika Unije Istranov Massimiliano Lacoto poznam zelo obrobno, z njim pa gotovo nisem nikoli sklepal nobenih dogovorov o medsebojnem nenapadanju ali drugih zadevah.« Pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Peter Močnik odločno zavrača besede predsednika ezulskega združenja ob robu torkove skupščine na Pomorski postaji. Lacota enostavno laže, pravi Močnik, ki bo v prihodnjih dneh objavil svoje stališče o dogodkih v Lokvi. Slovenska skupnost je svoja gledanja o tukajšnji polpretekli zgodovini večkrat javno predstavila in utemeljila.

Močnik v sozvočju z deželnim vodstvom svoje stranke ponavlja, da je bila pobuda Unije Istranov v Lokvi dobro premišljena provokacija. »Lacota naj v zadevo nikakor ne vpleta slovenske manjšine,« dodaja

Močnik, ki so ga udeleženci srečanja na Pomorski postaji hrupno izživljali, ko ga je Lacota omenil. Razjezile so jih Močnikove besede o predsedniku republike Giorgiu Napolitanu in dnevu spomina na fojbe in eksodus Italijanov iz Istre, ki jih je Piccolo - tako tajnik SSK - pomanjkljivo posredoval bralcem. Močnikova misel se glasi: Obžalujem, da na proslavi 10. februarja predsednik republike podeljuje priznanja potomcem tudi vojnih zločincev.

Polemikam o Lokvi ni videti konca in zadeva bo, kot kaže, odmevala tudi v evropskem parlamentu. V obrambo Unije Istranov sta stopila neofašistična stranka Fiamma tricolore z evropskim poslancem Luca Romagnolijem in Nacionalno zaveznitvo z evroposlanko Roberto Angelilli.

Romagnoli v svojem poslanem vprašanju piše, da so bili nekateri »protidemonstranti« v Lokvi pijani in oboroženi s palicami in žleznimi drogovi. Na njihovi strani, dodaja skrajni desničar, je bilo tudi predstavništvo slovenske manjšine iz Trsta. Romagnoli pravi, da bi se morala Slovenija opravičiti za početje svojih državljanov v Lokvi.

Angelillijeva v svojem vprašanju govori o nestrpnosti in celo o rasnem sovraštvu proti ezulom. Poslanka NZ je kritična do slovenske policije, ki je sicer priznala zakonitost pobude Unije Istranov, ni pa omogočila, da bi lahko »romarji« iz Trsta položili šopek cvetja na fojbo Golobivnica. Evropska komisija bi morala po mnenju italijanske desničarke zahtevati od Slovenije nujna pojasnila o poteku dogajanj.

Težave v Barkovljah zaradi olja na cesti

Širok madež olja na cesti je povzročil preglavico marsikateremu vozniku, ki je včeraj dopoldne šel mimo Barkovelj. Neznano vozilo, ki je bilo po vsej verjetnosti tovornjak in je peljalo v smeri proti Grljanu, je namreč pri borovem gozdiču okrog 10. ure izgubilo veliko količino olja. Posegli so mestni redarji in osebje družbe Acegas-Aps, ki so se lotili čiščenja cestišča. Za avtomobile je dalj časa veljala dvo-smerna izmenična vožnja po enem pasu. Drugi pas so ponovno odprli za promet ob 15.30.

Jutri protest sindikatov za pravico do stavke

Deželni osnovni sindikati uslužbencev javnih prevozov Rdb, Cobas in SdL bodo jutri pred prefekturo na Velikem trgu ob 16.30 priredili protestni shod za obrambo pravice do stavke, ki jo jamči ustava. Protest bo na državni ravni in v številnih italijanskih mestih, glavna demonstracija pa bo v Rimu. Sindikati s tem v zvezi napovedujejo državno demonstracijo, ki bo v Rimu 28. marca, in splošno stavko, ki bo 23. aprila.

Slikar D'Ambrosio bo danes podaril sliko odboru za morski park

V dvorani Umberto Veruda v palači Costanzi (Trg Piccola št. 2) bo slikar Roberto D'Ambrosio danes ob 10.45 simbolično podaril sliko odboru za morski park, ki mu predseduje Michela Angelini. V dvorani, v kateri je tudi razstava »Roberto D'Ambrosio, 40 let dejavnosti«, bo ob tej priložnosti tudi tiskovna konferenca odbora, na kateri bosta govorila občinski odbornik Paolo Rovis in predsednik Antonio Paoletti.

Častna diploma Ottu Pfersmannu

V glavni dvorani tržaške univerze bodo danes ob 11.30 podelili častno diplomu Ottu Pfersmannu, ki danes uči na pariški Sorboni. Podelitev častne diplome bo v okviru praznovanj 70. obletnice ustanovitve fakultete za politične vede. Na sporedu bo tudi koncert, ki ga bodo priredili ob 15. uri v sodelovanju s konservatorijem Tartini, s finančnim prispevkom Fundacije CRTrieste in pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije-Juljske krajine.

EZULI - Predlog Parlamentarna komisija za odškodnino

Ustanovitev parlamentarne komisije za priznanje odškodnine istrskim beguncem je po mnenju nekaterih parlamentarcev desne in leve sredine pravi način, da se dokončno reši to vprašanje. Predlog so iznesli poslanci Roberto Antonione (Ljudstvo svobode), Carlo Monai (Italija vrednot), Ettore Rosato ter Alessandro Maran (oba Demokratska stranka) na srečanju s skoraj vsemi ezulskimi organizacijami, ki je bilo pred nedavnim na prefekturi. Na sestanku, ki je bil za zaprtimi vrati, ni bilo predsednika Unije Istranov Massimiliana Lacote, ker »nisem prejel nobene dokumentacije in se srečanja iz poklicnih razlogov nisem mogel udeležiti« ter predstavnikov »svobodne občine Pulj«. Pobudo parlamentarcev so pozitivno ocenili Enzo Codarin, Lorenzo Rovis in Renzo De'Vidovich.

PROSEK - Obnovitvena dela Kulturnega doma

Za pomoč bodo zaprosili vaščane

Odborniki Zadruga Prosek Kontovel v soboto, 7. in v nedeljo, 8. marca bodo pobirali prispevke - Odrtje mogoče letos

Kulturni dom na Proseku je že sedmo leto zapored zaprt zaradi obnovitvenih del. Predvsem pomanjkanje finančnih sredstev je upočasnilo preureditev notranjih in zunanjih prostorov kulturnega središča, ki so ga uporabljale vse vaške organizacije. Zadruga Prosek Kontovel, ki vodi obnovitev doma, je sicer dobila nekaj prispevkov (nazadnje s strani Jugarjev s Kontovela), pričakuje pa še odgovore s strani drugih ustanov. »Plačila nekaterih del moramo namreč še poravnati, obenem pa potrebujemo nekaj finančnih sredstev za sprotne manjša popravila, ki še manjkajo,« je pojasnil predsednik Zadruga Žarko Bukavec. Prav zato bodo odborniki v soboto, 7. in nedeljo 8. marca zaprosili za denarni prispevek tudi vaščane: »Usoda kulturnega doma je najbrž vsem vaščanom zelo pri srcu. Zato se bomo za pomoč obrnili tudi do njih,« je še dodal Bukavec. Kdaj bo uradna otvoritev Kulturnega doma, še ni znano. Mogoče že v letošnjem letu. Do konca marca bodo zaključili dela na pročelju, potrebna pa obnovitev pločnika pred Kulturnim domom, električna napeljava pa potrebuje še nekaj popravil.

Pri obnovitvenih delih so pomagali tudi vaščani (arhivski posnetek)

NARODNI DOM - Predstavili knjigo Bojana Pavletiča Vrhovi v megli

Gore so skupni imenovalec, a razmišljanja gredo preko gora

O knjigi so med drugim govorili Marinka Pertot, Lida Turk in Lojze Abram

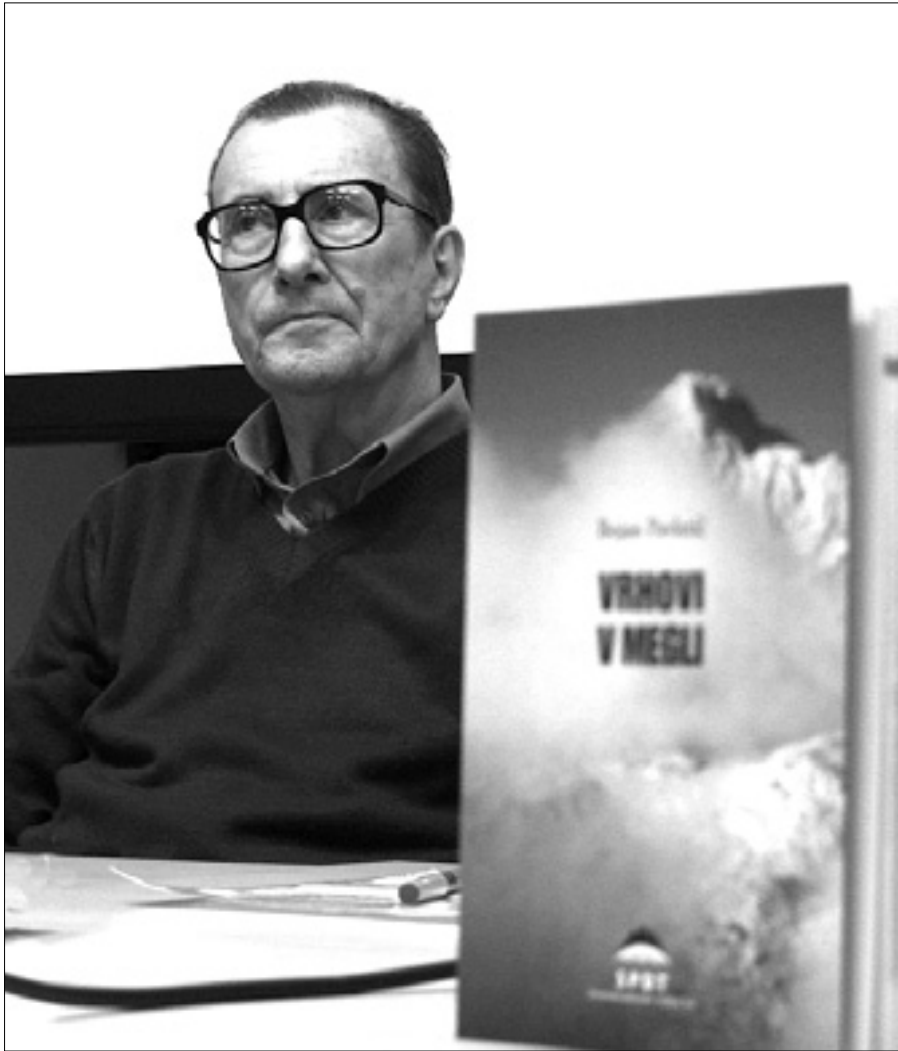
»O polpretekli zgodovini je mnogo gradiva, toda malo zapisov je ljudi, ki so jo pomembno zaznamovali. Osebnost sem mnogo obsojencev, tudi na smrtno kazen, spoznal in se mi je zato zdelo prav, da se zapiše tudi njihovo drugo plat.« To je bil za Bojana Pavletiča »enostaven« vzgib za objavo knjige Vrhovi v megli, ki jo je pred kratkim izdalo Slovensko planinsko društvo Trst in v kateri v osmih poglavjih opisuje nekatere gorske izlete. Ti so povezani s sopotniki, ki so tako ali drugače zaznamovali predvojni in medvojni upor primorskih Slovencev proti fašističnemu raznarodovanju, pa tudi poveljni obdobje.

Pavletičevo zadnje delo so predstavili sinoči v Narodnem domu in ob udeležbi avtorja o knjigi med drugim govorili predsednica SPDT Marinka Pertot, podpredsednica Narodne in študijske knjižnice Lida Turk ter urednik Lojze Abram. V polni dvorani so bili tudi sorodniki nekaterih izmed protagonistov Pavletičeve knjige. V njej bomo ob sprehodu čez Mojstrovko, Kanin ali Nanos našli na Frančka Kavsa, Zorka Jelinčiča, Dorčeta Sardoča, Alojza Dolharja, Sonjo Mašero in Ivana Rudolfa.

Na srečanju je v polni dvorani vsebino knjige podrobno poglobila Lida Turk, medtem ko je Marinka Pertot razložila, kako je ta nastala. Pavletič ji je lani izročil nekaj zapisov in izrazil željo, da jih SPDT zbere v knjigi. Turkova je to takoj predlagala glavnemu odboru, izdaja knjige pa nam je bila v posebno čast, je povedala. Gore so skupni imenovalec, toda razmišljanja v knjigi gredo preko gora, je poudarila Turkova in spomnila na Pavletičeva mlada leta, ko se je razdaljal v mladinskem odseku. Še zlasti je bil Pavletič aktiven v smučarskem odseku in leta 1952 postal med drugim prvi slovenski smučarski učitelj. V novi knjigi spominov iz časov planinskega pohajkovanja je Pavletič zajel bistveno plat notranjih, morda skritih, zatajenih, a tudi zagrenjenih izpovedi planinskih sogovornikov, kot je v spremni besedi povedal Abram. Njegove pripovedi o polpretekli zgodovini so zato pomemben doprinos, ki sili ljudi in še zlasti mlade k razkrivanju resnice, ovrednotenju in priznanju v knjigi opisanih osebnosti. (ag)

Bojan Pavletič in njegova zadnja knjiga Vrhovi v megli

KROMA

DSI - Ponedeljkov večer posvečen Benečiji ob 70-letnici izida Kaplana Martina Čedermaca

Čedermace čaka še veliko dela

Srečanje ob ponatisu Bevkovega romana in knjigi Mire Cenčič Beneška Slovenija in njeni Čedermaci, ki ju je izdalo društvo TIGR

Z leve: predsednik društva TIGR Marjan Bevk, avtorica Mira Cenčič in urednik časopisa Dom Giorgio Banchig

KROMA

Ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu je bil tokrat posvečen Benečiji. V počastitev 70-letnice izida Bevkovega Kaplana Martina Čedermaca je lani društvo TIGR izdalo dve zanimivi in informativni publikaciji, in sicer ponatis samega romana, v kateri je tudi kratek esej Borisa Pahorja ter knjigo Beneška Slovenija in njeni Čedermaci dr. Mire Cenčič.

Knjigi pa sta bili pravzaprav pretveza za predstavitev polpretekle zgodovine Slovencev v Benečiji. Podobne predstavitve so se v preteklih mesecih odvijale na različnih krajih Slovenije in Italije.

Po violinskem uvodu in pozdravnih besedah predsednika DSI Sergija Pahorja, je spregovoril Marjan Bevk, in sicer kot sin avtorja knjige Kaplan Martin Čedermac in kot predsednik društva TIGR. V svojem prispevku je izpostavil zgodovinsko ozadje nastanka

romana, in sicer na podlagi biografskih podatkov očeta. France Bevk se je v 30. letih preteklega stoletja pomaknil iz Ljubljane v Gorico, od koder je od blizu lahko sledil dogajanju in trpljenju slovenskega naroda na Primorskem. Prav na Goriškem je slišal o preganjanju in težkih razmerah v Benečiji. V Benečijo se je tudi sam večkrat podal, in sicer kljub dejstvu, da je bilo to za tedanji čas zelo nevarno.

V Benečiji je Bevk spoznal celo vrsto slovenskih duhovnikov, ki so se ponosno borili za ohranjanje jezika. Knjiga je nastala kot odgovor na prepoved rabe slovenskega jezika in petja v beneških cerkvah. Nastala je v obdobju med letoma 1937 in 1938, ko je izšla pri Slovenski Matici pod psevdonimom Pavle Sedmak. Že isti dan izida se je knjiga znašla na mizi italijanskega ambasadorja, malo zatem pa je po »običajnih« tigrovskih poteh prišla,

skupaj z drugimi knjigami, preko Avstrije in Trbiža tudi do beneških dolin.

O Čedermacih pa je spregovorila dr. Mira Cenčič, ki je v posebni študij analizirala strukturo in pomen slovenske duhovščine v Benečiji. Cenčičeva je izpostavila, da je v Bevkovi knjigi ponačarjena stiska celotne slovenske duhovščine v Benečiji. Zgodba Čedermaca je pravzaprav lepljenka dogodkov, ki so se zgodili številnim resničnim Čedermacem.

Slovenski duhovniki v Benečiji, točneje v nadiških dolinah, so bili tako tvorci kot branitelji slovenskega jezika. To je uspevalo ne nazadnje zaradi prakse, da so iz omenjenih dolin namenjali duhovniškemu poklicu mlade fante, ki so tako naprej lahko službovali v rojstni skupnosti. Poleg verske skupnosti je bila močna tudi sama skupnost duhovščine. Po zgledu Zbora svečnikov sv. Pavla so v Benečiji sku-

šali ustanoviti podobno organizacijo posvečeno sv. Marku, a ni uspelo. Obdobje fašizma je za slovensko duhovščino v Benečiji pomenil dvojni udarec, in sicer po eni strani s strani posvetne oblasti, ki je vsako obliko slovenščine označeval s panslavizmom, po drugi strani pa se je istočasno na cerkveni ravni pojavil pritisk proti tradicionalnim obredom, ki so bili značilni za Benečijo. V tem času so začeli tudi s premeščanjem slovenskih duhovnikov v Furlanijo in furlanskih v Benečijo. Pregačanje in napetosti pa so se nadaljevale še po koncu vojne.

Giorgio Banchig, odgovorni urednik Doma, je svoj poseg začel z ugotovitvijo, da se Čedermac ni rodil leta 1938, ampak že leta 1866, ko se je pravzaprav začela vojna slovenskemu jeziku v Benečiji. Čedermac je za Banchiga prišpoda kolektivnega lika, ki sega od 19. stoletja do današnjih dni. Tisto, kar združuje na prvi pogled različne zgodovinske okoliščine, pa je skrb in ljubezen do materinščine. Že leta 1904 je 23 duhovnikov špeterske dekanije poslalo pismo videmskemu nadškofu proti očitkom panslavizma, v pismu pa so izpostavili med drugim še misel, da »je po veri našemu narodu najbolj pri srcu naš jezik in da ga bomo tem bolj ljubili in bomo pripravljeni na kakršnokoli žrtev zanj, čim bolj bo preganjan.« Banchig je nadalje naznanil, da bodo v počastitev 50. obletnice smrti duhovnika Antona Kufola izdali italijanski prevod Bevkove knjige, ki bo tako postala dostopna tudi italijanskim bralcem.

Na večeru se je z branjem Trnkovega odlomka predstavila tudi študentka prevajalstva Sara Simoncig, ki je pred leti obiskovala dvojezično šolo v Špetru. Kljub temu, da je danes slovensko šolstvo v Benečiji dejstvo, pa prihajajo vedno znova v javnost izjave, da slovenščina ni doma v teh dolinah. Beneške Čedermace, tako posvečene kot laične, čaka še vedno veliko dela....

Peter Rustja

V otroškem kotičku NŠK pričakujejo pomlad

Danes popoldne bo ob 16.30 v otroškem kotičku Narodne in študijske knjižnice zažvela pravljčna urica, ki bo zimskemu letnemu času primerno obarvana. Študentka pedagoških ved na primorski univerzi Daša Stanič bo otrokom pripovedovala pravljico Chaterine Walters Kdaj bo prišla pomlad in jih z domišljijo popeljala v svet malega medvedka Alfija, ki nestrpnost pričakuje pomladno prebujenje. Na koncu bodo otroci izdelali ročno delo, ostalo pa bo seveda dovolj časa, da si na bogato založenih policah izberejo primerno knjigo.

Fotografske Kompozicije Jakoba Jugoviča

V soboto, 7. marca, ob 18. uri bodo v galeriji San Giusto (Ul. Conti 1/2) odprli samostojno razstavo fotografij Jakoba Jugoviča z naslovom Kompozicije. Novoustanovljena galerija je zažvela v sklopu ITISA v sodelovanju z združenjem United Nations of the Arts Academy, ki nadaljuje s svojo razstavno sezono.

Jakob Jugovic (1986), diplomirani geometer leta 2005 v Trstu, obiskuje 4° letnik na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani v smeri Vizualne komunikacije. Devet let je obiskoval tržaški Konservatorij Tartini in igral v ansamblu saksofonistov pod vodstvom Massimiliana Donninellija. Sodeloval je na skupinskih razstavah v Italiji in Sloveniji, med temi gre omeniti prisotnost na zadnji razstavi Artefatto in udeležbo na fotografskem natečaju Slovenskega kluba, kjer je lani prejel prvo nagrado. Leta 2004 je predstavil svoje grafite na prvi samostojni razstavi v Narodni in študijski knjižnici, slednja pa je njegova prva samostojna fotografska razstava. Nekaj let se najraje poslužuje prav fotoaparata v izrazne namene, dosledno razvija izbrane tematske sklope ter raziskuje izvirne oblikovne rešitve tudi preko razvijanja in tiska fotografij.

Poslužuje se digitalnega fotoaparata, predvsem pa analognega, najraje se izraža v črno bellem, saj je ta pristop prikladnejši za grafične igre. Na razstavi Kompozicije si lahko ogledamo štirideset fotografij, ki so nastale v zadnjem obdobju, ki jih je avtor samostojno razvil in tiskal, večkrat s povsem eksperimentalnim pristopom. Na ogled bo do 17. marca od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro.

Krožek Grbec prireja tečaje joge

V krožku Grbec v Škedenju se nadaljuje vpisovanje na tečaje joge Yogarmonia, ki jih prireja jo od oktobra do junija. Za informacije tel. 3281839881 (Vittoria).

Colettijeva razstava My gunpowder v dvorani Giubileo

V dvorani Giubileo (Riva III novembre št. 9) bodo danes ob 18.30 odprli razstavo slik Guida Colettija My gunpowder. Pobudo prireja Art Gallery-Arti visive & Cultura s finančnim prispevkom Fundacije CRTrieste in podjetja Tenuta Villanova. Razstava bo odprta do 30. marca vsak dan od 16. ure do 19.30, ob sobotah in nedeljah tudi od 11. ure do 12.30.

POSVET - Študijski center Heliopolis

Italijanke in Slovenke tokrat kot popotnice

Ženske so šele po drugi svetovni vojni začele potovati same - Referati in raziskava

V preteklosti ni bilo samoumevno, da ženske lahko potujejo same oziroma brez moškega spremstva. Kdaj so si izborile pravico do potovanja? Kakšne razlike lahko zasledimo med slovenskimi in italijanskimi potnicami? Na ta in podobna vprašanja je poskusila odgovoriti turistična novinarka Chiara Meriani, ki je prejšnji teden v sklopu posveta o kulturnem in ekonomskem položaju žensk v novih državah-članicah Evropske unije predstavila komparativno analizo potovalnih navad slovenskih in italijanskih potnic, z ozirom na tržaške. Raziskava je med drugim pokazala, da si »slovenske potnice na leto v povprečju privoščijo daljše počitnice kot italijanske (3,2 tedne na leto proti 2,3 tedna na leto), zanje pa potrošijo manj (549 evrov proti 982 evrov)«.

Posvet je bil prvi iz niza srečanj za leto 2009, ki jih deželni mednarodni študijski center Heliopolis uresničuje v prostorih Italijansko-ameriškega kulturnega inštituta v Trstu. Profesor jezikov in tuje književnosti na tržaški univerzi Gianpaolo Dabbeni je koordiniral posege sedmih strokovnjakov, ki so poročali o človekovih pravicah v globalnem svetu, o realnih možnostih uveljavljanja žensk na delovnem področju, o literarni spretnosti književnic Julijske krajine, o Deklaraciji o pravicah žensk iz leta 1791 in o položaju žensk v italijanski ustavi. Posvet sta obogatili pričevanje ameriške jezikoslovke zaposlene v Italiji in omenjena raziskava.

Novinarka Meriani je ponudila krajši antropološki ekskurz v svet popotnic. Kljub temu, da so turistične agencije organizirale potovanja že v po-

Posvet je bil tokrat ubran na neobičajno temo

KROMA

lovici 19. stoletja, so si ženske, predvsem v zahodnem svetu, priborile pravico do potovanja brez moškega spremstva šele v zadnjih desetletjih. Prvotno so se podajale na pot le kot spremljevalke moških. Šele po drugi svetovni vojni se je razširil masovni turizem. Verjetno zato, ker so ženske po naravi občutljivejše in bolj pozorne na podrobnosti, skrivajo v sebi nek antropološki potencial, ki se kaže v jasnejšem zaznavanju kulturnih razlik; od pravih splošnega vedenja do vzgoje otrok. V tem kontekstu ne preseneča podatek, da ženske predstavljajo

60% vseh potnikov, ki se opredelijo za trajnostni turizem. Prav tej kategoriji je bila posvečena raziskava. Dvesto italijanskih in slovenskih študentk-potnic med dvajsetim in tridesetim letom starosti, je odgovorilo na 36 vprašanj. Razlog, da anketirane Italijanke v povprečju na leto potujejo manj kot Slovenke, porabijo pa več denarja, je najbrž v izbiri prenočišča. Italijanke najraje prenočujejo v hotelih ali v sobah bed and breakfast; Slovenke pa najpogostejše izberejo kamp, mladinsko prenočišče (hostel) ali pa ležišče pri družini. Sled-

nje možnosti italijanske potnice skorajda nikoli ne vzamejo v poštev.

Italijanske potnice, ki živijo v okolici Trsta, se raje odločijo za potovanje po domovini (20,2%), nato po Hrvaški. Sledita Velika Britanija in Francija. Slovenke se najraje odločijo za Hrvaško (27,2%), nato Francijo in Italijo. Italijanske potnice, ki prekoračijo evropske meje, najraje obiščejo Latinsko Ameriko, Slovenke pa Združene države Amerike ali Kanado. V povprečju slovenske potnice govorijo 2,68 tujih jezikov na osebo, italijanske pa 1,88, kar seveda lahko v večji ali manjši miri vpliva na izbiro kraja potovanja, je poročala Meriani.

Naslednji posvet bo 19. marca. Strokovnjaki s področja ekonomije, filozofije, politologije in antropologije bodo predstavili vlogo utopizma v 21. stoletju, z ozirom na Trst.

Jasmina Strekelj

CERKEV - V nedeljo je pri Sv. Ivanu zakoncem predaval dr. Vinko Škafar

V družini naj bo dialog

Predavanje je zaključilo niz srečanj, ki ga je pripravila škofijska komisija za pastoralo zakoncev

Za predavatelja dr. Vinka Škafarja (skrajno desno) je komunikacija v družini sinonim za ljubezen

Družina ni samo osnovna celica družbe pri vseh velikih monoteističnih verstvih (kristjanah, judih in muslimanih) in zakrament oz. nekaj svetega pri kristjanah, ampak je tudi vrednota sama po sebi ter graditeljica vrednot poosebljanja in socializacije. Tako meni dr. Vinko Škafar, kapucinski duhovnik, predavatelj na teološki fakulteti, donedavni urednik revije Naša družina, ki izhaja kot priloga slovenskega katoliškega tednika Družina, in velik poznavalec družinske problematike, saj med drugim vodi Urad za družino pri pastoralni službi v Mariboru in je referent za družino v tamkajšnjem škofijskem pastoralnem svetu. Z nedeljskim predavanjem dr. Škafarja skupini zakoncev v zavodu šolskih sester pri Sv. Ivanu se je zaključil niz, ki ga je pripravila škofijska komisija za pastoralo zakoncev in družine, v imenu katere sta na

nedeljskem srečanju uvodoma pozdravila Tatjana in Marijan Kravos.

Dr. Vinko Škafar je na srečanju govoril o pomenu družine v sodobni družbi, pri čemer je poudaril predvsem pomen dialoga in komunikacije, ki je po njegovem mnenju sinonim za ljubezen. Prav v zakonu se razvije posameznikova človečnost, prav tako ima družina poslanstvo, da se otrok dobro razvije: če se v družini pogovarjajo, potem je tudi nevarnost, da otroci v prihodnje zapadejo v kake zasvojenosti ali sekte, manjša, je dejal predavatelj, ki se je tudi dotaknil problema vedno bolj pogostih razvez in se pri tem vprašal, ali so bili pari, ki so se poročili in potem razšli, dovolj zreli za poroko, ob tem pa poudaril, da razvezanih ljudi (pravzaprav nobenega človeka) ne gre obsojati. Dr. Škafar je tudi podprl misel sociologa Jožeta Ra-

movša, naj si družina vsak teden vzame nekaj časa samo zase, brez televizije in radia, pa tudi predlog o »mesečni uri« za zakonca, kjer si slednja vzameta čas le zase in se pogovorita. Med razpravo je bil govor tudi o vprašanju odločitve številnih mladih, da se ne poročijo. Tu je predavatelj poudaril pomen ravno dobrih krščanskih parov oz. družin, ki lahko, čeprav maloštevilne (masovnega krščanstva bo vedno manj), spremenijo družbo s posredovanjem sporočila, da je poroka oz. zakon nekaj boljšega.

Nedeljsko srečanje se je zaključilo z mašo v kapeli zavoda šolskih sester, ki jo je daroval ravno dr. Škafar. Pravkar zaključeni niz pa bo verjetno dobil »podaljšek« jeseni, saj se pripravljajo srečanje v okviru ljudskega misijona za slovenske vernike v tržaških mestnih župnijah, zakonci pa načrtujejo tudi spomladansko romanje.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Čestitke

Danes v Sabličah FRANČKO svoj rojstni dan slavi! Mnogo zdravja in še veliko srečnih dni mu vsa svojá klapa iz srca želi.

Ringa ringa raja, danes naša MARTINA ne nagaja. Ona že čitat, pisat in računat zna, zato ve, da 7 let ima. Vse najboljše ti želijo Andrej, Matija, mama, papà in nona Jolanda, ki ti pošiljajo zvrhan koš poljubčkov.

Novopečenemu doktorju

Matjažu Jakliču

iskreno čestitamo, ker je vzporedno s službo dosegel zastavljeni si cilj. Trud in vztrajnost sta dobro obrodila!

Vsi pri Aurori

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »The Millionaire«; 22.15 »The Wrestler«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »L'onda«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »I love shopping«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Iago«; 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »The Millionaire«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »The Reader«; 16.00, 18.00 »Inkheart - La leggenda di cuore d'inchostro«; 20.00 »Underworld: la ribellione dei Lycans«; 15.45, 18.45, 20.00, 21.45 »Il curioso caso di Benjamin Button«; 16.00, 18.00 »Viaggio al centro della Terra«.

FELLINI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ex«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The Reader - A voce alta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.50, 21.45 »Il curioso caso di Benjamin Button«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Giulia non esce la sera«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.40, 21.00 »Krožna cesta«; 17.20, 20.00 »The International - Mednarodna prevara«; 17.30, 19.20, 21.10 »Toše - The Hardest Thing«; 16.50 »Povest o Desperaux«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 22.15 »Inkheart - La leggenda di Cuore d'inchostro«; 18.15, 20.15 »Milk«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I love shopping«; Dvorana 3: 16.30, 20.50 »Iago«; Dvorana 4: 18.10, 19.30, 22.30 »Il mai nato«.

SUPER - Film prepevadan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.00 »I love shopping«; Dvorana 2: 17.45, 20.10, 22.10 »Iago«; Dvorana 3: 17.45, 20.40 »Il curioso caso di Benjamin Button«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.00 »The Millionaire«; Dvorana 5: 17.40 »Inkheart - La leggenda di cuore d'inchostro«; 19.50, 22.10 »The Reader«.

Šolske vesti

9. GLASBENA REVIVA bo potekala od 25. do 27. marca, na Državni nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda. K sodelovanju so vabljeni učenci osnovnih in nižjih srednjih šol s slovenskim in italijanskim učnim jezikom, ki lahko nastopajo kot solisti ali pa v skupinah. Nastopajoče bo poslušala komisija glasbenih strokovnjakov, ki bo izbrala program za zaključni nastop, ki bo 8. aprila 2009. Vpisni obrazci so na razpolago na tajništvo šole sv. Cirila in Metoda (ul. Caravaggio, tel. in fax 040-567500) in na naslovu www.cirilinet.it. Prijave morajo biti oddane do 9. marca.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 5. marca 2009

ADRIJAN

Sonce vzide ob 6.36 zatone ob 17.57 - Dolžina dneva 11.21 - Luna vzide ob 11.06 in zatone ob 2.53.

Jutri, PETEK, 6. marca 2009

JORDAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinj C; zračni tlak 1006,5 mb pada, veter 7 km na uro jugo-vzdhonik, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,9 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. marca 2009

Istrska ulica 18 (040 7606477), Škedenj - Škedenjska ulica 44 (040 816296). Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Škedenj - Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Trg Libertà 6 (040 421125).

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Skd Slavko Škamperle*vabi na predstavitev romana Eveline Umek***PO SLEDEH FATE MORGANE**
(založba Mladika)**DANES 5. marca ob 20.00**

v društvenih prostorih na Stadionu 1.maj (Vrdska c. 7)

se bosta z avtorico pogovarjala Dušan Jelinčič in Bogomila Kravos, ob sodelovanju mladih glasbenikov srednje šole sv. Cirila in Metoda**Izleti**

SK DEVIN prireja avtobusni izlet v soboto, 14. marca, v Forni di Sopra za 4. tekmo Primorskega smučarskega pokala. Odhod iz Nabrežine ob 6. uri. Informacije: info@skdevin.it ali na tel. št. 335-8180449(Erika).

SESTRE IZ SV. KRIŽA pri Trstu organizirajo v nedeljo, 29. marca romarski izlet v Škofjo Loko. Ogledali si bomo znamenitosti mesta in okolice. Glavna točka pa je Škofjeloški pasjon, ki bo letos spet izvajal. Mesta za ogled je treba hitro rezervirati, zato je potrebno, da se čimprej vpišete. Za vse ostale informacije in vpis tel. na št.: 040-220693 ali 347-932213.

VABIMO vas na potovanje v južno Turčijo in na Ciper po poteh sv. Pavla od 20. do 29. aprila. Za informacije: uprava Novega glasa v Gorici, tel. 0481 533177, uredništvo v Trstu 040 365473, g. Jože Markuža, 040 229166.

KRUT Pridružiti se nam na Velikonočni izlet po Bratislavi in Dunaju, od 10. do 13. aprila. Vse informacije na našem sedežu v ul. Cicerone 8/B, tel.: 040-360072.

SK DEVIN prireja za zaključek letošnje sezone 4-dnevni velikonočni smučarski izlet od 10. do 13. aprila, v Sexten v Pustertalu. Informacije in vpisovanje na: info@skdevin.it ali na tel. št.: 340-2232538.

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU IN KROŽEK KRUT vabita v nedeljo, 10. maja na spoznavanje Kanalske doline z izletom od Tablja, preko Naborjeta in Žabnic do Rajblja in Belopeških jezer. Dodatne informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8, Trst; tel.: 040-360072, pri g. Darku Kobalu, tel. 040-826661 in pri g. Antonu Boletu, tel. 040-417025.

Obvestila

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezanja z gospo Marico Pahor, ki bo vsak četrtek od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Prvo srečanje bo danes, 5. marca.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letošnjega niza bo na sporedu danes, 5. marca, ob 16.30, v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljičica »Kdaj bo pršla pomlad?« bo pripovedovala Daša Stanič. Toplo vabljeni!

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel danes, 5. marca, ob 19.30 na svojem sedežu (Prosek 159).

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga v sodelovanju s Kmečko zvezo vabi na informativni sestanek o možnostih razvoja krajevnega kmetijstva, ki bo danes, 5. marca, ob 20.30, v prostorih srenjske hiše v Gročani. Gosta večera bosta predsednik Kmečke Zveze Franc Fabec in tajnik Kmečke Zveze Edi Bukavec.

CCYJ - Kulturni krožek Yoga Jñananda: Stalen tečaj za uvajanje v naturizem »Rastline v korist prebavnega in genitourinarnega sistema« ob petkih od 20.00 do 21.30 v mesecu marcu. Srečanja v dneh 6., 13., 20. in 27. marca ter 3. aprila 2009 na ulici Mazzini št.30, 3 nadstropje (levo) v Trstu. Za informacije pokličite 348-2482991 ali 329- 2233309. Vpisovanje na sedežu ob ponedeljkih in sredo od 17.30 do 19.30.

KROŽEK AUSER ZA KRAŠKO OBMOČJE ob priliki dneva žena vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 7. marca, s pričetkom ob 16.30. srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviario« v Nabrežini. Za ples bo igral »duo Melody«.

LJUDSKI DOM PODLONJER vabi v soboto, 7. marca, ob 20. uri, na večerjo ob priliki mednarodnega dneva žena. Za rezervacije pokličite tel. št.: 040-572114.

TEČAJ RESTAVRIRANJA STAREGA KRAŠKEGA POHIŠTVA v soboto, 7. in v nedeljo, 8. marca, organizira društvo Noè. Info: 349-8419497.

VZPI - ANPI OPČINE - ob 65-letnici mučeniške smrti Rozalije Kos Kocjan - Guličeve bomo v soboto, 7. marca, ob 10. uri počastili njen spomin s polaganjem venca na spominsko ploščo v Narodni ulici št. 28. Sodelujejo učenci 4. in 5. razreda OŠ Franceta Bevka pod mentorstvom Ane Palčič. Priložnostna beseda Majna Pangerc. Vabljeni!

ZVEZA ŽENSK BOLJUNEC IN SKD F. PREŠEREN vabita vse žene in dekleta na praznovanje mednarodnega dneva žena v soboto, 7. marca, ob 20. uri v društvene prostore gledališča F. Prešeren. Priložnostno misel bo izrazila Alenka Vazzi, sledil bo kulturni program, smeh, ples in loterija.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN vabi člane in prijatelje na predavanje »Kako biti starši srečnih otrok«. Srečanje bo potekalo v soboto, 7. marca, ob 16.30, na ul. Cicerone 8. Predavala bo klinična pedagoginja, dr. Francesca Simoni. Za prijave in informacije: tel. 328-4559414, info@melenieklein.org.

BAR TPK SIRENA organizira v nedeljo, 8. marca, kosilo z glasbo. Vabljeni člani in prijatelji. Informacije nudimo na sedežu ali na št. 040-422731 ali 347-6902820.

DOLINČANKE bomo praznovale mednarodni dan žena v nedeljo, 8. marca, ob 17. uri v prostorih SKD V. Vodnik v Dolini. Vabljene!

POT DO DOBREGA POČUTJA - Šc Melanie Klein in deželna zbornica kliničnih pedagogov vabi na celodnevni praktični tečaj za odrasle, ki se bo odvijal v nedeljo, 8. marca, od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 17.30, na ul. Cicerone 8. Tečaj bosta vodila dr. Francesca Simoni in dr. Giovanni Ambrosino. Število mest je omejeno. Za informacije in prijave: tel. 328-4559414, info@melenieklein.org.

SKD VESNA IN KRIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI vabita članice in prijateljice na »večerno družabnost« v nedeljo, 8. marca, ob 18. uri, v domu Alberta sirka v Križu. Prostovoljni prispevki za golaž in ansambel.

OBČINA DOLINA vabi na predstavitev projekta Lokalne Agende 21 - »PartecipAssieme - Sodeluj Skupaj« na tematično trajnostnega turizma in energetske varčnosti. Predstavitev bo potekala v ponedeljek, 9. marca, ob 18. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Za dodatne informacije: 040-8329231 ali e-mail: »mailto:agenda21@com-san-dorligo-della-valle.regione.fvg.it«.

RAJONSKA LEGA S.P.I.-C.G.I.L. SV.IVAN Ul. S. Cilino 44/A, prireja namesto tradicionalnega praznika včlanjevanja in 8. marca, dneva žena, v ponedeljek, 9. marca, od 9. do 12. ure, razdeljevanje mimoz in slaščic vsem ženskam. Lega Sv. Ivan sporoča obenem, da bo ves teden od 9. do 12. ure na razpolago vsem državljanom za predstavitev problemov, ki tarajo naš rajon.

ZDRUŽENJE HOSPICE ADRIA-ONLUS vabi v ponedeljek, 9. marca, ob 18. uri, v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8, na zelo aktualno predavanje »Pravice težkega bolnika in podporni upravitelj«. Govoril bo univerzitetni profesor za civilno pravo na ekonomski fakulteti v Trstu Paolo Cendon. Vljudno vabljeni.

KRUT začenja v sredo, 11. marca, pomladanski cikel tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjanu in Gradežu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. št.: 040-360072.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO V TRSTU prireja v marcu štiri srečanja s prof. Petrom Weissom. Predavatelj bo obravnaval pravopis in aktualna vprašanja slovenskega jezika. Predavanja se bodo zvrstila 11., 18. in 25. marca. Vabljeni!

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS vabi vse članice in člane ter vse zainteresirane na redni občni zbor v četrtek, 12. marca, v prostore športno-kulturnega centra v Lonjerju. Prvo sklicanje ob 19.30, drugo od 20. uri. Toplo vabljeni!

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo od 13. februarja do nadaljnega podružnice v Dolini (Kmetijska zadruga) in Opčinah (bivši sedež ZKB) zaprte zaradi organizacijskih zadev. Osrednji sedež v Ul. Cicerone in podružnica v Nabrežini pa bosta delovali po običajnem urniku.

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina prireja v četrtek, 19. marca, ob 20.15, na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267, večer na temo »TOCAI - TOKAJI« z degustacijo. Za člane O.N.A.V. sprejemamo rezervacije do 13. marca, za nečlane in prijatelje od 14. marca dalje. Spletna stran: www.onav.it, email: trieste@onav.it.

KD »F. VENTURINI« - DOMJO vabi v soboto, 14. marca, ob 20.30 na večer včlanjevanja. Predvajali bomo posnetek iz osrednje prireditve ob priliki 40-letnice »Prizori društvenega vsakdana«. Vabljeni člani in bodoči člani!

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo za izdajo vozovnic za javni prevoz po znižani ceni za civilne, delovne ter vojne in vojaške invalide, za slepe, gluhonome in deportirance s stalnim bivališčem v Občinah Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor poskrbelo Vsedržavno združenje vojni in civilnih invalidov tudi na občinskem sedežu v Naselji sv. Mavra 124 - Sesljan 17. marca, od 14. do 15.30. Za dodatne informacije Vam je na razpolago občinska socialna služba, tel.: 040-2017389.

PREDSEDNIK UPRAVNEGA ODBORA Slovenskega visokošolskega sklada Sergija Tončiča obvešča člane, da se bo redni občni zbor vršil na sedežu sklada v ulici Ginnastica 72, v sredo, 18. marca, ob 19. uri v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju.

TEČAJ V BAZENU - Šc Melanie Klein v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov prireja tečaj v bazenu za dojenčke od 2. do 12. meseca starosti. Tečaj se bo začel v petek, 20. marca in se bo odvijal v jutranjih urah na Opčinah. Število mest je omejeno. Za informacije in prijave info@melenieklein.org, www.melenieklein.org, tel. št.: 328-4559414.

Prireditve

PRIMORSKA POJE 2009 - Zveza cerkvenih pevskih zborov-Trst, Zveza pevskih zborov Primorske, Zveza slovenskih kulturnih društev Trst-Gorica-Videm, Zveza slovenske katoliške prosvete, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabijo na koncert revije »Primorska poje 2009«, ki bo v petek, 13. marca, ob 20.30, v cerkvi sv. Urha v Dolini. Nastopili bodo: MoPZ Pergula - Sv. Peter, Združeni zbor ZCPZ - Trst, MoPZ Janez Svetokriški - Ajdovščina, MePZ Sv. Jernej - Opčine, MePZ dr. Frančišek Lampe - Črni vrh nad Idrijo, MePZ Gorjansko, MoPZ Srečko Kosovel - Ajdovščina.

SKD F. PREŠEREN iz Boljunca - Skupina 35-55 prireja danes, 5. marca, ob 20.30, v društveni dvorani v občinskem gledališču, potopisno predavanje s projekcijo slik »Pet žensk v New Yorku«. Vabljeni.

SKD S. ŠKAMPERLE vabi danes, 5. marca, ob 20. uri, v društvene prostore na Stadionu 1. maj (Vrdska c. 7), na predstavitev romana Eveline Umek »Po sledih fate Morgane«. Ob avtorici in predstavniku založbe bosta o romanu spregovorila Dušan Jelinčič in Bogomila Kravos, ob sodelovanju mladih glasbenikov srednje šole sv. Ciril in Metod. Večer posvečen ženski samoniklosti in izjemnemu doprinosu Svetoivčanov k samozavestnemu nastopanju tržaških Slovencev je namenjen ljubiteljem besedne ustvarjalnosti.

V ČASNIKARSKEM KROŽKU, Korzo Italija 13, bo danes, 5. marca, ob 17.30 predstavitev italijanskega prevoda knjige Johna Earla o »primorskih padalcih« Il Prezzo del Patriotismo. Sodelujejo predsednik Krožka Fabio Amodeo, zgodovinarja Marina Rossi in Gorazd Bajt, časnikar Ivo Jevnikar in avtor.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE v sodelovanju z Občino Milje, Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zadržno kraško banko vabi na odprtje razstave »Na poti svojega srca...«. Razstavljajo in sooblikujejo otroci državnega otroškega vrta »Mavrica«, učenci COŠ »A.Bubnič«

pod mentorstvom učiteljic iz vrtca in šole, prof. Nede Sancin, Štefana Turka in Robija Jakomina. Odprtje bo v petek, 6. marca, ob 15. uri v dvorani Roma, trg Republike 8 v Miljah. Urnik: soboti, 7. in 14. marca od 10. do 12. ter od 16. do 18. ure, nedelja, 15. marca od 18.30 do 22. ure.

KD »F. VENTURINI« - DOMJO v sodelovanju z otroškim vrtcem »Palčica« - Ricmanje, osnovno šolo »Mara Samsa« - Domjo in »Ivan Trinko - Zamejski« - Ricmanje vabi na Prešernovo proslavo v petek, 6. marca, ob 20. uri v Kulturnem centru »Anton Ukmar - Miro« pri Domju. Priložnostni govor Alenka Vazzi, odbornica za šolstvo in mladinsko problematiko občine Dolina. Vabljeni!

SKD BARKOVLE, Ul Bonafata 6, prireja v petek, 6. marca, ob 20.30, na veseloigro »Srčni mrk« v izvedbi dramske skupine KD Rovte-Kolonkovec, režija Ingrid Werk Žerjal. Vabljeni!

SKD TABOR vabi v petek, 6.marca, ob 17.30, v malo dvorano Prosvetnega doma na literarno čajanko ob predstavitvi knjige »Sorelle, ancora«, ki sta jo napisali Giuliana Pezzetta in Donatelle Iseppi. Ob prisotnosti avtoric bo knjigo predstavila Kostanca Mikulus.

ZALOŽBA MLADIKA v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico iz Trsta vabi v petek, 6. marca, ob 18. uri, v razstavno dvorano NŠK v Narodnem domu (Ul. Filzi 14 v Trstu) na predstavitev knjige »L'altra anima di Trieste« (Druga duša Trsta). Sodelujejo: urednica dela Marija Pirjevec, Boris Pahor, Igor Škamperle, Jože Pirjevec in Elvio Guagnini.

KD KRAŠKI DOM vabi ob 8. marcu na zabavni večer »Kaj bi mi brez žensk?« Za smeh bodo poskrbeli: Orjana in Feruco - Du jes ter Brajdimir in Berta, s harmoniko bosta večer popestrila Gigi in Rado. Prireditve bo v soboto, 7. marca, v kulturnem domu na Colu s pričetkom ob 19.30.

SKD TABOR - v soboto, 7.marca, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah, premiera gledališke predstave »Campiello« (C. Goldoni). Prevod in režija Sergej Verč. Ponovitvi v nedeljo, 8. marca, ob 17.30 ter v soboto, 14. marca, ob 20.30.

KD SKALA-GROPADA IN KD SLOVAN-PADRIČE prirejata ob priliki »Mednarodnega dneva žena«, v nedeljo, 8. marca, ob 17.30, v prostorih KD Skala v Gropadi, predstavitev knjige »Spomini« partizanke Marije Šuligoj iz Volčje Drage. Ob prisotnosti avtorice bo knjigo predstavil Roberto Birs, podpredsednik tržaškega pokrajinskega odbora VZPI. Sodeluje MPZ Skala-Slovan.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga vabi na praznovanje Dneva žena, ki bo v nedeljo, 8. marca, ob 18.uri, v prostorih srenjske hiše v Gročani. Nastopila bo gledališka skupina Dekani s komedijo Zapeljivka oddaja stanovanje v režiji Aleksija Pregarca. Toplo vabljeni tako ženske kot moški!

SKD LONJER-KATINARA prireja v nedeljo, 8. marca, ob 17.30 v prostorih ŠKC v Lonjerju praznovanje ob dnevu žensk. Vabljene vaščanke in prijateljice!

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 9. marca, ob 20.30, v Štalco v Šempolaju, na »Kulturni večer ob 8. marcu«. Sodelujejo Vanka in Tonca ter Dekliški pevski zbor Kraški slavček.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV vabi na koncerte v sklopu 40. revije Primorska poje: Jamlje, Kulturni dom, 14. marca, ob 20.30, nastopajo ŽPZ Vesela pomlad iz Opčin, Društvo žena iz Mirna, Pevke ljudskih pesmi folklorne skupine Skala iz Kubeda, MPS Kantadore iz Brezovice, ŽPS Mandrač iz Kopra, VS Unica iz Postojne, ŽPS Stu ledi iz Trsta.

BAMBIČEVA GALERIJA pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine vabi na ogled slikarske razstave Borisa Zuliana »Pod nami vulkan«, do 20. marca, ob ponedeljku do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00 ure. Glasbene improvizacije: Martina Feri in Aljoša Saksida.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM v Dolini skladišče 80 kv.m. Tel. št.: 040-228390.

DAJEM V NAJEM opremljeno stano-

vanje v centru Sežane, 40 kv.m, s teraso. Cena 350,00 evrov. Tel. 335-5928584.

IZGUBIL SEM ČRN PLAŠČ znamke slam, v soboto, 21. februarja, v zgornjem sotoru, ob priliki pustovanja. Prosim poštenega najditelja naj pokliče v popoldanskih urah tel. št.: 339-3036533.

NA OPČINAH prodajamo štirisobno stanovanje (105 kv.m) v tretjem - zadnjem nadstropju, z dvigalom, teraso in garažo. Sončna lega, pogled na zelenje. Poklicati v večernih urah na tel. št.: 040-212183.

NA PUSTNI TOREK je nekdo pozabil izgubil jopič v Mavhinjah. Tel. št.: 040-299453.

PARKIRNE PROSTORE za avtodome in kamp-prikolice dajem v najem v ograjenem prostoru pri Boljuncu. Informacije na tel. št. 339-4040583.

PRIVATNIK PRODAJA hišo v Dolini: kuhinja, 2 kopalnici, 2 spalni sobi, manjša soba, terasa, taverna in dvorišče. Zainteresirani naj pokličejo po 13. uri na tel. št.: 333-1646892.

PRODAM dvosedezni avtomobil taso, ne potrebuje voznškega dovoljenja, prevoženih 4.100 km, avtomatični menjalnik, garažiran. Tel. št.: 348-8050998.

PRODAM CHRYSLER GRAND VOYAGER 2,8 CRD autolimited, januar 2005, sivo metalizirane barve, električni usnjeni sedeži, full optional, redno servisiran, novi menjalnik, možnost fakture. Zanimiva cena po dogovoru. Tel. 348-4208079.

PRODAM KOPAČICO znamke casorzo s priključki. Pokličite od 13. do 14. ure na tel. št.: 040-231984.

PRODAM SENO s kraških travnikov. Tel. št.: 335-6121077.

RESNA IN IZKUŠENA GOSPA srednjih let, z referencami, išče delo kot negovalka starejše osebe, 24 ur na 24, s tedenskih počitkom. Tel.: 349-1792586.

V SREDIŠČU OPČIN na Dunajski cesti, brez stroškov za upravljanje, dajem v najem prostor primeren za pisarno ali ambulanto. Za informacije pokličite na tel. št. 040-211043.

Poslovni oglasi**PEKARNA NA OPČINAH ZAPOSILI prodajalko/ca part-time.**

Tel. 040-213645

VODILNA ZAVAROVALNIŠKA DRUŽBA IŠČE sodelavce za vključitev v lastne kadre, z možnostjo pogodbe za nedoločen čas. Za informacije in razgovore poklicati

347/8924293 ali 335/8027881

V SOBOTO, 7. MARCA bomo praznovali Dan žena v Gostilni Sardoč v Prečniku z Mladimi Kraškimi muzikanti. Za rezervacijo kličite

tel. 040-200871

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdobo je odprl osmico. Ponuja domač prigrizek in točki črno in belo vino.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjeveri št.7. Tel. št.: 040-208375.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu št.42. Tel. št.: 040-327135.

V ZGONIKU št. 59 je odprl osmico Janko Kocman.

Prispevki

V spomin na prijatelja Enza Forausa darujeta Pierina in Miran Batič 20,00 evrov za ŠKC v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob dragega Sipia Bernetiča daruje Milka Capponi 30,00 evrov za cerkev na Pesku.

V spomin na gospo Milko Goicia por. Milcovih darujeta Sergio in Marisa Zivec 50,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

Ob 10. obletnici smrti drage žene in mame Nadje Gojča - Petelin daruje družina Gojča 50,00 evrov za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na teto Maro darujeta vnuka Liliana in Alen 50,00 evrov za SKD Cerovlje - Mavhinje.

PIRAN - Slobodan Simič - Sime, fotograf in zbiralec starin

Batane, »lesenjače« z istrskim geografskim poreklom

Najstarejša batana, ki še pluje, je nastala pred 1. svetovno vojno

Podobno kot Bruno Volpi - Lisjak se tudi piranski fotograf in zbiralec starin Slobodan Simič - Sime že vrsto let s pretanjeno raziskovalno žilico ljubiteljsko ukvarja z različnimi segmenti peestre pomorske zgodovine. Kljub temu, da je to le eden izmed njegovih konjičkov, je prav njegova velika ljubezen do morja in obmorskih krajev Slovenske Istre botrovala k izdaji številnih monografskih publikacij, ki so bistveno obogatile slovensko krajevno-domoznansko literaturo. Svojo bogato publicistično oziroma založniško bero je zaozkožil z dvema pomembnima deloma (Z vetrom in vesli, Ljubljana 2005 in Batane Istre, Piran 2008), ki neposredno posegajo v istrsko pomorsko dediščino, zlasti v segment tradicionalnih lesenih plovil.

Ko govorimo o tradicionalnih plovilih, imamo v mislih plovila, ki so jo na istrski obali stoletja dolgo izdelovali obrtniško, torej ročno, pa tudi plovila, ki so jih ribiči in lastniki naročali drugeje, najpogosteje v bližnjih škverih - majhnih obrtniških ladjedelnicaah za lesena plovila. Po Simičevih izsledkih sta batana in batelina avtohtoni plovili istrske obale, saj jih na drugih delih vzhodnega jadrana ne srečujemo. Pogosto ime za ti dve plovili z ravnim dnom je bilo batel, nad Trstom se je uveljavil izraz ščifa, ob obalah srednje Istre batanola itd. Bolj ali manj podobna današnji obliki je batana na istrskem prostoru prisotna vsaj dve stoletji, zato ni presenetljivo, da se je razvila v celo vrsto podtipov. Na nekaterih območjih obale so celo v dveh sosednjih

zalivih izdelovali različne batane. Tako lahko v Istri glede na konstrukcijo razlikujemo vsaj ducat različnih tipov batan, po linijah in drobnih detaljih pa še več. Prav konstrukcija, linije in nadgradnja ponazarjajo, s katerega istrskega območja prihaja določena batana in za kakšen namen so jo uporabljali. Avtor v pričujoči knjigi poleg osnovne tipologije in drugih značilnosti pregledno naniza tradicionalne načine izdelovanja istrskih batan - izdelavo običajnih batan, savudrijski in rovinjski način izdelave batan ter izdelavo batan s kobilico. Batane so bile v splošnem cenena plovila, čeprav že precej zahtevnejša in večja od sorodnih batelin. Na severnoistrskem območju so imele najpogosteje eno trapezno jadro in krmilo, namenjene pa so bile predvsem individualnemu priobalnemu ribolovu, pogosto z uporabo parangala, mrež, ferale itd. Povprečna življenjska doba dobro izdelane in vzdrževane batane je sicer krajša od 30 let, vendar se ob rednem menjavanju izrabljenih in odsluženih delov ter temeljito zaščito lesa lahko njena »življenjska doba« bistveno podaljšuje. Največ batan so pri nas izdelali na piranskem območju, danes pa imamo vzdolž slovenske obale še vedno možnost videti kakih 60-70 teh nekoč izjemno priljubljenih plovil, ki so bila večinoma izdelana v 70. letih minulega stoletja. Najstarejša batana, ki še pluje ob naši obali, je nastala pred 1. svetovno vojno, žal pa današnji ladjedelci redko izdelajo kakšno novo. Simič v knjigi poleg številnih drugih zanimivostih navaja tudi nekdanje običaje in na-

vade pri splovitvi teh plovil. Posebej živahno in svečano sa tak dogodek obeležili, ko so batane izdelali na kakem od morja bolj oddaljenem prostoru ali vasi in je bilo treba plovilo do morja prepeljati z vozom. To so bile neopozabne splovitve, saj je običajno za okrašenim vozom, ki sta ga vlekla istrska boškari-na ali osliček, stopicalo vsaj pol vasi. S pokončnimi vesli na ramenih in pletenimi karafi (demižonkami) so spredaj stopali najzaslužnejši. Ko je batana »čofnila« v morje, so odprli karafo vina in jo delili med prisotne. Lastnik batane je nato odveslal in jo privezal na svoje mesto, kjer je na batano dodal še pajole (podnice), forkole (lesen nosilec z utori za vesla), jambor in vse ostalo, kar ji je bilo namenjeno. Nedvomno lahko soglašamo z avtorjevo ugotovitvijo, da so batane plovilo, katerega žilavost, cenenost in trdnost so stoletja navdihovale svoje lastnike z občutkom varnosti, ob poljedelskih pridelkih pa so marsikateremu Istranu pomenile osnovni vir preživetja. Gre torej za tradicionalno plovilo, ki vzpostavlja najbolj pristno čustveno povezanost med človekom in morjem, v času zatona tradicionalnega ribištva pa je vsekakor izjemen tudi simbolni pomen batane na področju celotne Istre, saj se z njo ne morejo kosati niti sodobna plastična plovila. Preostaja nam upanje, da se bo batana, kot del hitro izginjajoče dediščine, ohranila tudi v tem stoletju in ne zgolj kot muzejski spominski reliktnekdanjega cvetočega ribištva ob istrskih obalah.

Slavko Gaberc

UMAG - KOPER -TRST - Forum Tomizza

Literarni natečaj Lapis Histriae 2009 na temo Crossover

10. mednarodna obmejna srečanja FORUM TOMIZZA
Umag - Koper -Trst
razpisujejo mednarodni literarni natečaj Fulvio Tomizza LAPIS HISTRIAE 2009
za kratko prozo (zgodba, esej, potopis) na temo: CROSSOVER

Kombinacija elementov različnih žanrov (v glasbi, književnosti...npr.).

Nova dinamika med nacionalnimi kulturami, stik in prepletanje jezikov ter kulturnih identitet

Pogoji in merila natečaja:

besedilo mora biti izvirno in še neobjavljeno obsega naj največ 15 strani oz. 21.750 znakov napisano je lahko v vseh jezikih in narečjih naše regije avtorji lahko konkurirajo samo z enim delom izbrano delo bo nagrajeno s skulpturo LAPIS HISTRIAE in denarno nagrado v višini 1000,00 evrov strokovna žirija, ki jo imenuje izvršni odbor Foruma Tomizza, šteje 3 člane;

strokovna žirija si pridržuje pravico ne podeliti nagrado, če besedila ne zadoščajo kriterijem

rok oddaje besedil je 17. april 2009;

besedilu je treba v zaprti ovojnici priložiti osebne podatke (naslov, št. telefona, elektronski naslov in kratko biografijo);

besedila v 4 tipkanih izvodih pošljite po pošti na naslov: Gradska knjižnica Umag, Trgovačka 6, 52470 Umag, Hrvaška, z oznako »za Lapis Histriae« in na elektronski naslov: lapis@gku-bcu.hr;

delo, ki ne bodo prispela na elektronski naslov žal ne bodo upoštevana;

avtorji odstopajo pravice za objavo besedil Gradski knjižnici Umag, ki bo v Zborniku LAPIS HISTRIAE 2009 natisnila 12 najkakovostnejših del po izboru žirije;

nagrajen avtor bo častni gost 10. mednarodnih obmejnih srečanj FORUM TOMIZZA (Trst, Koper, Umag od 27. do 30. maja 2009), kjer mu bo nagrada slovesno podeljena.

Informacije: Gradska knjižnica Umag, 00385 52 721 561, www.gku-bcu.hr, knjiznica@gku-bcu.hr.

GLEDALIŠČE ORAZIA BOBBIA - Štiri enodejanke Antona Čehova

Harmonična združitev ruskega humorja in italijanske komičnosti

Nino Formicola in Andrea Brambilla oz. Gaspare in Zuzzurro

Ko se je konec 80 let devetnajstega stoletja veliki ruski pisatelj Anton Pavlovič Čehov začel spogledovati z gledališčem, je ustvaril nekaj zabavnih tragikomičnih enodejank, ki marsikdaj že mejijo na burlesknost in spominjajo na kratko humoristično prozo iz njegovega začetnega pisateljskega obdobja. Sam avtor jih je označil kot Šale in štiri od teh sta izbrala Nino Formicola in Andrea Brambilla, sicer bolj znana kot komični duo Gaspare in Zuzzurro, za zelo prijetno in zabavno predstavo, v kateri sta harmonično in uravnovešeno združena njun značilni komični stil in čehovski ruski humor. Predstava je bila konec tedna na sporedu v tržaški Bobbiovi dvorani v okviru sezone gledališča La Contrada. Poleg Formicole in Brambille v dveh ženskih vlogah nastopa simpatična in energična Eleonora D'Urso, celo predstavo pa na klavirju spremlja Giovanni Vitaletti, ki dinamično podčrtuje dogajanje na odru.

Igralca se v štirih enodejankah izmenjujeta v glavnih vlogah; tako v prvi Andrea Brambilla igra posestnika Grigorija Stepanoviča Smirnova, nepriljudnega Medveda iz naslova, ki je prišel k posestnici Jeleni Ivanovni Popovi, neutolažljivi prikupni mladi vdovi z jamicami v licih, da bi od nje izterjal dolg umrlega moža. Med junakoma z neuklonljivim značajem kljub ostremu prerekanju vzklije strastna ljubezen. Nino Formicola nastopa kot stari Jelenin služabnik Luka.

V drugi enodejanki z naslovom Tragik proti lastni volji Nino Formicola nastopa v vlogi moskovskega državnega uradnika Ivana Ivanoviča Tolkačova, za katerega je čas letovanja nadvse utrujajoč, saj mu žena naroča, naj ji iz mesta prinese nič koliko stvari, vrh vsega ji mora zvečer slediti na zabave, da o krvoločnih komarjih, ki mu ne dajo spati, sploh ne govorimo. Razumevajoči prijatelj Aleksej Aleksejevič Muraškin, ki ga seveda igra Andrea Brambilla, pa ga na koncu dolgega pritoževanja netaktno prosi, da bi prijateljem na deželi nesel kolo za sinčka.

Zelo znan je monolog z naslovom O škodljivosti tobaka, v katerem Ivan Ivanovič Njuhin, ki ga igra Andrea Brambilla, stalno začinja predavanje na to temo, vendar se vsak njegov stavek sprevrže v tožbo o življenju z gospodovalno ženo, lastnico glasbene šole in deklškega zavoda.

Predstavo sklepa enodejanka Snubač, v kateri Nino Formicola kot nervozni posestnik Ivan Vasiljevič Lomov, ki je prepričan, da se mora pri petintridesetih letih ustaliti in zato prosi sosedo Čubukova za roko hčerke Tatjane. Čeprav sta tako oče kot hči navdušena nad snubitvijo, pa se zaradi njihovih nepopustljivih značajev pogovor vedno sprevrže v prerekanje zaradi lastništva mejnega travnika ali zaradi psov.

Predstavo je režiral Massimo Chiesa, sicer priznani gledališki producent, ki se je ob tej priložnosti prvič lotil režiranja in ustvaril, kot rečeno, zelo zabavno in prijetno predstavo, ki tudi burkaške teme prikazuje z uglajeno eleganco in se brez obrabljenih klišejev navezuje na rusko okolje iz pisateljevih časov. (bov)

Novosti Znanstvene založbe FF

Znanstvena založba Filozofske fakultete (FF) je izdala sedem publikacij: novo številko geografskoznanstvene revije in revije za umetnost in humanistiko, angleško monografijo, knjigo o arheoloških izkopavanjih, knjigo o govoru in spominski zbornik, posvečen etnologu Borutu Brumnu. V knjigi Cerkev sv. Jerneja v Sentjerneju, Arheološka izkopavanja v letih 1985 in 1986 so predstavljeni izsledki izkopavanj v notranjosti cerkve, ki jih je izvedel takratni Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, je povedala Katarina Predovnik, ki je z Marjano Dacar in Matevžem Lavrincem v sodelovanju s študenti uredila knjigo iz zbirke Archaeologia historia Slovenia. Avtorji na podlagi ohranjene dokumentacije interpretirajo stavbni razvoj cerkve in kulturni inventar grobov, je pojasnila Predovnikova. Po njenih besedah knjiga vsebuje prvo celovito objavo pokopališč znotraj cerkva v obdobju srednjega in novega veka na Slovenskem. Urednik geografskoznanstvene revije Dela Karel Natek je predstavil 30. številko, ki prinaša pet znanstvenih del v rubriki Razprave in štiri strokovne članke v rubriki Razgledi.

Ars et Humanitas je po besedah urednice revije za umetnost in humanistiko Milice Antić Gaber »ena novejših revij v našem prostoru, katere poslanstvo je prek skupnih tematskih sklopov vzpostavljati mostove med različnimi teoretskimi disciplinami, polji in pristopi«. Angleška monografija z naslovom »Communicative Functions of Intonation: English - Slovene Contrastive Analysis« Smiljane Komar obravnava melodijo govora oziroma stavčno intonacijo.

Urednik publikacije Spisi o govoru Primož Vitez je dejal, da se prispevki 20 avtorjev ukvarjajo z govorom, ki je kot strokovni termin ambivalenten in netipičen. Po udaril je, da je jezikoslovje sicer nujno sredstvo za analizo jezika, ni pa zadostno. Zato se knjiga govora loteva interdisciplinarno; avtorji člankov so poleg jezikoslovcev še filozofi, sociologi, teologi, psihologi, in pesniki.

Kratki pregled ruske zgodovine je edini učbenik na predstavitvi publikacij, je poudaril avtor knjige Blaž Podlesnik. Učbenik na 150 straneh ponuja okvirni pregled celotne zgodovine ruske kulture, v katerem se je avtor posebej osredotočil na ruski srednji vek. Knjiga Prostori soočanja in srečevanja je posvečena prezgodaj preminulemu profesorju ter etnologu in kulturnem antropologu Borutu Brumnu, je povedala urednica knjige Katja Hrobat. Gre za spominski zbornik, ki je nastal na simpoziju po njegovi smrti. Zbornik je sestavljen iz dveh delov. Članek v prvem delu želijo ovrednotiti Brumnovo delo, predvsem na področju kulturne antropologije, etnologije, azijskih študij, filozofije in retorike. V drugem delu pa so prispevki interdisciplinarne zasedbe avtorjev, ki segajo vse od problema kritične drže raziskovalca do ustvarjanja različnih političnih identitet. (STA)

MEDNARODNO KAZENSKO SODIŠČE - Zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu

Zaporni nalog za sudanskega predsednika Omarja al Baširja

Odgovoren naj bi bil za tragedijo v Darfurju - Različne reakcije v Sudanu in po svetu

HAAG - Mednarodno kazensko sodišče (ICC) je včeraj izdalo zaporni nalog za sudanskega predsednika Omarja al Baširja zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu v Darfurju. Vendar pa nalog ne vsebuje obtožbe o genocidu, kot je to zahteval tožilec.

Da nalog v nasprotju z zahtevo tožilca Luisa Morena-Ocampo ne vsebuje obtožbe o genocidu, je potrdila tiskovna predstavnica sodišča s sedežem v Haagu Laurence Blairon. Pojasnila je, da v gradivu, ki ga je pripravilo tožilstvo, niso navedeni prepričljivi razlogi za to, da bi lahko verjeli, da je sudanska vlada delovala s posebnim namenom iztebiti Fure, Masalit in Zagave.

Tožilec Moreno-Ocampo al Baširja obtožuje, da je osebno dal navodila svojim silam, naj iztebijo omenjene tri etnične skupine v Darfurju. Sudanski predsednik je med drugim obtožen umorov, mučenja, posilstev preganjanja, namernih napadov na civilno prebivalstvo in ropanja, je pojasnila tiskovna predstavnica sodišča. Sodišče bo zaporni nalog posredovalo Sudanu, državam, ki sodelujejo v ICC, ter članicam Varnostnega sveta Združenih narodov. Kot so pojasnili v Haagu, je na državah, da izvedejo aretacijo in obtoženca predajo sodišču. ICC namreč nima lastnih policijskih sil, ki bi lahko izvedle aretacijo.

Po podatkih ZN je v spopadih med uporniki in sudanskimi silami v zahodnosudanski pokrajini Darfur od leta 2003 umrlo do 300.000 ljudi. Okoli 2,7 milijona ljudi je moralo zapustiti domove, od teh pa jih je okoli 100.000 umrlo, večinoma zaradi pomanjkanja hrane. Zaporni nalog za al Baširja je prvi, ki ga je sodišče, ki je z delom začelo leta 2002, izdalo proti kakšnemu predsedniku države v času, ko je ta na oblasti, je še povedala Blaironova. Sodišče je v skladu z resolucijo VS ZN omenjeni primer preiskovalo že od leta 2005.

V prestolnici Sudana, ki ne priznava jurisdikcije ICC, je v okolici veleposlanštev okrepljena varnost, nekateri humanitarni delavci in diplomati pa so ostali doma, saj se bojijo povračilnih ukrepov. Francoska organizacija Zdravniki brez meja je poleg tega včeraj že prejela ukaz sudanske vlade, naj zapusti Darfur. Na sudanskem pravosodnem ministrstvu so že zatrdili, da Sudan ne bo sodeloval z Mednarodnim kazenskim sodiščem. "Nima nikakršne jurisdikcije, gre za politično odločitev," so sporočili z ministrstva. Več tisoč sudanskih protestnikov se je že zbralo na ulicah Kartuma, kjer izražajo podporo svojemu predsedniku. Nasprotno je

OMAR AL BAŠIR
ANSA

najdejavnejša uporniška skupina v Darfurju Gibanje za pravičnost in enakost (JEM) zaporni nalog pozdravila. "Ta dan je velik dan za prebivalce Sudana in Darfurja in ponovno pozivamo al Baširja, naj se pojavi pred sodiščem in se zagovarja kot nedolžen, če je res nedolžen," je dejal predstavnik JEM Mohamed Husein Šarif.

Moreno-Ocampo je sicer poudaril, da je Sudan po mednarodnem pravu obvezan izvršiti zaporni nalog na svojem ozemlju. "To bo v dveh mesecih ali pa v dveh letih, a Bašir bo postavljen pred sodiščem," je še zagotovil Moreno-Ocampo.

Ameriški State Department je po razglasitvi odločitve vse skupine v Sudanu, vključno z vlado, pozval k "zadržanosti". "Nadaljnemu nasilju nad sudanskimi civilisti ali tujimi interesi se moramo izogniti in ga ne bomo tolerirali," je dejal tiskovni predstavnik State Departmenta Robert Wood.

Izdaja zapornega naloga za sudanskega predsednika medtem po mnenju Rusije predstavlja "nevaren precedenčni primer" v mednarodnih odnosih in bi lahko imela negativne posledice tako na razmere znotraj Sudana kot na splošne razmere v regiji," je po poročanju ruske tiskovne agencije RIA Novosti, ki jo povzema AFP, posvaril odposlanec ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva za Sudan Mihail Margelov.

Nenaklonjenost odločitvi ICC je izrazil tudi Afriška unija (AU). Po njenem mnenju bi lahko zaporni nalog za al Baširja ogrozil mirovni proces. AU sicer podpira boj proti nekaznovanosti, vendar pa se mir in pravica ne bi smela nasprotovati, "potreba po pravici ne bi smela imeti

prednost pred potrebo po miru", je opozoril predsednik komisije Afriške unije Jean Ping, ki je tudi obtožil ICC, da je svojo aktivnost usmeril predvsem na Afriko.

Kot "pomemben signal" za domnevne kršitelje človekovih pravic po vsem svetu je izdajo zapornega naloga za sudanskega predsednika pozdravila Mednarodna organizacija za zaščito človekovih pravic Amnesty International.

Al Bašir je četrti predsednik, proti kateremu so mednarodni pravosodni organi sprožili pregon, medtem ko je še vedno opravljal svojo funkcijo. Pred njim je posebno sodišče ZN za vojne zločine v Sierri Leone leta 2003 vojnih zločinov in zločinov proti človečnosti obtožilo tedanjega liberijskega predsednika Charlesa Taylorja. Poleg tega je Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v času njunega opravljanja predsedniške funkcije leta 1999 vložilo obtožnico proti tedanjemu jugoslovanskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću in srbskemu predsedniku Milanu Milutinoviću. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Ameriška državna sekretarka nadaljuje turnejo

Clintonova na prvem obisku v Ramali podprla palestinsko državo

RAMALA - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj v Ramali izpostavila odločenost ZDA, da si bodo prizadevale za napredek bližnjevzhodnega mirovnega procesa in oblikovanja palestinske države. Kritizirala pa je Izrael zaradi napovedanega rušenja palestinskih stanovanj v vzhodnem Jeruzalemu.

Ameriška državna sekretarka, ki je po imenovanju nove ameriške administracije na svoji prvi turneji na Bližnjem vzhodu, je po pogovorih s palestinskim predsednikom in premierom, Mahmudom Abasom in Salamom Fajadom, tudi napovedala, da se bo posebni ameriški odposlanec za Bližnji vzhod George Mitchell znova vrnil v regijo po oblikovanju nove vlade v Izraelu, ki je predvideno do začetka aprila.

Clintonova je kritizirala odločitev Izraela o rušenju več deset, okoli 90 palestinskih stanovanj in hiš v vzhodnem Jeruzalemu, od koder naj bi izselili 1500 ljudi. Izrael odločitev utemeljuje s tem, da gre za nezakonite gradnje. Palestinci pa trdijo, da od izraelskih oblasti ne morejo pridobiti gradbenih dovoljenj in da sodijo napovedana rušenja v okvir prizadevanj Izraela, da bi okrepil nadzor v tem spornem mestu.

"Tovrstne dejavnosti ne pomagajo in niso v skladu z bližnjevzhodnim mirovnim načrtom," je dejala Clintonova na novinarski konferenci in napovedala, da se bo o tem pogovorila z izraelsko vlado in oblastmi Jeruzalema. "Kdorkoli to dela, si ne želi miru," pa je poudaril Abas, ki je pozval prihodnjo izraelsko vlado, ki naj bi jo sestavljal Benjamin Netanjahu, k spoštovanju mirovnega načrta in načela dveh držav, izraelske in palestinske. Abas je tudi ponovil zahtevo po končanju gradnje izraelskih naselbin na Zahodnem bregu in pozval k ponovnemu odprtju območja Gaze, ki bi omogočilo obnovo območja, ki je bilo uničeno v januarja končani večtedenski izraelski operaciji.

Tudi Clintonova, ki se je v ponedeljek v Šarm el Šejku udeležila mednarodne donatorske konference, na kateri so za obnovo območja Gaze zbrali 4,5 milijarde dolarjev, je pozvala Izrael k omilitvi trpljenja prebivalcev Gaze, tako da bi dovolil prihod pomoči v hrani. Abas, vodja palestinskega gibanja Fatah, je še pozval Iran - zaveznika rivalskega palestinskega gibanja Hamas -, naj se ne vmešava v palestinske zadeve, saj samo prispeva k povečanju delitev med Palestinci.

Clintonova je v Ramalo prišla, potem ko se je v torek v Jeruzalemu sestala z visokimi izraelskimi predstavniki. Turnejo bo v četrtek nadaljevala v Evropi, kjer se bo v Bruslju udeležila neformalnega zasedanja zunanjih ministrov članic Nata. (STA)

Hillary Clinton in Mahmud Abas

ANSA

AFGANISTAN Predsedniške volitve bodo 20. avgusta

KABUL - Afganistanska volilna komisija je včeraj potrdila, da bodo predsedniške volitve v skladu z napovedanim potekale 20. avgusta. Komisija je tako zavrnila poziv afganistanskega predsednika Hamida Karzaja, naj volitve potekajo že aprila. Karzaj je volilno komisijo pozval, naj predsedniške volitve razpiše že v aprilu, saj morajo glede na afganistansko ustavo potekati 30 do 60 dni pred 22. majem, ko se izteče njegov petletni predsedniški mandat. V pričakovanju odločitve komisije in v luči ustavno določenega roka je Karzaj v soboto tudi izdal odlok, po katerem bi volitve izvedli 20. aprila. Medtem ko se po eni strani opozarja, da bi bil Karzaj po omenjenem datumu nezakoniti predsednik in da je avgustovski datum volitev nesprejemljiv, se po drugi strani porajajo pomisleki, da bi bilo v kratkem časovnem obdobju med marcem in aprilom težko pripraviti kredibilne volitve, predvsem iz varnostnih in logističnih razlogov.

IRAN - Vrhovni verski voditelj

Hamenej: Edina rešitev za Palestine je upor

TEHERAN - V Teheranu se je včeraj začela dvodnevna konferenca o pomoči Palestincem v Gazi, ki jo je z besedami, da je za Palestine edina rešitev upor, odprl iranski vrhovni verski voditelj ajatola Ali Hamenej. Do srečanja v Iranu prihaja dva dneva po mednarodni donatorski konferenci za obnovo Gaze v egiptovskem Šarm el Šejku, ki jo je Iran ostro kritiziral.

Kot je v nagovoru predstavnikom držav v regiji še dejal Hamenej, sta podpora in pomoč Palestincem obveza vseh muslimanov. Kot prvi korak, ki ga je potrebno narediti, je sicer izpostavil sojenje vsem političnim in vojaškim voditeljem Izraela, ki so igrali vlogo v ofenzivi na Gazo v začetku leta, v kateri je umrl 1300 Palestincev.

Iran ne priznava Izraela, Hamenej pa je že večkrat zavrnil oblikovanje dveh držav, izraelske in palestinske, kot možno rešitev bližnjevzhodnega konflikta. Vsakršna pogajanja so po njegovem mnenju brezploдна,

Brown pozval ZDA k skupnim naporom za izhod iz krize

WASHINGTON - Britanski premier Gordon Brown je v včerajšnjem nastopu pred obema domovoma ameriškega kongresa Američane spomnil na vodilno vlogo, ki so jo imeli pri reševanju preteklih mednarodnih kriz in jih pozval, naj tudi zdaj skupaj s prijatelji iz Evrope in drugimi partnerji pomagajo svetu najti izhod iz gospodarske in finančne krize.

Brown je še peti britanski premier, ki je nastopil pred obema domovoma ameriškega kongresa. Poleg njega so to storili še Clement Atlee, Winston Churchill, Margaret Thatcher in Tony Blair. V govoru je omenil pomen "posebnih odnosov" med ZDA in Veliko Britanijo, ki je in bo prestalo preizkušnje časa. Poudaril je, da je sedaj napočil eden od trenutkov velikih priložnosti, ki jo morajo izkoristiti za večjo blaginjo sveta.

Barroso za reformo sistema finančnega nadzora

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je včeraj v Bruslju ob predstavitvi novega vala ukrepov za premagovanje vse hujše finančne in gospodarske krize pozval k takojšnji reformi sistema nadzora finančnih trgov na ravni EU. Evropska komisija predlaga tudi poseben sistem sankcij za banke in bankirje, ki ne spoštujejo pravil. "Napočil je čas, ko moramo prekiniti krog nepripravljenosti na posojanje," je poudaril predsednik Evropske komisije. Za to je po njegovih besedah treba zagotoviti enake možnosti za vse banke in vzpostaviti zaupanje v finančne trge na splošno. Evropska komisija je v ta namen podprla priporočila Larosierjeve skupine za čezmejni finančni nadzor.

Na Palah prijeli udeleženca genocida v Srebrenici

SARAJEVO - Na Palah pri Sarajevu so včeraj prijeli bivšega policista, bosanskega Srba Željka Ivanovića zaradi sodelovanja pri pokolu v Srebrenici, v katerem je bilo leta 1995 ubitih 8000 Bošnjakov. Kot so sporočili s sodišča BiH, je obtožen sodelovanja v množičnih pobojih v kraju Kravica, potem ko je Srebrenica julija 1995 padla v roke srbskih sil. Sedaj 37-letni Ivanović je bil takrat pripadnik posebnih policijskih enot bosanskih Srbov. Julija 1995, ko je takratno varovano območje Srebrenica padlo v roke sil bosanskih Srbov, so srbske sile v Kravicah usmrtille kakih tisoč bošnjaških moških in fantov. (STA)

PAKISTAN Aretacije po napadu na ekipo kriketa

LAHORE/WASHINGTON - Pakistanska policija je včeraj, dan po napadu na šrilanški ekipo kriketa, v katerem je bilo ubitih osem ljudi, več igralcev kriketa pa ranjenih, aretirala nekaj osumljencev. Pakistanske oblasti so sicer objavile fotografiji dveh napadalcev ter ponudile nagrado v višini 125.000 dolarjev za informacije o njih. Poveljnik policije v Lahoreju Haji Habibur Rehman poudarja, da so prijete osebe, povezane z napadom, in ne z dejanske napadalce.

Šrilanška ekipa se je medtem že vrnila v domovino. Kot so povedali ob prihodu v Colombo, je njihov avtobus napadlo 14 močno oboroženih oseb, ki so na vozilo med drugim izstrelile raketo in granato. Avtobus je nato močno pospešil in uspel pripejati do stadiona. "Nismo si mislili, da se bomo izvlekli živi," je dejal kapetan moštva Mahela Jayawardene.

GORICA - Pokrajinski odbor srečal predstavnike letalskih združenj

Pokrajina prevzema pobudo za ožvitev goriškega letališča

Gherghetta se bo danes v Ronkah sestal z vodstvom ustanove ENAC - »Čim prej omogočiti letenje«

Pokrajina prevzema pobudo za ožvitev goriškega letališča, na katerem je približno dva tedna prepovedana vsakršna letalska dejavnost. Na pobudo predsednika pokrajinskega sveta Claudia Fabbra je včeraj pokrajinski odbor zasedal v hangarju letališča, zatem pa so se pokrajinski predstavniki Enrico Gherghetta in ostali odborniki sestali z načelniki pokrajinskih svetniških skupin in s predstavniki goriških letalskih združenj. Gherghetta je ob ključku srečanja napovedal, da se bo že danes v Ronkah srečal z vodstvom italijanske letalske ustanove ENAC. »Vprašal bom, kaj je treba narediti za ponovno odprtje letališča in kako si zagotoviti njegovo upravljanje,« je povedal Gherghetta v zvezi z današnjim srečanjem v Ronkah in razložil, da se bo prihodnji teden - po vsej verjetnosti v četrtek ali petek - sestal z deželnim odbornikom Riccardom Riccardijem in s poverjenim upraviteljem letališča Maurom Zinnantijem. Z njima se bo pogovarjal o obnovi letališča in o vlogi, ki bi jo pri tem lahko imela dežela.

»Pripraviti je treba projekt za ožvitev letališča, okrog katerega se mora zbrati čim večje soglasje,« je včeraj dejal Gherghetta in poudaril, da morajo načrt v prvi vrsti podpreti goriška občina, pokrajina in Trgovinska zbornica. Po besedah Gherghette je vsekakor najpomembnejše, da se ohrani namembnost letališča, to se pravi, da zemljišč ne oddajo v upravo zasebnikom, ki bi radi uvažali logistične ali druge dejavnosti. Gherghetta je tudi poudaril, da je treba postaviti na noge družbo, ki bi letališče dejansko upravljala. Po njegovih besedah ni pomembno, ali bi za upravljanje skrbela sedanja delniška družba ali pa nova ustanova. »Veliko bolj pomembno je, da bi imeli predsednika, ki bi resno in strokovno vodil letališče,« je poudaril Gherghetta in opozoril, da denar za obnovo poslopij ob letališču in hangarja lahko zagotovi samo dežela.

Srečanja med pokrajinskimi upravitelji in predstavniki letalskih združenj se je udeležil tudi predsednik pokrajinskega sveta Fabbro. Po njegovih besedah je bistvenega pomena, da se politika spet začne ukvarjati z letališčem in da se za njegovo obnovo doseže čim večje soglasje. Predstavniki letalskih združenj so soglašali s potrebo po obnovi dotrajanih stavb na letališču, vendar so tudi opozorili, da je

bolj pomembno čim prej ponovno omogočiti letalske dejavnosti. 26. januarja so namreč zaradi neprimernih gasilskih naprav prepovedali vzlete letal, pred nekaj dnevi pa je stopila v veljavo še prepoved letenja za ultralahka letala, za katera veljajo manj stroga pravila. »Če ne bodo čim prej ponovno omogočili letenja, se bodo morali piloti odpraviti na druga letališča. Da lahko obnovijo dovoljenje za letenje, morajo namreč v zraku preživeti določeno število ur,« so pojasnili prisotni piloti in med drugim povedali, da so športni padalci za svoje skoke že izbrali drugo letališče.

Včerašnjega srečanja se je udeležil tudi Claudio Paulin iz Alpe Adria Aereo Cluba, ki prisotne opozoril, da letos poteka 100-letnica prvega vzleta Edvarda Rusjana. »Škoda bi bilo, če bi obletnico praznovali z zaprtim letališčem,« je poudaril Paulin, ki je sicer s svojim čezmejnim letalskim klubom že izdelal načrt za obnovo letališča. Pred nekaj tedni so ga predstavili ustanovi ENAC, vendar doslej njenega odgovora niso še dobili, čeprav so pripravljeni iz svojega žepa potegniti na dan lastna sredstva - okrog 160.000 evrov - za preново poslopja in hangarja letališča. (dr)

Dotrajani kontrolni stolp goriškega letališča

BUMBACA

TRŽIČ - Roparja obiskala trgovino na trgu Sant'Ambrogio

Oropala Bangladeševca

Belopolta moška sta zbežala z 12.000 evrskim plenom - Govorila sta s tujim naglasom

Bangladeška prodajalna na trgu Sant'Ambrogio

ALTRAN

Moška srednjih let sta v ponedeljek popoldne oropala 27-letnega Faishala Habiba Romela iz Bangladeša in iz njegove trgovine zbežala s 12.000 evrskim plenom. Bangladeševce upravlja prodajalno ještvino, telefonskih kartic in drugega blaga na trgu Sant'Ambrogio, ki jo je v ponedeljek nekaj po 13. uri nameraval zapreti in se odpraviti na kosilo. Ko je že zaklepal vrata, se je pri njem oglašil mlad priseljenec, ki je unovčil ček, vreden 1.200 evrov. Za njim sta vstopila še dva moška; najprej je eden izmed njiju vprašal telefonsko kartico, zatem pa je iz žepa povlekel pištolo. Bangladeševce mu je izročil 300 evrov, ki jih je imel v blagajni, zatem pa je ropar zahteval še denar, ki ga je upravitelj trgovine pravkar nameraval nesti na banko. Bangladeševce je izročil roparjema še okrog 12.000 evrov, nato pa sta nepridiprava pobegnili. Lastnik trgovine roparjev ni prepoznal; karabinjerjem, ki vodijo preiskavo, je povedal, da sta bila bele polti in da sta govorila s tujim naglasom. Nedvomno sta roparja že dalj časa opazovala Bangladeševca, saj drugače ne bi vedela, da se je občasno odpravljal v banko in preko bančne mreže pošiljal v Bangladeš denar tržiških priseljenec.

GORICA - V uradu za stike z javnostmi nudijo pomoč občanom

Doslej izpolnili 331 prošenj

Uslužbenec lahko ugotovi katastrske podatke samo prebivalcev goriške občine - V Tržiču gneča na katastru

Izpolnjevanje prošnje v goriškem uradu za stike z javnostmi

BUMBACA

V goriškem uradu za stike z javnostmi so doslej nudili pomoč 331 občanom, ki sami niso znali izpolniti prošenj s katastrskimi podatki za družbo IRIS. Včeraj dopoldne se je na okenku, ki je v palači na križišču med ulicama Garibaldi in Morelli odprto med 9. in 12. uro oglašilo 87 oseb. Z urada so pojasnili, da so skupno pomagali 155 občanom s katastrskimi podatki in 148 brez njih. Ostali primeri so bili posebni, še predvsem včeraj pa se v uradu oglašilo nekaj prebivalcev drugih občin goriške pokrajine. Trije so tako v goriški urad prišli iz Gradišča, po dva iz Fare in Romansa, po eden pa iz občin Sovodnje, Števerjan in Ronke; tistim občanom, ki so imeli s seboj katastrske podatke, so lahko pomagali pri izpolnitvi prošnje, ostalim, ki so bili brez njih, pa ne. Uslužbenec urada ima namreč dovoljen vstop samo v računalniški arhiv goriške občine in torej ne uspe poiskati katastrskih podatkov iz drugih občin. Okenca bo vsekakor odprto do prihodnjega torka, 10. marca, ko bo zapadel rok za vložitev prošenj. Informacije in pomoč pri izpolnjevanju prošenj nudi tudi podjetje za javne storitve IRIS na zeleni telefonski številki 800-647-454, ki je aktivna od ponedeljka do petka med 8. in 20. uro ter ob sobotah med 8. in 13. uro.

Velike težave s prošnjami za družbo IRIS imajo medtem tudi na Tržiškem; že nekaj dni je namreč v tržiškem katastru nepopolna gneča. Ljudje čakajo v vrsti že pred odprtjem urada, sploh pa vsak dan kataster obišče preko peto oseb. Baje se je na tržiškem katastru v prejšnjem mesecu zgledalo okrog 16.000 ljudi.

NOVA GORICA - Izjava SDS

»Ni več koalicije in opozicije«

Posledica Partnerstva za razvoj mestne občine

Potem ko so vse politične stranke in liste v novogoriškem mestnem svetu z izjemo SLS pred mesecem ustanovile Partnerstvo za razvoj mestne občine Nova Gorica, se je povsem zabrisala meja med koalicijo in opozicijo. Vodenje partnerstva je namreč prevzela opozicijska LDS, ki je dobila tudi poklicnega podžupana, so sporočili iz novogoriške SDS. Kot pojasnjujejo v izjavi za javnost, v stranki podpirajo ustanovitev partnerstva, s katerim bi omogočili nov ekonomski, družbeni in razvojni zagon Nove Gorice. K partnerstvu so pristopili tudi, da bi presegle politične delitve med strankami in listami svetniške koalicije in svetniške opozicije v mestnem svetu. »Z ustanovitvijo partnerstva pa so bile tudi nadvse učinkovito presežene politične delitve med strankami in listami svetniške koalicije in svetniške opozicije v mestnem svetu, tako da opozicije ni več, saj je bilo stranki LDS, ki je bila prej opozicijska, zaupano vodenje partnerstva in dobila je celo poklicnega podžupana. Če pa ni več opozicije, je povsem jasno, da tudi ni več koalicije, saj ena brez druge ne moreta,« so še poudarili v novogoriški SDS.

Koalicijo v novogoriškem mestnem svetu sestavljajo SD, SDS, DeSUS, lista Trnovške in Banjske planote ter Zveza za Primorsko, opozicijo pa LDS, lista Roberta Goloba, SNS, NSi, SLS in lista za kakovost življenja. Župan Mirko Brulc sicer svojo funkcijo po izvolitvi v državni zbor opravlja nepoklicno, zato je za poklicna podžupana imenoval Darinka Kozinc (SD) in Matjeja Arčona (LDS). Nepoklicni podžupan ostaja Vojko Fon (SDS).

GORICA - Portal Slomedia.it nagradil udeležence svojega natečaja

Božični utrinki so tako lepi, da si zaslužijo knjižno objavo

Otroke nagovoril Tone Pavček - Z lutkovno predstavo nastopile dijakinje liceja Slomšek

Izdelki 250 otrok, ki so se udeležili natečaja spletnega portala Slomedia.it z naslovom »Božični utrinki naših nonotov«, so tako lepi, da si zaslužijo knjižno izdajo. V to je prepričan portalov urednik Darko Bradassi, ki je včeraj nagovoril udeležence natečaja v polni veliki dvorani goriškega Kulturnega doma. »Najboljše izdelke bomo v prihodnjih dneh objavili na naših spletnih straneh, čeprav je božič že dolgo za nami in se pripravljamo na pomlad. Res bi želeli, da bi iz teh lepih in dragocenih del nastalo še nekaj več; prizadevali si bomo, da bi natisnili knjigo,« je napovedal Bradassi otrokom, ki so v Kulturni dom prišli z Goriškega, Tržaškega in Videmskega. Natečaja so se namreč udeležili otroci iz raznih osnovnih šol in vrtcev iz vseh treh pokrajin naše dežele. Otroci so seveda sledili navodilom in največji aplavz so si tako prislužili učenci dvojezične osnovne šole iz Špetra, ki so bili takega sprejema še kako zadovoljni.

Ob zaključku Bradassijevega govora je na oder stopil pesnik Tone Pavček; otroci so poznali njegovega Jurija Murija, zato pa so z velikim zanimanjem in navdušenjem poslušali njegove besede. V imenu Kulturnega doma je zatem pozdravil ravnatelj Igor Komel, nato pa so nagradili zmagovalce natečaja spletnega portala, ki se ga je udeležilo preko 250 otrok. Žirija, ki so jo sestavljali Miha Obit, Paola Bartolini in Magda Starec Tavčar, je med likovnimi izdelki najvišje ocenila elaborate, ki so jih izdelali Džulis Ana Buržič (1. razred osnovne šole Josip Abram iz Pevme), Nik Košuta (1. razred osnovne šole Albert Sirk iz Križa), dalje Anika Tosolini, Jurij Lavrenčič in Lara Colja (2. in 3. razred osnovne šole Prežihov Voranc iz Dobrek), Demetra Jarc in Ivana Jarc (4. in 5. razred osnovne šole Prežihov Voranc iz Dobrek). Nagrado za projekt so prejeli otroški vrtec iz Rupe, otroški vrtec Marjan Štoka s Proseka, 1. razred osnovne šole Albin Bubnič iz Milj, 1. razred osnovne šole Fran Venturini iz Boljunca, drugo Ivan Sosol (2. razred osnovne šole Josip Abram iz Pevme), tretjo pa Tasha Vescovo (2. razred osnovne šole Mara Samsa od Donja). V drugem ciklusu je prvo nagrado prejel Liam Visentin (5. razred osnovne šole Albert Sirk iz Križa), drugo Veronika Racman (5. razred osnovne šole Fran Venturini iz Boljunca), tretjo pa Miha Kovic (4. razred osnovne šole Alojz Gradnik iz Števerjana). Absolutno prvo mesto si je zaslužil film, ki ga je izdelal Jan Sedmak (3. razred osnovne šole Albert Sirk iz Križa). Zmagovalci so prejeli knjižni dar, ki so ga zagotovile založbe Novi Matajur, Mladika in Mohorjeva družba.

Razposajena prireditve, ki je potekala pod pokroviteljstvom SKGZ in SSO, se je

nadaljevala z lutkovno predstavo dijakin tržaškega pedagoškega liceja Anton Martin Slomšek, ki so v dogajanje na odru vključile tudi otroke; le-ti so skupaj z njimi zapeli razne pesmi, tako da je bilo vzdruške v dvorani res enkratno.

Predstavi je pokroviteljstvo zagotovila tudi goriška pokrajina, tako da so ob njenem zaključku otroci iz Tržaškega in Videmskega brezplačno obiskali Pokrajinske muzeje v grajskem naselju. (dr)

Urednik portala Slomedia.it Darko Bradassi (levo) nagovarja občinstvo v goriškem Kulturnem domu; nagrajevanje zmagovalcev natečaja (desno); udeleženci prireditve s Tonetom Pavčkom v prvi vrsti (spodaj)

FOTO D.B., BUMBACA

GORICA - Podjetja Dodatni ukrepi za izhod iz krize

Goriška Trgovinska zbornica je odobrila nov sklop ukrepov v programu za zaježitev posledic gospodarske krize. Dosledno z ukrepi, ki jih je v korist podjetij splošila v lanskem novembru, je na svojem zadnjem zasедanju sklenila, da bodo z olajševalnimi ukrepi podprli investicije, predvsem pa bodo pospeševali dostop do kreditov, ki jih podjetjem priznava bančni sistem, so včeraj sporočili iz Trgovinske zbornice.

»Pomembno je - poudarja predsednik osrednje goriške gospodarske ustanove, Emilio Sgarlata, - še naprej spodbujati naložbe v tehnologijo zlasti v industrijskem sistemu, zato da bodo lahko podjetja inovativna in konkurenčna. Hkrati pa je treba nemudoma podpreti finančni kredit v korist zadolženih podjetij.«

Trgovinska zbornica je v drugem sklopu ukrepov za zaježitev posledic krize ubrala dvojno pot. Posegla bo za utrditev finančnega položaja zadolženih podjetij z znižanjem pasivne obrestne mere (3-4 točke) in za kapitalizacijo podjetja preko participativnih posojil. Prvi ukrep naj bi vrnil kisika goriškim podjetnikom v obdobju, za katerega je značilen padec povpraševanja in, posledično, likvidnosti. Namen drugega podpornega instrumenta pa je ugotoviti premoženje podjetij, zato da spet zaženejo proizvodno kolesje, kar naj bi privedlo do ponovnega dviga goriškega gospodarstva.

Novi program ukrepov za zaježitev gospodarske krize je vreden skupno pet milijonov evrov. S temi vred so posegi, ki jih je Trgovinska zbornica pripravila preko Goriškega sklada, v celoti vredni dvanajst milijonov evrov. »Napor Trgovinske zbornice je precešen,« pravi Sgarlata, »je pa nujno potreben glede na hudo krizo, ki se oklepa gospodarskega sistema.« Operativnost obeh omenjenih instrumentov je zaupana Congafiju (»Consorzio Garanzia Fidi«) za goriško pokrajino. Proti krizi pa nameravajo tudi nastopiti s pospeševanjem nastajanja novih podjetij - industrijskih, obrtniških in trgovskih -, za katera so predvideli podporo. »Računamo, da bomo na takšen način pomagali goriški ekonomiji iz krize, komaj bo splošni okvir temu naklonjen,« je zaključil Emilio Sgarlata.

GORICA - Slovenske šole prvič sodelujejo pri projektu Rastem s knjigo

Brez branja glava prazna

V Feiglovi knjižnici so učenci prvega A razreda šole Trinko spoznali marsikatero skrivnost v zvezi z iskanjem dobrih knjig

Slovensko ministrstvo za kulturo, ministrstvo za šolstvo in šport ter Zveza splošnih knjižnic je letos prvič ponudila slovenskim šolam in knjižnicam v zamejstvu sodelovanje pri projektu Rastem s knjigo. Gre za spodbudo k obisku knjižnice, ob katerem vsak dijak prvega in drugega razreda nižje srednje šole prejme v dar slovensko leposlovno delo. S knjižnim darom želijo organizatorji popeljati najstnike, ki se s težavo posvečajo branju, na raznoliko bralno potovanje.

Prejšnji petek je bilo v Feiglovi knjižnici v Gorici na obisku 20 dijakov iz prvega A razreda nižje srednje šole Ivan Trinko, ki so dobili v dar Pregljevo Spričevalo. Ob obisku knjižnice jim je knjižničarka Luisa Gerget razkrila marsikatero skrivnost v zvezi z iskanjem dobrih knjig. Naj bo to potovanje v svet knjige polno novih znanj, ustvarjalnosti in zabave, jim je zaželela. Iz najdljivo in neposredno jim je prikazala vse prednosti, ki jih pridobijo z branjem. Osvojeno bogastvo besed, čustev in snovi, ki si ga naberejo, jim bo v prihodnosti neizmerno koristilo, tako v nadaljevanju študija, v službi in pri krojitvi kakovostnih medsebojnih odnosov. Brez branja glava ostane prazna, tega vas bo in vas mora biti sram, pravi Luisa pozornim poslušalcem. Po dveh urah vodenega obiska si dijaki z obnovljeno vno iščejo po policah sebi najlepšo knjigo in dolžina ni več problem.

Učenci šole Ivan Trinko v Feiglovi knjižnici

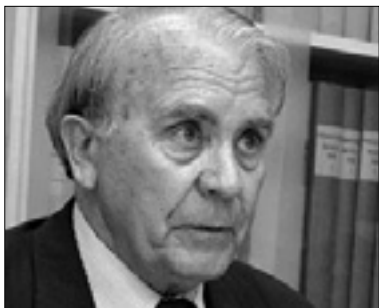

DOBROVO - Zadnja obljuba DARS-a županom trinajstih občin

V juliju odprtje hitre ceste prek Rebernic

»Zgradili smo hitro cesto, ki pa bo zaradi burje zaprta. Nepojmljivo in nesprejemljivo«

NOVA GORICA - V spomin Štrukelj reformiral okostenelo okolje in zaznamoval Goriško

JOŠKO ŠTRUKELJ

BUMBACA

Pred nekaj dnevi je v starosti 80 let preminil pravnik, politik in gospodarstvenik Joško Štrukelj, ki je v čas in prostor, v katerem je živel, globoko posegel s svojo aktivno navzočnostjo.

Ob njegovi nedavni osemdesetletnici je zgodovinar Branko Marušič izpostavil predvsem štiri leta, ko je bil Štrukelj župan Nove Gorice. V tem obdobju, ki so ga ljudje poimenovali kar »Štrukljev čas«, sta v Novi Gorici in na območju istoimenske občine zaveli svežina in drugačnost. Do leta 1963, ko je pri 35. letih postal župan, je Joško Štrukelj deloval kot odvetnik, potem pa je začel reformirati goriško okolje, okostenelo zaradi ideoloških in političnih zapovedi, ki so prihajale z vrhov slovenske in jugoslovanske politike. »Štrukljev čas« označuje v Novi Gorici tudi vzpostavitev trajnega sodelovanja z Gorico. Kot mlad novogoriški župan je Štrukelj sredi šestdesetih let preteklega leta našel v županu Gorice, senatorju Micheleju Martini, enakovrednega in razumskega sogovornika tudi zato, ker jima je bila skupna zavest pripadanja goriškemu prostoru ne oziraje se na jezikovno in narodnostno razliko. Kot je še zapisal Marušič, je Joško Štrukelj takrat oral ledino in oral jo je s plugom, ki ni bil prilagojen strogo zaukazanim brazdam. Za sodelavce si je izbral mlade izobražence iz širšega goriškega okoliša. Med drugim je bil tudi ustanovitelj revije Goriška srečanja. Pomladi leta 1967 je postal član kabineta Staneta Kavčiča in bil med najozojimi sodelavci predsednika vlade. Kavčičev padec je pomenil tudi Štrukljev odhod iz dnevne politike. Kariero je nadaljeval v gospodarstvu, najprej kot vice guverner Narodne banke Jugoslavije, nato kot direktor ljubljanskega podjetja Metalka in nazadnje kot eden vodilnih sodelavcev Ljubljanske banke, odgovoren za finančno sodelovanje te ustanove, zlasti z Italijo.

Z upokojitvijo se je Joško Štrukelj vrnil v rodne kraje, a je ostal aktiven. Svoj kritični pogled je usmeril v slovensko državno središče in spoznal, da se je mogoče centralizmu upreti tudi z institucijo civilne družbe. Bil je ustanovitelj Foruma za Goriško, ki ga je tudi več časa vodil. Globoko je bil vpet v problematiko obmejnega prostora in v iskanje pravih razvojnih možnosti zahodnega slovenskega prostora v novih slovenskih in evropskih danostih.

Nace Novak

Gradbišče na nedokončanem odseku hitre ceste prek Rebernice

BUMBACA

Promet po hitri cesti prek Rebernic bo stekel julija letos, je zadnja obljuba s strani DARS-a, ki so jo na včerajšnji seji sveta regije na Dobrovem slišali severnoprimorski župani. Ti zahtevajo dokončno ureditev zaščite pred burjo na hitri cesti v Vipavski dolini do junija 2010, nezadovoljni pa so s stanjem državnih cest v regiji. »Vidimo luč na koncu vseh predorov«, je vodja službe za nadzor in organizacijo gradenj na DARS-u Aleš Arhar slikovito povedal severno-primorskim županom, da načrtujejo odprtje hitre ceste prek Rebernic v juliju. Družba SCT bo v kratkem začela nameščati elektro-strojno opremo predorov, kljub manjši zamudi in nekaterim dodatnim delom pa bodo dela izvedena pravočasno, je zagotovil Arhar.

Svet severnoprimorske regije, ki ga sestavljajo župani trinajstih občin, so enomesečni zamik odprtja hitre ceste prek Rebernic sprejeli brez pripomb, konkretne obljube pa so zahtevali glede obnove regionalne ceste prek Rebernic. Projekte za obnovo ceste skupaj z ureditvijo odvodnjavanja, saj nekatere vasi pod cestama zdaj zamaka, bodo začeli pripravljati po odprtju hitre ceste in jih še letos predstavili svetu regije, je obljubil direktor republiške direkcije za ceste Gregor Ficko. Projekt je po prvih ocenah vreden okoli milijon evrov, uresničili pa naj bi ga v dveh do treh letih. Direktor projekta Rebernice na DARS-u Bojan Berlot je opozoril, da so idejne rešitve za ureditev odvodnjavanja skoraj končane, a se nekateri lastniki potrebnih zemljišč že oglašajo, da dovoljenja ne bodo dali.

Manj razumevanja glede obljub DARS-a so imeli župani pri urejanju in pospešitvi izvedbe zaščite proti burji na odseku hitre ceste med Razdrtim in Ajdovščino. »Zgradili smo hitro cesto, zdaj pa bo zaradi burje zaprta. To je nepojmljivo, nesprejemljivo in nemogoče«, je bil ogorčen ajdovski župan Marjan Poljšak. Na njegovo pobudo in predlog vipavskega župana Ivana Princeza svet regije od DARS-a zahteva namestitev zaščite proti burji naj-

kasneje do junija prihodnje leto, do marca 2010 pa morajo biti sanirane tudi gradbene deponije in odpravljene posledice zaradi gradnje hitre ceste v lokalnem okolju. V zvezi s tem sta Arhar in Berlot dejala, da so lani izvedli meritve burje, na podlagi meritev pa se bodo odločili o dodatnih ukrepih za omilitve oz. preprečitev vplivov burje na promet po hitri cesti. Del ukrepov bodo izvedli že letos, večje, če bodo potrebni, pa bodo končali v prihodnjem letu, a denar v večjem obsegu zaenkrat ni predviden, je pojasnil Arhar. Prav tako bo Dars zadržal del plačila izvajalcem, če ti ne bodo opravili posledic gradnje v lokalnem okolju, je dodal Berlot.

Med ostalimi točkami je svet severnoprimorske regije včeraj obravnaval stanje državnih cest v regiji in Ficku predstavil potrebe po njihovem vzdrževanju po posameznih občinah. Predsednik sveta regije in briški župan Franc Mužič je opozoril na slabo stanje teh cest, pri njihovem vzdrževanju pa je izpostavil zlasti preredko košnjo zemljišč ob cestah. Z denarjem, ki ga prejmejo, lahko opravijo le tretjino potrebnih vzdrževalnih del na državnih cestah na severnem Primorskem, a se s podobnimi težavami srečujejo povsod v državi, je opozoril direktor Cestnega podjetja Gorica Jože Breclj. Posebej je omenil slabo stanje in dotrajanost podpornih zidov, zaradi česar bi bilo lahko v prihodnjih letih v regiji precej cestnih zapor.

Ficko je zavrnil očitke, da naj bi bila severna Primorska na področju vzdrževanja cest zapostavljena. Med letoma 1997 in 2007 je direkcija v tej regiji za ceste namenila 185 milijonov evrov, kar jo med slovenskimi regijami uvršča na drugo mesto. Lani so goriški regiji namenili pet milijonov evrov, podobna vsota pa naj bi bila tudi letos. Ob tem je Ficko omenil še podatek, da je letošnja zima na državnem cestnem omrežju povzročila za 25 milijonov evrov škode.

Volijo tudi državljani EU

Volilni urad goriške občine je odposlal pisma 550 občanom, ki imajo državljanstvo drugih držav Evropske unije, da bi jih opozoril na bližajoče se evropske volitve. Na podlagi evropske zakonodaje imajo namreč pravico, da so vpisani v volilne sezname občin, v katerih imajo bivališče. Doslej je za vpis v volilni seznam zaprosilo 14 državljanov drugih držav Evropske unije, rok za vložitev prošenj pa zapade v ponedeljek, 9. marca. Volilni urad je odprt od ponedeljka do petka med 8.45 do 12. ure; v ponedeljek, ko zapade rok za vložitev prošenj, bo odprt tudi med 16. in 17. uro. Medtem je goriška občina pisala tudi 1.500 Goričanom, ki bivajo v tujini, vendar imajo italijansko državljanstvo. Goriški tajnik radikalcev Pietro Pipi je po sporočilu občine o volilnih seznamih za državljane drugih držav Evropske unije prekinil gladovno stavko, ki jo je pričel v torek.

Začenja se sojenje

Na goriškem sodišču se danes začenja sojenje zoper 24 mladeničev, ki so 29. septembra leta 2007 manifestirali pred centrom CPT v Gradišču. Osumljencem izraža solidarnost Krična levica iz goriške pokrajine, ki opozarja, da se sodnija ukvarja z sojenjem mirovnikov, namesto da bi raziskovala smrti delavcev zaradi vdihovanja azbesta.

Pokrajinski svet o ženskah

Goriški pokrajinski svet se bo sestal v soboto, 7. marca, in svoje zasedanje posvetil ženski problematiki. Na dnevnem redu bo resolucija, s katero pokrajinski svetnici Silvia Altran in Angela Giorgione pozivata krajevne uprave k večji doveznosti do težav žensk.

Kovinarji zasedali

V tržiški ladjedelnici so včeraj zasedali kovinarji, včlanjeni v sindikat FIOM-CGIL. Razpravljali so o integrativni pogodbi in poudarili, da jo je treba čim prej podpisati, saj ni nikakor vezana na svetovno gospodarsko krizo. Medtem se bodo 12. marca sindikalisti FIOM-CGIL skupaj s kolegi iz vrst sindikatov FIM-CISL in UILM-UIL srečali z novim pokrajinskim odbornikom za delo Alfredom Pascolinom.

Tudi mladi na festivalu poezij

Tržiški festival poezije Absolute Poetry bodo letos obogatili s posebnimi srečanji za mlade pesnike; okoliščinah iz njegove prilike, da se predstavijo javnosti in da spoznajo svoje že uveljavljene vzornike.

Tečaj borilnih veščin

V Gorici se je pričel tečaj borilnih veščin Ofcm, ki ga vodi Alfredo Marano. Lekcije potekajo v dvorani v ulici Della Fornace v Ločniku ob ponedeljkih in četrtek med 20.30 in 22. uro. Informacije 328-2667613.

GORICA - Ob dvojni obletnici v Kulturnem domu dokumentarna razstava o Ignaciju Borštniku

Slovenski narod zapisal gledališču

Svetina: »Tovrstni umetniki ne bodo nikoli šli v pozabo« - Komel: »Živ dokaz, da je na Slovenskem umetnost doma«

Fotografsko in dokumentarno razstavo so pripravili pri Slovenskem gledališkem muzeju v Ljubljani, v Gorico pa so jo pripeljali po prizadevanjih Kulturnega doma, Zveze slovenskih kulturnih društev in Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice

BUMBACA

Ignacij Borštnik je ime, ki je z zlatimi črkami zapisano v knjigi slovenskega gledališča. Borštnik, ki velja za utemeljitelja umetniškega gledališča na Slovenskem, je v slovenski javnosti kar dobro poznan, saj se po njem imenujejo vsakoletna gledališka srečanja v Mariboru in pa Borštnikov prstan, ki ga v štajerski prestolnici za življenjsko delo poklanjajo slovenskim odrskim igralcem. Letos poteka 150 let od rojstva in devetdeset let od smrti velikega mojstra, ki se je poleg igralskih veščin proslavil tudi kot režiser, dramatik, prevajalec in pesnik. Malo pred smrtjo septembra 1919 pa se je preizkusil tudi v naglo razvijajočem se filmu, takrat še nemem.

V počastitev obeh Borštnikovih obletnic so pri Slovenskem gledališkem muzeju v Ljubljani pripravili fotografsko in dokumentarno razstavo, ki na nazoren način predstavlja njegov lik, delo in zasluge. Po prizadevanjih goriškega Kulturnega doma, Zveze slovenskih kulturnih društev in Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice - kjer je že bila na ogled - je res lepa potujoča razstava našla pot tudi v slovenski hram kulture v ulici Brass v Gorici. V tamkajšnji galeriji so jo odprli v sredo in bo ljubiteljem gledališke umetnosti na ogled do 18. marca. Razstava sestoji iz kakih tridesetih panojev večjega formata, ki v sliki in besedi obiskovalcu prikažejo bogato ter z zadoščenji in priznanji posejano gledališko pot igralca, ki je po sili razmer več de-

setletij svojo igralsko nadarjenost izkazoval v Zagrebu. Leta 1895 je namreč skupaj z ženo Zofijo sprejel povabilo za angažma v zagrebški Drami, kjer so mu nudili veliko boljše pogoje kot v Ljubljani. Tja se je vrnil leta 1919 kot član obnovljenega gledališča in kot profesor na novem konservatoriju. Še istega leta je v Ljubljani tudi umrl.

Po pozdravnem nagovoru ravnatelja Kulturnega doma Igorja Komela je imel daljši poseg Ivo Svetina v imenu Slovenskega gledališkega muzeja. Sprehobil se je skozi gledališko kariero Ignacija Borštnika s posebnim poudarkom na manj znanih okoliščinah iz njegovega življenja. Svoje razmišljanje o gledališču in o pomenu, ki jo je le-to pridobilo ravno z mojstri Borštnikovega kova, je Svetina zaključil z ugotovitvijo, da tovrstni umetniki ne bodo nikoli odšli v pozabo in si zato zaslužijo vso našo pozornost.

Komel je ob koncu o razstavi še povedal, da je zgovoren dokument, ki priča o ustvarjalnem potencialu malega slovenskega naroda in obenem živ dokaz, da je na Slovenskem umetnost doma. Bogati slovenski umetniški naboj se izkazuje v najrazličnejših oblikah, gledališče pa med temi odigrava nadvse vidno vlogo. Razstava bo na ogled do 18. marca; odprta je od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 18. ure, v večernih urah pa med prireditvami. (vip)

MARIBOR - LJUBLJANA

Slovenski glasbeni dnevi letos nekoliko drugače

Slovenski glasbeni dnevi se bodo za razliko zadnjih nekaj let začeli v Mariboru, tudi časovno bodo potekali nekoliko prej kot običajno. Od 10. do 14. marca bodo podčrtali več obletnic slovenskih skladateljev, posebnost koncertov bodo izključno slovenska dela, ob nekaterih novostih pa bodo združili še muzikološko misel o Mediteranu kot viru navdiha. Edinstvena manifestacija pretežno sodobne slovenske glasbe se bo zgodila v Mariboru in Ljubljani kljub recesiji in kljub temu, da organizator, Festival Ljubljana, še ni dobil odgovora države o višini finančne podpore, je na novinarski konferenci poudaril njegov direktor in umetniški vodja Darko Brlek.

Odprtje so zaupali Operi in baletu SNG Maribor, ki bo uprizorila opero Zlatorog Viktorja Parme, sodobno postavitev Vita Tauferja, ki je po besedah direktorja SNG Maribor Danila Roškerja že vse od februarске premiere večinoma razprodana. S tem se bodo glasbeni dnevi, nekoliko zapoznelo, spomnili lanske 150-letnice rojstva enega najbolj plodovitih slovenskih skladateljev na področju glasbenega gledališča.

Na sploh bo festival v marčevskih dnevih ubran na obletnice. V koncertnem delu bo podčrtal letošnji stoletnici rojstva Boga Leskovicina in Radovana Gobca ter 150-letnico rojstva Rista Savina in počastil življenjska jubileja Lojzeta Lebiča in Alojza Ajdiča. Z razstavo portretov bo počastil tudi Antona Nanuta, v junijskem »izzvenevanju« pa še svetovno znanega Vinka Globokarja, je povedala »nova programska moč« Festivala Ljubljana Veronika Brvar.

Na štirih koncertih z izključno slovensko glasbo bodo nastopili pretežno ansambli, ki so tako rekoč stalnica glasbenih dnevo: Simfoniki RTV Slo-

venija, orkester Slovenske filharmonije, s katerim bo dirigentsko debutiral mladi Simon Krečič, in Big Band RTV Slovenija, ki bo izvedel t.i. jazztette Janija Kovačiča. To bo po kantavtorjevih zagotovilih zmerno eksperimentalen večer in njegov najkompleksnejši projekt doslej, za aranžmaje je poskrbel Igor Lunder. Na zborovskem koncertu, ki ga je po lanskoletnih samospelih spet pripravilo Društvo slovenskih skladateljev, pa bodo ljubljanski operni zbor, Ljubljanski madrigalisti in Slovenski oktet poustvarili kar enajst novitet. Mednarodni muzikološki simpozij bo potekal 11. in 12. marca v hotelu Lev, na temo Mediteran - vir glasbe in hrepenenja evropske romantike in moderne bo razpravljalo 22 strokovnjakov iz osmih držav. Spodbuda za temo je bila letošnja stoletnica ustanovitve Glasbene matice Trst, kar četrtni referatov bo zato govorila o primorski Istri in zlasti Trstu, ki je »še vedno premalo prisoten v kulturni zavesti Slovencev«, je ocenil vodja simpozija Primož Kuret. Na simpozij se bosta vezala še ekskurzija po slovenskih poteh v Trstu in matinejski koncert tamkajšnje mešanega mladinskega pevskega zbora.Novost 24. slovenskih glasbenih dnevov bosta glasbena delavnica za otroke, s katero bo skladatelj Uroš Rojko popeljal v sodobni kompozicijski svet, ter javna evalvacija po koncu festivala, na kateri bodo zainteresirani lahko komentirali letošnji program. Prireditve bo, kot že omenjeno, dokončno izzvenela 22. junija s slovensko premiero Globokarjevega dela Destinies Machinales. Ta bo le nekaj dni po svetovni premieri v Nemčiji, od koder bodo pripeljali posebne glasbene stroje, ki jih je skladatelj uporabil za posnemanje zvokov iz narave in človeških glasov. (STA)

LJUBLJANA

Danes se bodo predstavili tržaški izvajalci

Baritonist Damjan Locatelli, sopranistka Matejka Bukavec, pianistka Tamara Ražem in violončelist Peter Filipčič bodo nastopili danes ob 19.30 v Rdeči dvorani ljubljanskega Magistrata v okviru koncertne pobude Ljubljanske Glasbene matice. Spored večera, ki si ga je zamislil poznavalec krajevne glasbene literature Janko Ban in ga je izoblikovala solopevka Eleonora Jankovič, obsega izbor slovenskih samospenov primorskih in tržaških avtorjev, kar predstavlja tudi posebnost in smisel tega enkratnega gostovanja. Na sporedu bodo skladbe Hrabroslava Volariča, Marija Kogojca, Vinka Vodopivca, Brede Šček, Pavleta Merkuja in Adija Daneva, ki je za to priložnost priredil samospev Vasilija Mirka. (ROP)

V četrtek, 12. marca ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

Mestno gledališče ljubljansko Veliki oder

Danes, 5. in jutri, 6. marca ob 19.30 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V soboto, 7. marca ob 19.30 / Peter Stone, Julie Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«. Vstopnice je potrebno zamenjati!

V torek, 10. marca ob 19.30 / David Drábek: »Ples na vodi«.

V sredo, 11. marca ob 11.00 / Dragica Potočnjak »Za naše mlade dame«; ob 19.30, David Drábek: »Ples na vodi«.

V četrtek, 12. marca ob 20.00 / David Drábek: »Ples na vodi«.

V petek, 13. marca ob 11.00 / Dragica Potočnjak »Za naše mlade dame«; ob 19.30, David Drábek: »Ples na vodi«.

Mala scena

Danes, 5. marca ob 20.00 / Branko Zavran in solisti: »Solistika«.

Jutri, 6. marca ob 21.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V nedeljo, 8. marca ob 19.00 / James Prideaux: »Gospodinjak«.

V ponedeljek, 9. ob 21.00 in v torek, 10. marca ob 16.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V sredo, 11. marca ob 21.00 / Janez Janša, Dušan Jovanović: »Spomenik G«.

V petek, 13. marca ob 18.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

Šentjakobsko gledališče

Danes, 5. marca ob 19.30 / C. Goldoni: »Prebrisana vdova« (komedija), režija Luka M. Škof.

Jutri, 6. marca ob 19.30 / A. Jaoui, J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama), režija Jaša Jamnik.

V soboto, 7. marca ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka« (komedija), režija Gojmir Lešnjak Gojc.

V torek, 10. marca ob 19.30 / A. Jaoui, J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama), režija Jaša Jamnik.

V petek, 13. marca ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedija), režija Janez Starina.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

»Coppelia« / Baletna predstava na glasbo L. Delibesa. Dirigent: David Coleman. Urnik: v sredo, 11. in v četrtek, 12. ob 20.30, v petek, 13. ob 15.00 in 20.30, v soboto, 14. ob 15.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 15. marca ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Slava's Snowshow«, muzikal / Zamisel in prireditve: SLAVA. Režija: Viktor Kramer. Urnik: danes, 5. in jutri, 6. ob 20.30, v soboto, 7. ob 16.00 in 20.30 ter v nedeljo, 8. marca ob 16.00.

Moses Pendleton: »Momix "Bothanica"« / Glasbena predstava, produkcija Duetto 2000. Urnik: od torka, 10. do petka, 13. marca ob 20.30, v soboto, 14. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 15. marca ob 16.00.

Tetris (Ul. della rotonda 3)

Jutri, 6. marca ob 21.30 / Nastopa skupina The Others, z glasbo "rock alternative".

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 13. marca ob 20.45 / Don Quijote De La Mancha - Romances y Músicas, Hespèrion XXI. Dirigent: Jordi Savall

V sredo, 18. marca ob 20.45 / Kim Kashkashian - viola, Robyn Schulkowsky - bobni.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 9. marca ob 20.30 / Glasbeni spektakel »S.O.S. Abba show« s skupino ABBA-ZZIA iz Opatije. Info: Kulturni dom Gorica Tel.: 0481-33288.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto, 7. marca ob 20.00, Glavna dvorana / Koncert ob dnevu žena - Vlado Kreslin in Mali bogovi.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 5. in jutri, 6. marca ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Emmanuel Villaume. Solistka: Marjana Lipovšek - mezzosopran.

Jutri, 6. marca ob 20.00, Štiheva dvorana / Nika Vipotnik. Billie Holiday - Lady poje blues, glasbena predstava. Nika Vipotnik - glas, Blaž Jurjevčič - klavir.

V nedeljo, 8. marca ob 20.00, Gallusova dvorana / Tereza Kesovija, koncert.

V torek, 10. marca ob 16.00 in 18.00, Gallusova dvorana / Mladi mladim z Orkestrom slovenske filharmonije - Rusko popoldne. Dirigent: Tošihito Jonezu, solist Matic Anžej - violina.

V nedeljo, 15. marca ob 19.30, Gallusova dvorana / Jordi Havall, »Hesperion XXI«, stara katalonska glasba.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnotografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

KD Ivan Grbec, (Škedenjska ul. 124): na ogled razstava »Porečanka - Parenzana; včeraj: ozkotirna prog; danes: pot zdravja in prijateljstva«. Urnik razstave: danes, 5. marca, od 17.00 do 19.00 ure.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: do 20. marca bo na ogled slikarska razstava Borisa Zuliana »Pod nami vulkan«. Odprto od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00 ure.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 18. marca 2009 je na ogled razstav »Intimnost nabrežinskih izskov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtja kavarne.

DOBERDOB

Modra's galerija: do 13. marca je na ogled razstava ob stoletnici društvenega delovanja. Odprto med 18. in 21. uro.

GORICA

Kulturni dom: do 18. marca, bo na ogled razstava ob 150-letnici rojstva in 90-letnici smrti Ignacija Borštnika.Odprto od ponedeljka do petka, med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter med kulturnimi prireditvami.

V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju bo jutri, 6. marca, ob 18. uri odprtje razstave Tina Piazzze; na ogled bo do 31. maja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

KRMIN

Muzej teritorija: v soboto, 7. marca, bodo odprli mednarodno fotografsko razstavo »Iterest - Il viaggio anticipa

l'arte«. Razstavljal bo Michael Immann, predstavila ga bo Silvie Aigner. Razstava z naslovo Left Spaces bo na ogled do 29. marca ob četrta, do sobote med 16. in 19. uri, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

ŠTEVERJAN

V Galeriji 75 na Bukovju 6 bo ob dnevu žena v soboto, 7. marca, ob 20.30 odprtje fotografske razstave Ženski pogledi. Razstavljale bodo Loredana Coloni s Tržaškega, Polona Ipaavec z Ajdovščine, Sara Occhipinti s Sicilije, Loredana Prinčič z Goriške in Elisa Paiero iz San Vita ob Tilmentu. Slavnostni govor bo imela Licia Rita Morsolin, odbornica na Goriški pokrajni. Kulturni program bodo še sooblikovale glasbenice s petjem ob klavirski spremljavi, recitatorka pa bo ponudila literarni trenutek v furlanskem jeziku. Razstava bo na ogled do 22. marca samo ob sobotah (med 15. in 18. uro) ter nedeljah (med 9. in 12. uro); informacije na tel. 0481-884226.

SLOVENIJA

KOPER

Galerija Banke Koper (Pristaniška 14): do junija bodo na ogled fotografije Jaka Jeraša.

SEŽANA

Kosovelov dom, Velika galerija: do 11. marca bo na ogled razstava slik Lucijana Bratuša ob njegovi 60-letnici.

Kosovelov dom: na ogled medregijska razstava JSKD slovenskih likovnih ustvarjalcev »Svetloba«.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do konca marca bo Jožica Zafred razstavljala fotografije Stojan Zafred pa slike. Urnik: od torka do nedelje od 10.00 do 18.00.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: jutri, 6. marca, ob 19. uri bo odprtje razstave Les. Razstavljene lesene plastike so nastale v šestih kiparskih delavnicah, ki jih je organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti; na ogled bo do 22. marca.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka ob 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih ob 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka ob 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Mestna galerija (Trg Edvarda Kardelja 5) jutri, 6. marca, ob 19. uri bo odprtje Razstave Povest o multiverzumu Olge Danelone. Umetnico bo predstavila Angela Madesani; na ogled bo do 26. marca od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro in med 15. in 19. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

ŠMARTNO

Galerija v hiši kulture: jutri, 6. marca, ob 19. uri bodo odprli fotografsko razstavo Fotokluba Skupine 75. Z recitalom poezij bo nastopila Jasmin Kovič, za glasbeno spremljavo pa bo poskrbela flavtistka Ana Breščak; na ogled bo do 29. marca ob četrčkih in petkih ob 10. do 15. ure, ob sobotah in nedeljah od 14. do 18. ure.

IDRIJA

Grad Gewerkenegg, razstavišče Nikolaja Pirnata: do 15. marca bo na ogled razstava likovnih del »Slovenija odprta za umetnost«.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Narodna galeriija, (vhod s Cankarjeve 20): do 8. marca bo na ogled dokumentarna razstava »Španska vizija« ob stoletnici rojstva Zorana Mušiča. Odprto vsak dan od 10.00 do 18.00.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NAŠ POGOVOR - Goriški boksar Paolo Vidoz pred sobotnim dvobojem proti Poljaku

Če mu bo uspel KO, bo nazdravil s tokajem

V Gorici prvič kot profesionallec - Spet želi postati evropski prvak

Goriški boksar Paolo, za prijatelje Paolone, Vidoz je včeraj popoldne opravil še zadnji trening pred sobotnim dvobojem v težki kategoriji proti Poljaku Tomaszu Zeprzalki iz Katowic.

Paolo kako se počutiš? Si v dobri formi?

Počutim se dobro. Forma je odlična. V zadnjem mesecu sem veliko treniral. Jutri (danes op. ur.) bom še zadnjič dvigal uteži, tako da bodo v soboto mišice napete kot struna.

Bi nam opisal sobotnega nasprotnika Poljaka Zeprzalko?

Poljak je pravi orjak, saj je visok 198 centimetrov in tehta 118 kilogramov. Je torej višji in težji od mene. Pred sobotnim dvobojem jaz tehtam 108 kilogramov.

Kolikokrat si že tekmoval v rojstni Gorici?

Po pravici povedano bo to moj prvi nastop kot profesionalni boksar. Kot amater pa sem v Gorici boksals dvakrat. S tem športom pa se ukvarjam že dobrih 22 let. Sicer nisem prav čistokrvni Gorican. Doma sem iz Ločnika, živim pa v Mošu.

Najbrž pričakuješ, da bo v soboto goriška telovadnica UGG polna do zadnjega kotička.

Upam, da bo tako. Telovadnica UGG je primernejša in zame bolj domača. Ni pa velika, saj je prostora le za 800 ljudi. Sem pa zelo radoveden, kako se bodo odzvali Goricani. Pred mojim dvobojem, se bodo pomerili še mladi boksarji FJK in iz Slovenije ter ženske.

Vidoz in Černic ste mogoče najbolj razpoznavna goriška športnika.

Mogoče je res. Odbojka je sicer bolj razširjen šport, tako da je Černic bolj razpoznaven. So pa tudi ostali športniki iz goriške pokrajine, ki so dosegli zelo dobre rezultate v svetovnem merilu. V Trzinu jih je kar nekaj. Predvsem jadralcev.

Šport v Gorici pa je v veliki krizi.

Absolutno. V krizi so predvsem ekipni športi. Nogometu ne uspe preporod, košarko vsako leto oživljajo, čeprav se ji pišejo slabi časi. Očitno je glavni problem denar, ki ga v Gorici ni. Navsezadnje so tudi podjetja v veliki krizi.

Kaj načrtuješ za prihodnost?

Zadnja novica je, da so Mattu Skeltonu, ki me je decembra premagal v

Milanu, odvzeli evropski naslov v najtežji kategoriji. Anglež Skelton je namreč izgubil dvoboj proti nekemu amaterskemu boksarju, sicer taksistu iz Severne Irske. To se pravi, da bo v kratkem še en dvoboj za evropskega prvaka. Prav zaradi tega bo sobotna tekma še toliko bolj pomembna. Moja skrita želja je, da bi se znova okronal z naslovom evropskega prvaka.

In načrtovano odprtje kmečkega turizma ...

(Smeh) Bo še malo počakalo. Zdaj si želim le boksati.

Pa še zadnje vprašanje: če boš premagal Poljaka Zeprzalko, kako boš praznoval?

Najprej ga moram premagati, kar ne bo lahko. Če bom zmagal, potem bom odprl steklenico tokaja, a ne, oprosti friulana, čeprav ostaja zame tokaj.

38-letni Vidoz bo v soboto v telovadnici UGG stopil na ring približno ob 22.30. Dvoboj bo neposredno prenašala goriška radijska postaja Radio Gorizia 1.

Jan Grgič

Kot profesionallec se je Paolo Vidoz prvič boril v newyorškem Madison Square Garden leta 2001. Leta 2005 je postal evropski prvak v težki kategoriji, leto kasneje pa je ubranil evropski naslov in ga nato izgubil. Boksar iz Ločnika je skupaj z Ivanom Malfatto izdal tudi knjigo »I can del ring«

ANSA

NOGOMET - Napovedi selektorja glede Lige prvakov

Lippi: »V finalu Barcelona proti Manchesteru ali Interju«

RIM - Selektor italijanske nogometne reprezentance Marcello Lippi meni, da se Inter, Roma in Juventus še vedno lahko uvrstijo v četrtino finala Lige prvakov, vendar bodo morali na povratnih tekmah pokazati prihodnji teden 100 odstotkov tega kar zmorejo, priznal pa je, da bi njihova morebitna hkratna izločitev negativno vplivala tudi na reprezentanco. Lippi ne verjame v premoč angleškega nogometa, saj gre v primeru Arsenal, Manchester Uniteda in Chelsea za globalizirano moštva, ki so angleška le po imenu. Po Lippijevem mnenju sta kandidata za nastop v finalu Barcelona in zmagovalci dvoboja med Manchesterom in Interjem.

Novica, da je žena Juventusovega nogometaša Amaurija postala italijanska državljanka, Lippi ni hotel komentirati. »Amauri še ni Italijan, če bo ga bom po-

MARCELLO LIPPI

klical v reprezentanco, če si bo to pač zaslužil«, je dejal Lippi.

V Italiji burijo duhove izjave Interjevega trenerja Mourinha, ki je brez dlak na jeziku napadel kolega Ranierija in Spallettija. Predsednik sindikata trenerjev Renzo Ulivieri je njegove izjave obžaloval, hkrati pa dejal, da je z prihodom portu-

galskega trenerja zavel nov veter v odnosu med trenerji in mediji. »Malo zaradi strahu pred napihnjenimi naslovi, malo zato, da ne bi preveč dvigovali prahu, smo mi zadnja leta nekoliko zaspali, Mourinho pa je s svojo iskrenostjo prispeval k temu, da so tudi italijanski trenerji zdaj bolj zgovorni,« je prepričan Ulivieri, eden redkih, ki nikoli ni skrival svojih misli.

KOŠARKA

Malaga pregazila Lottomatico

Košarkarji rimske Lottomatice so v Malagi doživeli še en prepričljiv poraz v evroligi in so v svoji skupini še brez točk. Tokrat so izgubili z 99:64.

ODBOJKA Macerata in Trento uspešna

Macerata - Kazan 3:0 (26:24, 25:18, 25:20)

Odbojkarji Macerate so v prvi četrtfinalni tekmi lige prvakov prepričljivo brez izgubljenega seta premagali ruskega predstavnika Kazana. Na povratnem srečanju, ki bo 11. marca italijanskim odbojkarjem za uvrstitev v polfinale zadostuje že en sam niz.

Italijanski prvak Trentino Volley je na neugodnem gostovanju pri poljskem moštvu Čestohowa dosegel pomembno zmago z 1:3 (25:22, 21:25, 17:25, 18:25). Potem ko je izgubil uvodni niz, je bil prepričljivo boljši, čeprav je od 2. seta dalje igral brez poškodovanega Bolgara Kaziskija. Winiarski je dosegel 23 točk.

Ostala četrtfinalna izida: Belčatov (Rus) - Iska Odinečev (Rus) 3:2 (25:27, 25:15, 25:23, 23:25, 17:15), Friedrichshafen (Nem) - Iraklis Solun (Grč) 0:3 (21:25, 25:27, 18:25).

NOGOMET

Euro 2012: UEFA zelo zaskrbljena

VARŠAVA - Z vsakim mesecem je zaskrbljenost Evropske nogometne zveze (UEFA) nad potekom priprav za evropsko prvenstvo leta 2012 čedalje večja. Poljska in Ukrajina, ki bosta soprireditelji prvenstva, močno soostajata v vseh segmentih priprav, tako da krovn organizacija vse bolj glasno govori tudi o morebitnem odvzemu tekmovalnosti. Po mnenju generalnega sekretarja UEFA Davida Taylorja največ težav izvira iz izjemno težke finančne situacije v obeh državah, predvsem v Ukrajini, ki se bori z velikimi dolgi, tako je na primer v obliki posojila pred kratkim prejela še 16,5 milijarde evrov pomoči s strani Mednarodne monetarne fundacije. Vrednostni tečaj ukrajinske valute pa je od septembra padel za 43 odstotkov.

»Naše potrpljenje se počasi izteka, zaskrbljenost pa je čedalje večja. Gradnja športnih objektov in infrastruktura močno zaostaja. Ne rečem, da se ne dela, a z deli zaostajamo za kakšen korak ali dva, zaostaniki pa so čedalje večji. Najbolj me skrbi stadion v Kijevu, kjer naj bi bil finale. Če ga ne bodo mogli zgraditi, bo Ukrajina zagotovo ostala brez organizacije,« je še dejal Taylor. Ni pa izdal, do kdaj bo UEFA še tolerantna in kdo bi bil morebitni »nadomestek«, ki bi lahko prevzel prireditve.

SMRT NA IGRIŠČU - V prijateljskem dvoboju mladih reprezentanc do 21 let Švice in Nemčije se je v prvem polčasu pripetil tragični dogodek. Nemec Sebastian Feisst, ki bi v soboto dopolnil 21 let, se je nenadoma zgrudil, reprezentančni zdravniki pa so ga skoraj eno uro neuspešno poskušali oživeti. Vzrok smrti bo znan šele po obdukciji, ki jo bodo opravili v bolnišnici v Zürichu.

ZELENA LUČ - Finalne tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bodo od 18. do 22. marca v Planici, so dobile zeleno luč. Predstavniki Mednarodne smučarske zveze (FIS) Sepp Gratzler je ugotovil, da ni zadržkov za izvedbo tekmovanja.

POD NOŽ - Španski motociklist Daniel Pedrosa, ki se je poškodoval na ponedeljkovem testiranju v Katarju, bo moral na operacijo, na kateri mu bodo med drugim z vijakom učvrstili zlomljeno kost koželjnico leve roke, precej poškodovano pa ima tudi levo koleno. SP elitnega razreda motoGP se bo začela že čez mesec dni.

NOGOMET - V prvi polfinalni tekmi v italijanskem pokalu

Sampdoria pregazila Inter

Katastrofalna igra črno-modrih v obrambi in jalov napad - Vse odločeno že v prvem delu

Sampdoria - Inter 3:0 (3:0)
STRELCI: v 9. Cassano, v30. in 42. minuti Pazzini

SAMPDORIA: Castellazzi, Campagnaro (od 75. Da Costa), Gastaldello, Raggi, Padalino, Sammarco, Palombo, Franceschini, Pieri, Pazzini (od 66. Stankevicius), Cassano (od 85. Bellucci). Trener: Mazzari.

INTER: Toldo, Cordoba, Materazzi, Rivas (od 46. Maicon), Maxwell (od 60. Crespo), Zanetti, Vieira, Muntari, Mancini, Adriano, Balotelli (od 67. Obinna). Trener: Mourinho.

Če se po jutru dan pozna, potem se Interju ne piše nič dobrega v Genovi. Sinoči je v prvi polfinalni tekmi proti Sampdoriji doživel prepričljiv poraz, v soboto pa mora še nekrat v Ligurijo, kjer ga čaka Genoa, ki naskakuje ligo prvakov. Včeraj so bili črno-modri povsem brez moči proti Sampdoriji, ki je spretno izkoristila katastrofalno igro Interjeve obrambe v prvem delu in z goli Cassana (po neverjetni napaki Rivasu) ter Pazzinija (uspešen je bil dvakrat) praktično rešila vprašanje finalista nogometnega pokala. Težko je namreč verjeti,

Pazzini je drugi gol dosegel z glavo, po hudi napaki celotne Interjeve obrambe

ANSA

da bi lahko Inter nadoknadil zaostanek treh golov, čeprav v nogometu ni nič nemogočega. Kar zadeva sinočno tekmo, je bilo kot rečeno, vse odločeno v prvem delu. V drugem je imel sicer Inter več od igre, še po-

sebej po 59. minuti, ko je bil izključen Gastaldello. Toda vsi poskusi so bili jalovi, nekaj redkih nevarnih akcij pa je z zanesljivim posredovanjem rešil vratar Sampdorije Castellazzi.

KOLESARSTVO

Lorenzettu šprint na 31. dirki po Furlaniji

Kolesar moštva Lampre Mirco Lorenzetto je zmagovalci 31. dirke po Furlaniji s ciljem v Pordenonu po 184 kilometrih dirke. V šprintu 30 kolesarjev je premagal Slovenca Grego Boleta (Amica Chips-Knauf), slovit šprinter Alessandro Petacchi pa je bil četrti.

Glavnina je pet kilometrov pred ciljem ujela Ukrajinka Aleksandra Kvačuka, ki je pobegnil že po prvih 44 kilometrih in je še na vrhu zadnjega od petih vzponov na grad v Canevi vodil s štirimi minutami naskoka. Najbolj aktivna sta bila v skupini Marzio Bruseghin in svetovni prvak Alessandro Ballan.

Zaradi močnega dežja je bila dirka zelo naporna. Lorenzetto, ki je zmagal z lepo prednostjo, je bil letos dvakrat uspešen že na dirki po Sardiniji.

TENIS - Sestava skupin ženske B-lige

Gajevke vključene v zelo težko skupino

Viterbo in Treviglio bosta trd oreh - Pričetek 22. marca

Urad za ligaška tekmovanja italijanske teniške zveze v Rimu je v minulih dneh izžrebal in objavil razpored letošnjih prvenstev A2 in B lige v moški in ženski konkurenci., ki se bodo vsa začela v nedeljo, 22. marca. Tako so tudi Gajine tenisačice izvedle za svoje nasprotnice: osemindvajset ekip je razdeljenih v štiri skupine po sedem ekip – gajevke pa bodo tekmovala v četrti skupini, v kateri so poleg njih še postave TC Viterbo, TC Treviglio, CT Bologna, TC Park Genova, TC Virtus (Vittoria pri Ragusi), Tennis School E.Rossi (Brescia).

Na prvi pogled sta dve skupini, ki izgledata močnejši – prva in četrta, to se pravi, da bodo imele gajevke pred sabo zahtevno nalogo, saj bodo morale meriti moči z dvema ekipama, ki sta na papirju med najmočnejšimi nasploh.

Viterbo je gotovo najboljša postava v skupini: klub iz Lazia ima veliko tradicijo in je s svojo najboljšo žensko ekipo državni prvak A1 lige. Dve od igralk, ki sta sestavljali to ekipo, sta sedaj tudi v postavi B lige: Anna Floris (kat. 2.1 in 231. na lestvici WTA) in Valentina Sulpizio (kat. 2.1 in 442. na lestvici WTA). In ravno Viterbo bo na svojih igriščih prvi nasprotnik Ciguieve in njenih soigralk. Začetek bo tako gotovo težak, zato pa tudi nadaljevanje ne bo od muh. V svojem prvem domačem nastopu, ki pa bo komaj v nedeljo, 5. aprila, bodo gajevke gostile Treviglio. TC Treviglio zasleduje napredovanje že dve leti in dvakrat jim je bil preprečen prestop v višjo ligo zaradi poraza v dodatnem odločilnem srečanju dvojic. Zato so letos okrepili ekipo še z Eleno Pioppo (kat. 2.1 in 332. na lestvici WTA), ki naj bi nudila odločilno pomoč. Med številnimi igralkami te ekipe najdemo tudi sestri Alessio in Eleno Bertoia iz Pordenona, dobri znanki Ciguieve in Orlandove, saj z njima večkrat tudi trenirata.

Ostale ekipe naj ne bi na papirju vzbujale prevelikih skrbi, prevečkrat pa se je že dokazalo, da kategorije igralk niso verodostojno merilo za njihovo uspešnost v prvenstvenih tekmah. Treba bo tako počakati prve rezultate, ki bi lahko nakazali dejansko moč posameznih postav.

Gajevke bodo poleg Treviglia gostile še TC Park iz Genove v zadnjem kolu rednega dela (10. maja), teden prej pa Virtus iz Vittorie pri Ragusi, ki bo po vsej verjetnosti ekipa, ki bo morala opraviti najdaljše potovanje prvenstva.

Že teden kasneje, 17. maja, bodo na vrsti prva srečanja play outa oziroma play offa.

Med igralkami iz Slovenije, ki so lani okrepile Gajo, je bila Nina Šuvak najboljša, letos pa bo krog Gajinih tujk še širši

KROMA

ODBOJKA - Mladinska prvenstva

Zlahka na Goriškem Izenačeno na Tržaškem

UNDER 16 ŽENSKE
Govolley Kinemax - Minerva Farra 3:0 (25:13, 25:14, 25:16)

GOVOLLEY: Petejan, Antoni, Ragusi, Giuntoli, Komjanc, Paulin, Černic, Pozzo (L). Trener: Rajko Petejan.

Proti zadnjemu na lestvici so igralke Govolleya zlahka vknjižile svojo peto prvenstveno zmago. Tehnično šibkejša nasprotnice jim niso bile kos, naše igralk pa se nikoli niso pustile presenetiti, igrale so sproščeno in zasluženo zmago.

UNDER 14 ŽENSKE
Sokol - Bor Co.A.La 3:0 (25:22; 25:15; 25:22)

SOKOL: Budin, Devetak, Doz, Gridelli, Micheli, Pertot M., Rauber, Škerl, Škerl, Vidoni, Villatora. Trenerja: Lajris Žerjal ter Ivana Gantar.

BOR: Bevilacqua, Buldrin, Costantini, Furioso, Gherzi, Giannotti, Milošević,

Olivo, Pincer, Pozzo, Rabak, Zonch. Trener: Marko Kalc.

Tekma je bila res izenačena in borbeno, predvsem po zaslugi borovk, ki so pokazale velik napredek glede na prvo tekmo in odigrale verjetno eno boljše tekmo v sezoni. V prvem setu so bile namreč na pragu presenečenja in zmage proti boljše uvrščenim sokolovkam, kljub temu, da sta jih mlad začetniški par sodnikov večkrat oškodovala, tako da je naposled set pripadel izkušenejšim Nabrežinkam. V drugem setu niso borovke nadaljevale s tako dobro igro, tako da niso uspele nuditi zadostnega odpora, tudi kot posledica poškodbe njihove najboljše igralk Dragane Milošević, katere poškodba pa ni bila tako huda, saj se je na parket lahko vrnila že na začetku tretjega seta, v katerem so se borovke spet upirale domačinkam do konca seta in tekme, ki je šla v prid izkušenejši ekipi, ki pa je tokrat igrala zelo slabo in prikazala enega slabših nastopov v sezoni. Pri domačinkah kot edina pohvalo zasluži Marinika Devetak, ki je tudi tista, ki igra vedno borbeno in s pozitivnim pristopom, in je v teku sezone najbolj napredovala, pri borovkah pa poleg omenjene Miloševićeve pohvalo zasluži tudi mlajša Lucrezia Pozzo. (pera)

Bor Co.A.La. je dan po derbiju igral tudi proti Azzurri in izgubil z 1:3 (14:25, 21:25, 28:26, 20:25), čeprav je proti objektivno boljšim nasprotnicam spet igral zelo dobro.

UNDER 13 MEŠANO
Kontovel - Sloga 3:2 (25:23, 23:25, 25:22, 11:25, 15:10)

KONTOVEL: Ban, Cassanelli, Daneu, Poiani, Rauber, Sossi, D. in N. Vattovaz. Trener: Veronika Zuzič.

SLOGA: Berdon, De Walderstein, Gornik, Goruppi, Grgič, Kralj, Krečič, Mazoleni, Racman. Trener: Franko Drasič.

Derbi med dekleti Kontovela in mešano postavbo Sloge je bil resnično lep in napet, saj sta obe ekipi napeli vse sile, da bi zmagali. Navsezadnje je šlo tudi za derbi med sošolci, ki so mu z roba igrišča sledili številni sorodniki in prijatelji. Razen v četrtem setu, v katere so Kontovelke nekoliko popustile, je bila tekma tudi izjemno izenačena. Daleč najlepši je bil prvi set, v kateri sta si obe ekipi prizadevali čim boljše graditi akcije in sta pri tem tudi relativno malo grešili. V nadaljevanju je prevladal agonizem, igra je bila manj dovršena, toda ni manjkalo razburljivih prizorov, naposled pa so v skrajšanem petem nizu zmagale Kontovelke, ki so bile na splošno boljše na

SMUČANJE - Tudi letos v režiji SK Brdine

Od jutri deželni finale

Do nedelje za baby sprint in miške/miški

Konec tedna bodo v smučarskem središču Forni di Sopra podeljevali deželne naslove v najmlajših starostnih kategorijah baby sprint in miške/miški. Organizacijsko breme tridnevnega športnega dogodka nosi opensko društvo Brdina. Lanska prva izvedba je bila zelo uspešna, tako da je smučarska zveza organizacijo tudi letos zaupala SK Brdini.

Tridnevno tekmovanje bo vključevalo preizkušnjo v gimkani, slalomu in veleslalomu. Organizatorji pričakujejo preko 200 smučarjev.

Po začrtanem programu naj bi najmlajši tekmovalci tekmovali že jutri v gimkani za Pokal SK Brdina, v soboto v slalomu za pokal ZSSDI in v nedeljo v veleslalomu za Pokal Koimpex. Zaradi vremenskih razmer bi vrstni red preizkušenj lahko spremenili. Start vseh treh preizkušenj bo ob 10. uri. V gimkani bodo tekmovali na progi Cimacuta, proge za slalom in veleslalom pa še niso določili: »Lahko bi izpeljali vse tri preizkušnje na Cimacuti, ampak bomo to z žirijo določili šele jutri (op. a. danes). Ne-

kateri trenerji namreč podpirajo idejo, da bi tekmovanja v slalomu in veleslalomu stekla na Varmostu na progi Fienili, ker je zahtevnejša,« je pojasnil predsednik SK Brdine Rado Šuber.

Nagrajevanja vseh treh tekem bodo v nedeljo na glavnem trgu v kraju Forni di Sopra. Organizatorji bodo nagradili tudi zmagovalce kombinacije, torej tekmovalce, ki so dosegli najboljši seštevek časov vseh treh tekem.

NAMIZNI TENIS V ženski B-ligi v Trevisu tudi derbi krasovk

V nedeljo so Krasove B-ligašice odigrale v Trevisu prvi del povratnega dela prvenstva. Prva Krasova ekipa je nastopila okrnjena saj sta namesto Irena Rustja, Jasmin Kralj in Tjaša Doliak igrali Giulia Buttazzoni in Sonja Milič, ki se je po nekaj letih spet vrnila v B-ligo. Kras B, ki ga zastopata Tjaša Kralj in Elisa Rotella, je premagal Bocen v domačem derbiju in dvojbo s Trevisom pa je izgubil. Kras B je tako na lestvici tretji, Kras A pa deli 2. mesto z ekipo iz Trevisa. Zadnji krogi bo aprila v Vidmu.

»S tremi zmagami smo se spet približale vrhu. Ključni bosta tako zadnji dve srečanju proti Trevisu in Vidmu,« je povedala Giulia Buttazzoni (Kras A) »Z Elisom sva igrali solidno. Predvsem zadovoljna sem s tekmo v dvojicah proti ekipi Il Circolo iz Trevisa, saj sta nasprotnici Calliari in Keucheyan zelo kvalitetni igralki in kljub temu sva se dobro borili ter ju spravili v težave. Igrati tri tekme zapored je kar naporno,« je nastop pčlenila Tjaša Kralj (Kras B). Izidi:

Kras B – Kras A 1:4 Rotella-Buttazzoni 0:3 (4:11, 4:11, 7:11), Kralj Tjaša - Milič Sonja 2:3 (5:11, 11:9, 7:11, 11:8, 9:11), Rotella/Kralj T.-Buttazzoni/Milič S. 1:3 (11:6, 6:11, 7:11, 11:13), Kralj T.-Buttazzoni 3:1 (12:10, 11:6, 6:11, 11:5), Rotella-Milič S. 0:3 (2:11, 5:11, 4:11).

Azzurra (GO) – Kras A 0:5 Jug-Buttazzoni 0:3 (3:11, 2:11, 6:11), Livera-Milič S. 0:3 (6:11, 7:11, 8:11), Livera/Morutti-Buttazzoni/Milič S. 0:3 (5:11, 3:11, 4:11), Livera-Buttazzoni 1:3 (11:4, 9:11, 6:11, 12:14), Jug-Milič S. 0:3 (7:11, 2:11, 8:11).

Tramin A – Kras B 1:4 Baldo-Kralj Tjaša 0:3 (9:11, 7:11, 6:11), Lotti-Rotella 3:1 (11:4, 11:5, 10:12, 11:7), Lotti/Totis-Kralj T./Rotella 1:3 (7:11, 6:11, 11:9, 7:11), Lotti-Kralj T. 0:3 (6:11, 6:11, 6:11), Totis-Rotella 0:3 (7:11, 8:11, 8:11).

Il Circolo (TV) – Kras B 4:1 Calliari-Rotella 3:0 (11:3, 11:4, 11:3), Keucheyan-Kralj Tjaša 2:3 (8:11, 13:15, 11:7, 11:7, 3:11), Calliari/Keucheyan-Rotella/Kralj T. 3:2 (11:6, 12:10, 11:2, 11:7, 11:3), Calliari-Kralj T. 3:0 (12:10, 11:7, 11:6), Keucheyan-Rotella 3:0 (12:10, 11:4, 11:7).

Kras A – Tramin A 5:0 Milič S.-Baldo 3:0 (11:5, 11:9, 11:5), Buttazzoni-Lotti 3:2 (6:11, 11:8, 9:11, 12:10, 11:7), Milič S./Buttazzoni-Lotti/Totis 3:1 (11:8, 11:5, 10:12, 11:6), Buttazzoni-Baldo 3:1 (9:11, 13:11, 11:5, 11:1), Milič S.-Totis 3:0 (11:5, 11:7, 11:6).

T.F.

NOGOMET - 3. AL

Zaradi naliva Doberdobci spet niso mogli igrati

Zaostalo tekmo tretje amaterske lige med Aiellom in Mladostjo so sinoči zaradi naliva in razmočenega igrišča znova prenesli na kasnejši datum. »Igrišče v Aiellu je bilo blatno in razmočeno. Vode je bilo kot v bazenu in lilo je kot iz škafe,« nam je povedal trener Mladosti Fabio Sambo, ki se je po sodnikovih odločitvi, da prenese tekmo, oddahnil. Mladost bi tokrat zaradi poškodb, odsotnosti in diskvalifikacij nastopila v zelo okrnjeni postavi.

Ekipa doberdobskega društva bo stopila na igrišče že v soboto (ob 15. uri). V okviru 23. kroga bodo gostovali v Zagraju. Domači Sagrado ima 46 točk in je peti na lestvici. V soboto bo zanimiva tekma tudi v Repnu, kjer bo v okviru promocijske lige domači Kras Koimpex gostil tržaško Ponziano, ki jo trenira Milan Mikuš.

NOGOMET NA MIVKI - Nogometaš Vesne Michele Leghissa šesto leto »na pesku«

Glavni cilj je svetovno prvenstvo FIFA v Dubaju

V A-ligi je od Lignana prestopil k ekipi Cavalieri del Mare iz Viareggia

S turnirjem Rock'n'beach soccer Solidarity cup v francoskem Metzu se je tudi uradno začela letošnja sezona nogometa na mivki. Italija, za katero že od leta 2004 nastopa tudi slovenski nogometaš Michele Leghissa iz Medje vasi, ni igrala najbolje, saj je izgubila tako proti Franciji kot proti Portugalski. Leghissa, ki v letošnji sezoni brani barve kriške Vesne v promocijski ligi, je v celoti odigral obe tekmi in tokrat je nosil celo kapetanski trak. »Naš kapetan je Roberto Pasquali, ki ima tudi najdaljši staž v reprezentanci in je doslej odigral največ tekem. Kar 109 in dosegel 112 zadetkov. Tokrat pa je bil zaradi poškodbe odsoten,« je obrazložil Leghissa, ki je doslej z »azzurri« zbral 80 nastopov in 20 golov. Pred sta le še Maurizio Galli (96 nastopov) in Gianni Fruzzetti (90). Selektor Giancarlo Magrini torej povsem zaupa 33-letnemu Leghissi, ki je v reprezentanci že nekaj sezon pravi stber. Michele upa, da bo Italija ponovila lansko uspešno sezono, ko so se »azzurri« na svetovnem prvenstvu v Marseillu v Franciji uvrstili na odlično 2. mesto. Le v finalu so morali priznati premoč Brazilcev (5:3). »Brazilci so pač izumili ta šport in so nesporno prva svetovna sila. Tudi letos jih ne bo lahko odstraniti s prestola,« je prepričan Leghissa. Glavni letošnji cilj je seveda nastop na svetovnem prvenstvu, ki se bo petič pod okriljem svetovne nogometne zveze FIFA prvič odvijal na azijskih tleh, v Dubaju. »Pravijo, da v Dubaju gradijo stadion, ki bo lahko sprejel 25 tisoč ljudi. Neverjetno. Očitno je vse več zanimanja za ta šport, ki je tudi medijsko vse boljše pokrit,« je razkril nogometaš Vesne in dodal: »Večjih novosti v ekipi v glavnem ne bo. Selektor Magrini bo najbrž zaupal lanskemu ogrođu. V Franciji je bilo kar nekaj igralcev na preizkusu. Med temi je bil tudi bivši profesionalni vratar Ballotta. Iz naše dežele je barve Italije zastopal še nogometaš Manzaneseja Del Mestree.«

Tudi letos bodo namreč vse mednarodne tekme Italije v živo spremljali po satelitskih kanalih Eurosport 1 in 2. Mednarodna sezona se bo sicer začela z evropskim pokalom Eurocup 2009, ki bo od 22. do 24. maja v Rimu. Sledili bo sta dve etapi evrolige EBSL. Prvič v Avstriji (Bergensland) od 26. do 28. junija, drugič pa v Lignanu od 10. do 12. julija. Finalni del evrolige bo na Portugalskem (od 20. do 23. avgusta). Konec maja in začetek junija (od 31.5. do 7.6.) bodo na vrsti kvalifikacije za svetovno prvenstvo v Španiji.

Mednarodni koledar je kar pester. Michele Leghissa pa bo tudi letos nastopil v državni A-ligi. Ne več z ekipo Friulpesca Lignano. »Letos bom igral za ekipo Cavalieri del Mare iz Viareggia, ki je bila že nekajkrat državni prvak (v sezoni 2004 in 2005). V glavnem bom še naprej treniral na plaži v Lignanu. V Viareggiju pa bom v glavnem le igral in treniral le občasno. Prvenstvo naj bi se začelo junija.« (jng)

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bo seja odbojarske komisije danes ob 20.30 v prostori ZSSDI v Trstu.

SK DEVIN prireja avtobusni izlet v soboto 14. marca 2009 v Forni di Sopra za 4. tekmo Primorskega smučarskega pokala. Odhod iz Nabrežine ob 6. uri. Informacije: info@skdevin.it, ali 335 8180449 (Erika)

SK DEVIN prireja za zaključek letošnje sezone 4-dnevni velikonočni smučarski izlet od 10. do 13. aprila 2009 v Sexten v Pustertalu. Informacije in vpisovanje na: info@skdevin.it ali na tel. 340-2232538

ŠZ SOČA pod pokroviteljstvo ZSSDI-ja organizira v nedeljo, 8. marca 2009 v sovodenjski telovadnici turnir v mikro in miniodbojki. Pričetek ob 14.30.

»Azzurro« Michele Leghissa (št. 2, drugi stoje od leve proti desni) je na turnirju v Franciji nosil kapetanski trak

PLANINSKI SVET

Na 31. zimskem pohodu Arihova peč 2009 udeleženci iz štirih držav

CELOVEC – Tudi letošnji že 31. zimski pohod v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo preteklo nedeljo na Koroškem je bil povsem uspešen. Tradicionalne prireditve v organizaciji Slovenske športne zveze (SSZ), Slovenskega planinskega društva Celovec in SPD »Rož« iz Šentjakoba se je ob enkratnem zimskem ambientu, čudovitem vremenu in kljub obilnega snega v Karavankah odličnimi pogoji udeležilo skoraj 600 udeležencev iz Avstrije, Slovenije, Italije ter s Hrvaške.

Kot vsako leto, so se pohodniki od Polanca na Čemernici nad Šentjakobom v Rožu povzpeli mimo nekdanjega partizanskega bunkerja in spominske plošče, ki spominja na tragedijo pod Arihovo pečjo, ko je v noči od 9. na 10. februarja 1945 v hajki z nemškimi »wehrtmachtom« padlo osem slovenskih partizanov, proti najvišji točki pohoda, kočo na Bleščenci (1.086 m). Nato so se prek Ressmannove kočice spet vrnili v cilj pri Polancu na Čemernici. Tudi na letošnjem pohodu je bilo družabno - med potjo, na koči na Bleščenci, kjer so pohodnike pričakali člani Slovenskega planinskega društva Celovec na čelu s predsednikom Hanzijem Lesjakom, in v cilju pri Polancu, kjer so bila pripravljena okrepčila, diplome za udeležbo na pohodu ter domača slovenska glasba.

Predsednik organizacijskega odbora Danilo Prušnik je še posebej pozdravil in odlikoval vse tiste pohodnike, ki so se 5-, 10-, 15-, 20- in 25-krat udeležili vse bolj priljubljenega spominskega pohoda. Nagrado za medtem že 30. udeležbo na pohodu sta letos prejela starosta slovenskih planincev na Koroškem Lubo Urbajs ter dolgoletni član pripravljalnega odbora Slavko Sticker, posebno nagrado pa je prejel član Planinskega društva Planika iz Maribora v Sloveniji Franc Rajh kot 5.000 posamezni udeleženec na tem tradicionalnem pohodu. Vseh 31. pohodov pa se je medtem en- ali večkrat udeležilo že skoraj 11.000 pohodnikov!

Spominske, športno-rekreativne prireditve so se letos masovno udeležili predvsem pohodniki iz Slovenije (člani planinskih društev od Štajerske prek Koroške, Gorenjske in Ljubljane do Primorske), posebej razveseljiv pa je bil tudi velik odziv pohodnikov iz celotnega dvojezičnega ozemlja Koroške - od Zilje preko Roža do Podjune. Med pohodnik pa so letos bili spet rojaki iz Italije, prav tako iz Hrvaške. Tudi častnih gostov je bilo veliko, med njimi tudi Bogdan Mohor-Ston, partizan, ki je preživel za osem partizanov usodno hajko pod Arihovo pečjo februarja 1945.

32. zimski pohod Arihova peč 2010 bo spet prvo nedeljo v mesecu marec. (I.L.)

Zakonca Vida in Bernard Florenin iz Sovodenj ob Soči s predsednikom organizacijskega odbora Arihova peč Danilatom Prušnikom (desno).

Druženje na Socerbu

SPDT vabi člane, da se udeležijo v nedeljo, 8. marca 2009 pohoda, ki ga organizira Obalno planinsko društvo Koper ob 60 letnici ustanovitve. Društvo je nastalo v Kopru leta 1949 kot podružnica našega društva.

Okroglo obletnico želi koprsko društvo obeležiti s prijateljskim druženjem na Socerbu. Kot pred šestdesetimi leti je tudi tokrat povabilo tržaške planince na pohod: Dekani – Tinjan – Osp – Socerb. Skupaj bomo prehodili isto pot kot ob ustanovitvi Podružnice.

Tržaški planinci se bomo zbrali ob 7.00 uri v Trstu, na Trgu Oberdan in ob 7.15 v Domju (pred sedežem društva Venturini). Z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, se bomo podali v Dekane. Tu se bomo pridružili pohodnikom iz Kopra, se peš podali v Tinjan in naprej mimo Ospa do Socerba. Predvidene so 4 ure zmerne hoje. Na Socerbu bo sledilo druženje s kulturnim programom, z obiskom jame, prikazom plezanja pred jamo in prijetno družabnostjo. Med 15.30 in 17.00 uro je predviden avtobusni prevoz do Dekanov. V kombiju je še nekaj prostih mest, za rezervacijo tel. 040/2176855 ali 333.5994450 - Vojka. (M.P.)

Geološki izlet SPDT

Pred nekaj leti nas je zamikalo, da bi se podrobneje seznanili z izredno razgibano in raznoliko geološko podlago kraškega sveta, ki jo lahko opazujemo predvsem takrat, ko je gozd še gol. Ob strokovnem vodstvu gospoda Paola Sosija smo začeli prirejati geološke izlete po bližnji okolici, spoznavati kamnine in razbirati v njih zamejsko zgodovino plasti, ki predstavljajo kraški svet po ka-

terem hodimo. Slednje so namreč nastajale v dolgih geoloških obdobjih in v zelo različnih okoliščinah.

Letos smo se odločili za spoznavanje kraške narave v okolici Sežane. Zbrali se bomo v nedeljo, 15. marca 2009 ob 9.00 uri pred Občino v Sežani. Najprej si bomo ogledali stalno geološko in botanično zbirko Krasa v botaničnem vrtu v Sežani, ki se razprostira na nekdanjem posestvu tržaške trgovske družine Scaramanga. Nato nas bo g. Paolo Sossi vodil po prijetni gozdni poti okrog vzpetin Tabor in Lenivec po območju, ki je iz geološkega vidika izredno zanimivo. Predvideni sta dve uri in pol hoje. Izlet je primeren za vse. (M.P.)

Zimski vzpon na Porezen

SPDT vabi člane na zimski pohod na Porezen, ki bo v nedeljo, 22. marca 2009. Pohod bo vodil Bernard Florenin. Zbirališče udeležencev bo ob 7.30 v Gabrjah, na parkirišču pred gostilno "Pri Tomažu". (V.K.)

Člani SPDG in Planinske družine Benečija na Krnu

Na prvo marčno nedeljo se je skupina treh članov Planinske družine Benečija in štirih članov Slovenskega planinskega društva iz Gorice povzpela na Krn (2244m). O tem toponimu je domači zgodovinar Simon Rutar v enem izmed svojih znanstvenih del pred približno stotridesetimi leti napisal »/.../ Najvišji točka vsega obgorja je Keren (bližnji prebivalci mu pravijo le »Verh planje«), ki se kot veličanska ertasta piramida 2246m. visoko proti nebu vzdiga/.../«

Parkirišče na planini Kuhinja na višini 900m nad morsk gladino do koder vodi asfaltirana magistrala iz Vrsnega je

NOGOMET Ljubitelji: Dragocena zmaga Sovodenj

Fincantieri - Sovodnje 2:3

STRELCI: v 25 min. autogol, v 55. in 70. min. Faganel

LJUBITELJI SOVODNJE: Grimaz, Figelj Erik, Pahor, Piccini, Marussi (Figelj Peter), Florenin, Tomšič (Zečević), Sartori, Visintin, Ferfoglia, Faganel (Devetak).

Sovodenjski ljubitelji so se dobro opomogli od pustnih rajanj in se s Tržiča vrnili z dragoceno in zaslužno zmago. Zaradi številnih odsotnosti je tokrat nastopila povsem eksperimentalna postava in na igrišču so stopili igralci, ki ponavadi igrajo manj. Kljub temu so Sovodenjci igrali zelo borbeno in solidno. Domačini so presli kmalu v vodstvo a plavobeli so v kratkem času remizirali, ko je Florenin žogo podal na sredino in domači branilec je kar sam nerodno premagal svojega vratarja. V drugem polčasu je v ospredje stopil debitant Faganel. Boljše poznani kot "Kotula" (bivši odbojkar pri Valu in Olimpiji) je kar dvakrat zatresel mrežo in rezultat spravil na varno. Ob zaključku tekme so domačini zaostanek zmanjšali a niso uspeli remizirati. V soboto ob 15. uri bo na sporedu tekma Sovodnje-Perpetto.

Vrstni red: Pieris 50, Mossa 45, Leon Bianco 37, Moraro 33, Fossaloni 31, Sovodnje 29, Chiopris 28, Villesse 21, Turriaco 19, Staranzano 18, Domio 17, Porpet 16, Fincantieri 15, Cervignano 13.

bilo prejšnjo nedeljo in tudi soboto zjutraj nabito polno. Sodeč po registrskih tablicah avtomobilov je kraj obiskalo veliko planincev tako iz osrednje Slovenije kot iz Italije. Snega je na južnih pobočjih Krna veliko in nanj stopimo že na višini 1100m. Plazovi so po obilnem januarskem in februarjskem snenju že zdrseli predvsem po žlebovih, ki se iztekajo vzdolž krnske plošče. Dobro opazne so še posledice plazov večjih dimenzij, ki se je utrgal z vrha Maselnika in oral po grapi v dolino, poslopj planine Leskovica, ki je postavljena na strateškem mestu pod skalnatimi pragovi, pa ni poškodoval. Kljub temu, da so meteorologi napovedovali obetaven dan se je kaj kmalu med vzponom na vrh gora zavila v meglo. Ni nam preostalo drugega kot, da smo se stlačili v zimsko sobo Gomiščkovega zavetišča. Po regeneracijskem počitku, ko smo od moči ponovno kipele pa smo se zopet podali v zamegljen svet in po nekaj urah tavanja smo končno prišli v dolino.

Marsikdo je v nedeljo po krnski plošči smučal, nekateri so v južni steni Batognice tudi plezali, a nikamor priplezali. Ne smučarji in ne plezalci s snežnimi razmerami niso bili zadovoljni. Julijske Alpe so v teh dneh zaradi visokih temperatur v primežu odjuge kar pomeni, da je sneg moker in težak. Koča na planini Kuhinja je bila v nedeljo odprta in preskrbovana s pijačo, hrano in z iskrenostjo domačih ljudi. (VaS)

11. Povirski pohod

Pohodniška sekcija Športnega društva Brinj iz Povirja vas vabi v nedeljo, 8. marca, na tradicionalni 11. Povirski pohod. Iz Povirja se bomo pohodniki s pomočjo domačih vodnikov podali skozi Osojnico po novi označeni stezi na vrh Starega tabra (603m). Spotoma si bomo ogledali zanimiv spodmol. Pod Starim tabrom bo postanek za ogled dveh kamnitih pastirskih hišk v Ukovi in Čevitnikovi lovskih ogradi. Pot bomo nadaljevali po stezi Strmec, pod vrhom bo okrepčilo za vse pohodnike. Vračali se bomo skozi Markovec po stari angleški poti Povir-Lovec. Pohod se bo zaključil pri vaškem čebelarju, ki nam bo filmsko prikazal Kras v podobi čebelarja. Zbor pohodnikov bo izpred prostorov društva (na plošči) v Povirju ob 13. uri. Pohod bo trajal približno tri ure z vsemi postanki.

OPEL - Zamenjala bo dotrajano vectro

Insignia je nova admiralska ladja, ki prihaja iz Russelsheima

V Italiji jo bodo začeli prodajati maja - Za doplačilo štirikolesni pogon

Nova insignia (levo) je precej daljša, širša in udobnejša od vectre; spodaj shema delovanja prilagodljivih žarometov pri novi insignii

Končno smo tudi v Italiji doživeli predstavitev novega Oplovega paradnega konja, katerega fotografijo smo objavili že pred časom. Kot vsi vemo, so novo vozilo, ki prihaja iz Russelsheima v dobi največje krize avtomobilskega tržišča v Italiji in v svetu sploh, poimenovali »insignia«. Zgrajena je na popolnoma novi platformi, na kateri naj bi v bodoče, tako je vsaj v načrtih Nemcev, izdelovali tudi nekatere avtomobile v ZDA.

Insignia naj bi nadomestila vectro, od katere pa je občutno daljša in širša in nasploh bolj udobna. Dolga je namreč kar 22 cm več od vectre, celih 485 cm. Da bi ohranili skladnost dimenzij, je zrasla za 2,4 centimetra tudi v višino (1484 mm) in seveda v širino, ki zdaj meri skupno natanko 1852 milimetrov. Pri njeni rasti so celih 8 cm od skupnih 22 namenili prilagoditvi nosa, ali natančneje povedano prednjemu previsu avta, aktualnim zahtevam po zaščiti pešcev v primeru trka na ljubo, ostalih 14 pa je razporejenih v bolj prostorno notranjost avta. Samo medosje je tudi daljše, in sicer za 3,7 cm, kar pomeni, da meri zdaj 274 cm, prtljažnik pa meri v osnovi okroglih 500 litrov.

Vsi ti dodatni centimetri pa niso namenjeni zgolj zagotavljanju večje notranje prostornosti avta ampak tudi že-

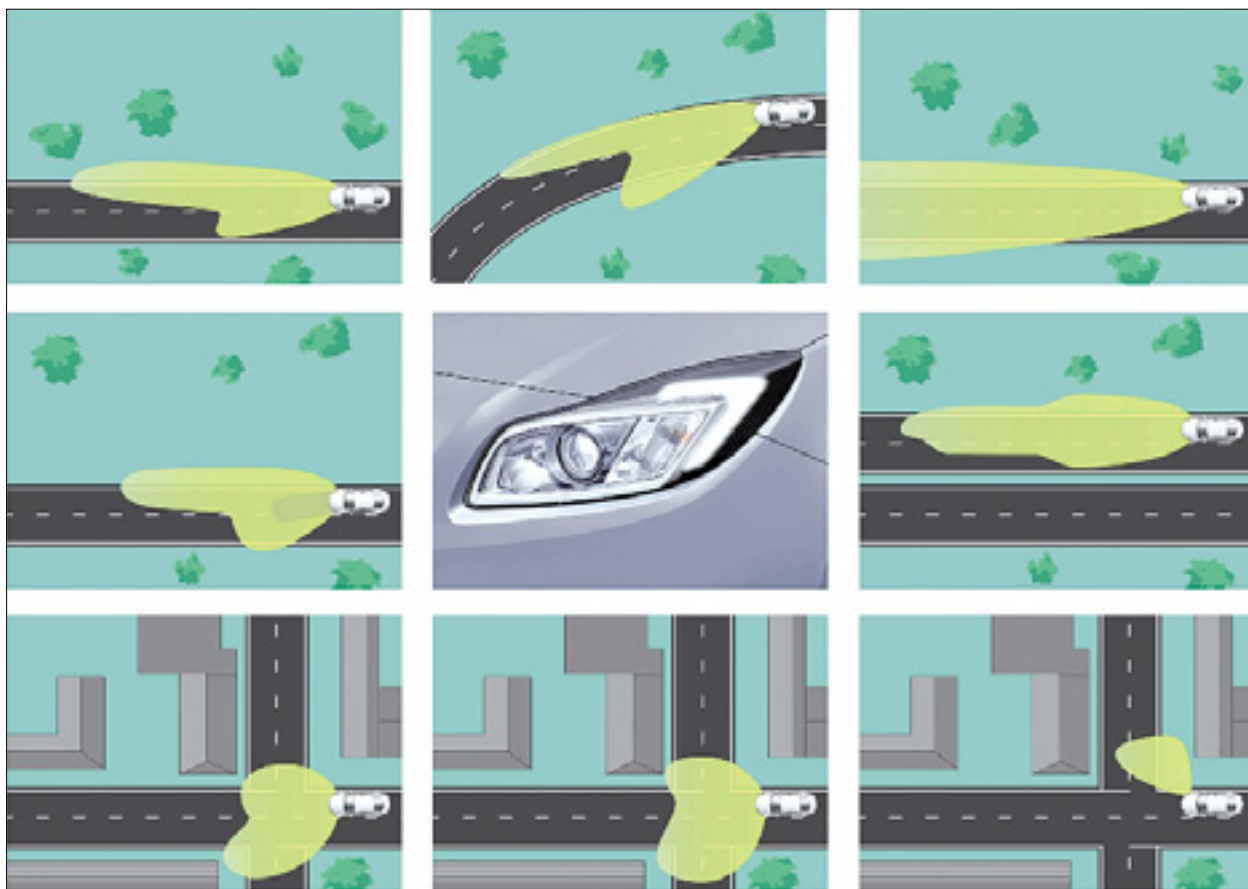
ljam Opla, da privabi kupce že pred leti upokojene omege.

Za italijansko tržišče so predvideni 4 motorji, 2 dizla in dva bencinarja: vsi bodo imeli turbo in 6-stopenjski ročni menjalnik, na voljo bo tudi avtomatika. Vsi so tudi že v skladu z evropskim normativom Euro5, ki bo stopil v veljavo komaj čez dve leti. Vstopni model, če se sploh lahko tako izrazimo, bo imel 1600-kubični bencinski motor (180KM), močnejši bencinar pa ima 2-litrski motor (220 KM). Oba predvidena dizla imata 2.000 kub. cm in zmoreta 130 oz. 160 KM, zanimiv je tudi navor: 300, oz. 350 Nm med 1750 in 2500 vrtljaji v minuti.

Pogon je na prednji kolesi, pri dvolitrskem bencinskem motorju pa za doplačilo, po daljšem času, lahko dobite tudi štirikolesni pogon.

Za doplačilo dobite tudi prilagodljive biksenonske žaromete AFL, ki s pomočjo kamere (lepo je vidna na prednji šipi) in drugih sistemov spremljajo razmere na cesti in ponujajo osem načinov delovanja. Pri manjših hitrostih osvetljujejo krajšo, a širšo razdaljo, pri avtocestnih hitrostih pa se ta podaljša in zoži. Žarometi osvetlujejo tudi ovinek.

Pa še besedo o cenah: ko jo bodo začeli prodajati, tam neke maja meseca, jo boste lahko kupili za 25 tisoč evrov (1.6 turbo 180 KM), če pa boste hoteli najpopolnejšo dizelsko raz-

zličico (2.0 CDTI 160 KM) boste morali seči nekoliko globlje v žep in od-

šteti 30 tisoč evrov. Samodejni menjalnik dobite za tisoč evrov, štiriko-

lesni pogon pri 220-konjskem bencinarju pa velja dodatnih 2.250 evrov.

VW - Za tiste, ki včasih zaidejo na brezpotje

Caddy life se ponaša s 4-kolesnim pogonom 4 motion

Kdor sem ter tja zaide na brezpotja, bo z veseljem pričakal novico, da VW ponuja vozilo s štirikolesnim pogonom 4motion, ne da bi morali posegati po dragih modelih iz njegove ponudbe. Kdor ga bo rabil za delo, si ga bo lahko omislil kot dostavno vozilo, za družine s podobnimi potrebami pa bo primernejši caddy life.

Volkswagen caddy 4motion je na voljo le v kratki medosni razdalji (maxi izvedenke s štirikolesnim pogonom ni) in pa le z 1,9-litrskim TDI motorjem, ki ponuja 105 KM. Poleg pogona je v primerjavi s dvokolesno gnanim caddyjem 4motion bogatejši za eno prestavo (šeststopenjski ročni menjalnik), za filter trdnih delcev, ESP, centralno zaklepanje in večfunkcijski zaslon. Tehnične značilnosti so torej naslednje: dolžina: 4405 mm; prtljažnik: do 3,5 m³, motor: 1,9 TDI DPF dizelski 4-valjni; 1896 cm³; 105 KM pri 4000 vrt/min; 250 Nm pri 1900 vrt/min; ročni 6-stopenjski menjalnik; štirikolesni pogon; 164 km/h; 0-100: 13,5 s; 6,7 l/100 km; 172 g/km (CO₂).

VOLVO - Sedem modelov DRIVE

Švedski avtomobili vedno bolj prijazni okolju

Na sejmu v Ženevi podjetje Volvo Cars predstavlja kar sedem novih modelov z oznako DRIVE, vse z najnižjimi emisijami CO₂ v svojem razredu. Nizke številke za C30, S40 in V50 so bile dosežene z naprednim sistemom Start/Stop.

»Naše osredotočenje na DRIVE modele v letu 2009 kaže na zmožnost hitrega prilagajanja na zahteve kupcev po proizvodih z nižjo porabo goriva in z majhnim vplivom na okolje. Na salonu v Parizu 2008 smo začeli z lansiranjem DRIVE modelov C30, S40 in V50. Sedaj smo mi in trg pripravljeni na nov korak,« pravi Stephen Odell, predsednik in generalni direktor Volvo Cars.

Da bi znižali emisije CO₂ do take mere, so pri Volvu DRIVE različice modelov C30, S40 in V50 opremili z dvema inteligentnima funkcijama. Prva je funkcija Start/Stop, ki omogoča, da se motor izklopi, ko je avto v mirovanju, ko na primer čakate pri semaforju ali ste običajni v prometnem zastoj. Ta funkcija je učinkovita v mestnem prometu, kjer lahko prihranite tudi do 8 odstotkov goriva in s tem

tudi zmanjšate emisije CO₂.

Ko je vozilo v mirovanju in voznik prestavi v prosti tek ter spusti sklopko, se motor ugasne. Ko voznik naslednjik pritisne sklopko, se motor ponovno vžge. Ta tehnologija lahko zmanjša porabo goriva in s tem tudi emisije CO₂ za 4 do 5 odstotkov.

Ko je avtomobil v mirovanju in je motor ugasnjen, se elektronski sistemi, kot je klimatska naprava, znižajo do faze pripravljenosti in s tem prihranijo gorivo. Sistem Start/Stop neprestano spremlja stopnjo udobja (primerno temperaturo ...) in ne omejuje funkcij, ki jih voznik želi obdržati (ozvočenje).

Druga funkcija pri modelih C30, S40 in V50 DRIVE-e 1,6D z opcijo Start/Stop je znana kot regenerativna napajalna funkcija. Gre za funkcijo, ki napolni baterijo takoj, ko voznik sprost pedal za plin ali zavira, ko ima v prestavi. S pomočjo kinetične energije alternator ne potrebuje dizelskega goriva kot vir energije, ampak baterijo. S pomočjo te funkcije lahko prihranite od 2 do 3 odstotke goriva.

Stran pripravil Ivan Fischer

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Hrček Miha - Vrabec Tine in vrabec Tone
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredita' (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Nan.: Butta la luna 2
23.15 Nočni dnevnik, sledi Porta a porta

Rai Due

6.25 14.00, 19.00, 1.35 Resničnostni show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.15 Aktualno: I cercasapori
9.45 Aktualno: Un mondo a colori
10.00 Dnevnik, Punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Law & Order
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Annozero (v. M. Santoro)
23.25 Aktualno: Tg2 Punto di vista, sledi Parlament
23.35 Dok.: Palco e retropalco

Rai Tre

6.00 Dnevnik - rai news 24, vmes il caffè in italia, istruzioni per l'uso
7.30 Dnevnik Buongiorno Regione
8.00 Rai news 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.00 Nan: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
16.30 Variete: La Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 0.00 Deželne vesti, vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Film: Out of Reach (akc., ZDA, '04, r. P.C. Leong, i. S. Seagal)
22.35 Nan.: Day Break
23.25 Variete: Parla con me
0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

7.10 Nan.: Quincy
8.10 Nan.: Hunter
9.00 Nan.: Nash Bridges
10.10 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nan.: Saint Tropez
11.30 17.45 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: My Life 2
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved

RADIO IN TV SPORED

Četrtek, 5. marca 2009

23

14.05 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
16.00 Film: Detective's Story (tril., ZDA, '66, r. J. Smight, i. P. Newman)
18.35 21.10 Nan.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Tempesta d'amore
23.25 Film: In ostaggioli (tril., ZDA, '04, r. P. J. Brugge, R. Redford)
1.30 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik, pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattinocinque
9.55 14.05, 18.05 Resničnostni show: Grande Fratello
10.00 18.00, 0.30 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni šov: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque
18.00 Dnevnik, kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 1.30 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Scherzi a parte

23.30 Aktualno: Terra
1.30 Aktualno: Nonsolomoda

Italia 1

6.35 13.40, 17.50 Risanke
9.00 Nan.: Hope & Faith
9.30 Nan.: Ally McBeal
11.20 Nan.: Piu' forte ragazzi
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 19.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.50 Nan.: Smallville
16.40 Nan.: Malcolm
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.50 Nan.: Camera cafe'
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Spider-Man 2 (fant., ZDA, '04, r. T. Maguire, i. K. Dunst)

23.45 Variete: Chiambretti Night

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.10 Pregled tiska
9.00 Domani si vedrà
10.35 Nan.: Don Matteo 6
11.00 Nan.: Lassie

12.00 Kratke vesti
12.50 La Provincia ti informa
13.20 Fra ieri e oggi
13.50 ... Mescola e rimescola
14.30 Klasična glasba
15.50 Alta Fedeltà
17.00 Risanke
19.10 Conosciamo i nostri ospedali
20.05 Qui cortina
20.20 Il direttore incontra
20.30 Deželne vesti
20.55 Nan.: L'uomo che viveva al Ritz
21.55 Nan.: Cross of fire
22.45 Il Rossetti
23.50 Film: Mozart è un assassino (krim., '99, r. E. De Caro, i. A. Fornari)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg - Due minuti un libro
10.20 Nan.: Jeff & Leo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: L'ispettore Tibbs
14.00 Film: Forget Paris (kom., ZDA, '95, r. B. Crystal, i. D. Winger)
16.05 Nan.: MacGyver
17.05 Dok.: Atlantide
19.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Nan.: Crossing Jordan

23.40 Nan.: Sex and the City
0.10 Nan.: The L Word

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Nils Holgerson (pon.)
9.35 Pod klobukom
10.10 Nad.: Maks (pon.)
10.45 Turbulenca (pon.)
11.40 Omizje (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Hum. nan.: Peta hiša na levi
13.50 Piramida (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi-Hidak
15.45 Ris. nan.: Gumbek in Rjavček
16.10 Kratki. film: Maratonka
16.25 Enajsta šola
17.00 Poročila
17.30 Dolgajč
18.25 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanka
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Šport
19.55 Tednik
21.00 Dok. nan.: Stakin
22.00 Odmevi, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.30 Besede in slike
23.35 Sedma moč osamosvojitve - TV dnevnik 5.03.1991
0.05 Dnevnik
0.40 Dnevnik zamejske Tv

Slovenija 2

6.30 9.00, 0.10 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.30 Globus (pon.)
13.00 Sedma noč osamosvojitve - Tv dnevni 5.03.1991
13.25 Dok. serija: Po Rusiji z Jonathanom Dimblebyjem
14.25 Dok. serija: Izjemne živali
14.50 Na lepše
15.55 Evropski magazin
16.25 Pomagajmo si

16.55 Mostovi - Hidak
17.25 Izob. nan.: To bo moj poklic
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije, sledi Primorska kronika
19.00 Z glasbo in s plesom
20.00 Film: Smeh in solze: Po pijačo
21.45 Nad.: Številke
22.30 Nad.: Gustloff (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna Tv - TGR FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Potopisi
15.45 City folk
16.15 Dok. oddaja
17.15 Pogovorimo se o ...
18.00 Pomagajmo si
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
19.55 Dok. oddaja: City folk
20.25 Avtomobilizem
20.40 Film: Skrivnost vile Drake (ZDA, '83., i. D. Mckennon)
22.50 Izostritev
23.20 Primorski mozaik

Tv Primorka

11.00 23.30 Videostrani
11.30 20.00, 23.00 Dnevnik TV Primorka, vreme
17.10 Nad.: Jelena
18.00 Mladi upi
18.40 Davčni kotiček (pon.)
18.50 Primorski tednik
19.45 Kulturni utrinek, sledi EPP
20.30 Spomini borcev
21.30 Voščila z Agatinega vrta
22.45 Pokal Loka 2009

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.15 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 - 22.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa, Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Meloepa; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Poročila; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Četrtkov klicaj; 17.15 NNN - znanost; 17.40 Šport; 18.00 Slo Top 30; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 21.00 Galerija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozi; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Izpod peresa slovenskih skladateljev; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov; 22.05 Radijska igra; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Avtorji ZTT in Mladike v Ljubljani

Sinoči predstavili knjigo
Bojana Pavletiča Vrhovi v megli

Slavistično društvo:
prvo predavanje
dr. Petra Weissa
o pravilih
slovenskega
pravopisa

Portal nagradil otroke

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 5. MARCA 2009

št. 54 (19.453) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 660071

Zadnje dejanje za goriško letališče?

DUŠAN UDOVIČ

Da se nekaj premakne, je treba včasih doseči dno. Nekaj takega se sedaj dogaja z goriškim letališčem, ki ga je te dni doletela prepoved vsakršne letalske dejavnosti, kajti zanjo zaradi pomanjkanja varnostnih struktur ni pogojev. To bi lahko bil ob skorajšnji stoletnici prvega Rusjanovega poleta kaj klavrn konec. Ali pa preobrat, za katerega pa je potreben načrt, ob njem pa subjekt, ki bi se resno lotil njegovega uresničevanja.

Letališče že dolgo let vidno propada, nekdanje strukture so malo manj kot ruševine, na pristajalno ravan z vseh strani pritiskata plevel in osat. Za to, kar je bilo doslej še ohranjeno, gre v glavnem zaslugi nekaterim letalskim navdušencem in amaterskim združenjem. Pred nekaj leti ni dosti manjkalo, da bi zemljišču spremenili namembnost v korist logistične platforme, ki pa na srečo ni zaživela, saj so bile dobre možnosti, da dobimo novo katedralo v puščavi. Po nekaj visoko letelih, a malo realističnih zamislih je bil pred kratkim izdelan in predstavljen načrt za revitalizacijo letališča, za katerega je dalo pobudo goriško čezmejno italijansko-slovensko združenje aktivnih športnih letalcev. Njihov načrt sloni na podjetniški podlagi, pripravljeni so ga v osnovi tudi financirati. In prav ti bodo morali sedaj svoja letala umakniti drugam, če bo letališče dokončno odpisano. Najverjetnejša možnost je Bled, kajti Ajdovščina ima v močni burji precejšen hendikep. Zakaj ne poskusiti in izkoristiti priložnost, ki utegne biti celo zadnja.

Sedaj se je premaknila goriška pokrajinska uprava. Upati je, da bo šel premik v pravo smer, kajti če se letališče dokončno zapre, ga bo težko kdaj spet obuditi k življenju.

MEDNARODNO KAZENSKO SODIŠČE - Zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu

Zaporni nalog za Omarja al Baširja

Sudanski predsednik eden glavnih krivcev za tragedijo v Darfurju

DOBROVO - Zadnja obljuba DARS-a županom

Julija letos bo stekel promet po hitri cesti prek Rebernic

DOBROVO - Promet po hitri cesti prek Rebernic bo stekel julija letos, je zadnja obljuba DARS-a severnoprimorskim županom, ki so se včeraj zbrali na Dobrovem. Ti zah-

tevajo obenem obnovo regionalne ceste prek Rebernic skupaj z ureditvijo odvodnjavanja in pa dokončno ureditev zaščite pred burjo v Vipavski dolini do junija 2010.

»Zgradili smo hitro cesto, zdaj pa bo zaradi burje zaprta. Nepojmljivo in nesprejemljivo,« pravi ajdovski župan.

Na 16. strani

HAAG - Mednarodno kazensko sodišče (ICC) je včeraj izdalo zaporni nalog za sudanskega predsednika Omarja al Baširja zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu v Darfurju. Vendar pa nalog ne vsebuje obtožbe o genocidu, kot je to zahteval tožilec. Sudanski predsednik je med drugim obtožen umorov, mučenja, posilstev preganjanja, namernih napadov na civilno prebivalstvo in ropanja, je pojasnila tiskovna predstavica sodišča. Odločitev sodišča je izzvala različne reakcije v Sudanu in po svetu.

Na 13. strani

Koroška: Petek za bolj odločno nastopanje Slovenije

Na 2. strani

Emma Marcegaglia na obisku v FJK

Na 4. strani

Zahodni Kras: čakajoč na oglasne table

Na 7. strani

Pokrajina prevzema pobudo za oživitvev goriškega letališča

Na 14. strani

Novi ukrepi goriške Trgovinske zbornice za izhod iz krize

Na 15. strani

ITALIJA - Po kritikah sindikatov

Vlada ustavila načrt glede upokojitve žensk

RIM - Vlada ni še ničesar sklenila glede zvišanja starostne meje za upokojitvev žensk, zaposlenih v državnih službah; preden bo to storila, pa se bo vsekakor posvetovala s sindikati. Tako je včeraj povedal minister za delo Maurizio Sacconi (foto ANSA), potem ko sta zlasti sindikalni zvezi CGIL in CISL ostro kritizirali v torek objavljeni vladni načrt o tem vprašanju.

Sicer pa se je vlada včeraj sestala s socialnimi partnerji in jim predstavila investicijski načrt za infrastrukturo, ki naj bi ga jutri odobril medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje.

Na 6. strani

RIM - Formalni korak zunanjega ministrstva

Lokev: Italija uradno protestirala pri Sloveniji

RIM - Italijanska vlada je uradno protestirala pri Sloveniji glede sobotnih dogajanj v Lokvi. Na pobudo zunanjega ministra Franca Frattinija so včeraj poklicali na razgovor visokega funkcionarja slovenskega veleposlaništva v Rimu Gregorja Šuca. Zastopniki italijanskega ministra so protestirali, ker je bilo Uniji Istranov onemogočena izpeljava zakonite pobude, ki jo je policija preprečila tudi zaradi neupravičenega posega nekaterih nasprotnikov prireditve, piše v sinočnji izjavi italijanskega zunanjega ministrstva.

Italijanska vlada zahteva od Slo-

venije pojasnila in utemeljitev dogajanj, zlasti kar zadeva ravnanje slovenske policije. Italija izraža pričakovanja, da se bo v skladu s skupnimi evropskimi vrednotami ne bodo več ponovili podobni primeri. Podoben korak je italijanski veleposlanik v Ljubljani Alessandro Pietromarchi včeraj naredil pri slovenskem zunanjem ministrstvu.

V zvezi s tem velja omeniti, da se je Unija Istranov glede sobotnih dogajanj v Lokvi obrnila tudi na evropski parlament. Pri tem bosta ezulske-mu združenju pomagala italijanska evro-poslanca iz vrst skrajne desnice.

Na 8. strani

DEŽELA

Trst: ukrepi za krajevno kmetijstvo?

TRST - Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino napoveduje ukrepe v korist kmetijstva na Tržaškem. Na včerajšnji seji deželnega parlamenta je odbornik iz vrst Severne lige na prošnjo slovenskega svetnika Igorja Gabrovca obravnaval vprašanja vina Prosekar, ki ga hočejo zaščititi, a se pri tem precej zatika. Ne toliko zaradi vina, kot pa zaradi formalnega priznanja Proseka kot uradnega domicila tega priznane vina.

Na 7. strani

KOROŠKA - V zvezi s položajem slovenske manjšine po deželnih in občinskih volitvah

Petek ponovil zahtevo po bolj odločnem nastopanju Slovenije

Pri Zelenih ne bo kadrovskih spremb - Začetek volilne kampanje za drugi krog volitev županov

CELOVEC/LJUBLJANA - Dramatični zasuk v desno na deželnozborskih volitvah na Koroškem še naprej močno odmeva na Koroškem, pa tudi v ostali Avstriji temveč tudi pri politikih v R Sloveniji. Tako je predsednik Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Miro Petek včeraj v pogovoru za slovenski spored Avstrijske radiotelevizije (ORF) dejal, da rezultati volitev na Koroškem vzbujajo zaskrbljenost. Ob tem je ponovil zahtevo, da bi morala sedaj Ljubljana v zahtevi po reševanju pravic koroških Slovencev biti do Avstrije bolj odločna, tako kakor je odločna tudi v mejnem sporu s Hrvaško. Čakati, da se bodo rešile zadeve na Koroškem same od sebe pa bi bilo čakanje v nedogled, je poudaril Petek. Ob tem je namignil tudi na možnost internacionalizacije manjšinskega vprašanja na Koroškem. Petek, ki je menil, da bo moralo tudi znotraj manjšine priti do strukturnih sprememb, je še napovedal, da se bo že naslednji torek sestala komisija, ki jo vodi, da bi temeljito preučila položaj slovenske manjšine na Koroškem.

V Celovcu pa je včeraj popoldne padla odločitev, da pri Zelenih ne bo prišlo do kadrovskih sprememb, vsaj kar se vrha stranke tiče. Deželno strankino predsedstvo je namreč soglasno podprlo deželnega vodjo Rolfa Holuba, ki je, kljub osvojitvi dveh poslanskih mest v deželnem parlamentu, ponudil odstop. S tem so brezpredmetne tudi govorice, po katerih naj bi poleg vodstva stranke oddal tudi svoje poslansko mesto in da ga bo nasledila v deželnem zboru koroška Slovenka Zalka Kuchling, ki je bila tretja na deželni kandidadni listi.

Pri socialdemokrati, ki so na nedeljski deželnih in komunalnih volitvah utrpeli katastrofalni poraz, pa se v naslednjih dneh in tednih zna zgoditi, da bo prišlo do večjih kadrovskih posledic. Deželno predsedstvo stranke je takoj po volitvah sicer sprejelo sklep, da hudo poraženi glavni kandidat Reinhart Rohr zaenkrat ostane na čelu stranke, obenem pa je bila za konec tedna napovedana klavzura širšega strankinega vodstva in koroški časopisi so včeraj pisali, da se stolček Rohra močno maje.

V zvezi z drugim krogom volitev županov v nedeljo, 15. marca, v skoraj 80 občinah se je medtem začela nova volilna kampanja. Tudi za kandidata Enotne liste (EL) Huberta Kordeža v Globasnici in Franca Jožefa Smrtnika v Železni Kapli. Oba sta se uvrstila v drugi krog, oba imata za tekmeca kandidata iz vrst socialdemokratov (SPÖ). Tako Kordež kot Smrtnik sta optimistično ocenila možnosti, da bi bil prvič izvoljen župan iz vrst slovenskega samostojnega političnega gibanja. Na izvolitev v drugem krogu nadalje upata tudi dva slovensko govoreča kandidata na listi socialdemokratov, ki sta že doslej bila na čelu svojih občin: Štefka Quantschnig v Bilčovsu in Štefan Visotschnig v Pliberku. Oba imata realne možnosti na uspeh!

Ivan Lukan

Reinhart Rohr je bil na volišču zelo dobro razpoložen; ko je zvedel za rezultate, razlogov za veselje ni bilo več

ANSA

SLOVENIJA - Stranke za dostojen pokop posmrtnih ostankov žrtev

Po odkritju množičnega grobišča v Barbara rovu raziskava o poboju

LJUBLJANA - V Barbara rovu pri Laškem, kjer so v torek odkrili veliko množično grobišče, se je včeraj nadaljeval kriminalistično-tehnični ogled grobišča, pri katerem sta sodelovala dežurni preiskovalni sodnik in tožilec ter predstavnik Inštituta za sodno medicino, policija pa bo preverjala informacije o izvedbi poboja in skušala najti morebitne priče ali osumljence. Kot so sporočili iz PU Celje, se je po torkovi objavi informacije o odkritju večjega številu posmrtnih ostankov policiji že oglasilo nekaj ljudi, ki bi radi posredovali za preiskavo uporabne informacije.

Generalna državna tožilka Barbara Brezigar je po obisku Barbara rova v izjavi za medije povedala, da je prizor v jami zelo grozljiv. Dejala je, da o preiskavi ne more nič govoriti, prišla pa se je poklonit žrtvam poveljnih pobojev. "To, kar sem videla, lahko kot človek ocenjujem, da je nekaj najbolj pretresljivega, kar lahko vidiš v življenju. Da več kot 60 let nismo bili sposobni raziskati takšne zločine, pa je naslednji problem. Ne vem, ali bo sploh možno odkriti storilce oz. ali so sploh še živi," je poudarila Brezigarjeva.

Pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije Generalne policijske uprave Pavle Jamnik je povedal, da so nadaljevali z ogledom v jami, v naslednjih dneh pa se bo preiskava nadaljevala v kriminalistično-tehničnem smislu, veliko bo tudi sodno-medicinskega dela. Po njegovi oceni je število trupel za zdaj še neznanka, prav tako ne

ve, kam bodo trupla po končani preiskavi odpeljana.

Sodni izvedenec Jože Balažic je pojasnil, da trupla niso razpadla oz. so ohranjene kosti, drugih tkiv ni, ker so bila trupla posuta z apnom. Po njegovi oceni težko bo identificirati vsa trupla in ugotoviti, komu kdo pripada. Prepričan je, da žrtve niso bile ustreljene, saj so se storilci bali jamskih plinov.

V Barbara rovu v Hudi Jami so domnevno posmrtni ostanki tistih, za katere ni bilo prostora v rudniških jaških, pa je dejal vodja sektorja za vojna grobišča na ministrstvu za delo Marko Štrovs. Po njegovih besedah je v rovu okoli 200 do 300 mumificiranih trupel, na katerih ni vidnih strelnih ran, zato se domneva, da so umrli zaradi plina. Štrovs je povedal, da je raziskava v Barbara rovu trajala od začetka lanskega leta. "Ves čas po drugi svetovni vojni se je govorilo, da je tam precej veliko grobišče," je dejal in pojasnil, da je bil v oddaljenosti od 800 metrov od vhoda rov zazidan. "Ugotovili so, da je za zidom še nekaj zidov, da je zadaj rov zrušen, drugače pa odprt," je pojasnil in nadaljeval, da je vladna komisija za prikrita grobišča raziskavo rova uvrstila v svoj program za leto 2008, ki ga je maja potrdila prejšnja vlada.

Glede torkove najdbe posmrtnih ostankov žrtev poveljnih pobojev so v večini parlamentarnih strank poudarili potrebo po dostojnem pokopu posmrtnih ostankov. (STA)

Policija v Sežani prišla tri osumljence ponarejanja denarja

SEŽANA - Sežanski policisti so 24. februarja prijeli tri državljane Moldavije, ki so unovčevali ponarejene bankovce v vrednosti 50 evrov, so sporočili s Policijske uprave Koper. V dveh dneh so osumljenci unovčili osem ponarejenih bankovcev, v treh primerih se jim je poskus ponesrečil, policisti pa so v njihovem avtomobilu našli še 28 takih bankovcev.

Zaradi povečane problematike unovčevanja ponarejenega denarja na širšem območju Sežane je bilo z intenzivnim zbiranjem informacij ugotovljeno, da so se v obdobju od 21. do 24. februarja na območju Sežane zadrževali trije neznanci, ki so se prevažali z osebnim avtomobilom italijanskih registrskih oznak ter po različnih lokalih in bencinskih črpalkah unovčevali ponarejene bankovce v vrednosti 50 evrov, pojasnjujejo na koprski PU.

Policisti so po njihovih navedbah prijeli tri osumljence, ki so začasno nastanjeni v Italiji, in sicer dva legalno, eden pa brez urejenega statusa bivališča. Na podlagi odredbe Okrožnega sodišča v Kopru so opravili tudi preiskavo njihovega vozila, v kateri so ponarejene bankovce našli skrite pod armaturno ploščo.

V okviru kriminalistične preiskave so se policisti povezali tudi z italijanskimi varnostnimi organi, ki so jim sporočili, da so bili osumljenci

tudi v Italiji že obravnavani za številna kazniva dejanja, med drugim tudi za ponarejanje denarja.

Po opravljenih policijskih postopkih so bili osumljenci s kazensko ovadbo, v kateri jim je očitano 12 kaznivih dejanj ponarejanja denarja, privedeni na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku Okrožnega sodišča v Kopru, ki je po zaslišanju za vse tri odredil pripor. Za očitana kazniva dejanja kazenski zakonik predvideva od šest mesecev do osem let zapore, so še zapisali na PU Koper.

HRVAŠKA - SLOVENIJA - Pobuda slovenskih evropskih poslancev Kacina in Peterleta

Podpora Rehnu glede mediacije

Mesič napovedal, da bo Hrvaška vztrajala pri rešitvi mejnega spora med državama na osnovi mednarodnega prava

BRUSELJ, ZAGREB - Slovenski evropski poslanec Jelko Kacin (ALDE/LDS) je danes predlagal, da bi Evropski parlament v poročilu o Hrvaški sprejel amandma, s katerim bi podprl pobudo evropskega komisarja Ollija Rehna za rešitev slovensko-hrvaškega spora glede meje in v tem okviru hitro nadaljevanje pristopnih pogajanj Hrvaške z EU. Podobno predlaga tudi Lojze Peterle (EPP-ED/NSi).

Kacin poročevalcu Evropskega parlamenta za Hrvaško Hanesu Swobodi predlaga, da bi njegov amandma zamenjal obstoječi 28. člen k poročilu. Ta po njegovem prepričanju ni več relevanten, saj se strani v letu dni nista mogli dogovoriti za vsebino in načela, po katerih bi Meddržavno sodišče v Haagu odločalo o mejnem sporu.

Kacin je vložitev svojega amandmaja utemeljil z besedami, da "trenutni zastoj v pristopnem procesu Hrvaške ne vzbuja upanja, da je razmere mogoče umiriti in sprostiti v zelo kratkem času". Kot poudarja, ponedeljkova odločitev Zagreba, da bodo svoj odgovor na pobudo Evropske komisije posredovali v roku osmih dni, "daje vtis, da se Hrvaški ne mudi".

Pobuda Evropske komisije oziroma komisarja Rehna za čimprejšnji začetek mediacije je dobrodošla, je obetavna, je dovolj prazna in tudi relativno hitra, meni Kacin in dodaja, da jo je slovenska vlada že 26. februarja pozdravila in formalno sprejela.

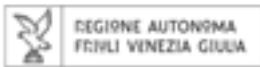
Swobodi je podobno pismo včeraj poslal tudi Peterle. Kot so sporočili iz njegove pisarne, poročevalcu v pismu pojasnjuje razloge za to, da bi iz svojega poročila umaknili 28. člen, ki vsebuje

poziv k arbitraži v Haagu. Kot navaja, se je od sprejetja poročila v zunanje-političnem odboru Evropskega parlamenta zgodilo kar nekaj novih stvari, ki bi jih bilo v poročilu primerno upoštevati. Zato Peterle predlaga, da bi v poročilu namesto pozivanja v Haag navedli, da Evropski parlament pozdravlja pobudo komisarja Rehna za rešitev vprašanja meje med Hrvaško in Slovenijo.

Hrvaški predsednik Stipe Mesič pa se je včeraj v Splitu odzval na izjavo evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna, da pričakuje, da bo Hrvaška kmalu pozitivno odgovorila na predlog za mediacijo in pri tem ne bo postavljala "nemogočih pogojev". Mesič je ponovil stališče Zagreba, da je mednarodne spore treba urejati na podlagi mednarodnega prava.

Po oceni Mesiča Rehna izjava ni izsiljevanje, temveč njegov predlog in mnenje. Hrvaški predsednik je ob tem izpostavil, da se Hrvaška drži načela, da je treba mednarodne spore urediti na podlagi mednarodnega prava. "To pa pomeni na podlagi mednarodnih konvencij, ki jih je podpisala Hrvaška, torej, da mora o dejstvih odločati mednarodno sodišče - to je stališče Hrvaške," je Mesičevo izjavo po odprtju sejma gostinstva GAST povzela hrvaška tiskovna agencija Hina.

Rehn je v torek v Bruslju med drugim dejal, da pričakuje jasen odgovor na pobudo Evropske komisije o mediaciji tako iz Ljubljane kot iz Zagreba brez postavljanja nemogočih pogojev, ki bi vodili v zavračanje na drugi strani. Bruselj je predlagal, da se v reševanje spora glede meje in nadaljevanje hrvaških pristopnih pogajanj vključi tričlanska komisija pod vodstvom Ahtisaarija. (STA)

GLAVNA DIREKCIJA ZA KMETIJSKE, NARAVNE, GOZDNE VIRE IN GORSKE PREDELE
Služba za splošne, upravne zadeve in evropsko politiko

DEŽELNI AKCIJSKI NAČRT ZA OBNOVO SEKTORJA SLADKORJA IN SLADKORNE PESE

Odlog roka za predstavitev prošenj

Obveščamo, da z odlokom št. 253 z dne 18. februarja 2009, ki bo objavljen v deželnem Uradnem listu (B.U.R.), je bil odložen na **2. aprila 2009** rok za predstavitev prošenj za pomoč (izdane v informatični obliki in izročene v pristojnih uradih v papirnati obliki), ki se nanaša na sledeča ukrepa Deželnega akcijskega načrta za obnovo sektorja sladkorja in sladkorne pese:

- **DIVERZIFIKACIJA V NEKMETIJSKIH DEJAVNOSTIH**
- **POSODABLJANJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV**

Odlok je na voljo na spletni strani <http://www.regione.fvg.it> pod sekcijo "economia e impresa" področje "agricoltura", "ristrutturazione settore bieticolo-saccarifero (OCM zucchero)".

Direktor službe
dr. Serena Cutrano

LJUBLJANA - V knjigarni Filozofske fakultete

V gosteh avtorji Založništva tržaškega tiska in Mladike

Evelina Umek, David Bandelj in Andrej Carli predstavili svoja dela - Večer je povezoval Jurij Paljk

LJUBLJANA - V torek so bili gostje knjigarne Filozofske fakultete v Ljubljani avtorji Založništva tržaškega tiska in Mladike. V dvorani petega nadstropja fakultetne stavbe na Aškerčevi ulici so predstavili knjigo kratkih esejev Davida Bandlja Razbiranja žarišča (ZTT), knjigo Eveline Umek Po slehah Fate Morgane (Mladika) in pesnika Andreja Carlija, ki je izdal svojo prvo pesniško zbirko pri ZTT. Večer je povezoval Jurij Paljk. Prisotne je uvodoma pozdravil prodekan fakultete Tine Germ.

Do takšnega večera je prišlo, ker Bandelj v svoji knjigi piše tako o delih Eveline Umek kot tudi o pesništvu Carlija-Kralja (priimek je v uradnem spreminjanju). V bistvu si je kritik izbral sogovornika.

Paljk je uvodoma naglasil, da so Bandljevi kratki eseji nastali kot časopisne kolumne (Novi Glas, Primorski dnevnik), ki pa v knjižni obliki izostrijo avtorjev pogled na književnost, na jezik in na problematiko tako imenovanega zamejstva ali skrajnega zahodnega roba, kjer se še piše in govori po slovensko. Paljk si ni prihranil nekaj bodic na račun Ljubljane in premajhnega zanimanja za to, kar nastaja v Trstu, Gorici in v videmski kategoriji. Tu je slovenska umetniška prisotnost živahna tudi v odnosu z italijansko, kar velja toliko bolj za Gorico, kjer je v bistvu malo italijanske literature (sam Paljk je pesnik), so pa Slovenci s svojo ustvarjalnostjo, kot so tudi v Beniciji, in seveda Evelina Umek se je navezala na besede uvodničarja. Svoje delovno dobo je preživela v Ljubljani, nato pa se je preselila v Trst, kjer veliko piše in objavlja. Roman Po slehah Fate Morgane pripoveduje zgodbo o Marici Nadlišek. To je bila posebna ženska. Znala je več jezikov, v Trstu je ustanovila prvo slovensko revijo, napisala je roman in vrsto povesti. Bila je v stiku s takratnimi osrednjimi slovenskimi pisatelji. Največ si je dopisovala s Kersnikom. Ko pa se je poročila z Bartolom, ki je bil v Trstu aktiven slovenski domoljub, je nenadoma utihnila. Bili so to časi, ko je bila ženska vloga omejena na družino, kar je Marica z bolečino sprejela. Sin Vladimir (Bartol) je pozneje napisal, da je »dihala samo s polovico pljuč«. Druga polovica je umrla, ko se je Marica Nadlišek odpovedala literaturi, urednikovanju in vključevanju v osrednjo slovensko kulturniško areno. Roman Eveline Umek obravnava torej psihološki, kulturni in družbeni aspekt nenavadno nadarjene ženske, ki se je morala prilagoditi konvenciji.

David Bandelj je o svoji knjigi dejal, da ga izrazito zanima obmejna literatura.

Udeleženci torkovega večera v knjigarni Filozofske fakultete v Ljubljani

Glede pojma »tržaška književnost« je dejal, da je to lahko geografska oznaka, ne more pa biti neka literarna kategorija. V bistvu se je tudi Bandelj zavzel za utrjevanje skupnega slovenskega in književnega prostora.

Andrej Carli je spregovoril o svoji poeziji, o glasbi in o uporabi tehnologije. Zastavil si je vprašanje poezije in literature v dobi interneta in dejal, da je tudi sam poskusil narediti CD s poezijo. Pesnik se ukvarja z glasbo, ki jo prepleta s poetskimi vizijami.

Med razpravo je prišlo do izmenjave različnih stališč. Profesorica Irena Novak Popov je npr. nasprotovala trditvi, da v Ljubljani ni zanimanja za književnost izven slovenske države. Dejala je, da sama uvršča v učni program avtorje iz Trsta in Gorice in pri tem omenila Evelino Umek. Ace Mermolja je opozoril, da se spreminja sama književna scena. Veliko je naslovov, ni vse, kar izide, nekaj vrhunskega. V središču, kot je Ljubljana, lahko avtor izpostavi koristno mrežo stikov. Na samem trgu pa včasih prodre, kar kakovostno ni najboljšje. Mermolja je omenil prav Vladimir Bartola, ki je nenadoma v Sloveniji zaslovel kot izjemen avtor, kar v resnici ni. Mermolji se je zdela zanimivejša mati Mara Nadlišek.

Pozitivnost srečanja je bila prav v razgovoru in v prisotnosti ljudi, ki jih zanima tako književnost kot usoda Slovencev izven državnih meja. (ma)

ZADEVA ELUANA - Primer še ni končan

Družina Englaro vložila odškodninske zahteve

VIDEM - Družina Englaro (na posnetku oče Eluane Beppino Englaro) je vložila odškodninske zahteve zaradi morebitne škode, ki naj bi jo povzročili zdravniki, politiki in predstavniki verskih organizacij s svojim ravnanjem v zvezi z dramatično zadevo Eluane Englaro, ki je po 17 letih neprekinjene kome umrla 9. februarja v Vidmu. Kot so sporočili pravni zastopniki družine Englaro dnevnikoma Repubblica in Messaggero Veneto, odškodnino zahtevajo tudi za anesteziista Amata De Monteja, ki je vodil medicinsko ekipo, ki je prekinila umetno hranjenje in hidracijo Eluane, in je bil skupaj z Beppinom Englarom označen kot »morilec«.

Kot so sporočili bodo morebitne odškodnine namenili v sklad združenja »Za Eluano«, ki je še v ustanavljanju, s tem denarjem pa naj bi financirali pobude v zvezi z biološkim testamentom. Celotno zadevo so zakoniti predstavniki družine sprožili s priporočenimi pismi in s preventiv-

nim opozorilom, da prijavljene osebe ne smejo prodajati nepremičnin in drugih dobrin, s katerimi razpolagajo, dokler se o celotni zadevi ne izreče sodišče.

DEŽELA Različni pogledi na biološko oporoko

STEFANO PUSTETTO (MAVRIČNA LEVICA)

TRST - Deželni svet se je včeraj ukvarjal s kočljivo problematiko biološke oporoke in še kar neposredno tudi z žalostnim primerom Eluane Englaro. Zavrnili je stališče Stefana Pustetta (Mavrična levica) in odobrili priporočili desne sredine in Demokratske stranke o primeru Englaro.

Mavrična levica se zavzema za svobodno izbiro pri terminalnem obdobju življenja in o možnosti, da se državljani odločajo o imenovanju pooblaščenca. Slednji naj bi v primeru bolnika, ki ni več sposoben komunicirati z zunanjim svetom, posredoval zdravnikom tudi zahtevo o prekinitvi prisilnega zdravljenja. Deželni svet je to stališče zavrnil z 22 glasovi proti, 19 za in tremi vzdržanimi.

Priporočilo leve sredine se zavzema za zakon, ki bi zapolnil sedanjo zakonodajno praznino. Aktualni pravni položaj namreč nalaga velike odgovornosti sodnikom, kot se je zgodilo v primeru Englaro. Demokrati pravijo, da bi morali pri tem imeti več besede zdravniki, zlasti pa sorodniki terminalnih bolnikov.

Priporočilo Ljudstva svobode (Forza Italia in Nacionalno zavezništvo) pa poziva državnega zakonodajalca k ukrepm v korist ljudi, ki se dejansko nahajajo v vegetativnem stanju. Desna sredina meni, da bi morali pristojni državni in tudi lokalni organi nameniti več pozornosti in predvsem več konkretne pomoči družinam s hudo bolnimi sorodniki. Večjo podporo bi si zaslužili posebno tisti, ki bolnike oskrbujejo na domu.

DEŽELNI SVET - Podpore združenjem, ki delujejo za ohranitev zgodovinskega spomina

Zakon, ki ne zadovoljuje nikogar

Kocijančič: To je zakonski spaček, ki je dejansko nepotreben - Gabrovec: Dežela naj raje podpira didaktične načrte za mlade

Zastopniki desne sredine so volili za zakon o ohranjanju spomina, a brez pretiranega navdušenja

TRST - Deželni svet je z glasovi desne sredine odobril zakon za ohranjanje zgodovinskega spomina, ki dejansko ne zadovoljuje nikogar. Edini zadovoljen je njegov predlagatelj Edoardo Sasco (UDC), v desni sredini so ga podprli iz dolžnosti, opozicija pa je bila itak proti. Vsebinsko gledano je zakon zelo splošen, konkretna je edino njegova finančna dotacija (250 tisoč evrov letno). Zakonski osnutek je sprva nosil naslov »Posegi za ohranitev spomina«, odobren pa je bil z nenavadnim nazivom »Predpisi za podporo delovanju združenj, ki delujejo za ohranitev zgodovinskega spomina in za izvedbo svečanih spomenikov.« Proti zakonu sta glasovala oba slovenska deželna svetnika Igor Gabrovec in Igor Kocijančič.

»Ne glede na to, da je deželni svet odobril naš popravek, ki je na novo napisal prvi člen in torej splošne smotre zakona, smo dobili zakon, za katerega ne moremo trditi, da je pošast, prav gotovo pa ga lahko označimo za pravnega spačka,« meni Kocijančič (Mavrična levica). Njegova skupina si lasti zaslugo, da so podelitev prispevkov omejili na tista združenja, ki se prepoznajo v vrednotah ustave, da so bila iz besedila izločena vojaška združenja in da je predvidena podpora namenskim projektom, ki jih bodo upravičenci predložili.

»To nas zaenkrat vsaj obvaruje pred pretiranim

širjenjem zbora proslincev. Tako je bilo potrebno glasovati proti zakonu, ki je dejansko nepotreben in ki bo v praksi težko izvedljiv. V bistvu, zakon, ki je v nasprotju s cilji, ki si jih zastavlja,« je prepričan zastopnik levice.

Ta zakon si po mnenju Gabrovca (SSk) postavlja preveč ambiciozne cilje z ozirom na besedilo, ki se, nasprotno, dejansko osredotoča na evidentiranje novih možnosti za finančne podpore borčevskim in vojaškim organizacijam. »Dežela naj raje podpira didaktične načrte, ki naj mlade spodbujajo, da neposredno spoznajo zgodovinske dogodke s prirejanjem poučnih ekskurzij v spominske kraje, zlasti pa bi bilo potrebno, da mladim nudimo sodobne, popolne in nepristranske zgodovinske učbenike,« je mnenja deželni svetnik SSk. Pri tem ponovno izpostavlja potrebo po objavi in promociji v šolah zaključkov mešane komisije slovensko-italijanskih zgodovinarjev in kulturnikov.

Obenem Gabrovec verjame v pomen in učinkovitost neposrednega pričevanja s strani protagonistov prve polovice minuloga stoletja, kakršen je prof. Boris Pahor in kakršni so še vedno številni bivši borci in deportiranci. »Pahorjeve besede, njegova predavanja mladim šolarjem so priložnost, ki jo gre izkoristiti z občutljivostjo tistih, ki vedo, da razpolagajo z zakladom neprecenljive vrednosti,« je mnenja Gabrovec.

INDUSTRIJCI - Predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia na obisku v FJK

Neukrepanje je najslabše, kar lahko storimo v tej krizi

Marcegaglia s Tondom in predstavniki deželnega gospodarstva na komemoraciji Valduge

VIDEM, ČEDAD - »Imobilizem je naslabša rešitev,« je dejala predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia, ko se je včeraj v Vidmu s predstavniki deželnih industrijcev pogovarjala o gospodarski krizi. »Vlada mora jasno ukrepati za pomoč gospodarstvu in podjetjem, tako kot delajo v drugih državah. Omejitve, ki jih postavlja javni dolg, so realni problem, vendar je imobilnost najslabša rešitev,« je menila. Posebej nujno se ji zdi ukrepanje na področju socialnih blažilcev, ki morajo pokriti tudi tiste oblike dela, kjer doslej niso bili zajamčeni. »V ta namen je treba takoj zagotoviti sredstva in jih nameniti tistim, ki jih resnično potrebujejo,« je dejala Marcegaglia in dodala, da »danes preživljamo krizo, ki se je rodila kot finančna in se je spremenila v globoko realno krizo«. »To je prva globalna kriza in tisto, kar je najbolj vznemirljivo, je, da ne vemo, koliko časa bo trajala. Za podjetja je danes izjemno problematično sprejemati odločitve. Tisto, kar je gotovo, pa je, da ne moremo priti iz krize z javno porabo, ki še naprej teži na vseh. Ne moremo naprej s tako penalizirajočo birokracijo. In ne moremo se izogniti neizbežnih reform,« je dodala predsednica Confindustrie.

Svoj obisk v Furlaniji-Julijski krajini je Emma Marecegaglia začela dopoldne v Vidmu, kjer se je na sedežu združenja videmskih industrijcev sestala s štirimi pokrajinskimi predsedniki industrijcev in z novim predsednikom deželne Confindustrie Alessandrom Calligarisom. Popoldne pa se je v spremstvu predsednika Dežele FJK Renza Tonda udeležila komemoracije 14. januarja umrlega deželnega predsednika industrijcev Adalberta Valduge. Ob tej priložnosti se je na dvorišču podjetja Acciaierie e fonderie di Cividale iz Valdogovega jeklarskega koncerna zbralo okrog šeststo njegovih kolegov in predstavnikov oblasti in deželnih institucij. Uvodna beseda je pripadla Valdugovi hčerki Chiari, ki se je na doživet način spomnila očeta in mu obljubila, da bo s brati in sestrami nadaljevala njegovo delo. Nato so besedo povzeli pokojnikovi prijatelji in kolegi, med njimi predsednik videmskih industrijcev Adriano Luci in Valdugov naslednik za krmilom videmske trgovinske zbornice Giovanni Fantoni. Luci je izpostavil Valdugovo odprtost, še posebno do raziskovanja, izobraževanja in do mladih, medtem ko je Fantoni opozoril na Vladugovo delo pri prenovi in ovrednotenju

Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo in predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia včeraj v Čedadu

združenja industrijcev, ki ga je nekdanji predsednik razumel kot »dom podjetnikov«.

Po pozdravu novega predsednika deželne Confindustrie Alessandra Calligarisa in prvega moža koncerna Danieli Gianpietra Benedettija je besedo prevzel predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, za katerega je bil Valduga eden od protagonistov razvoja Furlanije. »Bil je človek, s katerim je se je bilo pravi užitek pogovarjati, saj ni imel predsodkov. Kot javna osebnost pa je bil vedno velika pomoč pri reševanju raznih kriz na dnevnem redu,« je dejal Tondo. Dodal je, da je bil Valduga vedno pripravljen poslušati, ker je imel v sebi veliko željo po razumevanju stvari. Zato bi bil danes, spričo te hude krize, njegov prispevek še toliko bolj dragocen. »Osebe, ko je bil on, nam pomagajo, da držimo krmilo naše ladje vedno ravno, v interesu vse deželne skupnosti,« je sklenil Tondo.

Kratko in preprosto slovesnost je sklenila Emma Marcegaglia, ki je izpostavila Valdugove podjetniške zasluge. Spoznala ga je prek odnosov med njim in Valdugovim podjetjem, nato pa kot predsednika deželne Confindustrie. »Bil je med tistimi, ki so mi pomagali pri odločitvi, da sprejemam vodstvo Confindustrie. Rekel mi je: "Pojdi Emma, to je tvoj trenutek. Velika predsednica boš." In jaz sem sprejela.«

Autovie Venete uvedla spletno plačilo cestnine

TRST - Na spletni strani avtocestne družbe Autovie Venete 8www.autovie.it) je mogoče od včeraj plačati zaostale cestninske zneske. V predelu spletne strani, ki je označen z ikono denarnice, je mogoče s kreditno kartico plačati zaostale cestnine. Ko uporabnik transakcijo uspešno konča, lahko vidi in tiska potrdilo o izvršenem plačilu. Poleg odprave birokratskih zamud bo ta sistem tujim avtomobilistom omogočil, da se izognejo telefonskim klicem za informacije o izvedenem plačilu.

V Ljubljani poteka mednarodni sejem Dom

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so v torek odprli 48. mednarodni sejem Dom, ki letos poteka pod geslom Gradimo skupaj. Do nedelje se na 18.000 kvadratnih metrih površin predstavlja 577 podjetij iz 30 držav.Sejem Dom je mednarodni sejem gradbeništva, kjer si je mogoče ogledati ponudbo stavbnega pohištva, izdelke za notranjo opremo, urejanje doma in njegove okolice, opremo za ogrevanje in hlajenje, materiale in proizvode za gradnjo in izdelke, ki tehnično varujejo, nadgradijo ali pa enostavno poživijo domove. Do sobote je sejem odprt od 9.30 do 19.30, medtem ko bo v nedeljo vrata odprl 9.30, zaprl pa ob 18. uri.

Dario Samer prejel občinsko priznanje za zasluge

TRST - V imenu pristnega navdušenja za delo, ki je privedlo podjetje Samer&Co. Shipping do enega najuspešnejših tržaških podjetij, ki daje čast in bogati gospodarstvo našega mesta - to je utemeljitev, na osnovi katere je Občina Trst podelila Dariu Samerju priznanje za zasluge, ki so mu ga izročili na včerajšnji slovesnosti na županstvu. Vodil jo je predsednik občinskega sveta Sergio Pahor, navzoči pa so bili predstavniki mestnih institucij, med njimi Samerjev sin Enrico in poslanec Ettore Rosato. V imenu odsotnega župana Roberta Dipiazze je priznanje slavlencu izročil podžupan Paris Lippi, ki je spomnil, da Samerjevo ime ni vezano samo na tržaško gospodarstvo, ampak tudi na družbeno in športno življenje.

PODJETJA - Odločitev včerajšnje skupščine koprskega holdinga

V nadzorni svet Istrabenza bosta vstopila predstavnika Petrola in NFD Holdinga

PORTOROŽ - Skupščina Istrabenza je včeraj podprla predlog nadzornega sveta družbe, da do konca mandata, 29. maja letos, Nadzorni organ Istrabenza dopolnita Alenka Vrhovnik Težak in Zoran Boškovič. Skupščina je tudi podprla nasprotni predlog NFD Holdinga, po katerem bo večina novih nadzornikov, predstavnikov kapitala, prišlo iz Petrola in družb okoli NFD. Lastniki so na skupščini, na kateri je bilo navzočega 87 odstotkov kapitala, s 95,5 odstotka glasov, tudi z glasovi Maksime Holdinga, ki ima nekaj manj kot 26 odstotkov delnic Istrabenza in je v posredni lasti prvega moža Istrabenza Igorja Bavčarja, podprli predlog NFD za imenovanje nadzornikov za nov štiriletni mandat.

Nadzorni svet bodo tako po koncu maja sestavljali članica uprave Petrola Vrhovnik Težakova, Janez Grošelj in Tamara Jerman prav tako iz Petrola, član uprave NFD Holdinga Zoran Boškovič, direktor Finetola Franci Strajnar in direktor Slovenskega zavarovalnega združenja Miroslav Kaluža. Petrol je sicer tretjinski lastnik Istrabenza, družbe okrog NFD pa imajo v lasti četrtno koprskega holdinga.

Prvi mož NFD Stanislav Valant je zahteval, da skupščina o predlogu NFD odloča najprej, kar lastnikom več kot desetodstotnega deleža v posamezni družbi omogoča tudi zakonodaja. Ker je predlog NFD dobil večinsko podporo, o ostalih predlogih skupščina ni odločala. To je pre-

cej razburilo predstavnike Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD), ki so si po prvotnem predlogu Petrola obetali svojega nadzornika, predsednika združenja Kristjana Verbiča, v Istrabenzu.

Bavčar po koncu skupščine ni komentiral odločitve lastnikov, dejal pa je, da je bil »v življenju v številnih projektih v dobrem in slabem, zato bo v Istrabenzu ostal tudi v trenutnih razmerah«. Torkovega pogovora z bankami upnicami o reprogramiranju dolgov Istrabenza prav tako ni želel komentirati, o njegovi usodi na čelu družbe pa bo - kot je dejal - odločal nadzorni svet Istrabenza.

Predsednik nadzornega sveta Istrabenza Janko Kosmina je za STA povedal, da upravi z Bavčarjem na čelu zaupa, da bo speljala do konca sanacijo družbe, o samih pogovorih z bankami upnicami o reprogramiranju dolgov pa ni seznanjen. Dejaj, da je razočaran, ker zdajšnji nadzorni svet ni imel možnosti dati svojih predlogov za nove nadzornike, poleg tega pa ga moti, da ni v nadzornem svetu na strani kapitala zastopan nihče iz »lokalnega okolja«. Napovedal je še, da bo kmalu sklical sejo nadzornega sveta, o čem bodo govorili, pa ni želel povedati.

Predsednik uprave Petrola Marko Kryžanovski je bil z izidom skupščine zadovoljen, saj bo novi nadzorni svet po njegovem mnenju bolj odražal lastniško struk-

turo kot dosedanj, v katerem do današnjega imenovanja nadomestnih članov Petrol in NFD nista imela svojih predstavnikov.

Prvi mož NFD Valant ni želel odgovoriti na vprašanje STA, ali NFD kot lastnik Istrabenza zaupa sedanjni upravi koprskega holdinga. Dejaj pa je, da je odločitev o usodi uprave Istrabenza v rokah nadzornikov. Ob tem je poudaril, da se banke upnice pogovarjajo z večjimi lastniki Istrabenza o rešitvah za to koprsko družbo, tudi z NFD, ki pa ni povsem seznanjen s potekom pogovorov uprave Istrabenza z bankami. Izrazil pa je upanje, da bo prišlo do kompromisne rešitve za Istrabenz, po kateri bodo zadovoljni tako lastniki Istrabenza kot banke upnice, tudi z morebitno konverzijo terjatev v lastniške deleže.

Valanta je nadzorni svet Petrola včeraj med drugimi predlagal za novega nadzornika največje slovenske naftne družbe v prihodnjem mandatu. Če bo predlog dobil podporo na skupščini, ki bo 7. aprila, bodo poleg Valanta v nadzornem organu Petrola sedeli še Milan Medved iz Premogovnika Velenje, nekdanji prvi mož Luke Koper Bruno Korelič, direktor in solastnik družbe Perspektiva Darij Južna, nekdanji prvi nadzornik Slovenske odškodninske družbe Milan Podpečan in nekdanji pogajalec Slovenije za vprašanje nasledstva nekdanje Jugoslavije Miran Mejak. (STA)

EVRO

1,2555 \$ -0,48

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
04. marca 2009

valute	04.03.	03.03.
ameriški dolar	1,2555	1,2615
japonski jen	124,67	123,64
kitajski juan	8,5915	8,6303
ruski rubel	45,2445	45,7697
indijska rupija	64,7020	65,5600
danska krona	7,4506	7,4510
britanski funt	0,89020	0,89575
švedska krona	11,5175	11,4853
norveška krona	8,9400	9,0125
češka krona	27,736	27,961
švicarski frank	1,4782	1,4826
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	310,05	306,84
poljski zlot	4,7140	4,7350
kanadski dolar	1,6156	1,6219
avstralski dolar	1,9570	1,9619
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2895	4,2990
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7075	0,7087
braziljski real	3,0172	3,0468
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1708	2,1802
hrvaška kuna	7,4230	7,3747

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
04. marca 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,51813	1,27663	1,81688	2,115
LIBOR (EUR)	1,47125	1,77938	1,89125	2,00188
LIBOR (CHF)	0,3	0,48917	0,64	0,94417
EURIBOR (EUR)	1,478	1,778	1,884	1,993

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

23.003,21 € -251,39

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
04. marca 2009

vrstni redni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	8,59	-2,50
INTEREUROPA	8,15	-1,21
KRIKA	51,69	-0,86
LUKA KOPER	20,29	-5,49
MERCATOR	152,28	-3,14
PETROL	255,26	-0,90
TELEKOM SLOVENIJE	125,94	+0,76
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,93	-0,56
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	152,90	-4,44
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	21,02	-2,14
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	7,81	-1,01
MLINOTEST	5,50	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	44,07	-4,11
POZVAROVALNICA SAVA	10,62	+0,09
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	222,97	-1,07
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	13,98	-0,14

MILANSKI BORŽNI TRG
04. marca 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,067	+1,52
ALLEANZA	3,905	+3,66
ATLANTIA	10,47	+3,66
BANCO POPOLARE	2,5475	-3,78
BCA MPS	0,914	+1,16
BCA POP MILANO	3,045	+1,50
EDISON	0,752	+8,20
ENEL	3,6775	+1,94
ENI	14,11	+0,71
FIAT	4,15	+14,64
FINMECCANICA	10,44	+4,77
GENERALI	11,85	+2,42
IFIL	1,501	-9,63
INTESA SAN PAOLO	1,73	+2,19
LOTTOMATICA	13,64	+10,45
LUXOTTICA	10,01	+2,61
MEDIASET	3,5325	+4,36
MEDIOBANCA	5,9	+1,72
PARMALAT	1,426	-0,63
PIRELLI e C	0,1691	+6,09
PRYSMIAN	6,65	+3,91
SAIPEM	12,27	+8,58
SNAM RETE GAS	3,79	+0,80
STMICROELECTRONICS	3,3175	-1,19
TELECOM ITALIA	0,891	+2,89
TENARIS	6,62	+10,24
TERNA	2,3725	-0,21
TISCALI	0,319	+2,74
UBI BANCA	7,08	+3,43
UNICREDIT	0,915	+2,18

SOD NAFTE

(159 litrov)

45,15 \$ -0,51

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
04. marca 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	3.519,74	-1,37
SBITOP, Ljubljana	834,36	-1,36
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.308,89	-1,58
BIRS,	907,82	-
FIRS, Banjaluka	1.359,89	-
Belex 15, Beograd	404,74	-2,03
SRX, Beograd	174,57	-4,25
BIFX, Sarajevo	1.644,38	-0,41
NEX 20, Podgorica	9.458,85	-
MBI 10, Skopje	1.813,38	-2,12
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	6.876,08	+2,23
Nasdaq 100	1.109,44	+2,66
S&P 500, New York	712,86	+2,37
MSCI World, New York	705,351	-1,19
DAX 30, Frankfurt	3.890,94	+5,42
FTSE 100, London	3.645,87	+3,81
CAC 40, Pariz	2.675,68	+4,74
ATX, Dunaj	1.502,98	+5,45
PX, Praga	646,4	+2,44
EUROSTOXX 50	1.943,46	+4,22
Nikkei, Tokio	7.290,96	+0,84
STI, Singapur	1.544,34	+1,03
Hang Seng, Hongkong	12.331,15	+2,47
Composite, Šanghaj	2.198,11	+6,12
Sensex, Mubaj	8.446,49	+0,23

GLOSA

V Lokvi je šlo za čisto provokacijo

JOŽE PIRJEVEC

Spoštovana gospa Spomenka! Tudi na moj naslov je prišlo Vaše pismo, s katerim ste se ogradili od sobotnega »incidenta« v Lokvi. Ker sem se ga udeležil v prepričanju, da ravnam prav, dovolite, da na kratko povem, zakaj sem to storil in zakaj se z Vašimi tezami ne strinjam.

V uvodu svojega pisma trdite, da so povojne likvidacije zagrešile jugoslovanske oblasti, konkretno JLA, in ne Slovenci kot Slovenci in seveda ne slovenska država. Zdaj so Italijani dobili dokaz, da smo Slovenci kot Slovenci krivi, ker smo odgovornost za povojne likvidacije vzeli nase. Smo jih posvojili.

Ta način razmišljanja se mi zdi nesprejemljiv. Slovenci smo dediči Jugoslavije v dobrem in slabem. Zahvaljujoč se boju IV. armade in IX. korpusa, smo si znova pridobili Primorsko in celo del Istre. Če imamo namesto rapalske, pariško in osimsko mejo, je to zasługa Jugoslavije. Prav zaradi tega bi bilo sprenevedanje, če ne bi sprejeli tudi njenih grehov, konkretno pobojev, do katerih je prišlo maja 1945 ob osvoboditvi Trsta in Gorice.

V svojem pismu nadalje trdite, da so slovenski ljudje ne le ob pasivni asistenci, temveč z aktivnim posegom policije, se pravi slovenske države, preprečili dostop ljudem do grobišča. In vse to ob jugoslovanski zastavi, skupaj s slovensko.

Odgovor: jugoslovanska zastava je del naše zgodovine. Če so pod njo ljudje umirali za našo svobodo, jo moramo spoštovati. Tako tudi italijansko zastavo z rdečo zvezdo. Bolj me je na sobotni manifestaciji motila slovenska zastava s koroškim levom, ki sta jo vihela dva nacionalistično usmerjena fanti iz Ljubljane. Policija ni sodelovala pri preprečevanju povorke Unije Istranov, temveč se je samo postavila med obe nasprotni gruči in s tem preprečila, da bi prišlo do incidentov. Obnašala se je povsem korektno.

Še dalje trdite, da smo ravnali kot jugoslovanska oblast, ki tudi ni dopustila dostopa do grobišč. Morali bi se ravnati drugače: sodelovati bi morali

pri pietetni svečanosti, ko pa bi presegla raven pietete, bi morali pristopiti h grobišču in povedati, da se na tem mestu ne politizira, da Slovenci nismo zato krivi, itd. »Iluzorno? Najbrž, vsekakor pa pietetno in še posebej: ne bi vzeli nase tega dejanja jugoslovanskih oblasti, ki ga tudi sami obsojamo«.

Ne zamerite, a zdi se mi, da problem premalo poznate. Manifestacija Unije Istranov od samega začetka ni imela pietetne vsebine, temveč je bila čista provokacija. Gre za najbolj ekstremistično ezulsko gibanje, povezano z drugimi revanšističnimi skupinami v Evropsko Unijo beguncev in izgnancev. Ta skupina odkrito kontestira pariško in osimsko mejo in s tem spodbija našo suverenost na Primorskem in v Istri. Že lani je skušala organizirati romanje na »fojbo« v Rodiku, letos pa je z istim namenom skušala ponoviti podvig v Lokvi. Tako, kakor pravijo Srbi: »Kjer so naši grobovi, tam so naše meje.« Grobovi so seveda izmišljeni ali vsaj niso dokazani. Leta 1945 je v Trstu zares prišlo do aretacij in pobojev, ki pa niso zajeli v krvavo obračunavanje deset tisoče ljudi, kakor pravi uradna propaganda, temveč veliko manj, nekaj stotin (večinoma pripadnikov oboroženih kolaboracionističnih enot). Glavnino njihovih posmrtnih ostankov so tržaški policaji in speleologi med leti 1945-49 našli v raznih kraških jamah in jih pokopali. V zvezi s tem imamo vso potrebno dokumentacijo. Proti dosegljivim krivcem je prišlo tudi do vrste procesov, na katerih sta bila dva obsojena na dosmrtno ječo, drugi pa na težke zaporne kazni. Kar zadeva Bazovski »šoht«, poglavitno »fojbo«, so ga avgusta in septembra 1945 raziskali Britanci in v njej poleg konjskih mrhovin našli ostanke deset nemških vojakov, padlih v boju za Bazovico. O drugi »fojbi« pri Opčinah, v kateri naj bi bilo pokopano več kot 2000 »Italijanov, pobitih samo zato, ker so bili Italijani«, Giorgio Rustia, eden najpomembnejših desničarskih izvedencev, priznava, da ima le simbolen pomen. (Trieste Oggi, 29.I.1995) Nimamo dokaza, da bi bili v lokevske Golobivnice

pokopani Italijani. Po pričevanju domačinov, naj bi tam ležali nemški vojaki, padli v hudih bojih 30. aprila 1945. Kakor vidite, gospa Spomenka, je pieteta, o kateri govorite, navaden izgovor za izpodbijanje povojnih meja in za netenje etničnega sovraštva skrajnežev, ki so tokrat nastopili s križem, ki pa se po navadi zbirajo pod simboli kolaboracionističnih enot salojske republike. Naj mimogrede rečem, da so ti simboli po zakonu prepovedani, kar pa v Italiji nikogar ne moti. Celotna predstavniki leveice – vključno s Slovenci – so prevzeli njihove argumente in miselnost. Jaz pa jih ne morem, ker sem prepričan, da gre za rušenje vrednot, na katerih sloni EU danes: predvsem odklanjanja nacifašizma in njegovih apologetov. Če bi pristal na interpretacijo zgodovine, kakor nam jo vsiljujejo slednji, bi priznal, da smo Slovenci proti Italijanom zagrešili genocid, in da so naše meje rezultat zločina, ki po mednarodnem pravu ne zastara.

Kako odgovoriti provokacijam, katerih žrtev smo na Tržaškem več kot pol stoletja, in ki jih sedaj predstavniki Unije Istranov skušajo eksportirati tudi v Slovenijo? Tako, da prihodnjič slovenske policijske oblasti od organizatorjev romanja zahtevajo dokaz, da so v jami, kjer nameravajo počastiti svoje padle, ti zares pokopani. In da si pridobijo privoljenje lastnika zemlje, na katerem naj bi bilo domnevno grobišče. Predvsem pa, da ustvarimo tristransko slovensko-nemško-italijansko komisijo, ki bo pregledala jame, kjer naj bi ležali posmrtni ostanki pobitih, določila njihovo nacionalno pripadnost in jih pokopala. Kar zadeva Bazovico in Opčine, to Slovenci že desetletja zahtevajo, italijanske oblasti pa se upirajo, češ, v breznih je strelivo, ki bi bilo lahko nevarno. Prepričan sem, da gre za izgovor. Česar ne moremo storiti na eni strani meje, lahko storimo na drugi, kjer smo mi gospodarji. Samo tako nam bo uspelo enkrat za vselej spodnesti revanšiste, s katerimi imamo opraviti. Kajti, ne more biti dvoma, da bodo že maja ob dnevu svobode znova stopili v akcijo.

SEŽANA - Fotografska razstava

Pastirske hiške Ludvika Husuja med Orlekom in Lipico

SEŽANA - V baru Ana na Občini Sežana so odprli fotografsko razstavo z motivi pastirskih hišk med Orlekom in Lipico, ki jih je posnel fotograf, velik ljubitelj narave, jamar, pohodnik, planinec in športnik Ludvik Husu.

Gre za tretjo samostojno razstavo avtorja, ki se je pred časom z motivi kraške pokrajine predstavil že v Lipici in na ljubljanskem gradu. Husu, ki je že pred leti prehodil slovensko planinsko transverzalo, je že dolgo časa tudi član sežanskega jamarskega društva, ki je pred leti slavilo pol stoletja delovanja. Pred leti je v neposredni bližini Orleka, kjer je doma, odkril jamo, v kateri so našli okostje rosomaha. V Stršinki jami so jamarji prav po njegovi zaslugi prišli do reke. Trasiral pa je tudi kraško učno pot v okolici Lipice, kjer je zaposlen v kobilarni in ki ima 15 zelo zanimivih točk s kraškimi pojavi. Pa tudi sam vodi pohodnike in turiste po Ludvikovi učni poti in jim prikaže turistične in naravne znamenitosti svoje poti. Prav na Lipiški učni poti je tudi pastirska hiška, ki ga je navdihnili, da se je odločil fotografirati še preostale pastirske hiške ali kučke, kot jih imenujejo, ki so med Orlekom in Lipico. V pastirske hiške so se zatekali

pastirji v času slabega vremena ali pa so tam spravljali (kmečka) orodja. Pri urejanju travnikov so najlepše kamne uporabili prav za gradnjo pastirskih hišk, ki so sezidane iz škrlj in jih zob časa že načenja. Ustvarja pa se tudi regijski park Gropajska gmajna, v katerem so tudi te pastirske hiške, ki jih žal nihče več ne združuje. Bodo pa tako ostala vsaj na fotografijah Ludvika Husuja v spomin za bodoče rodove na našo kulturno in naravno dediščino Kraša.

O pastirskih hiškah na Krasu kot o svojevrstnih stavbnih staritvah je sežanski režiser in novinar slovenske nacionalne televizije Jadran Sterle posnel kratki dokumentarno-igrani film, ki je nastal v Izobraževalnem programu TV Slovenija. Film, ki so ga posneli lansko jesen na Krasu, zlasti v okolici Povirja, deloma okoli Lokve, Kosovelj in Trebč, so že predvajali v Povirju in Sežani.

Fotografska razstava o pastirskih hiškah, ki so nekoč varovala pastirje in poljedelce, danes pa postajajo le še spomin na minule čase, bo na ogled dober mesec, nakar pa fotograf Husu pripravlja razstavo o skalnih samotarnih.

Besedilo in foto Olga Knez

OPERA - Pobude v Sloveniji in Hrvaški

V teku že deseti Gostičevi dnevi

LJUBLJANA, ZAGREB - Slovenski tenorist Jože Gostič (1900-1963) že deset let igra povezovalno vlogo med Slovenijo in Hrvaško, oba naroda ga imata za svojega, saj je nastopal tako na ljubljanskem kot zagrebškem opernem odru. Pevci, ki delujejo v obeh gledališčih, se ga tudi letos spominjajo v okviru Gostičevih dnevov. Začeli so se v Domžalah, končali se bodo v Mariboru.

Uvodna slovesnost jubilejnih, desetih Gostičevih dnevov je bila v nedeljo v Gostičevem domačem kraju, Homcu, v bližnjih Domžalah pa so odprli razstavo z naslovom V spomin Jožetu Gostiču. Sledil je koncert solistov Opere HNK Zagreb in SNG Opera in balet Ljubljana, ki je predstavil vso lepoto in širino umetniškega ustvarjanja na opernem in opernem področju z arijami in dueti. Na sam dan Gostičevega rojstva, 5. marca, se bodo priredile nadaljevale v Zagrebu. Na hiši v Vitežovičevi ulici na Gornjem gradu, v kateri je živel, so ob stoletnici njegovega rojstva odkrili spominsko ploščo, danes bodo nanjo položili venec. V foyerju HNK Zagreb pa bo Kulturno-prosvetno društvo Slovenski dom iz Zagreba dan kasneje odprlo razstavo Jože Gostič - ob 10. obletnici Gostičevih dni.

Opera HNK Zagreb bo pevcu jutri posvetila obnovo predstavo Ri-

JOŽE GOSTIČ

goletto Giuseppeja Verdija, ob zboru in orkestru bodo nastopili španski tenorist Carlos Cosias, eden vodilnih svetovnih verdijanskih baritonistov Željko Lucić, sopranistka Margareta Klobočar, basist Luciano Batinić in drugi. V soboto se bo umetniške poti prvaka ljubljanske, zagrebške in dunajske državne opere ponovno spomnilo društvo Consortium musicum. Društveni zbor in orkester bosta z zborovodjem Mirkom Cudermanom v Slovenski filharmoniji izvedla skladbe Georga Friedricha Händla in Josepha Haydna in tako počastila še njuni letošnji obletnici.

Gostičevi dnevi, ki jih vsa leta med drugim organizirajo Kulturno društvo Jože Gostič Homec, SNG Opera in balet Ljubljana ter Opera HNK Zagreb, se bodo tudi letos v nedeljo sklenili v SNG Maribor z Verdijevo opero La Traviata.

PADOVA - V soboto odkritje spominske plošče v Chiesanuovi

Spomin na taborišče

Tam je bilo zaprtih veliko Slovencev, katerim je pomagal pater Placido Cortese s sodelavci

PADOVA - V soboto bodo v Padovi odkrili spominsko obeležje pred vojašnico Romagnoli v predmestju Chiesanuova. Tam je bilo od poletja 1942 do jeseni 1943 italijansko koncentracijsko taborišče za moške civiliste. V njem se je zvrstilo kakih 10.000 internirancev, večinoma Slovencev, ki so jih pripeljali iz zasedenih krajev ali, že povsem izmučene, iz drugih taborišč.

Umrlo jih je 72, kar je znatno manj kot po drugih taboriščih. Za to pa ima zaslugu tudi obsežna dobrodelna akcija v korist internirancev, katere osrednje gibalo je bil minoritski duhovnik iz Padove pater Placido Cortese s sodelavci.

P. Cortese je tudi pozneje nadaljeval s pomočjo preganjanim in nasprotnikom trinoštva in je padel kot žrtev nemškega okupatorja, saj je novembra 1944 podlegel mučenju na tržaškem sedežu gestapa. Njegov lik je postal v zadnjih letih znan, ker je Cerkev sprožila postopek za njegovo beatifikacijo.

Ta konec tedna se ga bo spomnila občinska uprava v Padovi. Jutri ob 17. uri bo v dvorani Sala degli Anziani v občinski palači Moroni krajši posvet o vlogi padovanske Cerkve v drugi svetovni vojni. Predaval bo prof. Pierantonio Gios, o Corteseju pa bosta spregovorila p. Apollonio Tottoli in časnikar Ivo Jevnikar.

V soboto se bodo svečanosti preselile v Chiesanuovo, kjer bodo ob 10. uri v kinu Esperia šolski mladini predstavili dokumentarec Pogum molka, ki ga je o p. Corteseju posnel Paolo Damosso. Uvedla ga bosta dr. Franco Biasia in rektor padovanskega svetišča Neznane interniranca Alberto Celegghin. O delu za pomoč internirancem bo pričala takratna študentka medicine v Padovi in Cortesejeva sodelavka dr. Majda Mazovec iz Ljubljane. Opoldne bo v vojašnici Romagnoli, v kateri je bilo taborišče, slovesno dviganje zastave, čemur bo sledilo odkritje obeležja v spomin na p. Corteseja in internirance.

Za omenjene slovesnosti sta p. Apollonio Tottoli in Ivo

Jevnikar uredila tudi zanimivo knjižico s sestavki in dokumenti tako o taborišču kot o p. Corteseju.

KRIZA - Jutri naj bi ga odobril medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (CIPE)

Vlada pripravlja investicijski načrt za premostitev krize

Po kritikah sindikatov vlada ustavila načrt o višanju upokojitvene starosti žensk

RIM - Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (CIPE) bo jutri odobril nov investicijski načrt za infrastrukturo, ki naj bi pomagal premostiti vse hujšo gospodarsko krizo. O tem je tekla beseda na včerajšnjem srečanju med vlado in socialnimi partnerji. Vlado je poleg podtajnika Giannija Letta zastopalo 7 ministrov, na drugi strani pa so bili predstavniki 37 sindikalnih in delodajalskih organizacij.

Minister za infrastrukturo Altero Matteoli je pojasnil, da vlada namerava v prihodnjih 6 mesecih prijeti javna dela v skupni vrednosti 16,6 milijarde evrov. Socialne partnerje je pozval, naj prispevajo predloge in sugestije o prioritetah, bodisi ekonomske kot socialne narave.

Vse več znakov kaže, da je kriza medtem že resno načela gospodarski sistem. To prihaja od izraza tudi v podatkih o vse večjem seganju po socialnih blažilcih. Pokojninski zavod INPS je včeraj objavil, da je bil vpis v redno dopolnilno blagajno v industriji letošnjega februarja za 553,17% višji kot februarja 2008. Če bi vzeli v poštev podatke za prva dva meseca, pa je bil vpis v dopolnilno blagajno za 443,26% višji kot pred letom dni.

Medtem so včeraj sindikati odločno negativno ocenili vladni načrt o postopnem višanju starostne meje za upokojitve žensk, zaposlenih v državnih službah, s sedanjih 60 na 65 let. Voditelj sindikalne zveze CISL Raffaele Bonanni je dejal, da je namera diskriminatorna, saj dela razliko med zaposlenimi v javnem in v zasebnem sektorju, poleg tega pa je poudaril, da se vlada ni posvetovala s sindikalnimi organizacijami. Ob to dejstvo se je kritično obrazil tudi voditelj sindikalne zveze CGIL Guglielmo Epifani, ki je sicer poudaril, da bi z uresničitvijo vladnega načrta ženske plačale nesporejmljivo ceno v sedanji krizi. Bonanni in Epifani sta dejala, da bi morala vlada raje razmišljati o prostovoljnem podaljšanju delovne dobe žensk.

Vse te kritike niso bile zaman. Minister za delo Maurizio Sacconi je včeraj dejal, da vlada ni v resnici še ničesar sklenila in da vsekakor ni poslala še nobenega osnutka Evropski komisiji v predhodno preučitev, kot je bilo objavljeno v torek. Sacconi je pristavil, da bo vlada zadevo v kratkem obravnavala in da se bo vsekakor posvetovala s sindikati, preden bo sprejela kakršno koli odločitev.

Na to se je odzval voditelj Demokratske stranke Dario Franceschini. »Vlada ni resna,« je dejal. »Kako je mogoče na tak način obravnavati tako občutljivo zadevo, kot je upokojitvena starost,« se je polemično vprašal.

Udeleženci včerajšnjega srečanja med vlado in socialnimi partnerji v Palači Chigi

ANSA

BIOLOŠKA OPOROKA

V senatu novi poskusi dialoga

RIM - Kot kaže, se vse bolj krepijo poskusi, da bi zmanjšali razdaljo med nasprotujočimi si stališči okrog biološke oporoke. Podpisnik zakonskega predloga vladne večine Raffaele Calabrò je včeraj vložil dva popravka k svojemu besedilu. Z enim je predlagal, da bi se v primeru bližnje smrti zdravnik smel odpovedal uporabi »izrednih in nesorazmernih zdravniških ukrepov, ki bi bili neučinkoviti ali tehnično neprimerni spričo kliničnega stanja pacienta oziroma z vidika cilja zdravljenja«.

Z drugim amandmajem pa je Calabrò predlagal, da naj bi pacient smel izraziti svoje želje glede lastnega konca življenja ne le notarju, ampak tudi svojemu zdravniku, ki bi vsekakor moral poskrbeti, da bi jih potem zabeležili v skupnem registru na ministrstvu za zdravstvo.

Načelnica skupine Demokratske stranke v senatni komisiji za zdravstvo Dorina Bianchi je dejala, da bo njena skupina vsekakor pazljivo preučila amandmaja. Manj navdušen pa je bil njen kolega Ignazio Marino, po oceni katerega naj bi šlo za formalni spremembi. Demokratska stranka je vsekakor sinoči vložila svoje podamandmaje. Danes bi se moralo pričeti glasovanje v komisiji, medtem ko naj bi zbornica začela obravnavo predvidoma 18. t. m.

LETALSKI PROMET - Aprila nove proge

Lufthansa: izziv Alitalii

Nove povezave Milana z Rimom, Barijem in Neapljem ter z osmimi evropskimi mesti

MILAN - Lufthansa Italia, hčersko podjetje nemške državne letalske družbe, je izzvala Alitalio. Aprila bo uvedla tri nove italijanske proge z milanskega letališča Malpensa, in sicer povezavo z rimskim Fiumicinom (4 leti dnevno), z Barijem (en let) in z Neapljem (dva leta). Tako je sporočil član upravnega sveta Lufthanse Karl Ulrich Garnadt, ki je zelo pozitivno ocenil dosedanje delovanje italijanske različice nemškega letalca. Od prvega aprila dalje bo družba povečala svojo prisotnost na milanskem letališču s skupno devetimi letali, to je tri več od prvotno predvidenih. Poleg treh državnih prog bo Lufthansa Italia povezala Milan še z osmimi evropskimi mesti, če se bo načrt obnesel, pa namerava uvesti tudi prekooceanske povezave.

Nemška letalska družba je zaprosila tudi za povezavo med drugim milanskim letališčem Linate s Fiumicinom (deset letov dnevno), a italijanske oblasti ji niso izdale potrebne dovoljenja.

SVET EVROPE

Italija ratificirala protokol o odpravi smrtne kazni

RIM - Italija je v torek ratificirala 13. protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, ki prepoveduje smrtno kazen v vseh okoliščinah, so sporočili iz Sveta Evrope. Omenjeni protokol je do sedaj ratificiralo 41 od 47 držav članic Sveta Evrope, medtem ko Latvija, Rusija, Azerbajdžan, Armenija, Poljska in Španija tega še niso storile.

Svet Evrope (SE) je imel odločilno vlogo v boju za odpravo smrtne kazni. Leta 1983 je bil sprejet 6. protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, ki ukinja smrtno kazen v mirnem obdobju in so ga ratificirale vse države članice SE razen Rusije. Ta je protokol sicer podpisala, ne pa tudi ratificirala, a vseeno od leta 1996 ne izvaja več smrtne kazni. Leta 2002 je bil nato sprejet še 13. protokol k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, ki izvrševanje smrtne kazni prepoveduje tako v mirnem obdobju kot v času vojn.

V Evropi se smrtna kazen sicer izvaja le še v Belorusiji, ki ni članica SE, na ozemlju držav članic SE pa od leta 1997 ni bila izvedena nobena usmrtnost. Svet Evrope opozarja, da je smrtna kazen kršitev temeljnih človekovih pravic, pravice do življenja in pravice, da človek ni podvržen krutemu, nečloveškemu ali ponižujočemu ravnanju. Poleg tega države članice SE menijo, da smrtna kazen od kaznivih dejanj ne odvrača nič učinkoviteje kot druge kazni, prav tako pa je nemogoče zagotoviti, da ne bi usmrtili nedolžnih ljudi.

LUCANIA

Najstarejša Evropejka dopolnila 113 let

POTENZA - Najstarejša Evropejka Lucia Lauria iz Pietrapertose je včeraj praznovala svoj 113. rojstni dan. Praznik je obeležila brez velikega hrupa v krogu svoje družine, ki pravi, da slavljenka nima nikakršnega recepta za visoko starost, pač pa ob podpori družine živi povsem običajno življenje.

Lauriajeva je najstarejša Italijanka postala 15. februarja, ko je izboljšala prejšnji italijanski rekord, ki je znašal 112 let in 346 dni. Italijanski rekord je sicer še vedno v lasti Virginie Dighero, ki je decembra 2005 umrla v starosti 114 let in štirih mesecev. Najstarejša ženska na svetu je po podatkih Gerontology Research Group Američanka Gertrude Baines, ki danes šteje 115 let.

Lauriajeva se je rodila 4. marca leta 1896 v majhni občini Pietrapertosa, kjer je preživela velik del svojega življenja. Nikoli je niso pestile zdravstvene težave, izjema je bila operacija žolčnika leta 1953. Kot je dejal župan omenjene občine Antonio Pasquale Stasi, gre za "zadržano žensko iz dobre družine". Ima šest vnukov in sedem pravnukov, od katerih trije živijo v ZDA.

RAZISKAVA

Italijani živijo vse manj zdravo

RIM - Italijani živijo vse manj zdravo. Po podatkih iz poročila Nacionalnega observatorija zdravja so namreč Italijani vse bolj debeli, kadijo, se zelo malo ukvarjajo s športom in uživajo veliko alkohola.

V Italiji je 12 milijonov kadilcev, od tega največ moških na jugu države. Povprečen Italijan prvo cigareto prižge pri 16. letih. 35 odstotkov Italijanov, dva odstotka več kot leta 2005, ima po podatkih Nacionalnega observatorija zdravja prekomerno telesno težo, deset odstotkov pa se jih spopriema z debelostjo. Največ Italijanov z neustrezno telesno težo živi na jugu države, predvsem v deželah Basilicata in Kampanija. Le 20,5 odstotka Italijanov se redno ukvarja s športom, narašča pa število tistih, ki prekomerno posegajo po sladkarijah, nezdravih prigrizkih in alkoholu. (STA)

SPORNI GINEKOLOG

Antinori trdi, da je kloniral tri otroke

SEVERINO ANTINORI

Škega kloniranja sem pomagal pri rojstvu treh otrok. Gre za dva fantka in eno deklico, ki so danes stari devet let. Rodili so se zdravi in takšni so še danes,« je dejal Antinori, ki je postal medijsko znan leta 1994, ko je 63-letni ženski omogočil umetno oploditev in porod. Podrobnosti o kloniranju treh otrok Antinori ni želel razkriti, saj mora, kot je dejal, spoštovati zasebnost njihovih družin. Dodal je le, da uporabljena metoda pomeni »izpopolnitev« tehnike, uporabljene pri kloniranju ovce Dolly leta 1996. Potem ko ga je novinar spomnil, da je kloniranje v Italiji strogo prepovedano, je ginekolog zatrdil, da sam raje kot o kloniranju govori o »inovativnih terapijah« ali »genetskem reprogramiranju«.

Pred dvema tednoma je Antinori presenetil z zagotovitvijo, da bo 40-letni Italijanki pomagal spočiti otroka s 35-letnim možem, ki je v komi. Gre za prvi tak primer v Italiji.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

GOSPODARSTVO - Napoved pristojnega odbornika Violina

Dežela pripravlja ukrepe za tržaško kmetijstvo

Svetnik Gabrovec opozoril upravo FJK na problem priznanja vina prosekara in tudi na vlogo Proseka

Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino obljublja ukrepe za razvoj tržaškega kmetijstva in posebno vinogradništva

Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino je včeraj v sklopu t.i. aktualnih vprašanj odgovoril na vprašanje deželnega svetnika Slovenske skupnosti Igorja Gabrovca v zvezi s postopkom za priznanje vina z zaščitnim poreklom DOC Prosecco. To poreklo zgodovinsko izhaja prav iz vasi Prosek in je bilo že od 16. in 17. stoletja dalje znano kot vino prosekara. Vino so pridelovali iz trt, ki so jih naši predniki gojili na terasastih vinogradih nad Tržaškim zalivom in so danes poznane tudi kot Glera.

»Kraški vinogradniki ne nasprotujejo načrtu, so pa deželni upravi FJK postavili nekaj jasnih pogojev, ki jih slednja mora resno upoštevati,« je v svojem posegu ponovno poudaril Gabrovec. Obrazložil je zahtevo, da v zameno za tržno izkoriščanje bogate proseške znamke, ki je danes v Venetu in Furlaniji vredna skoraj 100 milijonov steklenic letno, Dežela in država omogočita načrtovanje in financiranje obnove nekdanjih obdelanih površin na kraških obronkih nad morjem.

»Prav tako kmetovalci in vinogradniki na Tržaškem pričakujejo, da bo Dežela omejila negativne posledice zaradi določitve zaščitnih območij (t.i. SIC-ZPS). Prvi korak v to smer je vsekakor birokratska poenostavitev vseh postopkov in takojšnje sprejetje upravnega načrta za zaščitena območja, ki se že leta vleče in s

tem podjetne kmetovalce spravlja v obup,« je včeraj v deželnem parlamentu še dejal svetnik Gabrovec.

Deželni odbornik za kmetijstvo Violino (Severna liga) je v svojem izjavanju potrdil strateško usmeritev deželne uprave, da skupaj z Venetom že v prihodnjih mesecih zaključijo postopek pri Italijanskem odboru za priznanje zaščitnih porekel. Temu se politično upira deželna uprava Piemonta, na katero zelo močno pritiskajo tamkajšnji vinarski lobiji. Zato je potrebno pohiteti. »Deželna uprava pa bo že na prihodnji seji odbora na moj predlog sprejela sklep, ki bo določil osnovne smernice za konkretne normativne in finančne posege v korist kmetijstva na Tržaškem,« je svoj odgovor na Gabrovčev vprašanje z vendarle otipljivo obvezo zaključil odbornik Violino.

Stališče deželnega odbornika za kmetijstvo prihaja dan po tiskovni konferenci Konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vin Kras. Konzorcij je spet zahteval, naj penina prosekara dobi svoj uradni domil na Proseku.

KROMA

PREFEKTURA - Ob 8. marcu

Za pravice žensk

Giuliana Perrotta na čelu deželnega odbora enakih možnosti

Notranje ministrstvo je namestnico deželnega prefekta Giuliano Perrotta pred nedavnim imenovalo za predsednico deželnega odbora enakih možnosti. Na včerajšnjem, prvem srečanju odbora je beseda tekla predvsem o bližajočem se prazniku 8. marca. Gre za dodatno priložnost za tehten razmislek o položaju ženske v današnji družbi in o potrebi po spodbujanju takih akcij, ki bi zagotavljale aktivno in enakovredno sodelovanje žensk v političnih, gospodarskih in administrativnih ustanovah na državni ravni. Odbor namerava v kratkem prirediti soočanje med raznimi združenji enakih možnosti, ki delujejo v okviru deželnih javnih ustanov.

Neločljive prijateljice v okviru Pomladi žensk

V okviru tridnevne pobude ob prazniku žensk Pomlad žensk, ki jo prireja tržaška pokrajina, velja ob številnih okroglih mizah in debatah opozoriti na nedeljsko gledališko predstavo Neločljive prijateljice indijske pisateljice Laile Wadia. Ob 20.30 bodo na oder gledališča v svetoivanskem parku (Ul. Weiss 13) stopile priseljenke iz Kitajske, Bangladeša, Argentine in Bosne, ki bodo v režiji Sabine Morena uprizorile komedijo. Gre za zgodbo štirih prijateljic, ki se učijo italijanščine in se borijo proti deložaciji. Predstava uprizarja globoko človeškost in razvija tematično integracijo in medkulturnega dialoga.

Dan žena v Podlonjerju

V Ljudskem domu Jure Canciani v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) bodo v soboto ob 20. uri praznovali mednarodni dan žena s posebno gostjo - predstavnicu sindikata Cgil Maddaleno Antonini. Poskrbljeno pa bo tudi za večerjo (predhodne rezervacije sprejemajo na tel.040/572114) in glasbo z Mauroom Mannijem.

Spomini partizanke M. Šuligoj v Gropadi

KD Skala-Gropada, KD Slovan-Padriče in pokrajinski VZPI-ANPI vabijo v nedeljo ob 17.30 v prostore KD Skala v Gropadi na predstavitve knjige Spomini partizanke Marije Šuligoj iz Volčje Drage. Ob prisotnosti avtorice bo knjigo predstavil pokrajinski podpredsednik VZPI-ANPI Roberto Birs. Sodeloval bo moški pevski zbor Slovan.

8. marec v Križu

V nedeljo bo ob 18. uri v društvenih prostorih doma A.Sirka v Križu praznovanje dneva žena v priredbi SKD Vesna in kriške sekcije VZPI-ANPI Evald Antončič-Stojan, ki sta si zamislili zabavni in razvedrilni večer. Večer je namenjen ženskam vseh starosti, vaščankam in ne samo, ki želijo preživeti prijeten večer v družbi in glasbi. V društvu bo namreč nastopala glasbena skupina, na voljo pa bo tudi prigrizek.

Mimoze in slaščice za Svetoivančanke

Namesto tradicionalnega praznika včlanjevanja in praznovanja dne žena bo rajonski odbor Sindikata upokojencev Italije Cgil za Sv. Ivan (Ul. S. Cilino 44/A) v ponedeljek od 9. do 12. ure, priredil svojevrstno razdeljevanje mimoz in slaščic vsem ženskam. Svetoivanski odbor sporoča obenem, da bo ves teden od 9. do 12. ure na razpolago vsem državljanom za pogovor o problemih, ki tarejo naš rajon.

0 slikarkah 17. stoletja

Ob mednarodnem dnevu žena bo v ponedeljek ob 17. uri v prostorih državne knjižnice na Trgu Papa Giovannni XXIII 6 srečanje o slikarkah 17. stoletja. Spomin nanje bo obudila umetnostna strokovnjakinja Fabienne Mizrahi.

ZAHODNI KRAS - Polžje odzivanje mestne uprave na resolucijo rajonskega sveta

Čakajoč (že dve leti) na oglasne table

Tržaška občina je drugod namestila lesene table, po oceni gradbene komisije, pa morajo biti v vaseh zahodnega Krasa oglasne table kovinske

Lesena oglasna tabla, ki jo je dala tržaška občinska uprava namestiti pri Banih

Na tržaški občini desna roka dela eno, leva pa drugo. Tako je mogoče trditi ob primeru tabel z oglasnimi deskami, za katere sta že pred leti zaprosila zahodnokraški in vzhodnokraški rajonski svet. Vprašala sta, naj občina namesti v nekaterih vaseh lesene oglasne table, kot jih je v prejšnjih letih že namestila drugod po Krasu. Odgovorjeno jima je bilo, da lesene strukture niso primerne in da morajo biti table kovinske.

Na Zahodnem Krasu je rajonski svet že pred leti nekajkrat razpravljal o namestitvi oglasnih tabel po nekaterih vaseh. Razlog je bil preprost: table naj bi služile za posredovanje sporočil o dejavnostih rajonskega sveta, o njegovih pobudah, pa tudi o delovanju kulturnih in športnih društev iz posameznih krajev in o raznih neprofitnih prireditvah. Nadalje naj bi na oglasnih tablah objavili tudi sporočila verskega in političnega značaja, ki se nanašajo na dejavnosti na vaškem območju.

Marca 2007 je rajonski svet odobril resolucijo, v kateri je uradno pozval tržaško občinsko upravo, naj poskrbi za namestitev oglasnih tabel. V dokumentu so omenjene lokacije v središčih Kontovela, Križa, Proseka in Naselja S. Nazario.

Tovrstne table za tržaško občino ne bi bile novost. Dipiazzova uprava jih je na območju za-

hodnokraškega rajona že postavila, in sicer ob kontovelski Mlaki in ob vodnjaku ob cesti, ki pelje od Mlake proti Skdjancu. Vse so lesene.

Prav tako lesene so table, ki jih je občinska uprava namestila ob preureditvi Napoleonske ceste pri Obelisku in ob ureditvi kolesarske steze od Obeliska do jame Labodnice pri Trebčah, in sicer pri Banih in nedaleč od jame Labodnice. Podobno tablo je postavila tudi sredi Gropade. Takrat so občinski tehniki očitno smatrali, da se lesene strukture povsem ujemajo s kraškim pejzažem.

Septembra lani, poldrugo leto po odobreni resoluciji, je predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Bruno Rupel pisal občinskim uradom in vprašal, kdaj namerava občina namestiti nove oglasne table.

Dober mesec kasneje - to je več kot poldrugo leto po odobritvi resolucije! - je prejel odgovor: občinska gradbena komisija je izrekla negativno mnenje o »tipologiji lesenih tabel«. Komisija je bila mnenja, da »morajo biti v kraških vaseh nameščene kovinske table«.

Odgovor je presenetljiv. Ob njem se zastavlja vprašanje: zakaj pa je občinska uprava drugod dala namestiti lesene oglasne table?

M.K.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO - Prvo iz niza predavanj, posvečenih slovenskemu pravopisu

Večina pravopisnih pravil drži, zgrešeno pa je zapisati slabosti

Dvajsetim tečajnikom predava dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša

Večina pravil v Slovenskem pravopisu drži, prav je tudi, da je pravopis malo bolj konservativen, mora pa zasledovati rabo. Ko pride do sprememb, pa ima pravopis še vedno po inerciji veliko moč, vendar je zgrešeno, da zapiše nekaj, kar se čez čas izkaže za slabost. Tako je dejal dr. Peter Weiss, višji znanstveni sodelavec na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti, na včerajšnjem prvem predavanju iz niza Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm, posvečenega problematiki pravopisa, a tudi drugim aktualnim vprašanjem slovenskega jezika. Odbor Slavističnega društva si je zamislil štiri dve uri trajajoča predavanja, ki bodo potekala ob sredah popoldne v razstavnici dvorani Narodnega doma v Trstu (poleg včerajšnjega bodo srečanja še 11. in 25. marca ter 1. aprila), kot že rečeno pa bodo posvečena slovenskemu pravopisu in njegovim pravilom, ki so podvržena različnim spremembam, večkrat pa imamo prav Slovenci v Italiji o njih nejasno predstavo, saj smo pod vplivom italijanskega pravopisa.

Udeležencem (na predavanja se je prijavilo kakih dvajset slušateljev, večinoma šolnikov oz. šolnic) je predavatelj uvodoma predstavila predsednica Slavističnega društva Vera Tuta Ban, nato je dr. Weiss šel k stvari. Na včerajšnjem prvem srečanju so obravnavali problematiko velikih in malih začetnic in črk ter primerov, v katerih jih rabimo (npr. pri premem govoru, lastnih imenih, nepravilnih imenih, osebnih imenih, stvarnih imenih, izrazih posebnega spoštovanja, pridevnikih iz lastnih imen, kraticah idr.). Kot že rečeno, večina pravopisnih pravil drži, postavlja pa se tudi potreba po izboljšanju v tistih primerih, kjer se za to pojavi potreba. Na naslednjem srečanju, ki bo prihodnje sredo, pa se bodo posvetili sklanjanju besed iz tujih jezikov. V naši javnosti npr. že nekaj časa poteka razprava, v kateri je soudeležen tudi naš dnevnik, o judovskem samostalniku šoaš oz. šoa, kjer je po mnenju dr. Weissa razvidno, da je treba besede iz drugih jezikov prilagoditi našemu sistemu, npr. s prestavitvijo naglasa, da se tako omogoči sklanjanje. Temi zadnjih dveh srečanj pa bosta določeni tudi na sugestijo udeležencev. (iž)

Predavatelj je predstavila predsednica Slavističnega društva Vera Tuta Ban

KROMA

POLEMIKA - Pojasnilo tajnika Slovenske skupnosti

Močnik: Lacota si je vse izmislil »Manjšina z Lokvijo nima nič«

»Predsednika Unije Istranov Massimiliano Lacoto poznam zelo obrobno, z njim pa gotovo nisem nikoli sklepal nobenih dogovorov o medsebojnem nenapadanju ali drugih zadevah.« Pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Peter Močnik odločno zavrača besede predsednika ezulskega združenja ob robu torkove skupščine na Pomorski postaji. Lacota enostavno laže, pravi Močnik, ki bo v prihodnjih dneh objavil svoje stališče o dogodkih v Lokvi. Slovenska skupnost je svoja gledanja o tukajšnji polpretekli zgodovini večkrat javno predstavila in utemeljila.

Močnik v sozvočju z deželnim vodstvom svoje stranke ponavlja, da je bila pobuda Unije Istranov v Lokvi dobro premišljena provokacija. »Lacota naj v zadevo nikakor ne vpleta slovenske manjšine,« dodaja

Močnik, ki so ga udeleženci srečanja na Pomorski postaji hrupno izzvižgali, ko ga je Lacota omenil. Razjezile so jih Močnikove besede o predsedniku republike Giorgiu Napolitanu in dnevu spomina na fojbe in eksodus Italijanov iz Istre, ki jih je Piccolo - tako tajnik SSK - pomanjkljivo posredoval bralcem. Močnikova misel se glasi: Obžalujem, da na proslavi 10. februarja predsednik republike podeljuje priznanja potomcem tudi vojnih zločincev.

Polemikam o Lokvi ni videti konca in zadeva bo, kot kaže, odmevala tudi v evropskem parlamentu. V obrambo Unije Istranov sta stopila neofašistična stranka Fiamma tricolore z evropskim poslancem Luca Romagnolijem in Nacionalno zaveznitvo z evroposlanko Roberto Angelilli.

Romagnoli v svojem poslanem vprašanju piše, da so bili nekateri »protidemonstranti« v Lokvi pijani in oboroženi s palicami in železnimi drogovi. Na njihovi strani, dodaja skrajni desničar, je bilo tudi predstavništvo slovenske manjšine iz Trsta. Romagnoli pravi, da bi se morala Slovenija opravičiti za početje svojih državljanov v Lokvi.

Angelillijeva v svojem vprašanju govori o nestrpnosti in celo o rasnem sovraštvu proti ezulom. Poslanka NZ je kritična do slovenske policije, ki je sicer priznala zakonitost pobude Unije Istranov, ni pa omogočila, da bi lahko »romarji« iz Trsta položili šopek cvetja na fojbo Golobivnica. Evropska komisija bi morala po mnenju italijanske desničarke zahtevati od Slovenije nujna pojasnila o poteku dogajanj.

Težave v Barkovljah zaradi olja na cesti

Širok madež olja na cesti je povzročil preglavico marsikateremu vozniku, ki je včeraj dopoldne šel mimo Barkovelj. Neznano vozilo, ki je bilo po vsej verjetnosti tovornjak in je peljalo v smeri proti Grljanu, je namreč pri borovem gozdiču okrog 10. ure izgubilo veliko količino olja. Posegli so mestni redarji in osebje družbe Acegas-Aps, ki so se lotili čiščenja cestišča. Za avtomobile je dalj časa veljala dvo-smerna izmenična vožnja po enem pasu. Drugi pas so ponovno odprli za promet ob 15.30.

Jutri protest sindikatov za pravico do stavke

Deželni osnovni sindikati uslužbencev javnih prevozov Rdb, Cobas in SdL bodo jutri pred prefekturo na Velikem trgu ob 16.30 priredili protestni shod za obrambo pravice do stavke, ki jo jamči ustava. Protest bo na državni ravni in v številnih italijanskih mestih, glavna demonstracija pa bo v Rimu. Sindikati s tem v zvezi napovedujejo državno demonstracijo, ki bo v Rimu 28. marca, in splošno stavko, ki bo 23. aprila.

Slikar D'Ambrosio bo danes podaril sliko odboru za morski park

V dvorani Umberto Veruda v palači Costanzi (Trg Piccola št. 2) bo slikar Roberto D'Ambrosio danes ob 10.45 simbolično podaril sliko odboru za morski park, ki mu predseduje Michela Angelini. V dvorani, v kateri je tudi razstava »Roberto D'Ambrosio, 40 let dejavnosti«, bo ob tej priložnosti tudi tiskovna konferenca odbora, na kateri bosta govorila občinski odbornik Paolo Rovis in predsednik Antonio Paoletti.

Častna diploma Ottu Pfersmannu

V glavni dvorani tržaške univerze bodo danes ob 11.30 podelili častno diplomu Ottu Pfersmannu, ki danes uči na pariški Sorboni. Podelitev častne diplome bo v okviru praznovanj 70. obletnice ustanovitve fakultete za politične vede. Na sporedu bo tudi koncert, ki ga bodo priredili ob 15. uri v sodelovanju s konservatorijem Tartini, s finančnim prispevkom Fundacije CRTrieste in pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije-Juljske krajine.

EZULI - Predlog Parlamentarna komisija za odškodnino

Ustanovitev parlamentarne komisije za priznanje odškodnine istrskim beguncem je po mnenju nekaterih parlamentarcev desne in leve sredine pravi način, da se dokončno reši to vprašanje. Predlog so iznesli poslanci Roberto Antonione (Ljudstvo svobode), Carlo Monai (Italija vrednot), Ettore Rosato ter Alessandro Maran (oba Demokratska stranka) na srečanju s skoraj vsemi ezulskimi organizacijami, ki je bilo pred nedavnim na prefekturi. Na sestanku, ki je bil za zaprtimi vrati, ni bilo predsednika Unije Istranov Massimiliana Lacote, ker »nisem prejel nobene dokumentacije in se srečanja iz poklicnih razlogov nisem mogel udeležiti« ter predstavnikov »svobodne občine Pulj«. Pobudo parlamentarcev so pozitivno ocenili Enzo Codarin, Lorenzo Rovis in Renzo De'Vidovich.

PROSEK - Obnovitvena dela Kulturnega doma

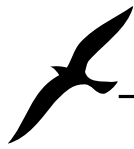
Za pomoč bodo zaprosili vaščane

Odborniki Zadruga Prosek Kontovel v soboto, 7. in v nedeljo, 8. marca bodo pobirali prispevke - Odrtje mogoče letos

Kulturni dom na Proseku je že sedmo leto zapored zaprt zaradi obnovitvenih del. Predvsem pomanjkanje finančnih sredstev je upočasnilo preureditev notranjih in zunanjih prostorov kulturnega središča, ki so ga uporabljale vse vaške organizacije. Zadruga Prosek Kontovel, ki vodi obnovitev doma, je sicer dobila nekaj prispevkov (nazadnje s strani Jugarjev s Kontovela), pričakuje pa še odgovore s strani drugih ustanov. »Plačila nekaterih del moramo namreč še poravnati, obenem pa potrebujemo nekaj finančnih sredstev za sprotne manjša popravila, ki še manjkajo,« je pojasnil predsednik Zadruga Žarko Bukavec. Prav zato bodo odborniki v soboto, 7. in nedeljo 8. marca zaprosili za denarni prispevek tudi vaščane: »Usoda kulturnega doma je najbrž vsem vaščanom zelo pri srcu. Zato se bomo za pomoč obrnili tudi do njih,« je še dodal Bukavec. Kdaj bo uradna otvoritev Kulturnega doma, še ni znano. Mogoče že v letošnjem letu. Do konca marca bodo zaključili dela na pročelju, potrebna pa obnovitev pločnika pred Kulturnim domom, električna napeljava pa potrebuje še nekaj popravil.

Pri obnovitvenih delih so pomagali tudi vaščani (arhivski posnetek)

NARODNI DOM - Predstavili knjigo Bojana Pavletiča Vrhovi v megli

Gore so skupni imenovalec, a razmišljanja gredo preko gora

O knjigi so med drugim govorili Marinka Pertot, Lida Turk in Lojze Abram

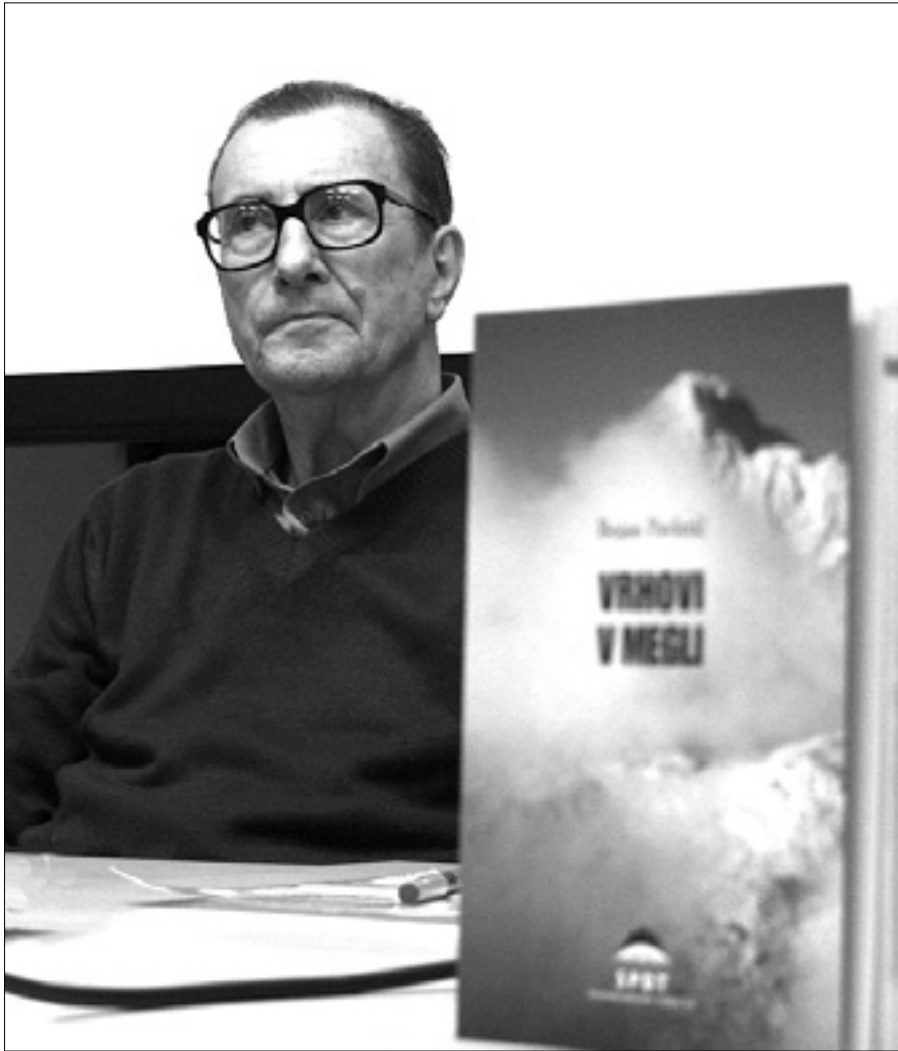
»O polpretekli zgodovini je mnogo gradiva, toda malo zapisov je ljudi, ki so jo pomembno zaznamovali. Osebnost sem mnogo obsojencev, tudi na smrtno kazen, spoznal in se mi je zato zdelo prav, da se zapiše tudi njihovo drugo plat.« To je bil za Bojana Pavletiča »enostaven« vzgib za objavo knjige Vrhovi v megli, ki jo je pred kratkim izdalo Slovensko planinsko društvo Trst in v kateri v osmih poglavjih opisuje nekatere gorske izlete. Ti so povezani s sopotniki, ki so tako ali drugače zaznamovali predvojni in medvojni upor primorskih Slovencev proti fašističnemu raznarodovanju, pa tudi poveljni obdobje.

Pavletičevo zadnje delo so predstavili sinoči v Narodnem domu in ob udeležbi avtorja o knjigi med drugim govorili predsednica SPDT Marinka Pertot, podpredsednica Narodne in študijske knjižnice Lida Turk ter urednik Lojze Abram. V polni dvorani so bili tudi sorodniki nekaterih izmed protagonistov Pavletičeve knjige. V njej bomo ob sprehodu čez Mojstrovko, Kanin ali Nanos naleteli na Frančka Kavsa, Zorka Jelinčiča, Dorčeta Sardoča, Alojza Dolharja, Sonjo Mašero in Ivana Rudolfa.

Na srečanju je v polni dvorani vsebino knjige podrobno poglobila Lida Turk, medtem ko je Marinka Pertot razložila, kako je ta nastala. Pavletič ji je lani izročil nekaj zapisov in izrazil željo, da jih SPDT zbere v knjigi. Turkova je to takoj predlagala glavnemu odboru, izdaja knjige pa nam je bila v posebno čast, je povedala. Gore so skupni imenovalec, toda razmišljanja v knjigi gredo preko gora, je poudarila Turkova in spomnila na Pavletičeva mlada leta, ko se je razdaljal v mladinskem odseku. Še zlasti je bil Pavletič aktiven v smučarskem odseku in leta 1952 postal med drugim prvi slovenski smučarski učitelj. V novi knjigi spominov iz časov planinskega pohajkovanja je Pavletič zajel bistveno plat notranjih, morda skritih, zatajenih, a tudi zagrenjenih izpovedi planinskih sogovornikov, kot je v spremni besedi povedal Abram. Njegove pripovedi o polpretekli zgodovini so zato pomemben doprinos, ki sili ljudi in še zlasti mlade k razkrivanju resnice, ovrednotenju in priznanju v knjigi opisanih osebnosti. (ag)

Bojan Pavletič in njegova zadnja knjiga Vrhovi v megli

KROMA

DSI - Ponedeljkom večer posvečen Benečiji ob 70-letnici izida Kaplana Martina Čedermaca

Čedermace čaka še veliko dela

Srečanje ob ponatisu Bevkovega romana in knjigi Mire Cenčič Beneška Slovenija in njeni Čedermaci, ki ju je izdalo društvo TIGR

Z leve: predsednik društva TIGR Marjan Bevk, avtorica Mira Cenčič in urednik časopisa Dom Giorgio Banchig

KROMA

Ponedeljkov večer v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu je bil tokrat posvečen Benečiji. V počastitev 70-letnice izida Bevkovega Kaplana Martina Čedermaca je lani društvo TIGR izdalo dve zanimivi in informativni publikaciji, in sicer ponatis samega romana, v kateri je tudi kratek esej Borisa Pahorja ter knjigo Beneška Slovenija in njeni Čedermaci dr. Mire Cenčič.

Knjigi pa sta bili pravzaprav pretveza za predstavitev polpretekle zgodovine Slovencev v Benečiji. Podobne predstavitev so se v preteklih mesecih odvijale na različnih krajih Slovenije in Italije.

Po violinskem uvodu in pozdravnih besedah predsednika DSI Sergija Pahorja, je spregovoril Marjan Bevk, in sicer kot sin avtorja knjige Kaplan Martin Čedermac in kot predsednik društva TIGR. V svojem prispevku je izpostavil zgodovinsko ozadje nastanka

romana, in sicer na podlagi biografskih podatkov očeta. France Bevk se je v 30. letih preteklega stoletja pomaknil iz Ljubljane v Gorico, od koder je od blizu lahko sledil dogajanju in trpljenju slovenskega naroda na Primorskem. Prav na Goriškem je slišal o preganjanju in težkih razmerah v Benečiji. V Benečijo se je tudi sam večkrat podal, in sicer kljub dejstvu, da je bilo to za tedanji čas zelo nevarno.

V Benečiji je Bevk spoznal celo vrsto slovenskih duhovnikov, ki so se ponosno borili za ohranjanje jezika. Knjiga je nastala kot odgovor na prepoved rabe slovenskega jezika in petja v beneških cerkvah. Nastala je v obdobju med letoma 1937 in 1938, ko je izšla pri Slovenski Matici pod psevdonimom Pavle Sedmak. Že isti dan izida se je knjiga znašla na mizi italijanskega ambasadorja, malo zatem pa je po »običajnih« tigrovskih poteh prišla,

skupaj z drugimi knjigami, preko Avstrije in Trbiža tudi do beneških dolin.

O Čedermacih pa je spregovorila dr. Mira Cenčič, ki je v posebni študij analizirala strukturo in pomen slovenske duhovščine v Benečiji. Cenčičeva je izpostavila, da je v Bevkovi knjigi ponačena stiska celotne slovenske duhovščine v Benečiji. Zgodba Čedermaca je pravzaprav lepljenka dogodkov, ki so se zgodili številnim resničnim Čedermacem.

Slovenski duhovniki v Benečiji, točneje v nadiških dolinah, so bili tako tvorci kot branitelji slovenskega jezika. To je uspevalo ne nazadnje zaradi prakse, da so iz omenjenih dolin namenjali duhovniškemu poklicu mlade fante, ki so tako naprej lahko službovali v rojstni skupnosti. Poleg verske skupnosti je bila močna tudi sama skupnost duhovščine. Po zgledu Zbora svečnikov sv. Pavla so v Benečiji sku-

šali ustanoviti podobno organizacijo posvečeno sv. Marku, a ni uspelo. Obdobje fašizma je za slovensko duhovščino v Benečiji pomenil dvojni udarec, in sicer po eni strani s strani posvetne oblasti, ki je vsako obliko slovenščine označeval s panslavizmom, po drugi strani pa se je istočasno na cerkveni ravni pojavil pritisk proti tradicionalnim obredom, ki so bili značilni za Benečijo. V tem času so začeli tudi s premeščanjem slovenskih duhovnikov v Furlanijo in furlanskih v Benečijo. Pregačanje in napetosti pa so se nadaljevale še po koncu vojne.

Giorgio Banchig, odgovorni urednik Doma, je svoj poseg začel z ugotovitvijo, da se Čedermac ni rodil leta 1938, ampak že leta 1866, ko se je pravzaprav začela vojna slovenskemu jeziku v Benečiji. Čedermac je za Banchiga prišpoda kolektivnega lika, ki sega od 19. stoletja do današnjih dni. Tisto, kar združuje na prvi pogled različne zgodovinske okoliščine, pa je skrb in ljubezen do materinščine. Že leta 1904 je 23 duhovnikov špeterske dekanije poslalo pismo videmskemu nadškofu proti očitkom panslavizma, v pismu pa so izpostavili med drugim še misel, da »je po veri našemu narodu najbolj pri srcu naš jezik in da ga bomo tem bolj ljubili in bomo pripravljeni na kakršnokoli žrtev zanj, čim bolj bo preganjan.« Banchig je nadalje naznanil, da bodo v počastitev 50. obletnice smrti duhovnika Antona Kufola izdali italijanski prevod Bevkove knjige, ki bo tako postala dostopna tudi italijanskim bralcem.

Na večeru se je z branjem Trnkovega odlomka predstavila tudi študentka prevajalstva Sara Simoncig, ki je pred leti obiskovala dvojezično šolo v Špetru. Kljub temu, da je danes slovensko šolstvo v Benečiji dejstvo, pa prihajajo vedno znova v javnost izjave, da slovenščina ni doma v teh dolinah. Beneške Čedermace, tako posvečene kot laične, čaka še vedno veliko dela....

Peter Rustja

V otroškem kotičku NŠK pričakujejo pomlad

Danes popoldne bo ob 16.30 v otroškem kotičku Narodne in študijske knjižnice zažvela pravljčna urica, ki bo zimskemu letnemu času primerno obarvana. Študentka pedagoških ved na primorski univerzi Daša Stanič bo otrokom pripovedovala pravljico Chaterine Walters Kdaj bo prišla pomlad in jih z domišljijo popeljala v svet malega medvedka Alfija, ki nestrpnost pričakuje pomladno prebujenje. Na koncu bodo otroci izdelali ročno delo, ostalo pa bo seveda dovolj časa, da si na bogato založenih policah izberejo primerno knjigo.

Fotografske Kompozicije Jakoba Jugoviča

V soboto, 7. marca, ob 18. uri bodo v galeriji San Giusto (Ul. Conti 1/2) odprli samostojno razstavo fotografij Jakoba Jugoviča z naslovom Kompozicije. Novoustanovljena galerija je zažvela v sklopu ITISA v sodelovanju z združenjem United Nations of the Arts Academy, ki nadaljuje s svojo razstavno sezono.

Jakob Jugovic (1986), diplomirani geometer leta 2005 v Trstu, obiskuje 4° letnik na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani v smeri Vizualne komunikacije. Devet let je obiskoval tržaški Konservatorij Tartini in igral v ansamblu saksofonistov pod vodstvom Massimiliana Donninellija. Sodeloval je na skupinskih razstavah v Italiji in Sloveniji, med temi gre omeniti prisotnost na zadnji razstavi Artefatto in udeležbo na fotografskem natečaju Slovenskega kluba, kjer je lani prejel prvo nagrado. Leta 2004 je predstavil svoje grafite na prvi samostojni razstavi v Narodni in študijski knjižnici, slednja pa je njegova prva samostojna fotografska razstava. Nekaj let se najraje poslužuje prav fotoaparata v izrazne namene, dosledno razvija izbrane tematske sklope ter raziskuje izvirne oblikovne rešitve tudi preko razvijanja in tiska fotografij.

Poslužuje se digitalnega fotoaparata, predvsem pa analognega, najraje se izraža v črno bellem, saj je ta pristop prikladnejši za grafične igre. Na razstavi Kompozicije si lahko ogledamo štirideset fotografij, ki so nastale v zadnjem obdobju, ki jih je avtor samostojno razvil in tiskal, večkrat s povsem eksperimentalnim pristopom. Na ogled bo do 17. marca od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro.

Krožek Grbec prireja tečaje joge

V krožku Grbec v Škedenju se nadaljuje vpisovanje na tečaje joge Yogarmonia, ki jih prireja jo od oktobra do junija. Za informacije tel. 3281839881 (Vittoria).

Colettijeva razstava My gunpowder v dvorani Giubileo

V dvorani Giubileo (Riva III novembre št. 9) bodo danes ob 18.30 odprli razstavo slik Guida Colettija My gunpowder. Pobudo prireja Art Gallery-Arti visive & Cultura s finančnim prispevkom Fundacije CRTrieste in podjetja Tenuta Villanova. Razstava bo odprta do 30. marca vsak dan od 16. ure do 19.30, ob sobotah in nedeljah tudi od 11. ure do 12.30.

POSVET - Študijski center Heliopolis

Italijanke in Slovenke tokrat kot popotnice

Ženske so šele po drugi svetovni vojni začele potovati same - Referati in raziskava

V preteklosti ni bilo samoumevno, da ženske lahko potujejo same oziroma brez moškega spremstva. Kdaj so si izborile pravico do potovanja? Kakšne razlike lahko zasledimo med slovenskimi in italijanskimi potnicami? Na ta in podobna vprašanja je poskusila odgovoriti turistična novinarka Chiara Meriani, ki je prejšnji teden v sklopu posveta o kulturnem in ekonomskem položaju žensk v novih državah-članicah Evropske unije predstavila komparativno analizo potovalnih navad slovenskih in italijanskih potnic, z ozirom na tržaške. Raziskava je med drugim pokazala, da si »slovenske potnice na leto v povprečju privoščijo daljše počitnice kot italijanske (3,2 tedne na leto proti 2,3 tedna na leto), zanje pa potrošijo manj (549 evrov proti 982 evrov)«.

Posvet je bil prvi iz niza srečanj za leto 2009, ki jih deželni mednarodni študijski center Heliopolis uresničuje v prostorih Italijansko-ameriškega kulturnega inštituta v Trstu. Profesor jezikov in tuje književnosti na tržaški univerzi Gianpaolo Dabbeni je koordiniral posege sedmih strokovnjakov, ki so poročali o človekovih pravicah v globalnem svetu, o realnih možnostih uveljavljanja žensk na delovnem področju, o literarni spretnosti književnic Julijske krajine, o Deklaraciji o pravicah žensk iz leta 1791 in o položaju žensk v italijanski ustavi. Posvet sta obogatili pričevanje ameriške jezikoslovke zaposlene v Italiji in omenjena raziskava.

Novinarka Meriani je ponudila krajši antropološki ekskurz v svet popotnic. Kljub temu, da so turistične agencije organizirale potovanja že v po-

Posvet je bil tokrat ubran na neobičajno temo

KROMA

lovici 19. stoletja, so si ženske, predvsem v zahodnem svetu, priborile pravico do potovanja brez moškega spremstva šele v zadnjih desetletjih. Prvotno so se podajale na pot le kot spremljevalke moških. Šele po drugi svetovni vojni se je razširil masovni turizem. Verjetno zato, ker so ženske po naravi občutljivejše in bolj pozorne na podrobnosti, skrivajo v sebi nek antropološki potencial, ki se kaže v jasnejšem zaznavanju kulturnih razlik; od pravih splošnega vedenja do vzgoje otrok. V tem kontekstu ne preseneča podatek, da ženske predstavljajo

60% vseh potnikov, ki se opredelijo za trajnostni turizem. Prav tej kategoriji je bila posvečena raziskava. Dvesto italijanskih in slovenskih študentk-potnic med dvajsetim in tridesetim letom starosti, je odgovorilo na 36 vprašanj. Razlog, da anketirane Italijanke v povprečju na leto potujejo manj kot Slovenke, porabijo pa več denarja, je najbrž v izbiri prenočišča. Italijanke najraje prenočujejo v hotelih ali v sobah bed and breakfast; Slovenke pa najpogosteje izberejo kamp, mladinsko prenočišče (hostel) ali pa ležišče pri družini. Sled-

nje možnosti italijanske potnice skorajda nikoli ne vzamejo v poštev.

Italijanske potnice, ki živijo v okolici Trsta, se raje odločijo za potovanje po domovini (20,2%), nato po Hrvaški. Sledita Velika Britanija in Francija. Slovenke se najraje odločijo za Hrvaško (27,2%), nato Francijo in Italijo. Italijanske potnice, ki prekoračijo evropske meje, najraje obiščejo Latinsko Ameriko, Slovenke pa Združene države Amerike ali Kanado. V povprečju slovenske potnice govorijo 2,68 tujih jezikov na osebo, italijanske pa 1,88, kar seveda lahko v večji ali manjši miri vpliva na izbiro kraja potovanja, je poročala Meriani.

Naslednji posvet bo 19. marca. Strokovnjaki s področja ekonomije, filozofije, politologije in antropologije bodo predstavili vlogo utopizma v 21. stoletju, z ozirom na Trst.

Jasmina Strekelj

CERKEV - V nedeljo je pri Sv. Ivanu zakoncem predaval dr. Vinko Škafar

V družini naj bo dialog

Predavanje je zaključilo niz srečanj, ki ga je pripravila škofijska komisija za pastoralo zakoncev

Za predavatelja dr. Vinka Škafarja (skrajno desno) je komunikacija v družini sinonim za ljubezen

Družina ni samo osnovna celica družbe pri vseh velikih monoteističnih verstvih (kristjanah, judih in muslimanih) in zakrament oz. nekaj svetega pri kristjanah, ampak je tudi vrednota sama po sebi ter graditeljica vrednot poosebljanja in socializacije. Tako meni dr. Vinko Škafar, kapucinski duhovnik, predavatelj na teološki fakulteti, donedavni urednik revije Naša družina, ki izhaja kot priloga slovenskega katoliškega tednika Družina, in velik poznavalec družinske problematike, saj med drugim vodi Urad za družino pri pastoralni službi v Mariboru in je referent za družino v tamkajšnjem škofijskem pastoralnem svetu. Z nedeljskim predavanjem dr. Škafarja skupini zakoncev v zavodu šolskih sester pri Sv. Ivanu se je zaključil niz, ki ga je pripravila škofijska komisija za pastoralo zakoncev in družine, v imenu katere sta na

nedeljskem srečanju uvodoma pozdravila Tatjana in Marijan Kravos.

Dr. Vinko Škafar je na srečanju govoril o pomenu družine v sodobni družbi, pri čemer je poudaril predvsem pomen dialoga in komunikacije, ki je po njegovem mnenju sinonim za ljubezen. Prav v zakonu se razvije posameznikova človečnost, prav tako ima družina poslanstvo, da se otrok dobro razvije: če se v družini pogovarjajo, potem je tudi nevarnost, da otroci v prihodnje zapadejo v kake zasvojenosti ali sekte, manjša, je dejal predavatelj, ki se je tudi dotaknil problema vedno bolj pogostih razvez in se pri tem vprašal, ali so bili pari, ki so se poročili in potem razšli, dovolj zreli za poroko, ob tem pa poudaril, da razvezanih ljudi (pravzaprav nobenega človeka) ne gre obsojati. Dr. Škafar je tudi podprl misel sociologa Jožeta Ra-

movša, naj si družina vsak teden vzame nekaj časa samo zase, brez televizije in radia, pa tudi predlog o »mesečni uri« za zakonca, kjer si slednja vzameta čas le zase in se pogovorita. Med razpravo je bil govor tudi o vprašanju odločitve številnih mladih, da se ne poročijo. Tu je predavatelj poudaril pomen ravno dobrih krščanskih parov oz. družin, ki lahko, čeprav maloštevilne (masovnega krščanstva bo vedno manj), spremenijo družbo s posredovanjem sporočila, da je poroka oz. zakon nekaj boljšega.

Nedeljsko srečanje se je zaključilo z mašo v kapeli zavoda šolskih sester, ki jo je daroval ravno dr. Škafar. Pravkar zaključeni niz pa bo verjetno dobil »podaljšek« jeseni, saj se pripravljajo srečanje v okviru ljudskega misijona za slovenske vernike v tržaških mestnih župnijah, zakonci pa načrtujejo tudi spomladansko romanje.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Čestitke

Danes v Sabličah FRANČKO svoj rojstni dan slavi! Mnogo zdravja in še veliko srečnih dni mu vsa svojá klapa iz srca želi.

Ringa ringa raja, danes naša MARTINA ne nagaja. Ona že čitat, pisat in računat zna, zato ve, da 7 let ima. Vse najboljše ti želijo Andrej, Matija, mama, papà in nona Jolanda, ki ti pošiljajo zvrhan koš poljubčkov.

Novopečenemu doktorju

Matjažu Jakliču

iskreno čestitamo, ker je vzporedno s službo dosegel zastavljeni si cilj. Trud in vztrajnost sta dobro obrodila!

Vsi pri Aurori

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »The Millionaire«; 22.15 »The Wrestler«.

ARISTON - 16.30, 18.30, 21.00 »L'onda«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »I love shopping«; 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Iago«; 15.45, 17.55, 20.05, 22.15 »The Millionaire«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »The Reader«; 16.00, 18.00 »Inkheart - La leggenda di cuore d'inchostro«; 20.00 »Underworld: la ribellione dei Lycans«; 15.45, 18.45, 20.00, 21.45 »Il curioso caso di Benjamin Button«; 16.00, 18.00 »Viaggio al centro della Terra«.

FELLINI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ex«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The Reader - A voce alta«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.50, 21.45 »Il curioso caso di Benjamin Button«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Giulia non esce la sera«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.40, 21.00 »Krožna cesta«; 17.20, 20.00 »The International - Mednarodna prevara«; 17.30, 19.20, 21.10 »Toše - The Hardest Thing«; 16.50 »Povest o Despreaux«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 22.15 »Inkheart - La leggenda di Cuore d'inchostro«; 18.15, 20.15 »Milk«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »I love shopping«; Dvorana 3: 16.30, 20.50 »Iago«; Dvorana 4: 18.10, 19.30, 22.30 »Il mai nato«.

SUPER - Film prepevadan mladim izpod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.00, 22.00 »I love shopping«; Dvorana 2: 17.45, 20.10, 22.10 »Iago«; Dvorana 3: 17.45, 20.40 »Il curioso caso di Benjamin Button«; Dvorana 4: 17.30, 19.50, 22.00 »The Millionaire«; Dvorana 5: 17.40 »Inkheart - La leggenda di cuore d'inchostro«; 19.50, 22.10 »The Reader«.

Šolske vesti

9. GLASBENA REVIIJA bo potekala od 25. do 27. marca, na Državni nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda. K sodelovanju so vabljeni učenci osnovnih in nižjih srednjih šol s slovenskim in italijanskim učnim jezikom, ki lahko nastopajo kot solisti ali pa v skupinah. Nastopajoče bo poslušala komisija glasbenih strokovnjakov, ki bo izbrala program za zaključni nastop, ki bo 8. aprila 2009. Vpisni obrazci so na razpolago na tajništvo šole sv. Cirila in Metoda (ul. Caravaggio, tel. in fax 040-567500) in na naslovu www.cirilinet.it. Prijave morajo biti oddane do 9. marca.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 5. marca 2009

ADRIJAN

Sonce vzide ob 6.36 zatone ob 17.57 - Dolžina dneva 11.21 - Luna vzide ob 11.06 in zatone ob 2.53.

Jutri, PETEK, 6. marca 2009

JORDAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinj C; zračni tlak 1006,5 mb pada, veter 7 km na uro jugo-vzdhonik, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,9 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 2., do sobote, 7. marca 2009

Istrska ulica 18 (040 7606477), Škedenj - Škedenjska ulica 44 (040 816296). Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 18, Škedenj - Škedenjska ulica 44, Trg Libertà 6.

Bazovica (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Trg Libertà 6 (040 421125).

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Skd Slavko Škamperle*vabi na predstavitev romana Eveline Umek***PO SLEDEH FATE MORGANE**
(založba Mladika)**DANES 5. marca ob 20.00**

v društvenih prostorih na Stadionu 1.maj (Vrdska c. 7)

se bosta z avtorico pogovarjala Dušan Jelinčič in Bogomila Kravos, ob sodelovanju mladih glasbenikov srednje šole sv. Cirila in Metoda**Izleti**

SK DEVIN prireja avtobusni izlet v soboto, 14. marca, v Forni di Sopra za 4. tekmo Primorskega smučarskega pokala. Odhod iz Nabrežine ob 6. uri. Informacije: info@skdevin.it ali na tel. št. 335-8180449(Erika).

SESTRE IZ SV. KRIŽA pri Trstu organizirajo v nedeljo, 29. marca romarski izlet v Škofjo Loko. Ogledali si bomo znamenitosti mesta in okolice. Glavna točka pa je Škofjeloški pasjon, ki bo letos spet izvajal. Mesta za ogled je treba hitro rezervirati, zato je potrebno, da se čimprej vpišete. Za vse ostale informacije in vpis tel. na št.: 040-220693 ali 347-932213.

VABIMO vas na potovanje v južno Turčijo in na Ciper po poteh sv. Pavla od 20. do 29. aprila. Za informacije: uprava Novega glasa v Gorici, tel. 0481 533177, uredništvo v Trstu 040 365473, g. Jože Markuža, 040 229166.

KRUT Pridružiti se nam na Velikonočni izlet po Bratislavi in Dunaju, od 10. do 13. aprila. Vse informacije na našem sedežu v ul. Cicerone 8/B, tel.: 040-360072.

SK DEVIN prireja za zaključek letošnje sezone 4-dnevni velikonočni smučarski izlet od 10. do 13. aprila, v Sexten v Pustertalu. Informacije in vpisovanje na: info@skdevin.it ali na tel. št.: 340-2232538.

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU IN KROŽEK KRUT vabita v nedeljo, 10. maja na spoznavanje Kanalske doline z izletom od Tablja, preko Naborjeta in Žabnic do Rajblja in Belopeških jezer. Dodatne informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8, Trst; tel.: 040-360072, pri g. Darku Kobalu, tel. 040-826661 in pri g. Antonu Boletu, tel. 040-417025.

Obvestila

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezanja z gospo Marico Pahor, ki bo vsak četrtek od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Prvo srečanje bo danes, 5. marca.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letošnjega niza bo na sporedu danes, 5. marca, ob 16.30, v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljičica »Kdaj bo pršla pomlad?« bo pripovedovala Daša Stanič. Toplo vabljeni!

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel danes, 5. marca, ob 19.30 na svojem sedežu (Prosek 159).

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga v sodelovanju s Kmečko zvezo vabi na informativni sestanek o možnostih razvoja krajevnega kmetijstva, ki bo danes, 5. marca, ob 20.30, v prostorih srenjske hiše v Gročani. Gosta večera bosta predsednik Kmečke Zveze Franc Fabec in tajnik Kmečke Zveze Edi Bukavec.

CCYJ - Kulturni krožek Yoga Jñananda: Stalen tečaj za uvajanje v turizem »Rastline v korist prebavnega in genitourinarnega sistema« ob petkih od 20.00 do 21.30 v mesecu marcu. Srečanja v dneh 6., 13., 20. in 27. marca ter 3. aprila 2009 na ulici Mazzini št.30, 3 nadstropje (levo) v Trstu. Za informacije pokličite 348-2482991 ali 329-2233309. Vpisovanje na sedežu ob ponedeljkih in sredo od 17.30 do 19.30.

KROŽEK AUSER ZA KRAŠKO OBMOČJE ob priliki dneva žena vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 7. marca, s pričetkom ob 16.30. srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviario« v Nabrežini. Za ples bo igral »duo Melody«.

LJUDSKI DOM PODLONJER vabi v soboto, 7. marca, ob 20. uri, na večerjo ob priliki mednarodnega dneva žena. Za rezervacije pokličite tel. št.: 040-572114.

TEČAJ RESTAVRIRANJA STAREGA KRAŠKEGA POHIŠTVA v soboto, 7. in v nedeljo, 8. marca, organizira društvo Noè. Info: 349-8419497.

VZPI - ANPI OPČINE - ob 65-letnici mučeniške smrti Rozalije Kos Kocjan - Guličeve bomo v soboto, 7. marca, ob 10. uri počastili njen spomin s polaganjem venca na spominsko ploščo v Narodni ulici št. 28. Sodelujejo učenci 4. in 5. razreda OŠ Franceta Bevka pod mentorstvom Ane Palčič. Priložnostna beseda Majna Pangerc. Vabljeni!

ZVEZA ŽENSK BOLJUNEC IN SKD F. PREŠEREN vabita vse žene in dekleta na praznovanje mednarodnega dneva žena v soboto, 7. marca, ob 20. uri v društvene prostore gledališča F. Prešeren. Priložnostno misel bo izrazila Alenka Vazzi, sledil bo kulturni program, smeh, ples in loterija.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN vabi člane in prijatelje na predavanje »Kako biti starši srečnih otrok«. Srečanje bo potekalo v soboto, 7. marca, ob 16.30, na ul. Cicerone 8. Predavala bo klinična pedagoginja, dr. Francesca Simoni. Za prijave in informacije: tel. 328-4559414, info@melenieklein.org.

BAR TPK SIRENA organizira v nedeljo, 8. marca, kosilo z glasbo. Vabljeni člani in prijatelji. Informacije nudimo na sedežu ali na št. 040-422731 ali 347-6902820.

DOLINČANKE bomo praznovale mednarodni dan žena v nedeljo, 8. marca, ob 17. uri v prostorih SKD V. Vodnik v Dolini. Vabljene!

POT DO DOBREGA POČUTJA - Šc Melanie Klein in deželna zbornica kliničnih pedagogov vabi na celodnevni praktični tečaj za odrasle, ki se bo odvijal v nedeljo, 8. marca, od 9.30 do 12.30 in od 14.30 do 17.30, na ul. Cicerone 8. Tečaj bosta vodila dr. Francesca Simoni in dr. Giovanni Ambrosino. Število mest je omejeno. Za informacije in prijave: tel. 328-4559414, info@melenieklein.org.

SKD VESNA IN KRIŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI vabita članice in prijateljice na »večerno družabnost« v nedeljo, 8. marca, ob 18. uri, v domu Alberta sirka v Križu. Prostovoljni prispevki za golaž in ansambel.

OBČINA DOLINA vabi na predstavitev projekta Lokalne Agende 21 - »PartecipAssieme - Sodeluj Skupaj« na tematično trajnostnega turizma in energetske varčnosti. Predstavitev bo potekala v ponedeljek, 9. marca, ob 18. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Za dodatne informacije: 040-8329231 ali e-mail: »mailto:agenda21@com-san-dorligo-della-valle.regione.fvg.it«.

RAJONSKA LEGA S.P.I.-C.G.I.L. SV.IVAN Ul. S. Cilino 44/A, prireja namesto tradicionalnega praznika včlanjevanja in 8. marca, dneva žena, v ponedeljek, 9. marca, od 9. do 12. ure, razdeljevanje mimoz in slaščic vsem ženskam. Lega Sv. Ivan sporoča obenem, da bo ves teden od 9. do 12. ure na razpolago vsem državljanom za predstavitev problemov, ki tarajo naš rajon.

ZDRUŽENJE HOSPICE ADRIA-ONLUS vabi v ponedeljek, 9. marca, ob 18. uri, v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8, na zelo aktualno predavanje »Pravice težkega bolnika in podporni upravitelj«. Govoril bo univerzitetni profesor za civilno pravo na ekonomski fakulteti v Trstu Paolo Cendon. Vljudno vabljeni.

KRUT začenja v sredo, 11. marca, pomladanski cikel tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjanu in Gradežu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. št.: 040-360072.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO V TRSTU prireja v marcu štiri srečanja s prof. Petrom Weissom. Predavatelj bo obravnaval pravopis in aktualna vprašanja slovenskega jezika. Predavanja se bodo zvrstila 11., 18. in 25. marca. Vabljeni!

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS vabi vse članice in člane ter vse zainteresirane na redni občni zbor v četrtek, 12. marca, v prostore športno-kulturnega centra v Lonjerju. Prvo sklicanje ob 19.30, drugo od 20. uri. Toplo vabljeni!

KMEČKA ZVEZA obvešča svoje člane, da bodo od 13. februarja do nadaljnega podružnice v Dolini (Kmetijska zadruga) in Opčinah (bivši sedež ZKB) zaprte zaradi organizacijskih zadev. Osrednji sedež v Ul. Cicerone in podružnica v Nabrežini pa bosta delovali po običajnem urniku.

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina prireja v četrtek, 19. marca, ob 20.15, na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267, večer na temo »TOCAI - TOKAJI« z degustacijo. Za člane O.N.A.V. sprejemamo rezervacije do 13. marca, za nečlane in prijatelje od 14. marca dalje. Spletna stran: www.onav.it, email: trieste@onav.it.

KD »F. VENTURINI« - DOMJO vabi v soboto, 14. marca, ob 20.30 na večer včlanjevanja. Predvajali bomo posnetek iz osrednje prireditve ob priliki 40-letnice »Prizori društvenega vsakdana«. Vabljeni člani in bodoči člani!

OBČINA DEVIN-NABREŽINA sporoča, da bo za izdajo vozovnic za javni prevoz po znižani ceni za civilne, delovne ter vojne in vojaške invalide, za slepe, gluhonome in deportirance s stalnim bivališčem v Občinah Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor poskrbelo Vsedržavno združenje vojni in civilnih invalidov tudi na občinskem sedežu v Naselji sv. Mavra 124 - Sesljan 17. marca, od 14. do 15.30. Za dodatne informacije Vam je na razpolago občinska socialna služba, tel.: 040-2017389.

PREDSEDNIK UPRAVNEGA ODBORA Slovenskega visokošolskega sklada Sergija Tončiča obvešča člane, da se bo redni občni zbor vršil na sedežu sklada v ulici Ginnastica 72, v sredo, 18. marca, ob 19. uri v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju.

TEČAJ V BAZENU - Šc Melanie Klein v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov prireja tečaj v bazenu za dojenčke od 2. do 12. meseca starosti. Tečaj se bo začel v petek, 20. marca in se bo odvijal v jutranjih urah na Opčinah. Število mest je omejeno. Za informacije in prijave info@melenieklein.org, www.melenieklein.org, tel. št.: 328-4559414.

Prireditve

PRIMORSKA POJE 2009 - Zveza cerkvenih pevskih zborov-Trst, Zveza pevskih zborov Primorske, Zveza slovenskih kulturnih društev Trst-Gorica-Videm, Zveza slovenske katoliške prosvete, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabijo na koncert revije »Primorska poje 2009«, ki bo v petek, 13. marca, ob 20.30, v cerkvi sv. Urha v Dolini. Nastopili bodo: MoPZ Pergula - Sv. Peter, Združeni zbor ZCPZ - Trst, MoPZ Janez Svetokriški - Ajdovščina, MePZ Sv. Jernej - Opčine, MePZ dr. Frančišek Lampe - Črni vrh nad Idrijo, MePZ Gorjansko, MoPZ Srečko Kosovel - Ajdovščina.

SKD F. PREŠEREN iz Boljunca - Skupina 35-55 prireja danes, 5. marca, ob 20.30, v društveni dvorani v občinskem gledališču, potopisno predavanje s projekcijo slik »Pet žensk v New Yorku«. Vabljeni.

SKD S. ŠKAMPERLE vabi danes, 5. marca, ob 20. uri, v društvene prostore na Stadionu 1. maj (Vrdska c. 7), na predstavitev romana Eveline Umek »Po sledih fate Morgane«. Ob avtorici in predstavniku založbe bosta o romanu spregovorila Dušan Jelinčič in Bogomila Kravos, ob sodelovanju mladih glasbenikov srednje šole sv. Ciril in Metod. Večer posvečen ženski samoniklosti in izjemnemu doprinosu Svetoivčanov k samozavestnemu nastopanju tržaških Slovencev je namenjen ljubiteljem besedne ustvarjalnosti.

V ČASNIKARSKEM KROŽKU, Korzo Italija 13, bo danes, 5. marca, ob 17.30 predstavitev italijanskega prevoda knjige Johna Earla o »primorskih padalcih« Il Prezzo del Patriotismo. Sodelujejo predsednik Krožka Fabio Amodeo, zgodovinarja Marina Rossi in Gorazd Bajt, časnikar Ivo Jevnikar in avtor.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE v sodelovanju z Občino Milje, Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zadržno kraško banko vabi na odprtje razstave »Na poti svojega srca...«. Razstavljajo in sooblikujejo otroci državnega otroškega vrta »Mavrica«, učenci COŠ »A.Bubnič«

pod mentorstvom učiteljic iz vrtca in šole, prof. Nede Sancin, Štefana Turka in Robija Jakomina. Odprtje bo v petek, 6. marca, ob 15. uri v dvorani Roma, trg Republike 8 v Miljah. Urnik: soboti, 7. in 14. marca od 10. do 12. ter od 16. do 18. ure, nedelja, 15. marca od 18.30 do 22. ure.

KD »F. VENTURINI« - DOMJO v sodelovanju z otroškimi vrtcem »Palčica« - Ricmanje, osnovno šolo »Mara Samsa« - Domjo in »Ivan Trinko - Zamejski« - Ricmanje vabi na Prešernovo proslavo v petek, 6. marca, ob 20. uri v Kulturnem centru »Anton Ukmar - Miro« pri Domju. Priložnostni govor Alenka Vazzi, odbornica za šolstvo in mladinsko problematiko občine Dolina. Vabljeni!

SKD BARKOVLE, Ul Bonafata 6, prireja v petek, 6. marca, ob 20.30, na veseloigro »Srčni mrk« v izvedbi dramske skupine KD Rovte-Kolonkovec, režija Ingrid Werk Žerjal. Vabljeni!

SKD TABOR vabi v petek, 6.marca, ob 17.30, v malo dvorano Prosvetnega doma na literarno čajanko ob predstavitvi knjige »Sorelle, ancora«, ki sta jo napisali Giuliana Pezzetta in Donatelle Iseppi. Ob prisotnosti avtoric bo knjigo predstavila Kostanca Mikulus.

ZALOŽBA MLADIKA v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico iz Trsta vabi v petek, 6. marca, ob 18. uri, v razstavno dvorano NŠK v Narodnem domu (Ul. Filzi 14 v Trstu) na predstavitev knjige »L'altra anima di Trieste« (Druga duša Trsta). Sodelujejo: urednica dela Marija Pirjevec, Boris Pahor, Igor Škamperle, Jože Pirjevec in Elvio Guagnini.

KD KRAŠKI DOM vabi ob 8. marcu na zabavni večer »Kaj bi mi brez žensk?« Za smeh bodo poskrbeli: Orjana in Feruco - Du jes ter Brajdimir in Bert, s harmoniko bosta večer popestrila Gigi in Rado. Prireditve bo v soboto, 7. marca, v kulturnem domu na Colu s pričetkom ob 19.30.

SKD TABOR - v soboto, 7.marca, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah, premiera gledališke predstave »Campiello« (C. Goldoni). Prevod in režija Sergej Verč. Ponovitvi v nedeljo, 8. marca, ob 17.30 ter v soboto, 14. marca, ob 20.30.

KD SKALA-GROPADA IN KD SLOVAN-PADRIČE prirejata ob priliki »Mednarodnega dneva žena«, v nedeljo, 8. marca, ob 17.30, v prostorih KD Skala v Gropadi, predstavitev knjige »Spomini« partizanke Marije Šuligoj iz Volčje Drage. Ob prisotnosti avtorice bo knjigo predstavil Roberto Birs, podpredsednik tržaškega pokrajinskega odbora VZPI. Sodeluje MPZ Skala-Slovan.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga vabi na praznovanje Dneva žena, ki bo v nedeljo, 8. marca, ob 18.uri, v prostorih srenjske hiše v Gročani. Nastopila bo gledališka skupina Dekani s komedijo Zapeljivka oddaja stanovanje v režiji Aleksija Pregarca. Toplo vabljeni tako ženske kot moški!

SKD LONJER-KATINARA prireja v nedeljo, 8. marca, ob 17.30 v prostorih ŠKC v Lonjerju praznovanje ob dnevu žensk. Vabljene vaščanke in prijateljice!

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 9. marca, ob 20.30, v Štalco v Šempolaju, na »Kulturni večer ob 8. marcu«. Sodelujejo Vanka in Tonca ter Dekliški pevski zbor Kraški slavček.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV vabi na koncerte v sklopu 40. revije Primorska poje: Jamlje, Kulturni dom, 14. marca, ob 20.30, nastopajo ŽPZ Vesela pomlad iz Opčin, Društvo žena iz Mirna, Pevke ljudskih pesmi folklorne skupine Skala iz Kubeda, MPS Kantadore iz Brezovice, ŽPS Mandrač iz Kopra, VS Unica iz Postojne, ŽPS Stu ledi iz Trsta.

BAMBIČEVA GALERIJA pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine vabi na ogled slikarske razstave Borisa Zuliana »Pod nami vulkan«, do 20. marca, ob ponedeljku do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00 ure. Glasbene improvizacije: Martina Feri in Aljoša Saksida.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM v Dolini skladišče 80 kv.m. Tel. št.: 040-228390.

DAJEM V NAJEM opremljeno stano-

vanje v centru Sežane, 40 kv.m, s teraso. Cena 350,00 evrov. Tel. 335-5928584.

IZGUBIL SEM ČRN PLAŠČ znamke slam, v soboto, 21. februarja, v zgornjem sotoru, ob priliki pustovanja. Prosim poštenega najditelja naj pokliče v popoldanskih urah tel. št.: 339-3036533.

NA OPČINAH prodajamo štirisobno stanovanje (105 kv.m) v tretjem - zadnjem nadstropju, z dvigalom, teraso in garažo. Sončna lega, pogled na zelenje. Poklicati v večernih urah na tel. št.: 040-212183.

NA PUSTNI TOREK je nekdo pozabil izgubil jopič v Mavhinjah. Tel. št.: 040-299453.

PARKIRNE PROSTORE za avtodome in kamp-prikolice dajem v najem v ograjenem prostoru pri Boljuncu. Informacije na tel. št. 339-4040583.

PRIVATNIK PRODAJA hišo v Dolini: kuhinja, 2 kopalnici, 2 spalni sobi, manjša soba, terasa, taverna in dvorišče. Zainteresirani naj pokličejo po 13. uri na tel. št.: 333-1646892.

PRODAM dvosedezni avtomobil taso, ne potrebuje voznškega dovoljenja, prevoženih 4.100 km, avtomatični menjalnik, garažiran. Tel. št.: 348-8050998.

PRODAM CHRYSLER GRAND VOYAGER 2,8 CRD autolimited, januar 2005, sivo metalizirane barve, električni usnjeni sedeži, full optional, redno servisiran, novi menjalnik, možnost fakture. Zanimiva cena po dogovoru. Tel. 348-4208079.

PRODAM KOPAČICO znamke casorzo s priključki. Pokličite od 13. do 14. ure na tel. št.: 040-231984.

PRODAM SENO s kraških travnikov. Tel. št.: 335-6121077.

RESNA IN IZKUŠENA GOSPA srednjih let, z referencami, išče delo kot negovalka starejše osebe, 24 ur na 24, s tedenskih počitkom. Tel.: 349-1792586.

V SREDIŠČU OPČIN na Dunajski cesti, brez stroškov za upravljanje, dajem v najem prostor primeren za pisarno ali ambulanto. Za informacije pokličite na tel. št. 040-211043.

Poslovni oglasi**PEKARNA NA OPČINAH ZAPOSILI prodajalko/ca part-time.**

Tel. 040-213645

VODILNA ZAVAROVALNIŠKA DRUŽBA IŠČE sodelavce za vključitev v lastne kadre, z možnostjo pogodbe za nedoločen čas. Za informacije in razgovore poklicati

347/8924293 ali 335/8027881

V SOBOTO, 7. MARCA bomo praznovali Dan žena v Gostilni Sardoč v Prečniku z Mladimi Kraškimi muzikanti. Za rezervacijo kličite

tel. 040-200871

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdobu je odprl osmico. Ponuja domač prigrizek in točki črno in belo vino.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi št.7. Tel. št.: 040-208375.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu št.42. Tel. št.: 040-327135.

V ZGONIKU št. 59 je odprl osmico Janko Kocman.

Prispevki

V spomin na prijatelja Enza Forausa darujeta Pierina in Miran Batič 20,00 evrov za ŠKC v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob dragega Sipia Bernetiča daruje Milka Capponi 30,00 evrov za cerkev na Pesku.

V spomin na gospo Milko Goicia por. Milcovih darujeta Sergio in Marisa Zivec 50,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

Ob 10. obletnici smrti drage žene in mame Nadje Gojča - Petelin daruje družina Gojča 50,00 evrov za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na teto Maro darujeta vnuka Liliana in Alen 50,00 evrov za SKD Cerovlje - Mavhinje.

PIRAN - Slobodan Simič - Sime, fotograf in zbiralec starin

Batane, »lesenjače« z istrskim geografskim poreklom

Najstarejša batana, ki še pluje, je nastala pred 1. svetovno vojno

Podobno kot Bruno Volpi - Lisjak se tudi piranski fotograf in zbiralec starin Slobodan Simič - Sime že vrsto let s pretanjeno raziskovalno žilico ljubiteljsko ukvarja z različnimi segmenti pe- stre pomorske zgodovine. Kljub temu, da je to le eden izmed njegovih konjič- kov, je prav njegova velika ljubezen do morja in obmorskih krajev Slovenske Istre botrovala k izdaji številnih mono- grafskih publikacij, ki so bistveno obo- gatile slovensko krajevno-domoznan- sko literaturo. Svojo bogato publicisti- čno oziroma založniško bero je zao- krožil z dvema pomembnima deloma (Z vetrom in vesli, Ljubljana 2005 in Ba- tane Istre, Piran 2008), ki neposredno posegajo v istrsko pomorsko dediščino, zlasti v segment tradicionalnih lesenih plovil.

Ko govorimo o tradicionalnih plovilih, imamo v mislih plovila, ki so jo na istrski obali stoletja dolgo izdelo- vali obrtniško, torej ročno, pa tudi plo- vila, ki so jih ribiči in lastniki naročali drugeje, najpogostejše v bližnjih škverih - majhnih obrtniških ladjedelnica- h za lesena plovila. Po Simičevih izsledkih sta batana in batelina avtohtoni plovili istrske obale, saj jih na drugih delih vzhodnega jadrana ne srečujemo. Po- gosto ime za ti dve plovili z ravnim dnom je bilo batel, nad Trstom se je uveljavil izraz ščifa, ob obalah srednje Istre batanola itd. Bolj ali manj podob- na današnji obliki je batana na istrskem prostoru prisotna vsaj dve stoletji, za- to ni presenetljivo, da se je razvila v ce- lo vrsto podtipov. Na nekaterih ob- močjih obale so celo v dveh sosednjih

zalivih izdelovali različne batane. Tako lahko v Istri glede na konstrukcijo ra- zlikujemo vsaj ducat različnih tipov ba- tan, po linijah in drobnih detaljih pa še več. Prav konstrukcija, linije in nad- gradnja ponazarjajo, s katerega istrske- ga območja prihaja določena batana in za kakšen namen so jo uporabljali. Av- tor v pričujoči knjigi poleg osnovne ti- pologije in drugih značilnosti pregled- no naniza tradicionalne načine izdelo- vanja istrskih batan - izdelavo običajnih batan, savudrijski in rovinjski način iz- delave batan ter izdelavo batan s kobil- ico. Batane so bile v splošnem cenena plovila, čeprav že precej zahtevnejša in večja od sorodnih batelin. Na sever- noistrskem območju so imele najpo- gosteje eno trapezno jadro in krmilo, namenjene pa so bile predvsem indivi- dualnemu priobalnemu ribolovu, po- gosto z uporabo parangala, mrež, fera- la itd. Povprečna življenjska doba do- bro izdelane in vzdrževane batane je si- cer krajša od 30 let, vendar se ob red- nem menjavanju izrabljenih in odslu- ženih delov ter temeljito zaščito lesa lah- ko njena »življenjska doba« bistveno podaljšuje. Največ batan so pri nas iz- delali na piranskem območju, danes pa imamo vzdolž slovenske obale še ved- no možnost videti kakih 60-70 teh ne- koč izjemno priljubljenih plovil, ki so bi- la večinoma izdelana v 70. letih minu- lega stoletja. Najstarejša batana, ki še pluje ob naši obali, je nastala pred 1. sve- tovnjo vojno, žal pa današnji ladjedelci redko izdelajo kakšno novo. Simič v knjigi poleg številnih drugih zanimi- vosti navaja tudi nekdanje običaje in na-

vade pri splovitvi teh plovil. Posebej ži- vahno in svečano sa tak dogodek obe- ležili, ko so batane izdelali na kakem od morja bolj oddaljenem prostoru ali va- si in je bilo treba plovilo do morja pre- peljati z vozom. To so bile neopozabne splovitve, saj je običajno za okrašenim vozom, ki sta ga vlekla istrska boškari- na ali osliček, stopicalo vsaj pol vasi. S pokončnimi vesli na ramenih in plete- nimi karafi (demižonkami) so spredaj stopali najzaslužnejši. Ko je batana »čofnila« v morje, so odprli karafo vi- na in jo delili med prisotne. Lastnik ba- tane je nato odveslal in jo privezal na svoje mesto, kjer je na batano dodal še pajole (podnice), forkole (lesen nosilec z utori za vesla), jambor in vse ostalo, kar ji je bilo namenjeno. Nedvomno lahko soglašamo z avtorjevo ugotovit- vijo, da so batane plovilo, katerega ži- lavost, cenenost in trdnost so stoletja navdihovale svoje lastnike z občutkom varnosti, ob poljedelskih pridelkih pa so marsikateremu Istranu pomenile os- novni vir preživetja. Gre torej za tradi- cionalno plovilo, ki vzpostavlja najbolj pristno čustveno povezanost med člo- vekom in morjem, v času zatona tradi- cionalnega ribištva pa je vsekakor izje- men tudi simbolni pomen batane na področju celotne Istre, saj se z njo ne morejo kosati niti sodobna plastična plovila. Preostaja nam upanje, da se bo batana, kot del hitro izginjajoče dedi- ščine, ohranila tudi v tem stoletju in ne zgolj kot muzejski spominski relikv- nekdanjeg cvetočega ribištva ob istrskih obalah.

Slavko Gaberc

UMAG - KOPER -TRST - Forum Tomizza

Literarni natečaj Lapis Histriae 2009 na temo Crossover

**10. mednarodna obmejna srečanja
FORUM TOMIZZA
Umag - Koper -Trst
razpisujejo mednarodni literarni natečaj Fulvio Tom-
izza LAPIS HISTRIAE 2009
za kratko prozo (zgodba, esej, potopis) na temo:
CROSSOVER**

Kombinacija elementov različnih žanrov (v glasbi, knji- ževnosti...npr.).

Nova dinamika med nacionalnimi kulturami, stik in pre- pletanje jezikov ter kulturnih identitet

Pogoji in merila natečaja:

besedilo mora biti izvirno in še neobjavljeno obsega naj največ 15 strani oz. 21.750 znakov napisano je lahko v vseh jezikih in narečjih naše regije avtorji lahko konkurirajo samo z enim delom izbrano delo bo nagrajeno s skulpturo LAPIS HISTRIAE in denarno nagrado v višini 1000,00 evrov strokovna žirija, ki jo imenuje izvršni odbor Foruma Tom- izza, šteje 3 člane;

strokovna žirija si pridržuje pravico ne podeliti nagrado, če besedila ne zadoščajo kriterijem

rok oddaje besedil je 17. april 2009;

besedilu je treba v zaprti ovojnici priložiti osebne podat- ke (naslov, št. telefona, elektronski naslov in kratko biografi- jo);

besedila v 4 tipkanih izvodih pošljite po pošti na naslov: Gradska knjižnica Umag, Trgovačka 6, 52470 Umag, Hrvaška, z oznako »za Lapis Histriae« in na elektronski naslov: la- pis@gku-bcu.hr;

dela, ki ne bodo prispela na elektronski naslov žal ne bo- do upoštevana;

avtorji odstopajo pravice za objavo besedil Gradski knjiž- nici Umag, ki bo v Zborniku LAPIS HISTRIAE 2009 natisnila 12 najkakovostnejših del po izboru žirije;

nagrajen avtor bo častni gost 10. mednarodnih obmejnih srečanj FORUM TOMIZZA (Trst, Koper, Umag od 27. do 30. maja 2009), kjer mu bo nagrada slovesno podeljena.

Informacije: Gradska knjižnica Umag, 00385 52 721 561, www.gku-bcu.hr, knjiznica@gku-bcu.hr.

GLEDALIŠČE ORAZIA BOBBIA - Štiri enodejanke Antona Čehova

Harmonična združitev ruskega humorja in italijanske komičnosti

Nino Formicola in Andrea Brambilla oz. Gaspare in Zuzzurro

Ko se je konec 80 let devetnajstega stoletja veliki ruski pisatelj Anton Pavlovič Čehov začel spogledovati z gledališčem, je ustvaril ne- kaj zabavnih tragikomičnih enodejank, ki marsikdaj že mejijo na bur- lesknost in spominjajo na kratko humoristično prozo iz njegovega za- četnega pisateljskega obdobja. Sam avtor jih je označil kot Šale in šti- ri od teh sta izbrala Nino Formicola in Andrea Brambilla, sicer bolj znana kot komični duo Gaspare in Zuzzurro, za zelo prijetno in za- bavno predstavo, v kateri sta harmonično in uravnovešeno združena njun značilni komični stil in čehovski ruski humor. Predstava je bila konec tedna na sporedu v tržaški Bobbiovi dvorani v okviru sezone gledališča La Contrada. Poleg Formicole in Brambille v dveh ženskih vlogah nastopa simpatična in energična Eleonora D'Urso, celo pred- stavo pa na klavirju spremlja Giovanni Vitaletti, ki dinamično pod- črtuje dogajanje na odru.

Igralca se v štirih enodejankah izmenjujeta v glavnih vlogah; ta- ko v prvi Andrea Brambilla igra posestnika Grigorija Stepanoviča Smir- nova, nepriljudnega Medveda iz naslova, ki je prišel k posestnici Je- leni Ivanovni Popovi, neutolažljivi prikupni mladi vdovi z jamicami v licih, da bi od nje izterjal dolg umrlega moža. Med junakoma z neu- klonljivim značajem kljub ostremu prerekanju vzklije strastna ljube- zen. Nino Formicola nastopa kot stari Jelenin služabnik Luka.

V drugi enodejanki z naslovom Tragik proti lastni volji Nino For- micola nastopa v vlogi moskovskega državnega uradnika Ivana Iva- noviča Tolkačova, za katerega je čas letovanja nadvse utrujajoč, saj mu žena naroča, naj ji iz mesta prinese nič koliko stvari, vrh vsega ji mo- ra zvečer slediti na zabave, da o krvoločnih komarjih, ki mu ne dajo spati, sploh ne govorimo. Razumevajoči prijatelj Aleksej Aleksejevič Muraškin, ki ga seveda igra Andrea Brambilla, pa ga na koncu dol- gega pritoževanja netaktno prosi, da bi prijateljem na deželi nesel ko- lo za sinčka.

Zelo znan je monolog z naslovom O škodljivosti tobaka, v kate- rem Ivan Ivanovič Njuhin, ki ga igra Andrea Brambilla, stalno začne- nja predavanje na to temo, vendar se vsak njegov stavek sprevrže v tožbo o življenju z gospodovalno ženo, lastnico glasbene šole in de- kliškega zavoda.

Predstavo sklepa enodejanka Snubač, v kateri Nino Formicola kot nervozni posestnik Ivan Vasiljevič Lomov, ki je prepričan, da se mora pri petintridesetih letih ustaliti in zato prosi sosedo Čubukova za roko hčerke Tatjane. Čeprav sta tako oče kot hči navdušena nad snubitvijo, pa se zaradi njihovih nepopustljivih značajev pogovor ved- no sprevrže v prerekanje zaradi lastništva mejnega travnika ali zara- di psov.

Predstavo je režiral Massimo Chiesa, sicer priznani gledališki pro- ducet, ki se je ob tej priložnosti prvič lotil režiranja in ustvaril, kot rečeno, zelo zabavno in prijetno predstavo, ki tudi burkaške teme pri- kazuje z uglajeno eleganco in se brez obrabljenih klišejev navezuje na rusko okolje iz pisateljevih časov. (bov)

Novosti Znanstvene založbe FF

Znanstvena založba Filozofske fakultete (FF) je izdala se- dem publikacij: novo številko geografskoznanstvene re- vije in revije za umetnost in humanistiko, angleško mo- nografijo, knjigo o arheoloških izkopavanjih, knjigo o go- voru in spominski zbornik, posvečen etnologu Borutu Brumnu. V knjigi Cerkev sv. Jerneja v Sentjerneju, Ar- heološka izkopavanja v letih 1985 in 1986 so predstavljeni izsledki izkopavanj v notranjosti cerkve, ki jih je izvedel takratni Zavod za varstvo naravne in kulturne dedišči- ne, je povedala Katarina Predovnik, ki je z Marjano Da- car in Matevžem Lavrencem v sodelovanju s študenti ure- dila knjigo iz zbirke Archaeologia historia Slovenia. Av- torji na podlagi ohranjenih dokumentacije interpretirajo stavbni razvoj cerkve in kulturni inventar grobov, je po- jasnila Predovnikova. Po njenih besedah knjiga vsebuje prvo celovito objavo pokopališč znotraj cerkva v obdobju srednjega in novega veka na Slovenskem. Urednik geo- grafskoznanstvene revije Dela Karel Natek je predstavil 30. številko, ki prinaša pet znanstvenih del v rubriki Raz- prave in štiri strokovne članke v rubriki Razgledi.

Ars et Humanitas je po besedah urednice revije za umet- nost in humanistiko Milice Antić Gaber »ena novejših revij v našem prostoru, katere poslanstvo je prek skup- nih tematskih sklopov vzpostavljati mostove med razli- čnimi teoretskimi disciplinami, polji in pristopi«. An- gleška monografija z naslovom »Communicative Func- tions of Intonation: English - Slovene Contrastive Ana- lysis« Smiljane Komar obravnava melodijo govora ozi- roma stavčno intonacijo.

Urednik publikacije Spisi o govoru Primož Vitez je de- jal, da se prispevki 20 avtorjev ukvarjajo z govorom, ki je kot strokovni termin ambivalenten in netipičen. Po- udaril je, da je jezikoslovje sicer nujno sredstvo za ana- lizo jezika, ni pa zadostno. Zato se knjiga govora loteva interdisciplinarno; avtorji člankov so poleg jezikoslovcev še filozofi, sociologi, teologi, psihologi, in pesniki.

Kratki pregled ruske zgodovine je edini učbenik na pred- stavitvi publikacij, je poudaril avtor knjige Blaž Podles- nik. Učbenik na 150 straneh ponuja okvirni pregled ce- lotne zgodovine ruske kulture, v katerem se je avtor po- sebej osredotočil na ruski srednji vek. Knjiga Prostori soo- čanja in srečevanja je posvečena prezgodaj preminule- mu profesorju ter etnologu in kulturnem antropologu Bo- rutu Brumnu, je povedala urednica knjige Katja Hrobat. Gre za spominski zbornik, ki je nastal na simpoziju po njegovi smrti. Zbornik je sestavljen iz dveh delov. Član- ki v prvem delu želijo ovrednotiti Brumnovo delo, pred- vsem na področju kulturne antropologije, etnologije, azij- skih študij, filozofije in retorike. V drugem delu pa so pri- spevki interdisciplinarne zasedbe avtorjev, ki segajo vse od problema kritične drže raziskovalca do ustvarjanja ra- zličnih političnih identitet. (STA)

MEDNARODNO KAZENSKO SODIŠČE - Zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu

Zaporni nalog za sudanskega predsednika Omarja al Baširja

Odgovoren naj bi bil za tragedijo v Darfurju - Različne reakcije v Sudanu in po svetu

HAAG - Mednarodno kazensko sodišče (ICC) je včeraj izdalo zaporni nalog za sudanskega predsednika Omarja al Baširja zaradi vojnih zločinov in zločinov proti človeštvu v Darfurju. Vendar pa nalog ne vsebuje obtožbe o genocidu, kot je to zahteval tožilec.

Da nalog v nasprotju z zahtevo tožilca Luisa Morena-Ocampo ne vsebuje obtožbe o genocidu, je potrdila tiskovna predstavnik sodišča s sedežem v Haagu Laurence Blairon. Pojasnila je, da v gradivu, ki ga je pripravilo tožilstvo, niso navedeni prepričljivi razlogi za to, da bi lahko verjeli, da je sudanska vlada delovala s posebnim namenom iztebiti Fure, Masalit in Zagave.

Tožilec Moreno-Ocampo al Baširja obtožuje, da je osebno dal navodila svojim silam, naj iztebijo omenjene tri etnične skupine v Darfurju. Sudanski predsednik je med drugim obtožen umorov, mučenja, posilstev preganjanja, namernih napadov na civilno prebivalstvo in ropanja, je pojasnila tiskovna predstavnik sodišča. Sodišče bo zaporni nalog posredovalo Sudanu, državam, ki sodelujejo v ICC, ter članicam Varnostnega sveta Združenih narodov. Kot so pojasnili v Haagu, je na državah, da izvedejo aretacijo in obtoženca predajo sodišču. ICC namreč nima lastnih policijskih sil, ki bi lahko izvedle aretacijo.

Po podatkih ZN je v spopadih med uporniki in sudanskimi silami v zahodnosudanski pokrajini Darfur od leta 2003 umrlo do 300.000 ljudi. Okoli 2,7 milijona ljudi je moralo zapustiti domove, od teh pa jih je okoli 100.000 umrlo, večinoma zaradi pomanjkanja hrane. Zaporni nalog za al Baširja je prvi, ki ga je sodišče, ki je z delom začelo leta 2002, izdalo proti kakšnemu predsedniku države v času, ko je ta na oblasti, je še povedala Blaironova. Sodišče je v skladu z resolucijo VS ZN omenjeni primer preiskovalo že od leta 2005.

V prestolnici Sudana, ki ne priznava jurisdikcije ICC, je v okolici veleposlanštev okrepljena varnost, nekateri humanitarni delavci in diplomati pa so ostali doma, saj se bojijo povračilnih ukrepov. Francoska organizacija Zdravniki brez meja je poleg tega včeraj že prejela ukaz sudanske vlade, naj zapusti Darfur. Na sudanskem pravosodnem ministrstvu so že zatrdili, da Sudan ne bo sodeloval z Mednarodnim kazenskim sodiščem. "Nima nikakršne jurisdikcije, gre za politično odločitev," so sporočili z ministrstva. Več tisoč sudanskih protestnikov se je že zbralo na ulicah Kartuma, kjer izražajo podporo svojemu predsedniku. Nasprotno je

OMAR AL BAŠIR
ANSA

najdejavnejša uporniška skupina v Darfurju Gibanje za pravičnost in enakost (JEM) zaporni nalog pozdravila. "Ta dan je velik dan za prebivalce Sudana in Darfurja in ponovno pozivamo al Baširja, naj se pojavi pred sodiščem in se zagovarja kot nedolžen, če je res nedolžen," je dejal predstavnik JEM Mohamed Husein Šarif.

Moreno-Ocampo je sicer poudaril, da je Sudan po mednarodnem pravu obvezan izvršiti zaporni nalog na svojem ozemlju. "To bo v dveh mesecih ali pa v dveh letih, a Bašir bo postavljen pred sodiščem," je še zagotovil Moreno-Ocampo.

Ameriški State Department je po razglasitvi odločitve vse skupine v Sudanu, vključno z vlado, pozval k "zadržanosti". "Nadaljnemu nasilju nad sudanskimi civilisti ali tujimi interesi se moramo izogniti in ga ne bomo tolerirali," je dejal tiskovni predstavnik State Departmenta Robert Wood.

Izdaja zapornega naloga za sudanskega predsednika medtem po mnenju Rusije predstavlja "nevaren precedenčni primer" v mednarodnih odnosih in bi lahko imela negativne posledice tako na razmere znotraj Sudana kot na splošne razmere v regiji," je po poročanju ruske tiskovne agencije RIA Novosti, ki jo povzema AFP, posvaril odposlanec ruskega predsednika Dmitrija Medvedjeva za Sudan Mihail Margelov.

Nenaklonjenost odločitvi ICC je izrazil tudi Afriška unija (AU). Po njenem mnenju bi lahko zaporni nalog za al Baširja ogrozil mirovni proces. AU sicer podpira boj proti nekaznovanosti, vendar pa se mir in pravica ne bi smela nasprotovati, "potreba po pravici ne bi smela imeti

prednost pred potrebo po miru", je opozoril predsednik komisije Afriške unije Jean Ping, ki je tudi obtožil ICC, da je svojo aktivnost usmeril predvsem na Afriko.

Kot "pomemben signal" za domnevne kršitelje človekovih pravic po vsem svetu je izdajo zapornega naloga za sudanskega predsednika pozdravila Mednarodna organizacija za zaščito človekovih pravic Amnesty International.

Al Bašir je četrti predsednik, proti kateremu so mednarodni pravosodni organi sprožili pregon, medtem ko je še vedno opravljal svojo funkcijo. Pred njim je posebno sodišče ZN za vojne zločine v Sierri Leone leta 2003 vojnih zločinov in zločinov proti človečnosti obtožilo tedanjega liberijskega predsednika Charlesa Taylorja. Poleg tega je Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v času njunega opravljanja predsedniške funkcije leta 1999 vložilo obtožnico proti tedanjemu jugoslovanskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću in srbskemu predsedniku Milanu Milutinoviću. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Ameriška državna sekretarka nadaljuje turnejo

Clintonova na prvem obisku v Ramali podprla palestinsko državo

RAMALA - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj v Ramali izpostavila odločenost ZDA, da si bodo prizadevale za napredek bližnjevzhodnega mirovnega procesa in oblikovanja palestinske države. Kritizirala pa je Izrael zaradi napovedanega rušenja palestinskih stanovanj v vzhodnem Jeruzalemu.

Ameriška državna sekretarka, ki je po imenovanju nove ameriške administracije na svoji prvi turneji na Bližnjem vzhodu, je po pogovorih s palestinskim predsednikom in premierom, Mahmudom Abasom in Salamom Fajadom, tudi napovedala, da se bo posebni ameriški odposlanec za Bližnji vzhod George Mitchell znova vrnil v regijo po oblikovanju nove vlade v Izraelu, ki je predvideno do začetka aprila.

Clintonova je kritizirala odločitev Izraela o rušenju več deset, okoli 90 palestinskih stanovanj in hiš v vzhodnem Jeruzalemu, od koder naj bi izselili 1500 ljudi. Izrael odločitev utemeljuje s tem, da gre za nezakonite gradnje. Palestinci pa trdijo, da od izraelskih oblasti ne morejo pridobiti gradbenih dovoljenj in da sodijo napovedana rušenja v okvir prizadevanj Izraela, da bi okrepil nadzor v tem spornem mestu.

"Tovrstne dejavnosti ne pomagajo in niso v skladu z bližnjevzhodnim mirovnim načrtom," je dejala Clintonova na novinarski konferenci in napovedala, da se bo o tem pogovorila z izraelsko vlado in oblastmi Jeruzalema. "Kdorkoli to dela, si ne želi miru," pa je poudaril Abas, ki je pozval prihodnjo izraelsko vlado, ki naj bi jo sestavljal Benjamin Netanjahu, k spoštovanju mirovnega načrta in načela dveh držav, izraelske in palestinske. Abas je tudi ponovil zahtevo po končanju gradnje izraelskih naselbin na Zahodnem bregu in pozval k ponovnemu odprtju območja Gaze, ki bi omogočilo obnovo območja, ki je bilo uničeno v januarja končani večtedenski izraelski operaciji.

Tudi Clintonova, ki se je v ponedeljek v Šarm el Šejku udeležila mednarodne donatorske konference, na kateri so za obnovo območja Gaze zbrali 4,5 milijarde dolarjev, je pozvala Izrael k omilitvi trpljenja prebivalcev Gaze, tako da bi dovolil prihod pomoči v hrani. Abas, vodja palestinskega gibanja Fatah, je še pozval Iran - zaveznika rivalskega palestinskega gibanja Hamas -, naj se ne vmešava v palestinske zadeve, saj samo prispeva k povečanju delitev med Palestinci.

Clintonova je v Ramalo prišla, potem ko se je v torek v Jeruzalemu sestala z visokimi izraelskimi predstavniki. Turnejo bo v četrtek nadaljevala v Evropi, kjer se bo v Bruslju udeležila neformalnega zasedanja zunanjih ministrov članic Nata. (STA)

Hillary Clinton in Mahmud Abas

ANSA

AFGANISTAN Predsedniške volitve bodo 20. avgusta

KABUL - Afganistanska volilna komisija je včeraj potrdila, da bodo predsedniške volitve v skladu z napovedanim potekale 20. avgusta. Komisija je tako zavrnila poziv afganistanskega predsednika Hamida Karzaja, naj volitve potekajo že aprila. Karzaj je volilno komisijo pozval, naj predsedniške volitve razpiše že v aprilu, saj morajo glede na afganistansko ustavo potekati 30 do 60 dni pred 22. majem, ko se izteče njegov petletni predsedniški mandat. V pričakovanju odločitve komisije in v luči ustavno določenega roka je Karzaj v soboto tudi izdal odlok, po katerem bi volitve izvedli 20. aprila. Medtem ko se po eni strani opozarja, da bi bil Karzaj po omenjenem datumu nezakoniti predsednik in da je avgustovski datum volitev nesprejemljiv, se po drugi strani porajajo pomisleki, da bi bilo v kratkem časovnem obdobju med marcem in aprilom težko pripraviti kredibilne volitve, predvsem iz varnostnih in logističnih razlogov.

IRAN - Vrhovni verski voditelj

Hamenej: Edina rešitev za Palestine je upor

TEHERAN - V Teheranu se je včeraj začela dvodnevna konferenca o pomoči Palestincem v Gazi, ki jo je z besedami, da je za Palestine edina rešitev upor, odprl iranski vrhovni verski voditelj ajatola Ali Hamenej. Do srečanja v Iranu prihaja dva dneva po mednarodni donatorski konferenci za obnovo Gaze v egiptovskem Šarm el Šejku, ki jo je Iran ostro kritiziral.

Kot je v nagovoru predstavnikom držav v regiji še dejal Hamenej, sta podpora in pomoč Palestincem obveza vseh muslimanov. Kot prvi korak, ki ga je potrebno narediti, je sicer izpostavil sojenje vsem političnim in vojaškim voditeljem Izraela, ki so igrali vlogo v ofenzivi na Gazo v začetku leta, v kateri je umrl 1300 Palestincev.

Iran ne priznava Izraela, Hamenej pa je že večkrat zavrnil oblikovanje dveh držav, izraelske in palestinske, kot možno rešitev bližnjevzhodnega konflikta. Vsakršna pogajanja so po njegovem mnenju brezploдна,

Brown pozval ZDA k skupnim naporom za izhod iz krize

WASHINGTON - Britanski premier Gordon Brown je v včerajšnjem nastopu pred obema domovoma ameriškega kongresa Američane spomnil na vodilno vlogo, ki so jo imeli pri reševanju preteklih mednarodnih kriz in jih pozval, naj tudi zdaj skupaj s prijatelji iz Evrope in drugimi partnerji pomagajo svetu najti izhod iz gospodarske in finančne krize.

Brown je šele peti britanski premier, ki je nastopil pred obema domovoma ameriškega kongresa. Poleg njega so to storili še Clement Atlee, Winston Churchill, Margaret Thatcher in Tony Blair. V govoru je omenil pomen "posebnih odnosov" med ZDA in Veliko Britanijo, ki je in bo prestalo preizkušnje časa. Poudaril je, da je sedaj napočil eden od trenutkov velikih priložnosti, ki jo morajo izkoristiti za večjo blaginjo sveta.

Barroso za reformo sistema finančnega nadzora

BRUSELJ - Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je včeraj v Bruslju ob predstavitvi novega vala ukrepov za premagovanje vse hujše finančne in gospodarske krize pozval k takojšnji reformi sistema nadzora finančnih trgov na ravni EU. Evropska komisija predlaga tudi poseben sistem sankcij za banke in bankirje, ki ne spoštujejo pravil. "Napočil je čas, ko moramo prekiniti krog nepripravljenosti na posojanje," je poudaril predsednik Evropske komisije. Za to je po njegovih besedah treba zagotoviti enake možnosti za vse banke in vzpostaviti zaupanje v finančne trge na splošno. Evropska komisija je v ta namen podprla priporočila Larosierjeve skupine za čezmejni finančni nadzor.

Na Palah prijeli udeleženca genocida v Srebrenici

SARAJEVO - Na Palah pri Sarajevu so včeraj prijeli bivšega policista, bosanskega Srba Željka Ivanovića zaradi sodelovanja pri pokolu v Srebrenici, v katerem je bilo leta 1995 ubitih 8000 Bošnjakov. Kot so sporočili s sodišča BiH, je obtožen sodelovanja v množičnih pobojih v kraju Kravica, potem ko je Srebrenica julija 1995 padla v roke srbskih sil. Sedaj 37-letni Ivanović je bil takrat pripadnik posebnih policijskih enot bosanskih Srbov. Julija 1995, ko je takratno varovano območje Srebrenica padlo v roke sil bosanskih Srbov, so srbske sile v Kravicah usmrtille kakih tisoč bošnjaških moških in fantov. (STA)

PAKISTAN Aretacije po napadu na ekipo kriketa

LAHORE/WASHINGTON - Pakistanska policija je včeraj, dan po napadu na šrilanški ekipo kriketa, v katerem je bilo ubitih osem ljudi, več igralcev kriketa pa ranjenih, aretirala nekaj osumljencev. Pakistanske oblasti so sicer objavile fotografiji dveh napadalcev ter ponudile nagrado v višini 125.000 dolarjev za informacije o njih. Poveljnik policije v Lahoreju Haji Habibur Rehman poudarja, da so prijete osebe, ki so na vozilo med drugim izstrelile raketo in granato. Avtobus je nato močno pospešil in uspel pripejati do stadiona. "Nismo si mislili, da se bomo izvlekli živi," je dejal kapetan moštva Mahela Jayawardene.

Šrilanška ekipa se je medtem že vrnila v domovino. Kot so povedali ob prihodu v Colombo, je njihov avtobus napadlo 14 močno oboroženih oseb, ki so na vozilo med drugim izstrelile raketo in granato. Avtobus je nato močno pospešil in uspel pripejati do stadiona. "Nismo si mislili, da se bomo izvlekli živi," je dejal kapetan moštva Mahela Jayawardene.

GORICA - Pokrajinski odbor srečal predstavnike letalskih združenj

Pokrajina prevzema pobudo za oživitev goriškega letališča

Gherghetta se bo danes v Ronkah sestal z vodstvom ustanove ENAC - »Čim prej omogočiti letenje«

Pokrajina prevzema pobudo za oživitev goriškega letališča, na katerem je približno dva tedna prepovedana vsakršna letalska dejavnost. Na pobudo predsednika pokrajinskega sveta Claudia Fabbra je včeraj pokrajinski odbor zasedal v hangarju letališča, zatem pa so se pokrajinski predstavniki Enrico Gherghetta in ostali odborniki sestali z načelniki pokrajinskih svetniških skupin in s predstavniki goriških letalskih združenj. Gherghetta je ob ključku srečanja napovedal, da se bo že danes v Ronkah srečal z vodstvom italijanske letalske ustanove ENAC. »Vprašal bom, kaj je treba narediti za ponovno odprtje letališča in kako si zagotoviti njegovo upravljanje,« je povedal Gherghetta v zvezi z današnjim srečanjem v Ronkah in razložil, da se bo prihodnji teden - po vsej verjetnosti v četrtek ali petek - sestal z deželnim odbornikom Riccardom Riccardijem in s poverjenim upraviteljem letališča Maurom Zinnantijem. Z njima se bo pogovarjal o obnovi letališča in o vlogi, ki bi jo pri tem lahko imela dežela.

»Pripraviti je treba projekt za oživitev letališča, okrog katerega se mora zbrati čim večje soglasje,« je včeraj dejal Gherghetta in poudaril, da morajo načrt v prvi vrsti podpreti goriška občina, pokrajina in Trgovinska zbornica. Po besedah Gherghette je vsekakor najpomembnejše, da se ohrani namembnost letališča, to se pravi, da zemljišč ne oddajo v upravo zasebnikom, ki bi radi uvažali logistične ali druge dejavnosti. Gherghetta je tudi poudaril, da je treba postaviti na noge družbo, ki bi letališče dejansko upravljala. Po njegovih besedah ni pomembno, ali bi za upravljanje skrbela sedanja delniška družba ali pa nova ustanova. »Veliko bolj pomembno je, da bi imeli predsednika, ki bi resno in strokovno vodil letališče,« je poudaril Gherghetta in opozoril, da denar za obnovo poslopij ob letališču in hangarja lahko zagotovi samo dežela.

Srečanja med pokrajinskimi upravitelji in predstavniki letalskih združenj se je udeležil tudi predsednik pokrajinskega sveta Fabbro. Po njegovih besedah je bistvenega pomena, da se politika spet začne ukvarjati z letališčem in da se za njegovo obnovo doseže čim večje soglasje. Predstavniki letalskih združenj so soglašali s potrebo po obnovi dotrajanih stavb na letališču, vendar so tudi opozorili, da je

bolj pomembno čim prej ponovno omogočiti letalske dejavnosti. 26. januarja so namreč zaradi neprimernih gasilskih naprav prepovedali vzlete letal, pred nekaj dnevi pa je stopila v veljavo še prepoved letenja za ultralahka letala, za katera veljajo manj stroga pravila. »Če ne bodo čim prej ponovno omogočili letenja, se bodo morali piloti odpraviti na druga letališča. Da lahko obnovijo dovoljenje za letenje, morajo namreč v zraku preživeti določeno število ur,« so pojasnili prisotni piloti in med drugim povedali, da so športni padalci za svoje skoke že izbrali drugo letališče.

Včerajšnjega srečanja se je udeležil tudi Claudio Paulin iz Alpe Adria Aereo Cluba, ki prisotne opozoril, da letos poteka 100-letnica prvega vzleta Edvarda Rusjana. »Škoda bi bilo, če bi obletnico praznovali z zaprtim letališčem,« je poudaril Paulin, ki je sicer s svojim čezmejnimi letalskim klubom že izdelal načrt za obnovo letališča. Pred nekaj tedni so ga predstavili ustanovi ENAC, vendar doslej njenega odgovora niso še dobili, čeprav so pripravljeni iz svojega žepa potegniti na dan lastna sredstva - okrog 160.000 evrov - za preново poslopja in hangarja letališča. (dr)

Dotrajani kontrolni stolp goriškega letališča

BUMBACA

TRŽIČ - Roparja obiskala trgovino na trgu Sant'Ambrogio

Oropala Bangladeševca

Belopolta moška sta zbežala z 12.000 evrskim plenom - Govorila sta s tujim naglasom

Bangladeška prodajalna na trgu Sant'Ambrogio

ALTRAN

Moška srednjih let sta v ponedeljek popoldne oropala 27-letnega Faishala Habiba Romela iz Bangladeša in iz njegove trgovine zbežala s 12.000 evrskim plenom. Bangladeševce upravlja prodajalno ještvino, telefonskih kartic in drugega blaga na trgu Sant'Ambrogio, ki jo je v ponedeljek nekaj po 13. uri nameraval zapreti in se odpraviti na kosilo. Ko je že zaklepal vrata, se je pri njem oglašil mlad priseljenec, ki je unovčil ček, vreden 1.200 evrov. Za njim sta vstopila še dva moška; najprej je eden izmed njiju vprašal telefonsko kartico, zatem pa je iz žepa povlekel pištolo. Bangladeševce mu je izročil 300 evrov, ki jih je imel v blagajni, zatem pa je ropar zahteval še denar, ki ga je upravitelj trgovine pravkar nameraval nesti na banko. Bangladeševce je izročil roparjema še okrog 12.000 evrov, nato pa sta nepridiprava pobegnili. Lastnik trgovine roparjev ni prepoznal; karabinjerjem, ki vodijo preiskavo, je povedal, da sta bila bele polti in da sta govorila s tujim naglasom. Nedvomno sta roparja že dalj časa opazovala Bangladeševca, saj drugače ne bi vedela, da se je občasno odpravljal v banko in preko bančne mreže pošiljal v Bangladeš denar tržiških priseljenec.

GORICA - V uradu za stike z javnostmi nudijo pomoč občanom

Doslej izpolnili 331 prošenj

Uslužbenec lahko ugotovi katastrske podatke samo prebivalcev goriške občine - V Trzinu gneča na katastru

Izpolnjevanje prošnje v goriškem uradu za stike z javnostmi

BUMBACA

V goriškem uradu za stike z javnostmi so doslej nudili pomoč 331 občanom, ki sami niso znali izpolniti prošnje s katastrskimi podatki za družbo IRIS. Včeraj dopoldne se je na okencu, ki je v palači na križišču med ulicama Garibaldi in Morelli odprto med 9. in 12. uro oglašilo 87 oseb. Z urada so pojasnili, da so skupno pomagali 155 občanom s katastrskimi podatki in 148 brez njih. Ostali primeri so bili posebni, še predvsem včeraj pa se v uradu oglašilo nekaj prebivalcev drugih občin goriške pokrajine. Trije so tako v goriški urad prišli iz Gradišča, po dva iz Fare in Romansa, po eden pa iz občin Sovodnje, Števerjan in Ronke; tistim občanom, ki so imeli s seboj katastrske podatke, so lahko pomagali pri izpolnitvi prošnje, ostalim, ki so bili brez njih, pa ne. Uslužbenec urada ima namreč dovoljen vstop samo v računalniški arhiv goriške občine in torej ne uspe poiskati katastrskih podatkov iz drugih občin. Okenca bo vsekakor odprto do prihodnjega torka, 10. marca, ko bo zapadel rok za vložitev prošenj. Informacije in pomoč pri izpolnjevanju prošnje nudi tudi podjetje za javne storitve IRIS na zeleni telefonski številki 800-647-454, ki je aktivna od ponedeljka do petka med 8. in 20. uro ter ob sobotah med 8. in 13. uro.

Velike težave s prošnjami za družbo IRIS imajo medtem tudi na Trzinu; že nekaj dni je namreč v tržiškem katastru nepopolna gneča. Ljudje čakajo v vrsti že pred odprtjem urada, sploh pa vsak dan kataster obišče preko peto oseb. Baje se je na tržiškem katastru v prejšnjem mesecu zgledalo okrog 16.000 ljudi.

NOVA GORICA - Izjava SDS

»Ni več koalicije in opozicije«

Posledica Partnerstva za razvoj mestne občine

Potem ko so vse politične stranke in liste v novogoriškem mestnem svetu z izjemo SLS pred mesecem ustanovile Partnerstvo za razvoj mestne občine Nova Gorica, se je povsem zabrisala meja med koalicijo in opozicijo. Vodenje partnerstva je namreč prevzela opozicijska LDS, ki je dobila tudi poklicnega podžupana, so sporočili iz novogoriške SDS. Kot pojasnjujejo v izjavi za javnost, v stranki podpirajo ustanovitev partnerstva, s katerim bi omogočili nov ekonomski, družbeni in razvojni zagon Nove Gorice. K partnerstvu so pristopili tudi, da bi presegle politične delitve med strankami in listami svetniške koalicije in svetniške opozicije v mestnem svetu. »Z ustanovitvijo partnerstva pa so bile tudi nadvse učinkovito presežene politične delitve med strankami in listami svetniške koalicije in svetniške opozicije v mestnem svetu, tako da opozicije ni več, saj je bilo stranki LDS, ki je bila prej opozicijska, zaupano vodenje partnerstva in dobila je celo poklicnega podžupana. Če pa ni več opozicije, je povsem jasno, da tudi ni več koalicije, saj ena brez druge ne moreta,« so še poudarili v novogoriški SDS.

Koalicijo v novogoriškem mestnem svetu sestavljajo SD, SDS, DeSUS, lista Trnovške in Banjske planote ter Zveza za Primorsko, opozicijo pa LDS, lista Roberta Goloba, SNS, NSi, SLS in lista za kakovost življenja. Župan Mirko Brulc sicer svojo funkcijo po izvolitvi v državni zbor opravlja nepoklicno, zato je za poklicna podžupana imenoval Darinka Kozinc (SD) in Matjeja Arčona (LDS). Nepoklicni podžupan ostaja Vojko Fon (SDS).

GORICA - Portal Slomedia.it nagradil udeležence svojega natečaja

Božični utrinki so tako lepi, da si zaslužijo knjižno objavo

Otroke nagovoril Tone Pavček - Z lutkovno predstavo nastopile dijakinje liceja Slomšek

Izdelki 250 otrok, ki so se udeležili natečaja spletnega portala Slomedia.it z naslovom »Božični utrinki naših nonotov«, so tako lepi, da si zaslužijo knjižno izdajo. V to je prepričan portalov urednik Darko Bradassi, ki je včeraj nagovoril udeležence natečaja v polni veliki dvorani goriškega Kulturnega doma. »Najboljše izdelke bomo v prihodnjih dneh objavili na naših spletnih straneh, čeprav je božič že dolgo za nami in se pripravljamo na pomlad. Res bi želeli, da bi iz teh lepih in dragocenih del nastalo še nekaj več; prizadevali si bomo, da bi natisnili knjigo,« je napovedal Bradassi otrokom, ki so v Kulturni dom prišli z Goriškega, Tržaškega in Videmskega. Natečaja so se namreč udeležili otroci iz raznih osnovnih šol in vrtcev iz vseh treh pokrajin naše dežele. Otroci so seveda sledili navodilom in največji aplavz so si tako prislužili učenci dvojezične osnovne šole iz Špetra, ki so bili takega sprejema še kako zadovoljni.

Ob zaključku Bradassijevega govora je na oder stopil pesnik Tone Pavček; otroci so poznali njegovega Jurija Murija, zato pa so z velikim zanimanjem in navdušenjem poslušali njegove besede. V imenu Kulturnega doma je zatem pozdravil ravnatelj Igor Komel, nato pa so nagradili zmagovalce natečaja spletnega portala, ki se ga je udeležilo preko 250 otrok. Žirija, ki so jo sestavljali Miha Obit, Paola Bartolini in Magda Starec Tavčar, je med likovnimi izdelki najvišje ocenila elaborate, ki so jih izdelali Džulis Ana Buržič (1. razred osnovne šole Josip Abram iz Pevme), Nik Košuta (1. razred osnovne šole Albert Sirk iz Križa), dalje Anika Tosolini, Jurij Lavrenčič in Lara Colja (2. in 3. razred osnovne šole Prežihov Voranc iz Dobrek), Demetra Jarc in Ivana Jarc (4. in 5. razred osnovne šole Prežihov Voranc iz Dobrek). Nagrado za projekt so prejeli otroški vrtec iz Rupe, otroški vrtec Marjan Štoka s Proseka, 1. razred osnovne šole Albin Bubnič iz Milj, 1. razred osnovne šole Fran Venturini iz Boljunca, drugo Ivan Sosol (2. razred osnovne šole Josip Abram iz Pevme), tretjo pa Tasha Vescovo (2. razred osnovne šole Mara Samsa od Donja). V drugem ciklusu je prvo nagrado prejel Liam Visentin (5. razred osnovne šole Albert Sirk iz Križa), drugo Veronika Racman (5. razred osnovne šole Fran Venturini iz Boljunca), tretjo pa Miha Kovic (4. razred osnovne šole Alojz Gradnik iz Števerjana). Absolutno prvo mesto si je zaslužil film, ki ga je izdelal Jan Sedmak (3. razred osnovne šole Albert Sirk iz Križa). Zmagovalci so prejeli knjižni dar, ki so ga zagotovile založbe Novi Matajur, Mladika in Mohorjeva družba.

Razposajena prireditve, ki je potekala pod pokroviteljstvom SKGZ in SSO, se je

nadaljevala z lutkovno predstavo dijakin tržaškega pedagoškega liceja Anton Martin Slomšek, ki so v dogajanje na odru vključile tudi otroke; le-ti so skupaj z njimi zapeli razne pesmi, tako da je bilo vzdrušje v dvorani res enkratno.

Predstavi je pokroviteljstvo zagotovila tudi goriška pokrajina, tako da so ob njenem zaključku otroci iz Tržaškega in Videmskega brezplačno obiskali Pokrajinske muzeje v grajskem naselju. (dr)

Urednik portala Slomedia.it Darko Bradassi (levo) nagovarja občinstvo v goriškem Kulturnem domu; nagrajevanje zmagovalcev natečaja (desno); udeleženci prireditve s Tonetom Pavčkom v prvi vrsti (spodaj)

FOTO D.B., BUMBACA

GORICA - Podjetja Dodatni ukrepi za izhod iz krize

Goriška Trgovinska zbornica je odobrila nov sklop ukrepov v programu za zaježitev posledic gospodarske krize. Dosledno z ukrepi, ki jih je v korist podjetij splošila v lanskem novembru, je na svojem zadnjem zasедanju sklenila, da bodo z olajševalnimi ukrepi podprli investicije, predvsem pa bodo pospeševali dostop do kreditov, ki jih podjetjem priznava bančni sistem, so včeraj sporočili iz Trgovinske zbornice.

»Pomembno je - poudarja predsednik osrednje goriške gospodarske ustanove, Emilio Sgarlata, - še naprej spodbujati naložbe v tehnologijo zlasti v industrijskem sistemu, zato da bodo lahko podjetja inovativna in konkurenčna. Hkrati pa je treba nemudoma podpreti finančni kredit v korist zadolženih podjetij.«

Trgovinska zbornica je v drugem sklopu ukrepov za zaježitev posledic krize ubrala dvojno pot. Posegla bo za utrditev finančnega položaja zadolženih podjetij z znižanjem pasivne obrestne mere (3-4 točke) in za kapitalizacijo podjetja preko participativnih posojil. Prvi ukrep naj bi vrnil kisika goriškim podjetnikom v obdobju, za katerega je značilen padec povpraševanja in, posledično, likvidnosti. Namen drugega podpornega instrumenta pa je ugotoviti premoženje podjetij, zato da spet zaženejo proizvodno kolesje, kar naj bi privedlo do ponovnega dviga goriškega gospodarstva.

Novi program ukrepov za zaježitev gospodarske krize je vreden skupno pet milijonov evrov. S temi vred so posegi, ki jih je Trgovinska zbornica pripravila preko Goriškega sklada, v celoti vredni dvanajst milijonov evrov. »Napor Trgovinske zbornice je precežen,« pravi Sgarlata, »je pa nujno potreben glede na hudo krizo, ki se oklepa gospodarskega sistema.« Operativnost obeh omenjenih instrumentov je zaupana Congafiju (»Consorzio Garanzia Fidi«) za goriško pokrajino. Proti krizi pa nameravajo tudi nastopiti s pospeševanjem nastajanja novih podjetij - industrijskih, obrtniških in trgovskih -, za katera so predvideli podporo. »Računamo, da bomo na takšen način pomagali goriški ekonomiji iz krize, komaj bo splošni okvir temu naklonjen,« je zaključil Emilio Sgarlata.

GORICA - Slovenske šole prvič sodelujejo pri projektu Rastem s knjigo

Brez branja glava prazna

V Feiglovi knjižnici so učenci prvega A razreda šole Trinko spoznali marsikatero skrivnost v zvezi z iskanjem dobrih knjig

Slovensko ministrstvo za kulturo, ministrstvo za šolstvo in šport ter Zveza splošnih knjižnic je letos prvič ponudila slovenskim šolam in knjižnicam v zamejstvu sodelovanje pri projektu Rastem s knjigo. Gre za spodbudo k obisku knjižnice, ob katerem vsak dijak prvega in drugega razreda nižje srednje šole prejme v dar slovensko leposlovno delo. S knjižnim darom želijo organizatorji popeljati najstnike, ki se s težavo posvečajo branju, na raznoliko bralno potovanje.

Prejšnji petek je bilo v Feiglovi knjižnici v Gorici na obisku 20 dijakov iz prvega A razreda nižje srednje šole Ivan Trinko, ki so dobili v dar Pregljevo Spričevalo. Ob obisku knjižnice jim je knjižničarka Luisa Gerget razkrila marsikatero skrivnost v zvezi z iskanjem dobrih knjig. Naj bo to potovanje v svet knjige polno novih znanj, ustvarjalnosti in zabave, jim je zaželela. Iznajdljivo in neposredno jim je prikazala vse prednosti, ki jih pridobijo z branjem. Osvojeno bogastvo besed, čustev in snovi, ki si ga naberejo, jim bo v prihodnosti neizmerno koristilo, tako v nadaljevanju študija, v službi in pri krojitvi kakovostnih medsebojnih odnosov. Brez branja glava ostane prazna, tega vas bo in vas mora biti sram, pravi Luisa pozornim poslušalcem. Po dveh urah vodenega obiska si dijaki z obnovljeno novo iščejo po policah sebi najlepšo knjigo in dolžina ni več problem.

Učenci šole Ivan Trinko v Feiglovi knjižnici

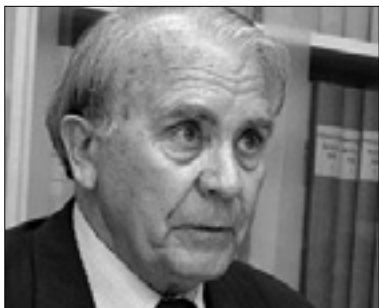

DOBROVO - Zadnja obljuba DARS-a županom trinajstih občin

V juliju odprtje hitre ceste prek Rebernic

»Zgradili smo hitro cesto, ki pa bo zaradi burje zaprta. Nepojmljivo in nesprejemljivo«

NOVA GORICA - V spomin Štrukelj reformiral okostenelo okolje in zaznamoval Goriško

JOŠKO ŠTRUKELJ

BUMBACA

Pred nekaj dnevi je v starosti 80 let preminil pravnik, politik in gospodarstvenik Joško Štrukelj, ki je v čas in prostor, v katerem je živel, globoko posegel s svojo aktivno navzočnostjo.

Ob njegovi nedavni osemdesetletnici je zgodovinar Branko Marušič izpostavil predvsem štiri leta, ko je bil Štrukelj župan Nove Gorice. V tem obdobju, ki so ga ljudje poimenovali kar »Štrukljev čas«, sta v Novi Gorici in na območju istoimenske občine zaveli svežina in drugačnost. Do leta 1963, ko je pri 35. letih postal župan, je Joško Štrukelj deloval kot odvetnik, potem pa je začel reformirati goriško okolje, okostenelo zaradi ideoloških in političnih zapovedi, ki so prihajale z vrhov slovenske in jugoslovanske politike. »Štrukljev čas« označuje v Novi Gorici tudi vzpostavitev trajnega sodelovanja z Gorico. Kot mlad novogoriški župan je Štrukelj sredi šestdesetih let preteklega leta našel v županu Gorice, senatorju Micheleju Martini, enakovrednega in razumskega sogovornika tudi zato, ker jima je bila skupna zavest pripadanja goriškemu prostoru ne oziraje se na jezikovno in narodnostno razliko. Kot je še zapisal Marušič, je Joško Štrukelj takrat oral ledino in oral jo je s plugom, ki ni bil prilagojen strogo zaukazanim brazdam. Za sodelavce si je izbral mlade izobražence iz širšega goriškega okoliša. Med drugim je bil tudi ustanovitelj revije Goriška srečanja. Pomladi leta 1967 je postal član kabineta Staneta Kavčiča in bil med najozojimi sodelavci predsednika vlade. Kavčičev padec je pomenil tudi Štrukljev odhod iz dnevne politike. Kariero je nadaljeval v gospodarstvu, najprej kot vice guverner Narodne banke Jugoslavije, nato kot direktor ljubljanskega podjetja Metalka in nazadnje kot eden vodilnih sodelavcev Ljubljanske banke, odgovoren za finančno sodelovanje te ustanove, zlasti z Italijo.

Z upokojitvijo se je Joško Štrukelj vrnil v rodne kraje, a je ostal aktiven. Svoj kritični pogled je usmeril v slovensko državno središče in spoznal, da se je mogoče centralizmu upreti tudi z institucijo civilne družbe. Bil je ustanovitelj Foruma za Goriško, ki ga je tudi več časa vodil. Globoko je bil vpet v problematiko obmejnega prostora in v iskanje pravih razvojnih možnosti zahodnega slovenskega prostora v novih slovenskih in evropskih danostih.

Nace Novak

Gradbišče na nedokončanem odseku hitre ceste prek Rebernice

BUMBACA

Promet po hitri cesti prek Rebernic bo stekel julija letos, je zadnja obljuba s strani DARS-a, ki so jo na včerajšnji seji sveta regije na Dobrovem slišali severnoprimorski župani. Ti zahtevajo dokončno ureditev zaščite pred burjo na hitri cesti v Vipavski dolini do junija 2010, nezadovoljni pa so s stanjem državnih cest v regiji. »Vidimo luč na koncu vseh predorov«, je vodja službe za nadzor in organizacijo gradenj na DARS-u Aleš Arhar slikovito povedal severno-primorskim županom, da načrtujejo odprtje hitre ceste prek Rebernic v juliju. Družba SCT bo v kratkem začela nameščati elektro-strojno opremo predorov, kljub manjši zamudi in nekaterim dodatnim delom pa bodo dela izvedena pravočasno, je zagotovil Arhar.

Svet severnoprimorske regije, ki ga sestavljajo župani trinajstih občin, so enomesečni zamik odprtja hitre ceste prek Rebernic sprejeli brez pripomb, konkretne obljube pa so zahtevali glede obnove regionalne ceste prek Rebernic. Projekte za obnovo ceste skupaj z ureditvijo odvodnjavanja, saj nekatere vasi pod cestama zdaj zamaka, bodo začeli pripravljati po odprtju hitre ceste in jih še letos predstavili svetu regije, je obljubil direktor republiške direkcije za ceste Gregor Ficko. Projekt je po prvih ocenah vreden okoli milijon evrov, uresničili pa naj bi ga v dveh do treh letih. Direktor projekta Rebernice na DARS-u Bojan Berlot je opozoril, da so idejne rešitve za ureditev odvodnjavanja skoraj končane, a se nekateri lastniki potrebnih zemljišč že oglašajo, da dovoljenja ne bodo dali.

Manj razumevanja glede obljub DARS-a so imeli župani pri urejanju in pospešitvi izvedbe zaščite proti burji na odseku hitre ceste med Razdrtim in Ajdovščino. »Zgradili smo hitro cesto, zdaj pa bo zaradi burje zaprta. To je nepojmljivo, nesprejemljivo in nemogoče«, je bil ogorčen ajdovski župan Marjan Poljšak. Na njegovo pobudo in predlog vipavskega župana Ivana Princeza svet regije od DARS-a zahteva namestitev zaščite proti burji naj-

kasneje do junija prihodnje leto, do marca 2010 pa morajo biti sanirane tudi gradbene deponije in odpravljene posledice zaradi gradnje hitre ceste v lokalnem okolju. V zvezi s tem sta Arhar in Berlot dejala, da so lani izvedli meritve burje, na podlagi meritev pa se bodo odločili o dodatnih ukrepih za omilitve oz. preprečitev vplivov burje na promet po hitri cesti. Del ukrepov bodo izvedli že letos, večje, če bodo potrebni, pa bodo končali v prihodnjem letu, a denar v večjem obsegu zaenkrat ni predviden, je pojasnil Arhar. Prav tako bo Dars zadržal del plačila izvajalcem, če ti ne bodo opravili posledic gradnje v lokalnem okolju, je dodal Berlot.

Med ostalimi točkami je svet severnoprimorske regije včeraj obravnaval stanje državnih cest v regiji in Ficko predstavil potrebe po njihovem vzdrževanju po posameznih občinah. Predsednik sveta regije in briški župan Franc Mužič je opozoril na slabo stanje teh cest, pri njihovem vzdrževanju pa je izpostavil zlasti preredko košnjo zemljišč ob cestah. Z denarjem, ki ga prejmejo, lahko opravijo le tretjino potrebnih vzdrževalnih del na državnih cestah na severnem Primorskem, a se s podobnimi težavami srečujejo povsod v državi, je opozoril direktor Cestnega podjetja Gorica Jože Breclj. Posebej je omenil slabo stanje in dotrajanost podpornih zidov, zaradi česar bi bilo lahko v prihodnjih letih v regiji precej cestnih zapor.

Ficko je zavrnil očitke, da naj bi bila severna Primorska na področju vzdrževanja cest zapostavljena. Med letoma 1997 in 2007 je direkcija v tej regiji za ceste namenila 185 milijonov evrov, kar jo med slovenskimi regijami uvršča na drugo mesto. Lani so goriški regiji namenili pet milijonov evrov, podobna vsota pa naj bi bila tudi letos. Ob tem je Ficko omenil še podatek, da je letošnja zima na državnem cestnem omrežju povzročila za 25 milijonov evrov škode.

Volijo tudi državljani EU

Volilni urad goriške občine je odposlal pisma 550 občanom, ki imajo državljanstvo drugih držav Evropske unije, da bi jih opozoril na bližajoče se evropske volitve. Na podlagi evropske zakonodaje imajo namreč pravico, da so vpisani v volilne seznime občin, v katerih imajo bivališče. Doslej je za vpis v volilni seznam zaprosilo 14 državljanov drugih držav Evropske unije, rok za vložitev prošenj pa zapade v ponedeljek, 9. marca. Volilni urad je odprt od ponedeljka do petka med 8.45 do 12. ure; v ponedeljek, ko zapade rok za vložitev prošenj, bo odprt tudi med 16. in 17. uro. Medtem je goriška občina pisala tudi 1.500 Goričanom, ki bivajo v tujini, vendar imajo italijansko državljanstvo. Goriški tajnik radikalcev Pietro Pipi je po sporočilu občine o volilnih seznamih za državljane drugih držav Evropske unije prekinil gladovno stavko, ki jo je pričel v torek.

Začenja se sojenje

Na goriškem sodišču se danes začenja sojenje zoper 24 mladeničev, ki so 29. septembra leta 2007 manifestirali pred centrom CPT v Gradišču. Osumljencem izraža solidarnost Krična levica iz goriške pokrajine, ki opozarja, da se sodnija ukvarja z sojenjem mirovnikov, namesto da bi raziskovala smrti delavcev zaradi vdihovanja azbesta.

Pokrajinski svet o ženskah

Goriški pokrajinski svet se bo sestal v soboto, 7. marca, in svoje zasedanje posvetil ženski problematiki. Na dnevnem redu bo resolucija, s katero pokrajinski svetnici Silvia Altran in Angela Giorgione pozivata krajevne uprave k večji doveznosti do težav žensk.

Kovinarji zasedali

V tržiški ladjedelnici so včeraj zasedali kovinarji, včlanjeni v sindikat FIOM-CGIL. Razpravljali so o integrativni pogodbi in poudarili, da jo je treba čim prej podpisati, saj ni nikakor vezana na svetovno gospodarsko krizo. Medtem se bodo 12. marca sindikalisti FIOM-CGIL skupaj s kolegi iz vrst sindikatov FIM-CISL in UILM-UIL srečali z novim pokrajinskim odbornikom za delo Alfredom Pascolinom.

Tudi mladi na festivalu poezij

Tržiški festival poezije Absolute Poetry bodo letos obogatili s posebnimi srečanji za mlade pesnike; okoliščinah iz njegove prilike, da se predstavijo javnosti in da spoznajo svoje že uveljavljene vzornike.

Tečaj borilnih veščin

V Gorici se je pričel tečaj borilnih veščin Ofcm, ki ga vodi Alfredo Marano. Lekcije potekajo v dvorani v ulici Della Fornace v Ločniku ob ponedeljkih in četrtek med 20.30 in 22. uro. Informacije 328-2667613.

GORICA - Ob dvojni obletnici v Kulturnem domu dokumentarna razstava o Ignaciju Borštniku

Slovenski narod zapisal gledališču

Svetina: »Tovrstni umetniki ne bodo nikoli šli v pozabo« - Komel: »Živ dokaz, da je na Slovenskem umetnost doma«

Fotografsko in dokumentarno razstavo so pripravili pri Slovenskem gledališkem muzeju v Ljubljani, v Gorico pa so jo pripeljali po prizadevanjih Kulturnega doma, Zveze slovenskih kulturnih društev in Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice

BUMBACA

Ignacij Borštnik je ime, ki je z zlatimi črkami zapisano v knjigi slovenskega gledališča. Borštnik, ki velja za utemeljitelja umetniškega gledališča na Slovenskem, je v slovenski javnosti kar dobro poznan, saj se po njem imenujejo vsakoletna gledališka srečanja v Mariboru in pa Borštnikov prstan, ki ga v štajerski prestolnici za življenjsko delo poklanjajo slovenskim odrskim igralcem. Letos poteka 150 let od rojstva in devetdeset let od smrti velikega mojstra, ki se je poleg igralskih veščin proslavil tudi kot režiser, dramatik, prevajalec in pesnik. Malo pred smrtjo septembra 1919 pa se je preizkusil tudi v naglo razvijajočem se filmu, takrat še nemem.

V počastitev obeh Borštnikovih obletnic so pri Slovenskem gledališkem muzeju v Ljubljani pripravili fotografsko in dokumentarno razstavo, ki na nazoren način predstavlja njegov lik, delo in zasluge. Po prizadevanjih goriškega Kulturnega doma, Zveze slovenskih kulturnih društev in Slovenskega narodnega gledališča iz Nove Gorice - kjer je že bila na ogled - je res lepa potujoča razstava našla pot tudi v slovenski hram kulture v ulici Brass v Gorici. V tamkajšnji galeriji so jo odprli v sredo in bo ljubiteljem gledališke umetnosti na ogled do 18. marca. Razstava sestoji iz kakih tridesetih panojev večjega formata, ki v sliki in besedi obiskovalcu prikažejo bogato ter z zadoščenji in priznanji posejano gledališko pot igralca, ki je po sili razmer več de-

setletij svojo igralsko nadarjenost izkazoval v Zagrebu. Leta 1895 je namreč skupaj z ženo Zofijo sprejel povabilo za angažma v zagrebški Drami, kjer so mu nudili veliko boljše pogoje kot v Ljubljani. Tja se je vrnil leta 1919 kot član obnovljenega gledališča in kot profesor na novem konservatoriju. Še istega leta je v Ljubljani tudi umrl.

Po pozdravnem nagovoru ravnatelja Kulturnega doma Igorja Komela je imel daljši poseg Ivo Svetina v imenu Slovenskega gledališkega muzeja. Sprehobil se je skozi gledališko kariero Ignacija Borštnika s posebnim poudarkom na manj znanih okoliščinah iz njegovega življenja. Svoje razmišljanje o gledališču in o pomenu, ki jo je le-to pridobilo ravno z mojstri Borštnikovega kova, je Svetina zaključil z ugotovitvijo, da tovrstni umetniki ne bodo nikoli odšli v pozabo in si zato zaslužijo vso našo pozornost.

Komel je ob koncu o razstavi še povedal, da je zgovoren dokument, ki priča o ustvarjalnem potencialu malega slovenskega naroda in obenem živ dokaz, da je na Slovenskem umetnost doma. Bogati slovenski umetniški naboj se izkazuje v najrazličnejših oblikah, gledališče pa med temi odigrava nadvse vidno vlogo. Razstava bo na ogled do 18. marca; odprta je od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro ter med 16. in 18. ure, v večernih urah pa med prireditvami. (vip)

MARIBOR - LJUBLJANA

Slovenski glasbeni dnevi letos nekoliko drugače

Slovenski glasbeni dnevi se bodo za razliko zadnjih nekaj let začeli v Mariboru, tudi časovno bodo potekali nekoliko prej kot običajno. Od 10. do 14. marca bodo podčrtali več obletnic slovenskih skladateljev, posebnost koncertov bodo izključno slovenska dela, ob nekaterih novostih pa bodo združili še muzikološko misel o Mediteranu kot viru navdiha. Edinstvena manifestacija pretežno sodobne slovenske glasbe se bo zgodila v Mariboru in Ljubljani kljub recesiji in kljub temu, da organizator, Festival Ljubljana, še ni dobil odgovora države o višini finančne podpore, je na novinarski konferenci poudaril njegov direktor in umetniški vodja Darko Brlek.

Odprtje so zaupali Operi in baletu SNG Maribor, ki bo uprizorila opero Zlatorog Viktorja Parme, sodobno postavitev Vita Tauferja, ki je po besedah direktorja SNG Maribor Danila Roškerja že vse od februarске premiere večinoma razprodana. S tem se bodo glasbeni dnevi, nekoliko zapoznelo, spomnili lanske 150-letnice rojstva enega najbolj plodovitih slovenskih skladateljev na področju glasbenega gledališča.

Na sploh bo festival v marčevskih dnevih ubran na obletnice. V koncertnem delu bo podčrtal letošnji stoletnici rojstva Boga Leskovicina in Radovana Gobca ter 150-letnico rojstva Rista Savina in počastil življenjska jubileja Lojzeta Lebiča in Alojza Ajdiča. Z razstavo portretov bo počastil tudi Antona Nanuta, v junijskem »izzvenevanju« pa še svetovno znanega Vinka Globokarja, je povedala »nova programska moč« Festivala Ljubljana Veronika Brvar.

Na štirih koncertih z izključno slovensko glasbo bodo nastopili pretežno ansambli, ki so tako rekoč stalnica glasbenih dnevo: Simfoniki RTV Slo-

venija, orkester Slovenske filharmonije, s katerim bo dirigentsko debutiral mladi Simon Krečič, in Big Band RTV Slovenija, ki bo izvedel t.i. jazztette Janija Kovačiča. To bo po kantavtorjevih zagotovilih zmerno eksperimentalen večer in njegov najkompleksnejši projekt doslej, za aranžmaje je poskrbel Igor Lunder. Na zborovskem koncertu, ki ga je po lanskoletnih samospelih spet pripravilo Društvo slovenskih skladateljev, pa bodo ljubljanski operni zbor, Ljubljanski madrigalisti in Slovenski oktet poustvarili kar enajst novitet. Mednarodni muzikološki simpozij bo potekal 11. in 12. marca v hotelu Lev, na temo Mediteran - vir glasbe in hrepenenja evropske romantike in moderne bo razpravljalo 22 strokovnjakov iz osmih držav. Spodbuda za temo je bila letošnja stoletnica ustanovitve Glasbene matice Trst, kar četrtni referatov bo zato govorila o primorski Istri in zlasti Trstu, ki je »še vedno premalo prisoten v kulturni zavesti Slovencev«, je ocenil vodja simpozija Primož Kuret. Na simpozij se bosta vezala še ekskurzija po slovenskih poteh v Trstu in matinejski koncert tamkajšnje mešanega mladinskega pevskega zbora.Novost 24. slovenskih glasbenih dnevov bosta glasbena delavnica za otroke, s katero bo skladatelj Uroš Rojko popeljal v sodobni kompozicijski svet, ter javna evalvacija po koncu festivala, na kateri bodo zainteresirani lahko komentirali letošnji program. Prireditve bo, kot že omenjeno, dokončno izzvenela 22. junija s slovensko premiero Globokarjevega dela Destinies Machinales. Ta bo le nekaj dni po svetovni premieri v Nemčiji, od koder bodo pripeljali posebne glasbene stroje, ki jih je skladatelj uporabil za posnemanje zvokov iz narave in človeških glasov. (STA)

LJUBLJANA

Danes se bodo predstavili tržaški izvajalci

Baritonist Damjan Locatelli, sopranistka Matejka Bukavec, pianistka Tamara Ražem in violončelist Peter Filipčič bodo nastopili danes ob 19.30 v Rdeči dvorani ljubljanskega Magistrata v okviru koncertne pobude Ljubljanske Glasbene matice. Spored večera, ki si ga je zamislil poznavalec krajevne glasbene literature Janko Ban in ga je izoblikovala solopevka Eleonora Jankovič, obsega izbor slovenskih samospenov primorskih in tržaških avtorjev, kar predstavlja tudi posebnost in smisel tega enkratnega gostovanja. Na sporedu bodo skladbe Hrabroslava Volariča, Marija Kogojca, Vinka Vodopivca, Brede Šček, Pavleta Merkuja in Adija Daneva, ki je za to priložnost priredil samospev Vasilija Mirka. (ROP)

V četrtek, 12. marca ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

Mestno gledališče ljubljansko Veliki oder

Danes, 5. in jutri, 6. marca ob 19.30 / Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V soboto, 7. marca ob 19.30 / Peter Stone, Julie Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«. Vstopnice je potrebno zamenjati!

V torek, 10. marca ob 19.30 / David Drábek: »Ples na vodi«.

V sredo, 11. marca ob 11.00 / Dragica Potočnjak »Za naše mlade dame«; ob 19.30, David Drábek: »Ples na vodi«.

V četrtek, 12. marca ob 20.00 / David Drábek: »Ples na vodi«.

V petek, 13. marca ob 11.00 / Dragica Potočnjak »Za naše mlade dame«; ob 19.30, David Drábek: »Ples na vodi«.

Mala scena

Danes, 5. marca ob 20.00 / Branko Zavran in solisti: »Solistika«.

Jutri, 6. marca ob 21.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V nedeljo, 8. marca ob 19.00 / James Prideaux: »Gospodinjak«.

V ponedeljek, 9. ob 21.00 in v torek, 10. marca ob 16.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V sredo, 11. marca ob 21.00 / Janez Janša, Dušan Jovanović: »Spomenik G«.

V petek, 13. marca ob 18.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

Šentjakobsko gledališče

Danes, 5. marca ob 19.30 / C. Goldoni: »Prebrisana vdova« (komedija), režija Luka M. Škof.

Jutri, 6. marca ob 19.30 / A. Jaoui, J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama), režija Jaša Jamnik.

V soboto, 7. marca ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka« (komedija), režija Gojmir Lešnjak Gojc.

V torek, 10. marca ob 19.30 / A. Jaoui, J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama), režija Jaša Jamnik.

V petek, 13. marca ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedija), režija Janez Starina.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

»Coppelia« / Baletna predstava na glasbo L. Delibesa. Dirigent: David Coleman. Urnik: v sredo, 11. in v četrtek, 12. ob 20.30, v petek, 13. ob 15.00 in 20.30, v soboto, 14. ob 15.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 15. marca ob 16.00.

Gledališče Rossetti

Slava's Snowshow«, muzikal / Zamisel in prireditve: SLAVA. Režija: Viktor Kramer. Urnik: danes, 5. in jutri, 6. ob 20.30, v soboto, 7. ob 16.00 in 20.30 ter v nedeljo, 8. marca ob 16.00.

Moses Pendleton: »Momix "Bothanica"« / Glasbena predstava, produkcija Duetto 2000. Urnik: od torka, 10. do petka, 13. marca ob 20.30, v soboto, 14. ob 16.00 in ob 20.30 ter v nedeljo, 15. marca ob 16.00.

Tetris (Ul. della rotonda 3)

Jutri, 6. marca ob 21.30 / Nastopa skupina The Others, z glasbo "rock alternative".

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 13. marca ob 20.45 / Don Quijote De La Mancha - Romances y Músicas, Hespèrion XXI. Dirigent: Jordi Savall

V sredo, 18. marca ob 20.45 / Kim Kashkashian - viola, Robyn Schulkowsky - bobni.

GORICA

Kulturni dom

V ponedeljek, 9. marca ob 20.30 / Glasbeni spektakel »S.O.S. Abba show« s skupino ABBA-ZZIA iz Opatije. Info: Kulturni dom Gorica Tel.: 0481-33288.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V soboto, 7. marca ob 20.00, Glavna dvorana / Koncert ob dnevu žena - Vlado Kreslin in Mali bogovi.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 5. in jutri, 6. marca ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Emmanuel Villaume. Solistka: Marjana Lipovšek - mezzosopran.

Jutri, 6. marca ob 20.00, Štiхова dvorana / Nika Vipotnik. Billie Holiday - Lady poje blues, glasbena predstava. Nika Vipotnik - glas, Blaž Jurjevčič - klavir.

V nedeljo, 8. marca ob 20.00, Gallusova dvorana / Tereza Kesovija, koncert.

V torek, 10. marca ob 16.00 in 18.00, Gallusova dvorana / Mladi mladim z Orkestrom slovenske filharmonije - Rusko popoldne. Dirigent: Tošihito Jonezu, solist Matic Anžej - violina.

V nedeljo, 15. marca ob 19.30, Gallusova dvorana / Jordi Havall, »Hesperion XXI«, stara katalonska glasba.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

ŠKEDENJ

Etnotografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

KD Ivan Grbec, (Škedenjska ul. 124): na ogled razstava »Porečanka - Parenzana; včeraj: ozkotirna prog; danes: pot zdravja in prijateljstva«. Urnik razstave: danes, 5. marca, od 17.00 do 19.00 ure.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: do 20. marca bo na ogled slikarska razstava Borisa Zuliana »Pod nami vulkan«. Odprto od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00 ure.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 18. marca 2009 je na ogled razstav »Intimnost nabrežinskih izskov« Stefana Turka. Ogled je možen v urnikih odprtja kavarne.

DOBERDOB

Modra's galerija: do 13. marca je na ogled razstava ob stoletnici društvenega delovanja. Odprto med 18. in 21. uro.

GORICA

Kulturni dom: do 18. marca, bo na ogled razstava ob 150-letnici rojstva in 90-letnici smrti Ignacija Borštnika.Odprto od ponedeljka do petka, med 10. in 13. uro in med 16. in 18. uro ter med kulturnimi prireditvami.

V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju bo jutri, 6. marca, ob 18. uri odprtje razstave Tina Piazzze; na ogled bo do 31. maja od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

KRMIN

Muzej teritorija: v soboto, 7. marca, bodo odprli mednarodno fotografsko razstavo »Iterest - Il viaggio anticipa

l'arte«. Razstavljal bo Michael Immann, predstavila ga bo Silvie Aigner. Razstava z naslovo Left Spaces bo na ogled do 29. marca ob četrta, do sobote med 16. in 19. uri, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

ŠTEVERJAN

V Galeriji 75 na Bukovju 6 bo ob dnevu žena v soboto, 7. marca, ob 20.30 odprtje fotografske razstave Ženski pogledi. Razstavljale bodo Loredana Coloni s Tržaškega, Polona Ipavec z Ajdovščine, Sara Occhipinti s Sicilije, Loredana Prinčič z Goriške in Elisa Paiero iz San Vita ob Tilmentu . Slavnostni govor bo imela Licia Rita Morsolin, odbornica na Goriški pokrajni. Kulturni program bodo še sooblikovale glasbenice s petjem ob klavirski spremljavi, recitatorka pa bo ponudila literarni trenutek v furlanskem jeziku. Razstava bo na ogled do 22. marca samo ob sobotah (med 15. in 18. uro) ter nedeljah (med 9. in 12. uro); informacije na tel. 0481-884226.

SLOVENIJA

KOPER

Galerija Banke Koper (Pristaniška 14): do junija bodo na ogled fotografije Jaka Jeraša.

SEŽANA

Kosovelov dom, Velika galerija: do 11. marca bo na ogled razstava slik Lucijana Bratuša ob njegovi 60-letnici.

Kosovelov dom: na ogled medregijska razstava JSKD slovenskih likovnih ustvarjalcev »Svetloba«.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do konca marca bo Jožica Zafred razstavljala fotografije Stojan Zafred pa slike. Urnik: od torka do nedelje od 10.00 do 18.00.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: jutri, 6. marca, ob 19. uri bo odprtje razstave Les. Razstavljene lesene plastike so nastale v šestih kiparskih delavnicah, ki jih je organiziral Javni sklad RS za kulturne dejavnosti; na ogled bo do 22. marca.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka ob 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka ob 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

Mestna galerija (Trg Edvarda Kardelja 5) jutri, 6. marca, ob 19. uri bo odprtje razstave Povest o multiverzumu Olge Danelone. Umetnico bo predstavila Angela Madesani; na ogled bo do 26. marca od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro in med 15. in 19. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

ŠMARTNO

Galerija v hiši kulture: jutri, 6. marca, ob 19. uri bodo odprli fotografsko razstavo Fotokluba Skupine 75. Z recitalom poezij bo nastopila Jasmin Kovič, za glasbeno spremljavo pa bo poskrbela flavtistka Ana Breščak; na ogled bo do 29. marca ob četrčkih in petkih od 10. do 15. ure, ob sobotah in nedeljah od 14. do 18. ure.

IDRIJA

Grad Gewerkenegg, razstavišče Nikolaja Pirnata: do 15. marca bo na ogled razstava likovnih del »Slovenija odprta za umetnost«.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Narodna galeriija, (vhod s Cankarjeve 20): do 8. marca bo na ogled dokumentarna razstava »Španska vizija« ob stoletnici rojstva Zorana Mušiča. Odprto vsak dan od 10.00 do 18.00.

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

Primorski
dnevnik

NAŠ POGOVOR - Goriški boksar Paolo Vidoz pred sobotnim dvobojem proti Poljaku

Če mu bo uspel KO, bo nazdravil s tokajem

V Gorici prvič kot profesionallec - Spet želi postati evropski prvak

Goriški boksar Paolo, za prijatelje Paolone, Vidoz je včeraj popoldne opravil še zadnji trening pred sobotnim dvobojem v težki kategoriji proti Poljaku Tomaszu Zeprzalki iz Katowic.

Paolo kako se počutiš? Si v dobri formi?

Počutim se dobro. Forma je odlična. V zadnjem mesecu sem veliko treniral. Jutri (danes op. ur.) bom še zadnjič dvigal uteži, tako da bodo v soboto mišice napete kot struna.

Bi nam opisal sobotnega nasprotnika Poljaka Zeprzalko?

Poljak je pravi orjak, saj je visok 198 centimetrov in tehta 118 kilogramov. Je torej višji in težji od mene. Pred sobotnim dvobojem jaz tehtam 108 kilogramov.

Kolikokrat si že tekmoval v rojstni Gorici?

Po pravici povedano bo to moj prvi nastop kot profesionalni boksar. Kot amater pa sem v Gorici boksar dvakrat. S tem športom pa se ukvarjam že dobrih 22 let. Sicer nisem prav čistokrvni Gorican. Doma sem iz Ločnika, živim pa v Mošu.

Najbrž pričakuješ, da bo v soboto goriška telovadnica UGG polna do zadnjega kotička.

Upam, da bo tako. Telovadnica UGG je primernejša in zame bolj domača. Ni pa velika, saj je prostora le za 800 ljudi. Sem pa zelo radoveden, kako se bodo odzvali Goričani. Pred mojim dvobojem, se bodo pomerili še mladi boksarji FJK in iz Slovenije ter ženske.

Vidoz in Černic ste mogoče najbolj razpoznavna goriška športnika.

Mogoče je res. Odbojka je sicer bolj razširjen šport, tako da je Černic bolj razpoznaven. So pa tudi ostali športniki iz goriške pokrajine, ki so dosegli zelo dobre rezultate v svetovnem merilu. V Trzinu jih je kar nekaj. Predvsem jadralcev.

Šport v Gorici pa je v veliki krizi.

Absolutno. V krizi so predvsem ekipni športi. Nogometu ne uspe preporod, košarko vsako leto oživljajo, čeprav se ji pišejo slabi časi. Očitno je glavni problem denar, ki ga v Gorici ni. Navsezadnje so tudi podjetja v veliki krizi.

Kaj načrtuješ za prihodnost?

Zadnja novica je, da so Mattu Skeltonu, ki me je decembra premagal v

Milanu, odvzeli evropski naslov v najtežji kategoriji. Anglež Skelton je namreč izgubil dvoboj proti nekemu amaterskemu boksarju, sicer taksistu iz Severne Irske. To se pravi, da bo v kratkem še en dvoboj za evropskega prvaka. Prav zaradi tega bo sobotna tekma še toliko bolj pomembna. Moja skrita želja je, da bi se znova okronal z naslovom evropskega prvaka.

In načrtovano odprtje kmečkega turizma ...

(Smeh) Bo še malo počakalo. Zdaj si želim le boksati.

Pa še zadnje vprašanje: če boš premagal Poljaka Zeprzalko, kako boš praznoval?

Najprej ga moram premagati, kar ne bo lahko. Če bom zmagal, potem bom odprl steklenico tokaja, a ne, oprosti friulana, čeprav ostaja zame tokaj.

38-letni Vidoz bo v soboto v telovadnici UGG stopil na ring približno ob 22.30. Dvoboj bo neposredno prenašala goriška radijska postaja Radio Gorizia 1.

Jan Grgič

Kot profesionallec se je Paolo Vidoz prvič boril v newyorškem Madison Square Garden leta 2001. Leta 2005 je postal evropski prvak v težki kategoriji, leto kasneje pa je ubranil evropski naslov in ga nato izgubil. Boksar iz Ločnika je skupaj z Ivanom Malfatto izdal tudi knjigo »I can del ring«

ANSA

NOGOMET - Napovedi selektorja glede Lige prvakov

Lippi: »V finalu Barcelona proti Manchesteru ali Interju«

RIM - Selektor italijanske nogometne reprezentance Marcello Lippi meni, da se Inter, Roma in Juventus še vedno lahko uvrstijo v četrtino finala Lige prvakov, vendar bodo morali na povratnih tekmah pokazati prihodnji teden 100 odstotkov tega kar zmorejo, priznal pa je, da bi njihova morebitna hkratna izločitev negativno vplivala tudi na reprezentanco. Lippi ne verjame v premoč angleškega nogometa, saj gre v primeru Arsenal, Manchester Uniteda in Chelsea za globalizirano moštva, ki so angleška le po imenu. Po Lippijevem mnenju sta kandidata za nastop v finalu Barcelona in zmagovalec dvoboja med Manchesterom in Interjem.

Novica, da je žena Juventusovega nogometaša Amaurija postala italijanska državljanka, Lippi ni hotel komentirati. »Amauri še ni Italijan, če bo ga bom po-

MARCELLO LIPPI

klical v reprezentanco, če si bo to pač zaslužil«, je dejal Lippi.

V Italiji burijo duhove izjave Interjevega trenerja Mourinha, ki je brez dlak na jeziku napadel kolega Ranierija in Spallettija. Predsednik sindikata trenerjev Renzo Ulivieri je njegove izjave obžaloval, hkrati pa dejal, da je z prihodom portu-

galskega trenerja zavel nov veter v odnosu med trenerji in mediji. »Malo zaradi strahu pred napihnjenimi naslovi, malo zato, da ne bi preveč dvigovali prahu, smo mi zadnja leta nekoliko zaspali, Mourinho pa je s svojo iskrenostjo prispeval k temu, da so tudi italijanski trenerji zdaj bolj zgovorni,« je prepričan Ulivieri, eden redkih, ki nikoli ni skrival svojih misli.

KOŠARKA

Malaga pregazila Lottomatico

Košarkarji rimske Lottomatice so v Malagi doživeli še en prepričljiv poraz v evroligi in so v svoji skupini še brez točk. Tokrat so izgubili z 99:64.

ODBOJKA Macerata in Trento uspešna

Macerata - Kazan 3:0 (26:24, 25:18, 25:20)

Odbojkarji Macerate so v prvi četrtfinalni tekmi lige prvakov prepričljivo brez izgubljenega seta premagali ruskega predstavnika Kazana. Na povratnem srečanju, ki bo 11. marca italijanskim odbojkarjem za uvrstitev v polfinale zadostuje že en sam niz.

Italijanski prvak Trentino Volley je na neugodnem gostovanju pri poljskem moštvu Čestohowa dosegel pomembno zmago z 1:3 (25:22, 21:25, 17:25, 18:25). Potem ko je izgubil uvodni niz, je bil prepričljivo boljši, čeprav je od 2. seta dalje igral brez poškodovanega Bolgara Kaziskija. Winiarski je dosegel 23 točk.

Ostala četrtfinalna izida: Belčatov (Rus) - Iska Odinečev (Rus) 3:2 (25:27, 25:15, 25:23, 23:25, 17:15), Friedrichshafen (Nem) - Iraklis Solun (Grč) 0:3 (21:25, 25:27, 18:25).

NOGOMET

Euro 2012: UEFA zelo zaskrbljena

VARŠAVA - Z vsakim mesecem je zaskrbljenost Evropske nogometne zveze (UEFA) nad potekom priprav za evropsko prvenstvo leta 2012 čedalje večja. Poljska in Ukrajina, ki bosta soprireditelji prvenstva, močno soostajata v vseh segmentih priprav, tako da krovn organizacija vse bolj glasno govori tudi o morebitnem odvzemu tekmovalnosti. Po mnenju generalnega sekretarja UEFA Davida Taylorja največ težav izvira iz izjemno težke finančne situacije v obeh državah, predvsem v Ukrajini, ki se bori z velikimi dolgovi, tako je na primer v obliki posojila pred kratkim prejela še 16,5 milijarde evrov pomoči s strani Mednarodne monetarne fundacije. Vrednostni tečaj ukrajinske valute pa je od septembra padel za 43 odstotkov.

»Naše potrpljenje se počasi izteka, zaskrbljenost pa je čedalje večja. Gradnja športnih objektov in infrastruktura močno zaostaja. Ne rečem, da se ne dela, a z deli zaostajamo za kakšen korak ali dva, zaostaniki pa so čedalje večji. Najbolj me skrbi stadion v Kijevu, kjer naj bi bil finale. Če ga ne bodo mogli zgraditi, bo Ukrajina zagotovo ostala brez organizacije,« je še dejal Taylor. Ni pa izdal, do kdaj bo UEFA še tolerantna in kdo bi bil morebitni »nadomestek«, ki bi lahko prevzel prireditve.

SMRT NA IGRIŠČU - V prijateljskem dvoboju mladih reprezentanc do 21 let Švice in Nemčije se je v prvem polčasu pripetil tragični dogodek. Nemec Sebastian Feisst, ki bi v soboto dopolnil 21 let, se je nenadoma zgrudil, reprezentančni zdravniki pa so ga skoraj eno uro neuspešno poskušali oživeti. Vzrok smrti bo znan šele po obdukciji, ki jo bodo opravili v bolnišnici v Zürichu.

ZELENA LUČ - Finalne tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bodo od 18. do 22. marca v Planici, so dobile zeleno luč. Predstavniki Mednarodne smučarske zveze (FIS) Sepp Gratzler je ugotovil, da ni zadržkov za izvedbo tekmovanja.

POD NOŽ - Španski motociklist Daniel Pedrosa, ki se je poškodoval na ponedeljkovem testiranju v Katarju, bo moral na operacijo, na kateri mu bodo med drugim z vijakom učvrstili zlomljeno kost koželjnico leve roke, precej poškodovano pa ima tudi levo koleno. SP elitnega razreda motoGP se bo začela že čez mesec dni.

NOGOMET - V prvi polfinalni tekmi v italijanskem pokalu

Sampdoria pregazila Inter

Katastrofalna igra črno-modrih v obrambi in jalov napad - Vse odločeno že v prvem delu

Sampdoria - Inter 3:0 (3:0)
STRELCI: v 9. Cassano, v30. in 42. minuti Pazzini

SAMPDORIA: Castellazzi, Campagnaro (od 75. Da Costa), Gastaldello, Raggi, Padalino, Sammarco, Palombo, Franceschini, Pieri, Pazzini (od 66. Stankevicius), Cassano (od 85. Bellucci). Trener: Mazzari.

INTER: Toldo, Cordoba, Materazzi, Rivas (od 46. Maicon), Maxwell (od 60. Crespo), Zanetti, Vieira, Muntari, Mancini, Adriano, Balotelli (od 67. Obinna). Trener: Mourinho.

Če se po jutru dan pozna, potem se Interju ne piše nič dobrega v Genovi. Sinoči je v prvi polfinalni tekmi proti Sampdoriji doživel prepričljiv poraz, v soboto pa mora še nekrat v Ligurijo, kjer ga čaka Genoa, ki naskakuje ligo prvakov. Včeraj so bili črno-modri povsem brez moči proti Sampdoriji, ki je spretno izkoristila katastrofalno igro Interjeve obrambe v prvem delu in z goli Cassana (po neverjetni napaki Rivasu) ter Pazzinija (uspešen je bil dvakrat) praktično rešila vprašanje finalista nogometnega pokala. Težko je namreč verjeti,

Pazzini je drugi gol dosegel z glavo, po hudi napaki celotne Interjeve obrambe

ANSA

da bi lahko Inter nadoknadil zaostanek treh golov, čeprav v nogometu ni nič nemogočega. Kar zadeva sinočno tekmo, je bilo kot rečeno, vse odločeno v prvem delu. V drugem je imel sicer Inter več od igre, še po-

sebej po 59. minuti, ko je bil izključen Gastaldello. Toda vsi poskusi so bili jalovi, nekaj redkih nevarnih akcij pa je z zanesljivim posredovanjem rešil vratar Sampdorije Castellazzi.

KOLESARSTVO

Lorenzettu šprint na 31. dirki po Furlaniji

Kolesar moštva Lampre Mirco Lorenzetto je zmagovalac 31. dirke po Furlaniji s ciljem v Pordenonu po 184 kilometrih dirke. V šprintu 30 kolesarjev je premagal Slovenca Grego Boleta (Amica Chips-Knauf), slovit šprinter Alessandro Petacchi pa je bil četrti.

Glavnina je pet kilometrov pred ciljem ujela Ukrajince Aleksandra Kvačuka, ki je pobegnil že po prvih 44 kilometrih in je še na vrhu zadnjega od petih vzponov na grad v Canevi vodil s štirimi minutami naskoka. Najbolj aktivna sta bila v skupini Marzio Bruseghin in svetovni prvak Alessandro Ballan.

Zaradi močnega dežja je bila dirka zelo naporna. Lorenzetto, ki je zmagal z lepo prednostjo, je bil letos dvakrat uspešen že na dirki po Sardiniji.

TENIS - Sestava skupin ženske B-lige

Gajevke vključene v zelo težko skupino

Viterbo in Treviglio bosta trd oreh - Pričetek 22. marca

Urad za ligaška tekmovanja italijanske teniške zveze v Rimu je v minulih dneh izžrebal in objavil razpored letošnjih prvenstev A2 in B lige v moški in ženski konkurenci., ki se bodo vsa začela v nedeljo, 22. marca. Tako so tudi Gajine tenisačice izvedle za svoje nasprotnice: osemindvajset ekip je razdeljenih v štiri skupine po sedem ekip – gajevke pa bodo tekmovaly v četrti skupini, v kateri so poleg njih še postave TC Viterbo, TC Treviglio, CT Bologna, TC Park Genova, TC Virtus (Vittoria pri Ragusi), Tennis School E.Rossi (Brescia).

Na prvi pogled sta dve skupini, ki izgledata močnejši – prva in četrta, to se pravi, da bodo imele gajevke pred sabo zahtevno nalogo, saj bodo morale meriti moči z dvema ekipama, ki sta na papirju med najmočnejšimi nasploh.

Viterbo je gotovo najboljša postava v skupini: klub iz Lazia ima veliko tradicijo in je s svojo najboljšo žensko ekipo državni prvak A1 lige. Dve od igralk, ki sta sestavljali to ekipo, sta sedaj tudi v postavi B lige: Anna Floris (kat. 2.1 in 231. na lestvici WTA) in Valentina Sulpizio (kat. 2.1 in 442. na lestvici WTA). In ravno Viterbo bo na svojih igriščih prvi nasprotnik Ciguieve in njenih soigralk. Začetek bo tako gotovo težak, zato pa tudi nadaljevanje ne bo od muh. V svojem prvem domačem nastopu, ki pa bo komaj v nedeljo, 5. aprila, bodo gajevke gostile Treviglio. TC Treviglio zasleduje napredovanje že dve leti in dvakrat jim je bil preprečen prestop v višjo ligo zaradi poraza v dodatnem odločilnem srečanju dvojic. Zato so letos okrepili ekipo še z Eleno Pioppo (kat. 2.1 in 332. na lestvici WTA), ki naj bi nudila odločilno pomoč. Med številnimi igralkami te ekipe najdemo tudi sestri Alessio in Eleno Bertoia iz Pordenona, dobri znanki Ciguieve in Orlandove, saj z njima večkrat tudi trenirata.

Ostale ekipe naj ne bi na papirju vzbujale prevelikih skrbí, prevečkrat pa se je že dokazalo, da kategorije igralk niso verodostojno merilo za njihovo uspešnost v prvenstvenih tekmah. Treba bo tako počakati prve rezultate, ki bi lahko nakazali dejansko moč posameznih postav.

Gajevke bodo poleg Treviglia gostile še TC Park iz Genove v zadnjem kolu rednega dela (10. maja), teden prej pa Virtus iz Vittorie pri Ragusi, ki bo po vsej verjetnosti ekipa, ki bo morala opraviti najdaljše potovanje prvenstva.

Že teden kasneje, 17. maja, bodo na vrsti prva srečanja play outa oziroma play offa.

Med igralkami iz Slovenije, ki so lani okrepile Gajo, je bila Nina Šuvak najboljša, letos pa bo krog Gajinih tujk še širši

KROMA

ODBOJKA - Mladinska prvenstva

Zlahka na Goriškem Izenačeno na Tržaškem

UNDER 16 ŽENSKE
Govolley Kinemax - Minerva Farra 3:0 (25:13, 25:14, 25:16)

GOVOLLEY: Petejan, Antoni, Ragusi, Giuntoli, Komjanc, Paulin, Černic, Pozzo (L). Trener: Rajko Petejan.

Proti zadnjemu na lestvici so igralke Govolleya zlahka vknjižile svojo peto prvenstveno zmago. Tehnično šibkejša nasprotnice jim niso bile kos, naše igralk pa se nikoli niso pustile presenetiti, igrale so sproščeno in zaslužno zmagale.

UNDER 14 ŽENSKE
Sokol - Bor Co.A.La 3:0 (25:22; 25:15; 25:22)

SOKOL: Budin, Devetak, Doz, Gridelli, Micheli, Pertot M., Rauber, Škerl, Škerl, Vidoni, Villatora. Trenerja: Lajris Žerjal ter Ivana Gantar.

BOR: Bevilacqua, Buldrin, Costantini, Furioso, Gherzi, Giannotti, Milošević,

Olivo, Pincer, Pozzo, Rabak, Zonch. Trener: Marko Kalc.

Tekma je bila res izenačena in borbeno, predvsem po zaslugi borovk, ki so pokazale velik napredek glede na prvo tekmo in odigrale verjetno eno boljše tekmo v sezoni. V prvem setu so bile namreč na pragu presenečenja in zmage proti boljše uvrščenim sokolovkam, kljub temu, da sta jih mlad začetniški par sodnikov večkrat oškodovala, tako da je naposled set pripadel izkušenejšim Nabrežinkam. V drugem setu niso borovke nadaljevale s tako dobro igro, tako da niso uspele nuditi zadostnega odpora, tudi kot posledica poškodbe njihove najboljša igralka Dragane Milošević, katere poškodba pa ni bila tako huda, saj se je na parket lahko vrnila že na začetku tretjega seta, v katerem so se borovke spet upirale domačinkam do konca seta in tekme, ki je šla v prid izkušenejši ekipi, ki pa je tokrat igrala zelo slabo in prikazala enega slabših nastopov v sezoni. Pri domačinkah kot edina pohvalo zasluži Marinika Devetak, ki je tudi tista, ki igra vedno borbeno in s pozitivnim pristopom, in je v teku sezone najbolj napredovala, pri borovkah pa poleg omenjene Miloševićeve pohvalo zasluži tudi mlajša Lucrezia Pozzo. (pera)

Bor Co.A.La. je dan po derbiju igral tudi proti Azzurri in izgubil z 1:3 (14:25, 21:25, 28:26, 20:25), čeprav je proti objektivno boljšim nasprotnicam spet igral zelo dobro.

UNDER 13 MEŠANO
Kontovel - Sloga 3:2 (25:23, 23:25, 25:22, 11:25, 15:10)

KONTOVEL: Ban, Cassanelli, Daneu, Poiani, Rauber, Sossi, D. in N. Vattovaz. Trener: Veronika Zuzič.

SLOGA: Berdon, De Walderstein, Gornik, Goruppi, Grgič, Kralj, Krečič, Mazzoleni, Racman. Trener: Franko Drasič.

Derbi med dekleti Kontovela in mešano postavbo Sloge je bil resnično lep in napet, saj sta obe ekipi napeli vse sile, da bi zmagali. Navsezadnje je šlo tudi za derbi med sošolci, ki so mu z roba igrišča sledili številni sorodniki in prijatelji. Razen v četrtem setu, v katere so Kontovelke nekoliko popustile, je bila tekma tudi izjemno izenačena. Daleč najlepši je bil prvi set, v kateri sta si obe ekipi prizadevali čim boljše graditi akcije in sta pri tem tudi relativno malo grešili. V nadaljevanju je prevladal agonizem, igra je bila manj dovršena, toda ni manjkalo razburljivih prizorov, naposled pa so v skrajšanem petem nizu zmagale Kontovelke, ki so bile na splošno boljše na

SMUČANJE - Tudi letos v režiji SK Brdine

Od jutri deželni finale

Do nedelje za baby sprint in miške/miški

Konec tedna bodo v smučarskem središču Forni di Sopra podeljevali deželne naslove v najmlajših starostnih kategorijah baby sprint in miške/miški. Organizacijsko breme tridnevnega športnega dogodka nosi opensko društvo Brdina. Lanska prva izvedba je bila zelo uspešna, tako da je smučarska zveza organizacijo tudi letos zaupala SK Brdini.

Tridnevno tekmovanje bo vključevalo preizkušnjo v gimkani, slalomu in veleslalomu. Organizatorji pričakujejo preko 200 smučarjev.

Po začrtanem programu naj bi najmlajši tekmovalci tekmovali že jutri v gimkani za Pokal SK Brdina, v soboto v slalomu za pokal ZSSDI in v nedeljo v veleslalomu za Pokal Koimpex. Zaradi vremenskih razmer bi vrstni red preizkušenj lahko spremenili. Start vseh treh preizkušenj bo ob 10. uri. V gimkani bodo tekmovali na progi Cimacuta, proge za slalom in veleslalom pa še niso določili: »Lahko bi izpeljali vse tri preizkušnje na Cimacuti, ampak bomo to z žirijo določili šele jutri (op. a. danes). Ne-

kateri trenerji namreč podpirajo idejo, da bi tekmovanja v slalomu in veleslalomu stekla na Varmostu na progi Fienili, ker je zahtevnejša,« je pojasnil predsednik SK Brdine Rado Šuber.

Nagrajevanja vseh treh tekem bodo v nedeljo na glavnem trgu v kraju Forni di Sopra. Organizatorji bodo nagradili tudi zmagovalce kombinacije, torej tekmovalce, ki so dosegli najboljši seštevek časov vseh treh tekem.

NAMIZNI TENIS V ženski B-ligi v Trevisu tudi derbi krasovk

V nedeljo so Krasove B-ligašice odigrale v Trevisu prvi del povratnega dela prvenstva. Prva Krasova ekipa je nastopila okrnjena saj sta namesto Irena Rustja, Jasmin Kralj in Tjaša Doliak igrali Giulia Buttazzoni in Sonja Milič, ki se je po nekaj letih spet vrnila v B-ligo. Kras B, ki ga zastopata Tjaša Kralj in Elisa Rotella, je premagal Bocen v domačem derbiju in dvojbo s Trevisom pa je izgubil. Kras B je tako na lestvici tretji, Kras A pa deli 2. mesto z ekipo iz Trevisa. Zadnji krogi bo aprila v Vidmu.

»S tremi zmagami smo se spet približale vrhu. Ključni bosta tako zadnji dve srečanju proti Trevisu in Vidmu,« je povedala Giulia Buttazzoni (Kras A) »Z Elisom sva igrali solidno. Predvsem zadovoljna sem s tekmo v dvojicah proti ekipi Il Circolo iz Trevisa, saj sta nasprotnici Calliari in Keucheyan zelo kvalitetni igralki in kljub temu sva se dobro borili ter ju spravili v težave. Igrati tri tekme zapored je kar naporno,« je nastop pčlenila Tjaša Kralj (Kras B). Izidi:

Kras B – Kras A 1:4 Rotella-Buttazzoni 0:3 (4:11, 4:11, 7:11), Kralj Tjaša - Milič Sonja 2:3 (5:11, 11:9, 7:11, 11:8, 9:11), Rotella/Kralj T.-Buttazzoni/Milič S. 1:3 (11:6, 6:11, 7:11, 11:13), Kralj T.-Buttazzoni 3:1 (12:10, 11:6, 6:11, 11:5), Rotella-Milič S. 0:3 (2:11, 5:11, 4:11).

Azzurra (GO) – Kras A 0:5 Jug-Buttazzoni 0:3 (3:11, 2:11, 6:11), Livera-Milič S. 0:3 (6:11, 7:11, 8:11), Livera/Morutti-Buttazzoni/Milič S. 0:3 (5:11, 3:11, 4:11), Livera-Buttazzoni 1:3 (11:4, 9:11, 6:11, 12:14), Jug-Milič S. 0:3 (7:11, 2:11, 8:11).

Tramin A – Kras B 1:4 Baldo-Kralj Tjaša 0:3 (9:11, 7:11, 6:11), Lotti-Rotella 3:1 (11:4, 11:5, 10:12, 11:7), Lotti/Totis-Kralj T./Rotella 1:3 (7:11, 6:11, 11:9, 7:11), Lotti-Kralj T. 0:3 (6:11, 6:11, 6:11), Totis-Rotella 0:3 (7:11, 8:11, 8:11).

Il Circolo (TV) – Kras B 4:1 Calliari-Rotella 3:0 (11:3, 11:4, 11:3), Keucheyan-Kralj Tjaša 2:3 (8:11, 13:15, 11:7, 11:7, 3:11), Calliari/Keucheyan-Rotella/Kralj T. 3:2 (11:6, 12:10, 11:2, 11:7, 11:3), Calliari-Kralj T. 3:0 (12:10, 11:7, 11:6), Keucheyan-Rotella 3:0 (12:10, 11:4, 11:7).

Kras A – Tramin A 5:0 Milič S.-Baldo 3:0 (11:5, 11:9, 11:5), Buttazzoni-Lotti 3:2 (6:11, 11:8, 9:11, 12:10, 11:7), Milič S./Buttazzoni-Lotti/Totis 3:1 (11:8, 11:5, 10:12, 11:6), Buttazzoni-Baldo 3:1 (9:11, 13:11, 11:5, 11:1), Milič S.-Totis 3:0 (11:5, 11:7, 11:6).

T.F.

NOGOMET - 3. AL

Zaradi naliva Doberdobci spet niso mogli igrati

Zaostalo tekmo tretje amaterske lige med Aiellom in Mladostjo so sinoči zaradi naliva in razmočenega igrišča znova prenesli na kasnejši datum. »Igrišče v Aiellu je bilo blatno in razmočeno. Vode je bilo kot v bazenu in lilo je kot iz škafe,« nam je povedal trener Mladosti Fabio Sambo, ki se je po sodnikovih odločitvi, da prenese tekmo, oddahnil. Mladost bi tokrat zaradi poškodb, odsotnosti in diskvalifikacij nastopila v zelo okrnjeni postavi.

Ekipa doberdobskega društva bo stopila na igrišče že v soboto (ob 15. uri). V okviru 23. kroga bodo gostovali v Zagraju. Domači Sagrado ima 46 točk in je peti na lestvici. V soboto bo zanimiva tekma tudi v Repnu, kjer bo v okviru promocijske lige domači Kras Koimpex gostil tržaško Ponziano, ki jo trenira Milan Mikuš.

NOGOMET NA MIVKI - Nogometaš Vesne Michele Leghissa šesto leto »na pesku«

Glavni cilj je svetovno prvenstvo FIFA v Dubaju

V A-ligi je od Lignana prestopil k ekipi Cavalieri del Mare iz Viareggia

S turnirjem Rock'n'beach soccer Solidarity cup v francoskem Metzu se je tudi uradno začela letošnja sezona nogometa na mivki. Italija, za katero že od leta 2004 nastopa tudi slovenski nogometaš Michele Leghissa iz Medje vasi, ni igrala najbolje, saj je izgubila tako proti Franciji kot proti Portugalski. Leghissa, ki v letošnji sezoni brani barve kriške Vesne v promocijski ligi, je v celoti odigral obe tekmi in tokrat je nosil celo kapetanski trak. »Naš kapetan je Roberto Pasquali, ki ima tudi najdaljši staž v reprezentanci in je doslej odigral največ tekem. Kar 109 in dosegel 112 zadetkov. Tokrat pa je bil zaradi poškodbe odsoten,« je obrazložil Leghissa, ki je doslej z »azzurri« zbral 80 nastopov in 20 golov. Pred sta le še Maurizio Galli (96 nastopov) in Gianni Fruzzetti (90). Selektor Giancarlo Magrini torej povsem zaupa 33-letnemu Leghissi, ki je v reprezentanci že nekaj sezon pravi stber. Michele upa, da bo Italija ponovila lansko uspešno sezono, ko so se »azzurri« na svetovnem prvenstvu v Marseillu v Franciji uvrstili na odlično 2. mesto. Le v finalu so morali priznati premoč Brazilcev (5:3). »Brazilci so pač izumili ta šport in so nesporno prva svetovna sila. Tudi letos jih ne bo lahko odstraniti s prestola,« je prepričan Leghissa. Glavni letošnji cilj je seveda nastop na svetovnem prvenstvu, ki se bo petič pod okriljem svetovne nogometne zveze FIFA prvič odvijal na azijskih tleh, v Dubaju. »Pravijo, da v Dubaju gradijo stadion, ki bo lahko sprejel 25 tisoč ljudi. Neverjetno. Očitno je vse več zanimanja za ta šport, ki je tudi medijsko vse boljše pokrit,« je razkril nogometaš Vesne in dodal: »Večjih novosti v ekipi v glavnem ne bo. Selektor Magrini bo najbrž zaupal lanskemu ogrođu. V Franciji je bilo kar nekaj igralcev na preizkusu. Med temi je bil tudi bivši profesionalni vratar Ballotta. Iz naše dežele je barve Italije zastopal še nogometaš Manzaneseja Del Mestree.«

Tudi letos bodo namreč vse mednarodne tekme Italije v živo spremljali po satelitskih kanalih Eurosport 1 in 2. Mednarodna sezona se bo sicer začela z evropskim pokalom Eurocup 2009, ki bo od 22. do 24. maja v Rimu. Sledili bo sta dve etapi evrolige EBSL. Prvič v Avstriji (Bergensland) od 26. do 28. junija, drugič pa v Lignanu od 10. do 12. julija. Finalni del evrolige bo na Portugalskem (od 20. do 23. avgusta). Konec maja in začetek junija (od 31.5. do 7.6.) bodo na vrsti kvalifikacije za svetovno prvenstvo v Španiji.

Mednarodni koledar je kar pester. Michele Leghissa pa bo tudi letos nastopil v državni A-ligi. Ne več z ekipo Friulpesca Lignano. »Letos bom igral za ekipo Cavalieri del Mare iz Viareggia, ki je bila že nekajkrat državni prvak (v sezoni 2004 in 2005). V glavnem bom še naprej treniral na plaži v Lignanu. V Viareggiju pa bom v glavnem le igral in treniral le občasno. Prvenstvo naj bi se začelo junija.« (jng)

Obvestila

ZSSDI obvešča, da bo seja odbojarske komisije danes ob 20.30 v prostori ZSSDI v Trstu.

SK DEVIN prireja avtobusni izlet v soboto 14. marca 2009 v Forni di Sopra za 4. tekmo Primorskega smučarskega pokala. Odhod iz Nabrežine ob 6. uri. Informacije: info@skdevin.it, ali 335 8180449 (Erika)

SK DEVIN prireja za zaključek letošnje sezone 4-dnevni velikonočni smučarski izlet od 10. do 13. aprila 2009 v Sexten v Pustertalu. Informacije in vpisovanje na: info@skdevin.it ali na tel. 340-2232538

ŠZ SOČA pod pokroviteljstvo ZSSDI-ja organizira v nedeljo, 8. marca 2009 v sovodenjski telovadnici turnir v mikro in miniodbojki. Pričetek ob 14.30.

»Azzurro« Michele Leghissa (št. 2, drugi stoje od leve proti desni) je na turnirju v Franciji nosil kapetanski trak

PLANINSKI SVET

Na 31. zimskem pohodu Arihova peč 2009 udeleženci iz štirih držav

CELOVEC – Tudi letošnji že 31. zimski pohod v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo preteklo nedeljo na Koroškem je bil povsem uspešen. Tradicionalne prireditve v organizaciji Slovenske športne zveze (SSZ), Slovenskega planinskega društva Celovec in SPD »Rož« iz Šentjakoba se je ob enkratnem zimskem ambientu, čudovitem vremenu in kljub obilnega snega v Karavankah odličnimi pogoji udeležilo skoraj 600 udeležencev iz Avstrije, Slovenije, Italije ter s Hrvaške.

Kot vsako leto, so se pohodniki od Polanca na Čemernici nad Šentjakobom v Rožu povzpeli mimo nekdanjega partizanskega bunkerja in spominske plošče, ki spominja na tragedijo pod Arihovo pečjo, ko je v noči od 9. na 10. februarja 1945 v hajki z nemškimi »wehrtmachtom« padlo osem slovenskih partizanov, proti najvišji točki pohoda, kočo na Bleščenci (1.086 m). Nato so se prek Rössmannove kočice spet vrnili v cilj pri Polancu na Čemernici. Tudi na letošnjem pohodu je bilo družabno - med potjo, na koči na Bleščenci, kjer so pohodnike pričakali člani Slovenskega planinskega društva Celovec na čelu s predsednikom Hanzijem Lesjakom, in v cilju pri Polancu, kjer so bila pripravljena okrepčila, diplome za udeležbo na pohodu ter domača slovenska glasba.

Predsednik organizacijskega odbora Danilo Prušnik je še posebej pozdravil in odlikoval vse tiste pohodnike, ki so se 5-, 10-, 15-, 20- in 25-krat udeležili vse bolj priljubljenega spominskega pohoda. Nagrado za medtem že 30. udeležbo na pohodu sta letos prejela starosta slovenskih planincev na Koroškem Lubo Urbajs ter dolgoletni član pripravljalnega odbora Slavko Sticker, posebno nagrado pa je prejel član Planinskega društva Planika iz Maribora v Sloveniji Franc Rajh kot 5.000 posamezni udeleženec na tem tradicionalnem pohodu. Vseh 31. pohodov pa se je medtem en- ali večkrat udeležilo že skoraj 11.000 pohodnikov!

Spominske, športno-rekreativne prireditve so se letos masovno udeležili predvsem pohodniki iz Slovenije (člani planinskih društev od Štajerske prek Koroške, Gorenjske in Ljubljane do Primorske), posebej razveseljiv pa je bil tudi velik odziv pohodnikov iz celotnega dvojezičnega ozemlja Koroške - od Zilje preko Roža do Podjune. Med pohodnik pa so letos bili spet rojaki iz Italije, prav tako iz Hrvaške. Tudi častnih gostov je bilo veliko, med njimi tudi Bogdan Mohor-Ston, partizan, ki je preživel za osem partizanov usodno hajko pod Arihovo pečjo februarja 1945.

32. zimski pohod Arihova peč 2010 bo spet prvo nedeljo v mesecu marec. (I.L.)

Zakonca Vida in Bernard Florenin iz Sovodenj ob Soči s predsednikom organizacijskega odbora Arihova peč Danilom Prušnikom (desno).

Druženje na Socerbu

SPDT vabi člane, da se udeležijo v nedeljo, 8. marca 2009 pohoda, ki ga organizira Obalno planinsko društvo Koper ob 60 letnici ustanovitve. Društvo je nastalo v Kopru leta 1949 kot podružnica našega društva.

Okroglo obletnico želi koprsko društvo obeležiti s prijateljskim druženjem na Socerbu. Kot pred šestdesetimi leti je tudi tokrat povabilo tržaške planince na pohod: Dekani – Tinjan – Osp – Socerb. Skupaj bomo prehodili isto pot kot ob ustanovitvi Podružnice.

Tržaški planinci se bomo zbrali ob 7.00 uri v Trstu, na Trgu Oberdan in ob 7.15 v Domju (pred sedežem društva Venturini). Z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, se bomo podali v Dekane. Tu se bomo pridružili pohodnikom iz Kopra, se peš podali v Tinjan in naprej mimo Ospa do Socerba. Predvidene so 4 ure zmerne hoje. Na Socerbu bo sledilo druženje s kulturnim programom, z obiskom jame, prikazom plezanja pred jamo in prijetno družabnostjo. Med 15.30 in 17.00 uro je predviden avtobusni prevoz do Dekanov. V kombiju je še nekaj prostih mest, za rezervacijo tel. 040/2176855 ali 333.5994450 - Vojka. (M.P.)

Geološki izlet SPDT

Pred nekaj leti nas je zamikalo, da bi se podrobneje seznanili z izredno razgibano in raznoliko geološko podlago kraškega sveta, ki jo lahko opazujemo predvsem takrat, ko je gozd še gol. Ob strokovnem vodstvu gospoda Paola Sosija smo začeli prirejati geološke izlete po bližnji okolici, spoznavati kamnine in razbirati v njih zamejsko zgodovino plasti, ki predstavljajo kraški svet po ka-

terem hodimo. Slednje so namreč nastajale v dolgih geoloških obdobjih in v zelo različnih okoliščinah.

Letos smo se odločili za spoznavanje kraške narave v okolici Sežane. Zbrali se bomo v nedeljo, 15. marca 2009 ob 9.00 uri pred Občino v Sežani. Najprej si bomo ogledali stalno geološko in botanično zbirko Krasa v botaničnem vrtu v Sežani, ki se razprostira na nekdanjem posestvu tržaške trgovske družine Scaramanga. Nato nas bo g. Paolo Sossi vodil po prijetni gozdni poti okrog vzpetin Tabor in Lenivec po območju, ki je iz geološkega vidika izredno zanimivo. Predvideni sta dve uri in pol hoje. Izlet je primeren za vse. (M.P.)

Zimski vzpon na Porezen

SPDT vabi člane na zimski pohod na Porezen, ki bo v nedeljo, 22. marca 2009. Pohod bo vodil Bernard Florenin. Zbirališče udeležencev bo ob 7.30 v Gabrjah, na parkirišču pred gostilno "Pri Tomažu". (V.K.)

Člani SPDG in Planinske družine Benečija na Krnu

Na prvo marčno nedeljo se je skupina treh članov Planinske družine Benečija in štirih članov Slovenskega planinskega društva iz Gorice povzpela na Krn (2244m). O tem toponimu je domači zgodovinar Simon Rutar v enem izmed svojih znanstvenih del pred približno stotridesetimi leti napisal »/.../Najvišji točka vsega obgorja je Keren (bližnji prebivalci mu pravijo le »Verh planje«), ki se kot veličanska ertasta piramida 2246m. visoko proti nebu vzdiga/.../«

Parkirišče na planini Kuhinja na višini 900m nad morsk gladino do koder vodi asfaltirana magistrala iz Vrsnega je

NOGOMET Ljubitelji: Dragocena zmaga Sovodenj

Fincantieri - Sovodnje 2:3

STRELCI: v 25 min. autogol, v 55. in 70. min. Faganel

LJUBITELJI SOVODNJE: Grimaz, Figelj Erik, Pahor, Piccini, Marussi (Figelj Peter), Florenin, Tomšič (Zečević), Sartori, Visintin, Ferfoglia, Faganel (Devetak).

Sovodenjski ljubitelji so se dobro opomogli od pustnih rajanj in se s Tržiča vrnili z dragoceno in zaslužno zmago. Zaradi številnih odsotnosti je tokrat nastopila povsem eksperimentalna postava in na igrišču so stopili igralci, ki ponavadi igrajo manj. Kljub temu so Sovodenjci igrali zelo borbeno in solidno. Domačini so presli kmalu v vodstvo a plavobeli so v kratkem času remizirali, ko je Florenin žogo podal na sredino in domači branilec je kar sam nerodno premagal svojega vratarja. V drugem polčasu je v ospredje stopil debitant Faganel. Boljše poznani kot "Kotula" (bivši odbojkar pri Valu in Olimpiji) je kar dvakrat zatresel mrežo in rezultat spravil na varno. Ob zaključku tekme so domačini zaostanek zmanjšali a niso uspeli remizirati. V soboto ob 15. uri bo na sporedu tekma Sovodnje-Perpetto.

Vrstni red: Pieris 50, Mossa 45, Leon Bianco 37, Moraro 33, Fossaloni 31, Sovodnje 29, Chiopris 28, Villesse 21, Turriaco 19, Staranzano 18, Domio 17, Porpet 16, Fincantieri 15, Cervignano 13.

bilo prejšnjo nedeljo in tudi soboto zjutraj nabito polno. Sodeč po registrskih tablicah avtomobilov je kraj obiskalo veliko planincev tako iz osrednje Slovenije kot iz Italije. Snega je na južnih pobočjih Krna veliko in nanj stopimo že na višini 1100m. Plazovi so po obilnem januarskem in februarjskem snenju že zdrseli predvsem po žlebovih, ki se iztekajo vzdolž krnske plošče. Dobro opazne so še posledice plazov večjih dimenzij, ki se je utrgal z vrha Maselnika in oral po grapi v dolino, poslopj planine Leskovica, ki je postavljena na strateškem mestu pod skalnatimi pragovi, pa ni poškodoval. Kljub temu, da so meteorologi napovedovali obetaven dan se je kaj kmalu med vzponom na vrh gora zavila v meglo. Ni nam preostalo drugega kot, da smo se stlačili v zimsko sobo Gomiščkega zavetišča. Po regeneracijskem počitku, ko smo od moči ponovno kipele pa smo se zopet podali v zamegljen svet in po nekaj urah tavanja smo končno prišli v dolino.

Marsikdo je v nedeljo po krnski plošči smučal, nekateri so v južni steni Batognice tudi plezali, a nikamor priplezali. Ne smučarji in ne plezalci s snežnimi razmerami niso bili zadovoljni. Julijske Alpe so v teh dneh zaradi visokih temperatur v primežu odjuge kar pomeni, da je sneg moker in težak. Koča na planini Kuhinja je bila v nedeljo odprta in preskrbovana s pijačo, hrano in z iskrenostjo domačih ljudi. (VaS)

11. Povirski pohod

Pohodniška sekcija Športnega društva Brinj iz Povirja vas vabi v nedeljo, 8. marca, na tradicionalni 11. Povirski pohod. Iz Povirja se bomo pohodniki s pomočjo domačih vodnikov podali skozi Osojnico po novi označeni stezi na vrh Starega tabra (603m). Spotoma si bomo ogledali zanimiv spodmol. Pod Starim tabrom bo postanek za ogled dveh kamnitih pastirskih hišk v Ukovi in Čevitnikovi lovakski ogradi. Pot bomo nadaljevali po stezi Strmec, pod vrhom bo okrepčilo za vse pohodnike. Vračali se bomo skozi Markovec po stari angleški poti Povir-Lovec. Pohod se bo zaključil pri vaškem čebelarju, ki nam bo filmsko prikazal Kras v podobi čebelarja. Zbor pohodnikov bo izpred prostorov društva (na plošči) v Povirju ob 13. uri. Pohod bo trajal približno tri ure z vsemi postanki.

OPEL - Zamenjala bo dotrajano vectro

Insignia je nova admiralska ladja, ki prihaja iz Russelsheima

V Italiji jo bodo začeli prodajati maja - Za doplačilo štirikolesni pogon

Nova insignia (levo) je precej daljša, širša in udobnejša od vectre; spodaj shema delovanja prilagodljivih žarometov pri novi insignii

Končno smo tudi v Italiji doživeli predstavitev novega Oplovega paradnega konja, katerega fotografijo smo objavili že pred časom. Kot vsi vemo, so novo vozilo, ki prihaja iz Russelsheima v dobi največje krize avtomobilskega tržišča v Italiji in v svetu sploh, poimenovali »insignia«. Zgrajena je na popolnoma novi platformi, na kateri naj bi v bodoče, tako je vsaj v načrtih Nemcev, izdelovali tudi nekatere avtomobile v ZDA.

Insignia naj bi nadomestila vectro, od katere pa je občutno daljša in širša in nasploh bolj udobna. Dolga je namreč kar 22 cm več od vectre, celih 485 cm. Da bi ohranili skladnost dimenzij, je zrasla za 2,4 centimetra tudi v višino (1484 mm) in seveda v širino, ki zdaj meri skupno natanko 1852 milimetrov. Pri njeni rasti so celih 8 cm od skupnih 22 namenili prilagoditvi nosa, ali natančneje povedano prednjemu previsu avta, aktualnim zahtevam po zaščiti pešcev v primeru trka na ljubo, ostalih 14 pa je razporejenih v bolj prostorno notranjost avta. Samo medosje je tudi daljše, in sicer za 3,7 cm, kar pomeni, da meri zdaj 274 cm, prtljažnik pa meri v osnovi okroglih 500 litrov.

Vsi ti dodatni centimetri pa niso namenjeni zgolj zagotavljanju večje notranje prostornosti avta ampak tudi že-

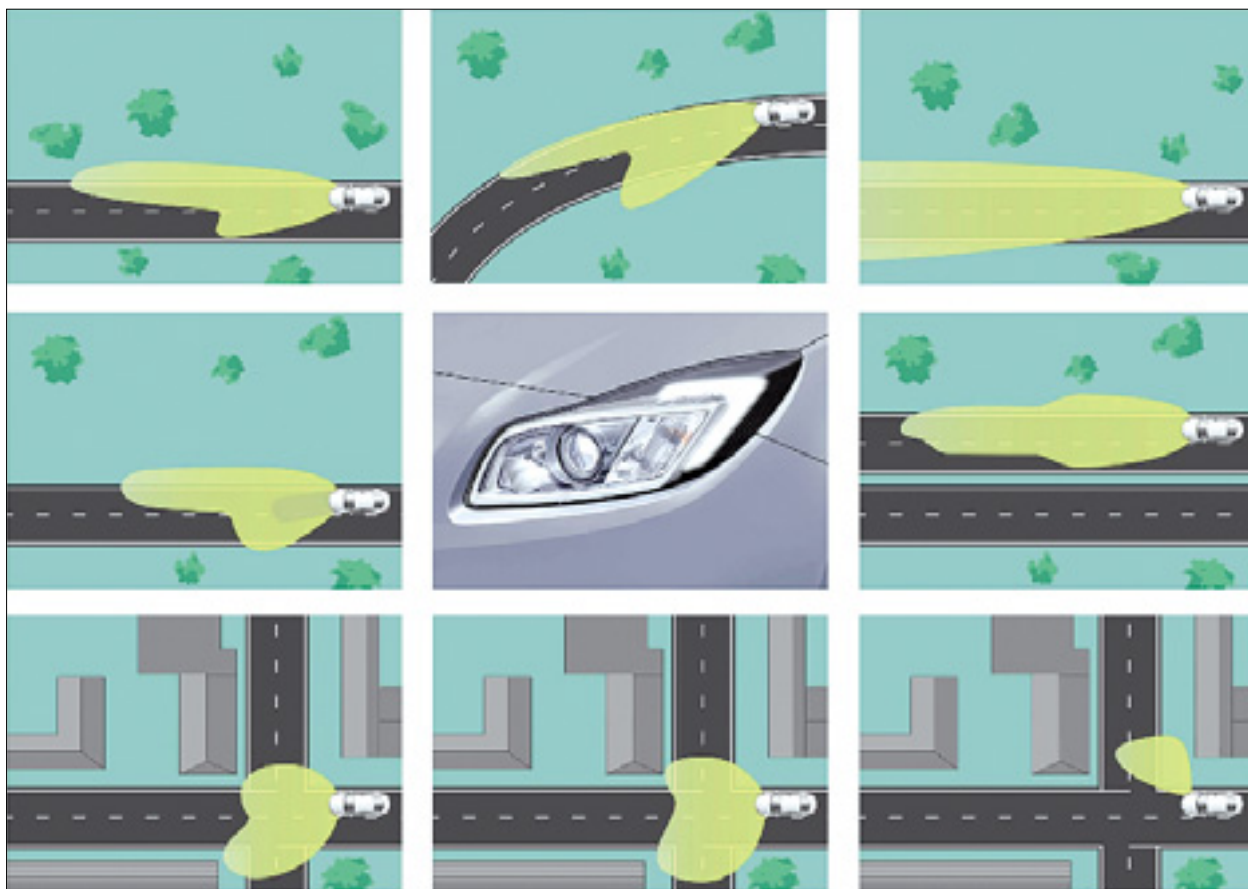
ljam Opla, da privabi kupce že pred leti upokojene omege.

Za italijansko tržišče so predvideni 4 motorji, 2 dizla in dva bencinarja: vsi bodo imeli turbo in 6-stopenjski ročni menjalnik, na voljo bo tudi avtomatika. Vsi so tudi že v skladu z evropskim normativom Euro5, ki bo stopil v veljavo komaj čez dve leti. Vstopni model, če se sploh lahko tako izrazimo, bo imel 1600-kubični bencinski motor (180KM), močnejši bencinar pa ima 2-litrski motor (220 KM). Oba predvidena dizla imata 2.000 kub. cm in zmoreta 130 oz. 160 KM, zanimiv je tudi navor: 300, oz. 350 Nm med 1750 in 2500 vrtljaji v minuti.

Pogon je na prednji kolesi, pri dvolitrskem bencinskem motorju pa za doplačilo, po daljšem času, lahko dobite tudi štirikolesni pogon.

Za doplačilo dobite tudi prilagodljive biksenonske žaromete AFL, ki s pomočjo kamere (lepo je vidna na prednji šipi) in drugih sistemov spremljajo razmere na cesti in ponujajo osem načinov delovanja. Pri manjših hitrostih osvetljujejo krajšo, a širšo razdaljo, pri avtocestnih hitrostih pa se ta podaljša in zoži. Žarometi osvetlujejo tudi ovinek.

Pa še besedo o cenah: ko jo bodo začeli prodajati, tam neke maja meseca, jo boste lahko kupili za 25 tisoč evrov (1.6 turbo 180 KM), če pa boste hoteli najpopolnejšo dizelsko ra-

zličico (2.0 CDTI 160 KM) boste morali seči nekoliko globlje v žep in od-

šteti 30 tisoč evrov. Samodejni menjalnik dobite za tisoč evrov, štiriko-

lesni pogon pri 220-konjskem bencinarju pa velja dodatnih 2.250 evrov.

VW - Za tiste, ki včasih zaidejo na brezpotje

Caddy life se ponaša s 4-kolesnim pogonom 4 motion

Kdor sem ter tja zaide na brezpotja, bo z veseljem pričakal novico, da VW ponuja vozilo s štirikolesnim pogonom 4motion, ne da bi morali posegati po dragih modelih iz njegove ponudbe. Kdor ga bo rabil za delo, si ga bo lahko omislil kot dostavno vozilo, za družine s podobnimi potrebami pa bo primernejši caddy life.

Volkswagen caddy 4motion je na voljo le v kratki medosni razdalji (maxi izvedenke s štirikolesnim pogonom ni) in pa le z 1,9-litrskim TDI motorjem, ki ponuja 105 KM. Poleg pogona je v primerjavi s dvokolesno gnanim caddyjem 4motion bogatejši za eno prestavo (šeststopenjski ročni menjalnik), za filter trdnih delcev, ESP, centralno zaklepanje in večfunkcijski zaslon. Tehnične značilnosti so torej naslednje: dolžina: 4405 mm; prtljažnik: do 3,5 m³, motor: 1,9 TDI DPF dizelski 4-valjni; 1896 cm³; 105 KM pri 4000 vrt/min; 250 Nm pri 1900 vrt/min; ročni 6-stopenjski menjalnik; štirikolesni pogon; 164 km/h; 0-100: 13,5 s; 6,7 l/100 km; 172 g/km (CO₂).

VOLVO - Sedem modelov DRIVE

Švedski avtomobili vedno bolj prijazni okolju

Na sejmu v Ženevi podjetje Volvo Cars predstavlja kar sedem novih modelov z oznako DRIVE, vse z najnižjimi emisijami CO₂ v svojem razredu. Nizke številke za C30, S40 in V50 so bile dosežene z naprednim sistemom Start/Stop.

»Naše osredotočenje na DRIVE modele v letu 2009 kaže na zmožnost hitrega prilagajanja na zahteve kupcev po proizvodih z nižjo porabo goriva in z majhnim vplivom na okolje. Na salonu v Parizu 2008 smo začeli z lansiranjem DRIVE modelov C30, S40 in V50. Sedaj smo mi in trg pripravljeni na nov korak,« pravi Stephen Odell, predsednik in generalni direktor Volvo Cars.

Da bi znižali emisije CO₂ do take mere, so pri Volvu DRIVE različice modelov C30, S40 in V50 opremili z dvema inteligentnima funkcijama. Prva je funkcija Start/Stop, ki omogoča, da se motor izklopi, ko je avto v mirovanju, ko na primer čakate pri semaforju ali ste običajni v prometnem zastoj. Ta funkcija je učinkovita v mestnem prometu, kjer lahko prihranite tudi do 8 odstotkov goriva in s tem

tudi zmanjšate emisije CO₂.

Ko je vozilo v mirovanju in voznik prestavi v prosti tek ter spusti sklopko, se motor ugasne. Ko voznik naslednjo pritisne sklopko, se motor ponovno vžge. Ta tehnologija lahko zmanjša porabo goriva in s tem tudi emisije CO₂ za 4 do 5 odstotkov.

Ko je avtomobil v mirovanju in je motor ugasnjen, se elektronski sistemi, kot je klimatska naprava, znižajo do faze pripravljenosti in s tem prihranijo gorivo. Sistem Start/Stop neprestano spremlja stopnjo udobja (primerno temperaturo ...) in ne omejuje funkcij, ki jih voznik želi obdržati (ozvočenje).

Druga funkcija pri modelih C30, S40 in V50 DRIVE-e 1,6D z opcijo Start/Stop je znana kot regenerativna napajalna funkcija. Gre za funkcijo, ki napolni baterijo takoj, ko voznik sprost pedal za plin ali zavira, ko ima v prestavi. S pomočjo kinetične energije alternator ne potrebuje dizelskega goriva kot vir energije, ampak baterijo. S pomočjo te funkcije lahko prihranite od 2 do 3 odstotke goriva.

Stran pripravil Ivan Fischer

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Hrček Miha - Vrabec Tine in vrabec Tone
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredita' (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi (v. M. Giusti)
21.10 Nan.: Butta la luna 2
23.15 Nočni dnevnik, sledi Porta a porta

Rai Due

6.25 14.00, 19.00, 1.35 Resničnostni show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.15 Aktualno: I cercasapori
9.45 Aktualno: Un mondo a colori
10.00 Dnevnik, Punto.it
11.00 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik in rubrike
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: Law & Order
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Anzozero (v. M. Santoro)
23.25 Aktualno: Tg2 Punto di vista, sledi Parlament
23.35 Dok.: Palco e retropalco

Rai Tre

6.00 Dnevnik - rai news 24, vmes il caffè in italia, istruzioni per l'uso
7.30 Dnevnik Buongiorno Regione
8.00 Rai news 24
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved, Chièdiscena
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.00 Nan: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.15 Variete: Trebisonda
16.30 Variete: La Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 0.00 Deželne vesti, vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Film: Out of Reach (akc., ZDA, '04, r. P.C. Leong, i. S. Seagal)
22.35 Nan.: Day Break
23.25 Variete: Parla con me
0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

7.10 Nan.: Quincy
8.10 Nan.: Hunter
9.00 Nan.: Nash Bridges
10.10 Nan.: Febbre d'amore
10.30 Nan.: Saint Tropez
11.30 17.45 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nad.: My Life 2
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved

RADIO IN TV SPORED

Četrtek, 5. marca 2009

23

14.05 Aktualno: Forum
15.00 Nan.: Wolf - Un poliziotto a Berlino
16.00 Film: Detective's Story (tril., ZDA, '66, r. J. Smight, i. P. Newman)
18.35 21.10 Nan.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Tempesta d'amore
23.25 Film: In ostaggioli (tril., ZDA, '04, r. P. J. Brugge, R. Redford)
1.30 Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik, pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattinocinque
9.55 14.05, 18.05 Resničnostni show: Grande Fratello
10.00 18.00, 0.30 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni šov: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque
18.00 Dnevnik, kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 1.30 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Scherzi a parte

23.30 Aktualno: Terra
1.30 Aktualno: Nonsolomoda

Italia 1

6.35 13.40, 17.50 Risanke
9.00 Nan.: Hope & Faith
9.30 Nan.: Ally McBeal
11.20 Nan.: Piu' forte ragazzi
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
14.30 19.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.50 Nan.: Smallville
16.40 Nan.: Malcolm
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.50 Nan.: Camera cafe'
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: Spider-Man 2 (fant., ZDA, '04, r. T. Maguire, i. K. Dunst)

23.45 Variete: Chiambretti Night

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.10 Pregled tiska
9.00 Domani si vedrà
10.35 Nan.: Don Matteo 6
11.00 Nan.: Lassie

12.00 Kratke vesti
12.50 La Provincia ti informa
13.20 Fra ieri e oggi
13.50 ... Mescola e rimescola
14.30 Klasična glasba
15.50 Alta Fedeltà
17.00 Risanke
19.10 Conosciamo i nostri ospedali
20.05 Qui cortina
20.20 Il direttore incontra
20.30 Deželne vesti
20.55 Nan.: L'uomo che viveva al Ritz
21.55 Nan.: Cross of fire
22.45 Il Rossetti
23.50 Film: Mozart è un assassino (krim., '99, r. E. De Caro, i. A. Fornari)

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg - Due minuti un libro
10.20 Nan.: Jeff & Leo
11.30 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: L'ispettore Tibbs
14.00 Film: Forget Paris (kom., ZDA, '95, r. B. Crystal, i. D. Winger)
16.05 Nan.: MacGyver
17.05 Dok.: Atlantide
19.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Nan.: Crossing Jordan

23.40 Nan.: Sex and the City
0.10 Nan.: The L Word

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Nils Holgerson (pon.)
9.35 Pod klobukom
10.10 Nad.: Maks (pon.)
10.45 Turbulenca (pon.)
11.40 Omizje (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Hum. nan.: Peta hiša na levi
13.50 Piramida (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Mostovi-Hidak
15.45 Ris. nan.: Gumbek in Rjavček
16.10 Kratki. film: Maratonka
16.25 Enajsta šola
17.00 Poročila
17.30 Dolgcajt
18.25 Žrebanje Deteljice
18.40 Risanka
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Šport
19.55 Tednik
21.00 Dok. nan.: Stakin
22.00 Odmevi, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.30 Besede in slike
23.35 Sedma moč osamosvojitve - TV dnevnik 5.03.1991
0.05 Dnevnik
0.40 Dnevnik zamejske Tv

Slovenija 2

6.30 9.00, 0.10 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.30 Globus (pon.)
13.00 Sedma noč osamosvojitve - Tv dnevni 5.03.1991
13.25 Dok. serija: Po Rusiji z Jonathanom Dimblebyjem
14.25 Dok. serija: Izjemne živali
14.50 Na lepše
15.55 Evropski magazin
16.25 Pomagajmo si

16.55 Mostovi - Hidak
17.25 Izob. nan.: To bo moj poklic
18.00 Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije, sledi Primorska kronika
19.00 Z glasbo in s plesom
20.00 Film: Smeh in solze: Po pijačo
21.45 Nad.: Številke
22.30 Nad.: Gustloff (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna Tv - TGR FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.15 Potopisi
15.45 City folk
16.15 Dok. oddaja
17.15 Pogovorimo se o ...
18.00 Pomagajmo si
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
19.55 Dok. oddaja: City folk
20.25 Avtomobilizem
20.40 Film: Skrivnost vile Drake (ZDA, '83., i. D. Mckennon)
22.50 Izostritev
23.20 Primorski mozaik

Tv Primorka

11.00 23.30 Videostrani
11.30 20.00, 23.00 Dnevnik TV Primorka, vreme
17.10 Nad.: Jelena
18.00 Mladi upi
18.40 Davčni kotiček (pon.)
18.50 Primorski tednik
19.45 Kulturni utrinek, sledi EPP
20.30 Spomini borcev
21.30 Voščila z Agatinega vrta
22.45 Pokal Loka 2009

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Glasbena skrinjica; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.15 Odprtka knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturne diagonale; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.45 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije Primorske; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 - 22.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa, Valterap.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Meloepa; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Razlaga z razlogom; 11.40, 14.20 Obvestila; 12.00 Aktualna tema; 13.00 Poročila; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.10 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Četrtekov klicaj; 17.15 NNN - znanost; 17.40 Šport; 18.00 Slo Top 30; 18.50 Večerni spored; 19.30 Ne zamudite; 21.00 Galerija; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozi; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Izpod peresa slovenskih skladateljev; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov; 22.05 Radijska igra; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

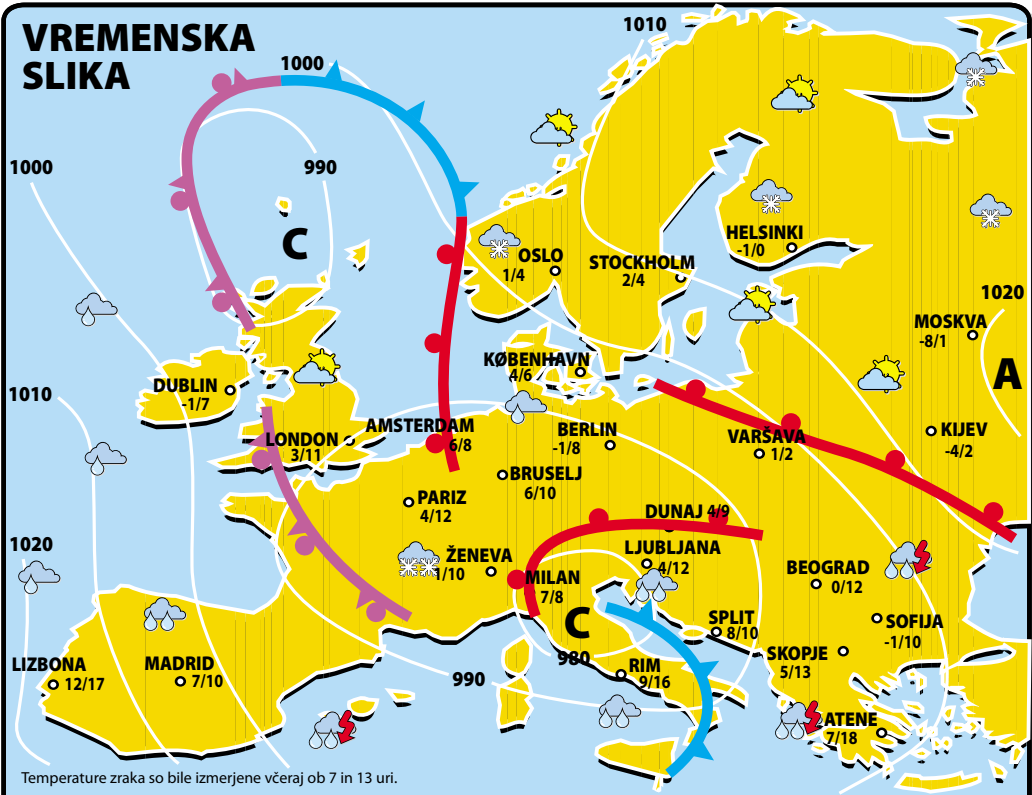
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Atlantska fronta, ki se bliža Mediteranu, bo povzročila nastanek globokega ciklona nad Italijo. Nad našo deželo bodo do danes jutraj doteekali močni in vlažni južni tokovi, potem pa šibkejši vzhodne smeri.

Nad večjim delom Evrope je obsežno ciklonsko območje s središčem nas severnim Sredozemljem. Od vzhoda bo začel dotekati nad naše kraje malo bolj hladen in še vedno precej vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.36 in zatone ob 17.57
Dolžina dneva 11.21

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv močno obremenjen; veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na petek bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 8,8 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	750	Piancavallo	450
Vogel	320	Forni di Sopra	230
Kranjska Gora	80	Zoncolan	340
Krvavec	310	Trbiž	240
Cerkno	150	Na Zlebeh	550
Rogla	200	Mokrine	340
Mariborsko Pohorje	110	Podkloster	200
Civetta	350	Bad Kleinkirchheim	170

PLIMOVANJE
Danes: ob 4.23 najvišje 17 cm, ob 12.39 najnižje -36 cm, ob 20.06 najvišje 24 cm.
Jutri: ob 1.20 najnižje 0 cm, ob 6.21 najvišje 24 cm, ob 13.25 najnižje -47 cm, ob 20.21 najvišje 33 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ponoči in zgodaj jutraj bo ob morju pihal močan jugo. Od nižine do hribovitega sveta se bodo pojavljale obilne padavine, zlasti v predgorju. V Predalpah bo nad okrog 1200m obilno snežilo, v Alpah bo meja sneženja nekoliko nad 800m. Tekom dneva bo zapihala okrepljena burja. Še bo oblačno z dežjem, na nadmorski višini 1000m bo snežilo.

Oblačno in deževno bo, meja sneženja bo na okoli 900 metrov nadmorske višine, v alpskih dolinah tudi nižje. Na Primorskem bo pihala zmerna burja, ponekod v notranjosti Slovenije pa severovzhodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 1 do 6, na Primorskem okoli 9, najvišje dnevne od 3 do 9, na Primorskem okoli 11 stopinj C.

Pretežno oblačno do povsem oblačno bo. Pojavljale se bodo padavine, ki bodo v glavnem zmerne jakosti. Meja sneženja bo na nadmorski višini okrog 1000m.

Jutri bo oblačno in deževno, meja sneženja se bo spustila na okoli 600 metrov nadmorske višine. V soboto bo zmerno do pretežno oblačno in večinoma suho.

MINISTERO DELLE POLITICHE AGRICOLE ALIMENTARI E FORESTALI

Fiera Trieste

OLIO CAPITALE

salon tipičnih in kvalitetnih ekstrapreviških oljčnih olj

top quality extra-virgin olive oil expo

FIERA TRIESTE

6.-9. MAREC 2009

WWW.OLIOCAPITALE.IT

PRODAJA · POKUŠNJE · PERFORMANCES
SALES · TASTING · SHOW

Fiera Trieste Spa - Trg de Gasperi, 1 - 34139 Trst - Italija
Tel +39 040 9494111 - Fax +39 040 393062 - olio@fiera.trieste.it

ZDA - Po podatkih raziskovalnega centra Pew

V zaporu vsak 31. odrasel Američan

NEW YORK - Raziskovalni center Pew je objavil raziskavo, ki na podlagi podatkov ameriškega urada za štetje prebivalstva in uprave za zapore ugotavlja, da je leta 2007 v ameriških zaporih prebivalo skupaj 7,3 milijona ljudi, kar pomeni vsak 31. odrasel prebivalec ZDA.

ZDA imajo le pet odstotkov vsega svetovnega prebivalstva, vendar pa imajo kar 25 odstotkov vse svetovne zaporniške populacije. Leta 1982 je bilo bolje, saj je bilo v zaporih le 2,2 milijona prebivalcev ZDA, kar je vsak 77. prebivalec ZDA. Ameriške zvezne države so za zapore leta 2007 porabile 51,7 milijarde dolarjev, povprečno pa zapornik stane 29.000 dolarjev na leto.

Štirikrat več možnosti, da jih bodo zaprli, imajo temnopolti Američani, pri čemer je vsak 11. odrasli temnopolti Američan zapornik. To je kar 9,2 odstotka vseh temnopolnih odraslih moških v ZDA. Med belimi odraslimi moškimi je v zaporu vsak 45., med Latinoameričani pa vsak 27.

Med zveznimi državami so velike razlike, saj je na primer v Georgiji vsak 13. prebivalec v zaporu, v državi New Hampshire pa le vsak 88. Na splošno je več zapornikov na jugu ZDA, manj pa na podeželju ameriškega severovzhoda. Na jugu radi sprejemajo stroge zakone in visoke zaporne kazni tudi za manj resne kršitve zakona. Z veliko krizo se ubada tudi Kalifornija, ki je od zveznih sodišč dobila priporočilo, da mora za 40 odstotkov zmanjšati zaporniško populacijo, ker s prenapolnjenimi zaporji krši ustavne pravice ljudi. To bi sicer pomenilo izpustiti na prostost 58.000 zapornikov. (STA)

RAZISKAVA

Alkohol v filmih mlade jasno spodbuja k pitju

PARIZ - Televizijski oglasi in filmi, v katerih igralci uživajo alkohol, neposredno spodbujajo mlade k pitju, je pokazala raziskava nizozemskih znanstvenikov. V raziskavi je sodelovalo 80 študentov, ki so jih zaprli v poseben laboratorij, kjer so bile razmere podobne kot doma pred televizorjem. V njem je bil tudi hladilnik z vinom, pivom ter brezalkoholnimi pijačami, v katerega so lahko posegli kadar koli. Izkazalo se je, da so študentje, ki so gledali posnetke, v katerih se je alkohol pojavljal najbolj pogosto, v povprečju spili tudi do dvakrat več alkoholnih pijač od ostalih.